

דין וחשבון שנתי 2024

תוכן העניינים

4	דבר יו"ר הדירקטוריון
5	דוח הדירקטוריון וההנהלה
7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
43	סקירת הסיכונים
84	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
88	בקורות ונהלים
89	הצהרת המנכ"ל
90	הצהרת החשבונאי הראשי
91	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
92	דוחות כספיים שנתיים מבוקרים
237	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי
239	ממשל תאגידי
260	פרטים נוספים
280	נספחים
288	מילון מונחים
291	אינדקס

דבר יו"ר הדירקטוריון

מחזיקות ומחזיקי עניין יקרים,

אני שמח להציג בפניכם את הדוחות הכספיים של קבוצת הבינלאומי לשנה החולפת, אשר משקפים את פעילותנו הפיננסית, את האתגרים בפניהם עמדנו ואת ההישגים המשמעותיים. שנה זו התאפיינה בסביבה כלכלית דינמית ומורכבת, אך בזכות האסטרטגיה העסקית של הבנק, בזכות החוסן הפיננסי ובזכות המסירות והמקצוענות של עובדי ומנהלי הבנק, הצלחנו להמשיך בצמיחה נאה ומאוזנת בכל תחומי פעילות הבנק לטובת כל בעלי העניין.

מדינת ישראל נמצאת בתקופה מאתגרת ומורכבת הן ביטחונית, הן חברתית והן כלכלית. אנו עומדים לצד הקהילה בתקווה להחזרת החטופים במהרה. כגוף פיננסי מרכזי, אנו מחויבים להמשיך ולספק תמיכה כלכלית ללקוחות הבנק ולמגזר העסקי, במיוחד בתקופה מאתגרת זו. הבנק הבינלאומי ממשיך לממש את מחויבותו ללקוחותיו, לעובדיו, לבעלי החוב ולבעלי המניות, תוך התמקדות בשירות איכותי, חדשנות טכנולוגית ופיתוח פתרונות פיננסיים מתקדמים. במהלך השנה ביצענו השקעות משמעותיות בתחומי הטכנולוגיה כדי להבטיח שירותים מתקדמים, נגישים ואמינים לכל לקוחותינו.

מערכת הבנקאות ניצבת בפני שינויים רבים, הן בשל ההתפתחויות הרגולטוריות והן לאור השינויים הטכנולוגיים המהירים. בנוסף, אנו מודעים היטב לסיכונים הגיאופוליטיים בטווח הקצר והבינוני, ופועלים בזהירות ובאחריות כדי להבטיח את המשך יציבות הבנק וצמיחתו, תוך ניהול סיכונים מושכל ואחראי.

האתגרים המרכזיים של הבנק לשנים הקרובות כוללים המשך צמיחה מאוזנת, שמירה על מובילות בשוק ההון, המשך שימת הלקוח במרכז, ובניית ערך לכלל בעלי העניין. אנו מחויבים להמשיך לפעול במקצועיות ובאחריות כדי להבטיח שהבנק הבינלאומי ימשיך להוביל, לצמוח ולהעניק שירותים חדשניים ומתקדמים.

אני רוצה להביע את הערכתי העמוקה לעובדים המסורים של הבנק ולהנהלה בראשות המנכ"ל, אלי כהן, שנכנס בתחילת השנה לתפקידו ומוביל את הבנק בתקופה זו של אי ודאות במסירות ובתבונה ובשיתוף פעולה מקצועי וענייני עם הדירקטוריון. ברצוני להודות לכל מחזיקי העניין על האמון, השותפות והתמיכה המתמשכת בדרכנו המשותפת. אסיים בהבעת תקווה להחזרתם של כל החטופים, בהשתתפות עמוקה בצערן של משפחות הנופלים ובתקווה להחלמה מהירה של הפצועים ולשיקום הצפון ועוטף עזה. ליבנו עם כל אלו שנפגעו, ואנו מחויבים להמשיך לתמוך ולהיות חלק מהמאמץ לשיקום וחיזוק החברה הישראלית.

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 11 במרס 2025

דוח הדירקטוריון וההנהלה

7	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
7	תיאור פעילות קבוצת הבנק
7	דירוג הבנק על ידי חברות הדירוג
8	מידע צופה פני עתיד
9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
10	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
13	השפעת מלחמת "חרבות ברזל"
16	יעדים ואסטרטגיה
18	מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)
19	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
19	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
23	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
28	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
38	מגדרי הפעילות הפיקוחיים
41	חברות מוחזקות עיקריות
43	סקירת הסיכונים
43	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
45	סיכון אשראי
61	סיכון שוק
67	סיכון נדילות
70	סיכון מימון
70	סיכון תפעולי
72	סיכונים סביבה ואקלים
73	סיכונים אחרים
82	דיון בגורמי סיכון
84	מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים
88	בקורות ונהלים

רשימת לוחות

9	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	1
15	פרטים לגבי הטבות במסגרת ההתמודדות עם המלחמה	2
18	מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)	3
22	התפתחות ההכנסות מריבית, נטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	4
23	תמצית דוח רווח והפסד	5
24	הרכב הרווח המימוני, נטו	6
24	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית	7
25	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	8
25	התפלגות ההכנסות מעמלות	9
26	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	10
27	פרטים על הוצאות והשקעות שבוצעו בגין מערך טכנולוגיות המידע	11
28	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	12
28	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	13
29	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	14
29	אשראי לציבור ברוטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	15
29	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	16
30	החלוקה הענפית של ששת הלוואים הגדולים בקבוצה	17
30	יתרות סיכון האשראי הכולל של הלוואים הנכללים במדרגות העליונות בבאור 29ג'	18
31	הרכב תיק ניירות הערך	19
31	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	20
31	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	21
31	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות	22
32	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	23
32	התפלגות פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	24
32	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	25
35	הון והלימות ההון	26
36	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית	27
37	פרטים בדבר דיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2023	28
38	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	29
38	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	30
39	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	31
40	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	32
46	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	33
49	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	34
51	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	35
52	חשיפות עיקריות למדינות זרות	36
53	היקף ההלוואות לדיור	37
54	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	38
55	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	39
59	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	40
62	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	41
64	תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי הצמדה	42
64	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	43
65	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	44
66	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	45
67	יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובבנק	46
68	יחס מימון יציב נטו	47
69	יתרת פקדונות הציבור ושיעור ריבית ממוצעת לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	48
69	יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	49
82	דיון בגורמי סיכון	50
85	ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות	51

דוח הדירקטוריון וההנהלה

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 11 במרס 2025, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים והמבוקרים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), לשנת 2024.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

- קבוצת הבנק ממשיכה לשים דגש על חדשנות וטכנולוגיה, תוך הבנה, שעולם הבנקאות המודרנית מושתת על שילוב של בנקאות מתקדמת המותאמת לצרכי הלקוח, עם יכולת דיגיטלית מובילה.
- פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:
- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות ריבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות, במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכוני שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לגופים מוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), לרבות תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון.
- החטיבה הבנקאית המספקת באמצעות הסניפים והסניף הדיגיטלי (סניף Me) שירותי בנקאות למגזר משקי הבית, הבנקאות הפרטית ולעסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית וסניפי אוצר החייל, המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג"י, פועלים סניפים המתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח עם הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכזי ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממונה על פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים. בנוסף לבנק, כוללת הקבוצה גם את בנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

ביום 1 בינואר 2025, אישררה סוכנות S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA\Negative ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA-, בדומה לדירוג ארבעת הבנקים הגדולים האחרים בישראל.

ביום 1 באוקטובר 2024, הורידה סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך, לרמה של Baa1, ובמקביל השאירה את הדירוג באופק שלילי, וזאת בהמשך לביצוע מהלך דומה לדירוג האשראי של מדינת ישראל. בעקבות הורדת הדירוג, דירוג חמשת הבנקים הגדולים בישראל, ובתוכם הבנק, זהה לדירוג מדינת ישראל.

ביום 12 באוגוסט 2024, אישררה סוכנות "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג il.aa2, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.aa1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.Aaa אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il(hyb) Aa3 אופק יציב.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוחות אלו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאוגרפי, שינויים רגולטוריים, שינויים חשבונאיים וכן שינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק ואשר עשויים להביא לאי התממשות ההערכות. לעניין זה, ראה גם ההסתייגות בפרק השפעת מלחמת "חרבות ברזל" להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק סקירת הסיכונים להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים, או כאלה המשפיעים על שווקים אלה.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					יחסים פיננסיים עיקריים
2020	2021	2022	2023	2024	
באחוזים					
8.6	14.7	16.6	19.7	19.0	מדדי ביצוע עיקריים
0.49	0.82	0.89	1.06	1.02	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון
11.18	11.46	10.42	11.35	11.31	תשואת הרווח הנקי לנכסים ממוצעים
5.29	5.34	5.19	5.26	5.18	יחס הון עצמי רובד 1
150	128	127	156	165	יחס המינוף
	139	133	146	140	יחס כיסוי הנדילות ⁽¹⁾
2.7	2.6	2.9	3.2	2.9	יחס מימון יציב נטו ⁽²⁾
1.7	1.6	2.0	2.4	2.0	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים
0.9	0.8	0.8	0.7	0.7	יחס הכנסות ריבית, נטו לנכסים ממוצעים
61.8	58.3	50.9	43.5	44.1	יחס עמלות לנכסים ממוצעים
					יחס יעילות
1.38	1.05	1.02	1.36	1.25	מדדי איכות אשראי עיקריים
1.48	1.13	1.12	1.50	1.38	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.86	**0.63	0.48	0.60	0.53	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי ⁽³⁾ מיתרת האשראי לציבור
221.3	**244.0	219.7	234.5	244.6	שיעור חובות לא צוברים או בפיקוד של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
0.10	(0.01)	0.03	0.03	(0.04)	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.52	(0.23)	0.11	0.42	(0.01)	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
					שיעור הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר					נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
2020	2021	2022	2023	2024	
במיליוני ש"ח					
750	1,405	1,667	2,172	2,371	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,637	2,794	3,803	4,966	4,740	הכנסות ריבית, נטו
464	(216)	123	502	(16)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,523	1,756	1,611	1,652	2,006	הכנסות שאינן מריבית
1,371	1,444	1,489	1,502	1,553	מזה: עמלות
2,569	2,652	2,755	2,877	2,977	הוצאות תפעוליות ואחרות
*1,552	*1,621	*1,700	*1,766	1,739	מזה: משכורות והוצאות נלוות
7.48	14.00	16.62	21.65	23.63	רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)
ליום 31 בדצמבר					נתונים עיקריים מהמאזן
2020	2021	2022	2023	2024	
במיליוני ש"ח					
167,778	180,470	195,955	221,593	248,563	סך כל הנכסים
57,802	57,370	57,130	68,866	77,175	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
13,105	15,091	16,010	26,985	34,396	ניירות ערך
90,970	101,164	115,961	117,622	129,416	אשראי לציבור, נטו
158,243	170,033	184,920	208,947	234,479	סך כל ההתחייבויות
141,677	153,447	168,269	191,125	214,755	מזה: פקדונות הציבור
2,992	5,144	4,821	4,314	2,508	פקדונות מבנקים
4,394	3,356	4,749	4,767	4,479	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,141	10,003	10,559	12,071	13,430	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
2020	2021	2022	2023	2024	נתונים נוספים
8,514	12,950	13,900	14,990	17,940	מחיר מניה (באגורות)
125	543	942	795	986	דיבידנד למניה (באגורות)
3,895	3,715	3,676	3,634	3,555	מספר משרות ממוצע ⁽⁴⁾

- * סווג מחדש.
 ** הוצג מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה על חובות שאינם צוברים חלק הגילוי על חובות פגומים, החל מיום 1 בינואר 2022 ואילך. נתוני השוואה לשנת 2020 לא הוצגו מחדש.
- (1) היחס מחושב בגין שלושת החודשים שנסתיימו בסוף תקופת הדיווח.
 (2) בהתאם להוראות בנק ישראל יחס מימון יציב נטו חושב החל משנת 2021, לפיכך לא מוצגים נתוני השוואה.
 (3) לרבות הפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים.
 (4) מספר המשרות כולל תרגום למונחי משרות של שעות נוספות.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי שבהם הינו סיכון הריבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע; סיכון ציות ואיסור הלבנת הון; סיכון אסטרטגיה; סיכון מוניטין; סיכון משפטי; סיכון חקיקה ורגולציה וסיכון מודל.

הסיכונים אליהם חשוף הבנק, מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

סיכונים מובילים ומתפתחים

סיכונים מובילים ומתפתחים נגזרים מסיבבת הפעילות העסקית של הבנק וכוללים גם סיכונים שעשויים להיווצר בתחומים חדשים, או מוקדי סיכון חדשים בתחומים קיימים, שנגזרים, בין היתר, מתמורות בסביבה המשפיעות על תחומי הפעילות הבנקאית, לרבות סביבה רגולטורית, ביטחונית, תחרותית, דיגיטלית ועוד.

להלן פרטים בדבר הסיכונים המובילים והמתפתחים העיקריים:

1. **סיכון מאקרו כלכלי** - התוצאות העסקיות של המערכת הבנקאית בישראל ושל הבנק כחלק ממנה, מושפעות באופן ישיר מהמצב הכלכלי בישראל ובעולם. הרעה בתנאים הכלכליים (לרבות שינויי ריבית, מטבע, אינפלציה ועוד), המושפעים גם מהתנאים הפוליטיים והבטחוניים, עלולה להביא לפגיעה בהכנסות קבוצת הבנק, לגידול בהיקף החובות הבעייתיים ולהשפעה לרעה על תוצאות הקבוצה.

רמת סיכון המאקרו כלכלי ממשיכה להיות גבוהה, על רקע רמות האינפלציה והריבית הגבוהות והתמשכות המלחמה המכבידה על פעילות המשק, משפיעה לרעה על מצב הלווים במשק, וכן באה לידי ביטוי בהגדלת הוצאות הממשלה והעמקת הגרעון הממשלתי.

ההשלכות כאמור, עשויות להשפיע על הפעילות העסקית של הבנק, להגדיל את היקף החובות הבעייתיים וכתוצאה מכך להשפיע לרעה על הרווחיות, ההון, ועל תוצאות הקבוצה.

בנוסף, התפתחויות שונות במצב הביטחוני, עלולות להשפיע על השווקים הפיננסיים ועל דירוג האשראי של מדינת ישראל על ידי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות.

לפרטים נוספים ראה פרק התפתחויות כלכליות עיקריות, להלן. לפרטים על השפעת דירוג האשראי של מדינת ישראל, ראה פרק הון והלימות הון. ההתפתחויות כאמור, משפיעות על סביבת הסיכון, ועלולות לגרום לעלייה ברמת הסיכונים השונים, כגון, נזילות, אשראי, שוק, הלבנת הון, סייבר, המשכיות עסקית ועוד. הבנק עוקב באופן הדוק אחר ההתפתחויות, מצב המאקרו וההשפעות על הבנק. בין היתר, נבחנות ההשפעות על לקוחות הבנק בגין המלחמה והשלכותיה, התמודדויות בשווקים וההשפעות על הנוסטרו והנזילות, פעילות חדרי עסקאות, תחומי סייבר, ציות, הלבנת הון ומימון טרור ועוד. בנוסף, מתקיימים דיונים על השפעות המצב על הבנק ולקוחותיו, לרבות מתן הנחיות שונות לגורמים השונים בבנק, וביצוע תרחישים ותרחישי קיצון.

2. **סיכון אסטרטגי/מודל עסקי** - התכנית האסטרטגית של הבנק, מביאה לידי ביטוי את השינויים בסביבת הפעילות של הבנק וההתגברות המשמעותית בעוצמת התחרות וכן נבחנת מול ההתפתחויות המאקרו כלכליות והאתגרים בפניהם ניצב הבנק. התכנית האסטרטגית הקבוצתית לשנים 2023-2025 אושרה בחודש דצמבר 2022. אחת לחצי שנה, מתבצע תיקוף ובמידת הצורך, מתבצע עדכון למהלכים או ליעדים האסטרטגיים. במהלך שנת 2025, תגובש תכנית אסטרטגית חדשה לבנק.

שינויים המשפיעים על הסביבה העסקית ומשנים את עוצמת התחרות:

- שינויים בסוג המתחרים - בשנים האחרונות התחרות על השירותים והמוצרים הפיננסיים התרחבה מעבר לתחרות המסורתית בין הבנקים, עם כניסתם והעמקת אחיזתם של שחקנים חדשים וקיימים לתחומים של פעילויות פיננסיות מסורתיות, כגון: בנקים דיגיטליים, מתחרים חוץ-בנקאיים, חברות ביטוח, בתי השקעות, חברות כרטיסי האשראי, חברות קמעונאיות וחברות הזנק ופינטק שמפתחות מוצרים חדשניים בענף וחברות ביג טק עולמיות.
- שינוי במודל העסקי הבנקאי - ההתפתחויות הרבות שמתרחשות במקביל בזירות התחרות השונות בענף הפיננסיים, הבנקאי והחוץ בנקאי, בשינויים רגולטוריים, בהתקדמות הטכנולוגיה ובשינויים בצרכי הלקוחות והעדפותיהם, מביאות לשינוי במודל העסקי הבנקאי.
- שינויים טכנולוגיים - המעבר לבנקאות דיגיטלית וכניסת מתחרים טכנולוגיים לפעילות פיננסית וטכנולוגיית הבינה המלאכותית, מייצרים סיכונים ואתגרים טכנולוגיים וסיכוני אבטחת מידע וסייבר חדשים אליהם הבנק נערך.
- שינויים רגולטוריים - הסביבה הרגולטורית ממשיכה לפעול לקידום הסדרתם של מהלכים להגברת התחרות בתחומים שונים, כגון פרסום קול קורא בנושא מתווה מדורג של רישוי ורגולציה מידתית לגופים חוץ בנקאיים, לשם הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ודוח הביניים של הצוות לבחינת מתווה למתן רישון בנק לגופים חוץ בנקאיים, קול קורא בנושא צמצום הארביטראז' הרגולטורי במכשירי השקעה וחסכון לטווח

קצר ובינוני, וקול קורא בנושא מודלי תגמול בפעילות הציבור בניירות ערך, תיקון חוק השקעות משותפות בנאמנות, במטרה להגביר תחרות בתחום הפקדונות, ועוד. לפרטים נוספים, ראה סיכון רגולטורי להלן.

- שינויים בצרכי הלקוחות - סיכונים הקשורים לשינויים בטעמי הצרכן, ובכללם מוכנות גוברת לצריכת שירותים פיננסיים מגורמים חוץ בנקאיים.
- התייעלות - בהמשך למהלכי התייעלות בהם נוקט הבנק בשנים האחרונות, הבנק ממשיך להתייעל באמצעות הסטת פעילות לדיגיטל, ייעול תהליכים והתאמת מודל ההפעלה לסביבת הבנקאות המשתנה.

נוכח המלחמה ואי הוודאות המאפיינת את התקופה הנוכחית, הבנק ממשיך לעקוב מקרוב אחר השינויים בשווקים הפיננסיים ובוחן את ההשפעות המאקרו כלכליות והתנהלות הלקוחות על האסטרטגיה ותכנית העבודה של הבנק. במקרים בהם מזוהה כי למשבר עשויה להיות השפעה מהותית על הפעילות, מבוצעות ההתאמות הנדרשות.

3. **סיכון רגולטורי** - סיכון קיים או עתיד, להכנסות ולהון הקבוצה, העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם כדי להשפיע על פעילות הקבוצה ועסקיה. מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר השקעות מיכוניות. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק על ידי מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת הציות, יחידת האסטרטגיה ויחידת הרגולציה. התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות לשינויים האמורים ולהשפעות אפשריות.

נוכח המלחמה והשלכותיה על המצב הכלכלי, בין היתר, פורסם ביום 17 במרס 2024, חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, ולפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (הבנקים בקבוצת הבנק נכללים בתחולת החוק) ישלם תשלום מיוחד בשיעור של 6% מהרווח על הפעילות בישראל בתקופה שהחלה ביום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 (לפרטים נוספים ראה באור 8.8' לדוחות הכספיים), ובהתאם להחלטת הממשלה מיום 31 באוקטובר 2024, במסגרת אישור התוכנית הכלכלית לשנת 2025 הוטל על שר האוצר, בשיתוף עם נגיד בנק ישראל, להקים צוות בין משרדי שיבחן הטלת מס מיוחד על פעילות הבנקים בשנת 2026. בהתאם להחלטה, הצוות יגיש את המלצתו עד תום הרבעון השלישי של שנת 2025.

ביום 26 בפברואר 2025, הודיע בנק ישראל על עקרונות למתווה נוסף על המתווה המפורט להלן בפרק "השפעת מלחמת חרבות ברזל", שבראיתו נכון שהמערכת הבנקאית תאמץ, על רקע אי הוודאות הגיאופוליטית הנוכחית ורווחיותם הגבוהה של הבנקים. המתווה המוצע מיועד לחול על השנים 2025 ו-2026, אך תקופתו עשויה להתעדכן במקרה של שינוי משמעותי באי הוודאות הגיאופוליטית או ברווחיות המערכת הבנקאית. במסגרת המתווה, תקצה המערכת הבנקאית סך כולל של 1.5 מיליארד ש"ח לשנה, למימון הקלות שונות ללקוחות מהמגזר הקמעונאי, מתוכו יממן כל בנק הקלות ללקוחותיו בהיקף כספי הנגזר מנתח השוק שלו, נכון למועד פרסום המתווה. ההקלות ללקוחות כל בנק תגובשנה על פי סלים שונים, כמפורט להלן, כאשר הסכום שיוקצה לכל סל יהיה נתון לשיקול דעתו של כל בנק - מתן ריבית או הטבות בתחום יתרות הזכות ושיפור רביית על פקדונות לטווח קצר; הפחתת שיעור הריבית על יתרות חובה; הסטת כספים אוטומטית, מעל ליתרה מינימלית, מהעו"ש למסלולים מניבי תשואה; מתן פטור מעמלות או הנחה משמעותית לקבוצות אוכלוסייה מובחנות. כל בנק יפרסם את היקף ההטבות שניתנו בפועל בדוחות הכספיים שלו. בהתאם להודעה, בראיית בנק ישראל, אימוץ מתווה העונה לעקרונות אלה מייתר את הצורך בתהליכי מיסוי ספציפיים למערכת הבנקאית ותהליכי חקיקה שנועדו להסיט כספים מהעו"ש למסלולים מניבי תשואה, או להגביר את התמסורת מריבית בנק ישראל לפקדונות נושאי ריבית. הבנק צפוי לדון באופן יישומו של המתווה.

עוד טרם לפרוץ המלחמה ואף בתקופה שחלפה מאז, לצד רפורמות ויזמות רגולטוריות רבות ביחס לתחרותיות בענף הפיננסי בכלל ובענף הבנקאות בפרט, נרשמה מגמה של העלאת יוזמות רגולטוריות וחקיקתיות, אשר נועדו או שעלולות, בין היתר, להשפיע באופן ישיר או עקיף על מחירי השירותים והמוצרים של הבנקים ועל שיעורי הריבית הנהוגים במערכת הבנקאית, ביחס לצד האשראי לציבור, פקדונות הציבור ושירותים בניירות ערך.

בהקשר זה יש לציין קול קורא לקבלת התייחסויות הציבור למתווה מדורג של רישוי ורגולציה מידתית לגופים חוץ בנקאיים לשם הגברת התחרות במערכת הבנקאית שפורסם בפברואר 2024, אשר בעקבותיו פורסם באוקטובר 2024 דוח הביניים של הצוות לבחינת מתווה למתן רישיון בנק לגופים חוץ בנקאיים, הכולל המלצות במספר מישורים, לרבות קביעת מדיניות פיקוח ואסדרה פרופורציונליים לגודל ולמורכבות של התאגידים הבנקאיים, המלצות למתן הקלות עסקיות לבנק קטן ובנק חדש ולהרחבת העיסוקים המותרים לבנקים (הרחבה מידית לבנקים קטנים ולכלל הבנקים לאחר 5 שנים), וכן המלצות מבניות, לרבות התרת שליטה במקביל של חברות החזקה בגופים מוסדיים ובבנקים, כאשר החזקה כאמור בבנק תותר גם לאחר שיחדל להיות בנק קטן, כל עוד זהו גידול אורגני, ועוד.

כמו כן, בחודש דצמבר 2024, הכריזו שר האוצר ונגיד בנק ישראל על הקמת צוות בין משרדי להגברת התחרות במערכת הבנקאית ובאשראי לעסקים הקטנים ולמשקי הבית, שיתמקד בהקלת החסמים לכניסת "שחקנים" חדשים למערכת הבנקאית, או פיתוח של תחומי פעילות חדשים על ידי "שחקנים" הקיימים. בין היתר, הוטל על הצוות לעצב מתווה רישיונות בנקאיים מדורגים, שיאפשרו לגופים חוץ בנקאיים להציע פקדונות ולתת אשראי. הצוות צפוי להגיש דוח סופי עד חודש אפריל 2025.

בחודש נובמבר 2024, פורסם קול קורא לקבלת התייחסות מהציבור בעניין מודלי תגמול בפעילות הציבור בניירות ערך, במטרה לבחון מחדש את מודלי התגמול והעמלות הנהוגים כיום בישראל בשוק ההון ולבחון אפשרויות לשיפורם. בחודש פברואר 2025, פורסם דוח הביניים של הצוות

לצמצום הפערים במכשירי השקעה בחיסכון לטווח קצר ובינוני, במסגרתו מוצע, בין היתר, לבטל את הארביטראז' המיסוי בין מכשירי החיסכון לטווח קצר ובינוני ולהחיל עליהם הטבת מס אחידה וכן תקרה להפקדות, ליצור פלטפורמה מרכזת לצפייה וניהול כלל מכשירי החיסכון וההשקעה של החוסכים, שתהווה ממשק משתמש הן עבור החוסכים והן עבור המתווכים והיועצים הנותנים להם שירות, ליצור מודל תגמול שיצר זהות אינטרסים בין המתווך לחוסך, ולדרוש מהמתווך להחזיק רישיון ייעוץ המתאים לכלל מכשירי החיסכון וההשקעה המוצגים בפלטפורמה.

עוד יש לציין את מכתב רשות התחרות מיום 26 במרס 2024, המופנה לחמשת הבנקים הגדולים (להלן - "הבנקים"), אשר בהתאם לו הממונה על התחרות (להלן - "הממונה") שוקלת לקבוע כי הבנקים (כולל בנקים בשליטתם) הם קבוצת ריכוז, וכן ליתן הוראות לחברי הקבוצה בנוסח שצורף למכתב. במכתב נטען, כי הראיות שבידי הרשות מצביעות על כך שבידיהם של הבנקים יותר ממחצית מכלל אספקת השירותים בענף של השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים (הכוללים, בהתאם למכתב וההגדרות הכלולות בו, את משקי הבית והעסקים הקטנים שמחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליון ש"ח). כן צוין, כי בדיקת הממונה מעלה כי מתקיימים התנאים הקבועים בחוק לקיומם של תנאים לתחרות מועטה בין הבנקים, בענף של השירותים ללקוחות קמעונאיים.

בשלב זה, לא ניתן להעריך אם ומה תהיינה ההשפעות של שינויים אלה או חלקם, ככל שיתממשו, על הבנק. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה אפשרית על פעילות הבנק, בתקופת הדיווח, ראו מגבלות חקיקה ויוזמות רגולטוריות, לפרק ממשי תאגיד.

4. **סיכון ציות** - סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג, כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הדין. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכניות האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, ובדיני תחרות כלכלית, הסיכון לאי קיום דיני ההגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון התנהגותי (Conduct risk).

התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין (Crossborder risks-I). ההשפעה של סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות האכיפה המנהלית ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי, לרבות ה-FATCA וה-CRS.

המלחמה שפרצה בין רוסיה ואוקראינה בפברואר 2022, הובילה להטלת סנקציות חריפות על רוסיה ובלארוס מצד מדינות שונות בעולם (בדגש על ארה"ב ומדינות באירופה, כולל האיחוד האירופי), בנוסף לסנקציות שהוטלו עוד בשנת 2014 לאחר פלישת רוסיה לחצי האי קרים. ניסיונות להשתמש בבנקים על מנת לעקוף משטרי סנקציות, חושפים את המערכת הבנקאית לשורה של סיכונים, סיכון שקורספונדנטים יסרבו לתת שירות לבנק בגלל הפרות משטר הסנקציות ופגיעה בפעילות סחר חוץ ופעילות שוק ההון, סיכונים לקנסות, עיצומים, סיכונים מוניטין ועוד, בהיקף משמעותי מבעבר.

מכתב הפיקוח על הבנקים, מיום 8 ביוני 2022, בנושא סיכונים הכרוכים עם גורמים מוכרזים ברשימות סנקציות בינלאומיות ולאומיות של מדינות זרות, התייחס לסיכונים המשמעותיים להם חשופים התאגידים הבנקאיים, בהקשר לעקיפת משטרי סנקציות שהוטלו על ידי מדינות זרות וארגונים בינלאומיים. הבנקים הנוחו לקבוע מדיניות ונהלים בנוגע למדינות זרות ובנוגע להתקשרות או ביצוע פעולות מול גורמים מוכרזים ברשימות כאמור, בהתבסס על הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310 בנושא "ניהול סיכונים". עוד צוין במכתב, כי סירוב לאשר עסקה, סירוב להתקשר בהסכם, או הפסקת התקשרות בשל יישום מדיניות כאמור, ייחשבו סירוב סביר למתן שירות לעניין חוק הבנקאות וכי הצעדים שיינקטו מול לקוחות התאגידים הבנקאיים במסגרת יישום האמור, ייעשו בהתאם לחובות התאגידים הבנקאיים כלפי לקוחותיהם ובין היתר, בהתחשב בנסיבות ובאופי הפעולה. מצב החירום, עקב המלחמה, מעצים את סיכונים הציות ונדרשת עירנות מוגברת מצד הבנק בנושא סיכון ציות, הלבנת הון ומימון טרור, על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור.

מחלוקת הציות של הבנק מבצעת בקרות, בדגש על איתור "אורות אדומים" העולים בהקשר לפעילות חשודה בנושאים הקשורים בציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור.

בקבוצת הבנק גובשה במדיניות הציות תפיסת ניהול סיכון הנגזרת ממשטרי הסנקציות השונים. הכללים המנחים שנקבעו נועדו ליצור איזון בין ניהול הסיכון בהתאם למדיניות שנקבעה לבין ההמשכיות הנדרשת לספק שירותים בנקאיים ובינלאומיים ללקוחות הבנק והקבוצה.

לאור הרחבת הסנקציות על ידי ארה"ב בדצמבר 2023, בדגש על חובותיהם של מוסדות פיננסיים מחוץ לארה"ב, ביצע הבנק מספר פעולות בהתאם לדרישות צו ההרחבה, ובין השאר, הגברת הניטור והבקרות על פעילות סחר החוץ בבנק. במהלך שנת 2024, במסגרת הרחבה נוספת של משטר הסנקציות שהטילה ארה"ב ובמסגרת צו נשיאותי המאפשר להכריז ברשימת הסנקציות (SDN - Specially Designated Nationals and Blocked Persons List) על אנשים וגופים לא אמריקאים, הוטלו סנקציות כנגד אנשים וגופים ישראלים. עם חילופי הממשל בארה"ב, בחודש ינואר 2025, נחתם צו נשיאותי חדש שביטל את הצו כאמור וכן בוטלו ההכרזות מכוחו. עם זאת, עדיין קיימים לקוחות המוכרזים על ידי גורמים אחרים. הבנק גיבש כללים מנחים לפעילות בחשבונות לקוחות אלו ופועל גם בעזרת ייעוץ חיצוני.

5. **סיכוני סייבר ואבטחת מידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - סיכון סייבר מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מהתרחשות אירוע סייבר, בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו. לסיכוני סייבר, דלף מידע ואבטחת מידע פוטנציאל גבוה לגרימת נזק בהתממש אירוע משמעותי הכרוך בעלויות שיקום גבוהות. החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן, גורמים סיכונים תפעוליים בדגש על סיכוני סייבר ואבטחת מידע. לצורך ניהול נאות של סיכוני סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע ואבטחת מידע בבנק בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות. הבנק הגדיר אסטרטגיה, מדיניות, מינוי מנהל הגנת הסייבר ליישום המדיניות ובניית מתודולוגיה לניהול הסיכון. כמו כן, הבנק מנהל את סיכון הסייבר באמצעות נקיטת פעולות מניעה רבות להפחתת הסיכון כולל קידום מודעות בתחום סיכוני הסייבר ואבטחת מידע וביצוע תרגילים. בתקופה האחרונה נמשכות תקיפות סייבר על ארגונים פיננסיים בעולם, על ארגונים בארץ ועל גופי שרשרת האספקה של ארגונים אלו. התקשרות עם ספקים בבנק, מבוצעת על פי המדיניות והנהלים שנקבעו לניהול סיכוני שרשרת האספקה.

המלחמה הובילה לעלייה בניסיונות התקיפה על ארגונים בארץ, כולל תקיפות מניעת שירות (DDoS) וכן עלייה בהונאות בשילוב הנדסה חברתית. החשיפה להתממשות אירוע סייבר עולה, בין היתר, כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף בצעדים להפחתת הסיכונים, לרבות פתרונות גישה מרחוק המלווים על ידי מחלקת אבטחת מידע, הגברת ניטור, חיזוק ושיפור מנגנוני הגנה והעלאת מודעות העובדים, בהתאם להתפתחות האיומים.

לבנק קיימות פוליסות ביטוח, המקנות כיסוי ביטוחי לקבוצת הבנק בגין אירועי נזק שונים כתוצאה מאירוע כשל מחשבי ו/או אירוע סייבר, בהתאם לתנאי הפוליסות.

6. **סיכון טכנולוגיות המידע (כחלק מהסיכון התפעולי)** - בשנים האחרונות, הסביבה הטכנולוגית מתפתחת, התלות בה הולכת וגוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. קבוצת הבנק מיישמת תכנית לשדרוג תשתיות המחשוב, אשר צפויה להסתיים בשנת 2025 ומקנה מענה טכנולוגי לצורך מימוש האסטרטגיה העסקית של הבנק. לפרטים נוספים, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

7. **סיכוני סביבה ואקלים** - הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות, הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכוני סביבה (פגיעה סביבתית - זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכו') והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכוני האקלים (סיכונים פיזיים - גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד), או סיכוני מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים, באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון ציות וסיכון מוניטין.

- השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהן, בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים, או הוצאה כספית העלולה להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.

- השפעה עקיפה - כגון על סיכוני האשראי, עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה, בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר, בעקבות אי עמידה בהוראות הדין הסביבתי הרלוונטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית, או בשל קנס גבוה שניתן להשית על לווה בשל פגיעה סביבתית וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים, כגון סיכון משפטי וסיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה חשיבות במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

למידע נוסף ראה פרק סקירת הסיכונים להלן והדוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

השפעת מלחמת "חברות ברזל"

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק את ההתמודדות עם קשיי המלחמה והשלכותיה, נקט הבנק בסדרה של הקלות משמעותיות, הן במסגרת הוראת השעה שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים (כמפורט בהמשך) והן בהקלות נוספות, שכללו הרחבת ההטבות לאוכלוסיות שונות, בכללן כוחות הביטחון ואנשי קבע.

על רקע המלחמה, פרסם בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת "חברות ברזל" (הוראת שעה), במסגרתה ניתנו הקלות שונות שגיבש הפיקוח על הבנקים, על מנת לסייע למערכת הבנקאית וללקוחותיה להתמודד עם אתגרי המצב. לפרטים בעניין הוראה זו והוראות רגולטוריות נוספות, ראה חקיקה ויזומות רגולטוריות, לפרק מממשל תאגידי.

בנוסף, ביום 15 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים מתווה סיוע רוחבי ללקוחות, שגובש בשיתוף המערכת הבנקאית (להלן - "המתווה הבסיסי"), הכולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות "המעגל הראשון" (המתגוררים ופועלים בטווח של 30 ק"מ מרצועת עזה, אזרחים שפנו מביתם על ידי גורם רשמי, מגויסי מילואים בצו 8 ובעלי קרבה ראשונה לחללי המלחמה, לחטופים או לנעדרים). המתווה הבסיסי קבע, כי לקוחות אלה יוכלו לבקשתם לדחות תשלומים בגין משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי, לשלושה חודשים, ללא חיוב בריבית בגין הדחייה, הכל בסכומים ובתנאים מסוימים. כמו כן, לקוחות "המעגל הראשון" שהם משקי בית, למעט אוכלוסיית משרתי המילואים ומגויסי צו 8, לא יחויבו בריבית על יתרות חובה בעו"ש, עד לסכום של 10,000 ש"ח, במשך שלושה חודשים, בתנאי שערב פרסום המתווה הבסיסי עמד חשבונם ביתרת חובה.

במסגרת המתווה, ניתן ללקוחות "המעגל הראשון", שהם יחיד ועסק קטן, פטור מעמלות מסוימות לתקופה של שלושה חודשים. לשאר הלקוחות, המתווה הבסיסי אפשר לדרוח תשלומים בגין משכנתאות, אשראי צרכני ואשראי עסקי, למשך 3 חודשים, ללא עמלות, בסכומים ובתנאים מסוימים, כאשר עלות הדחייה תחושב בהתאם לשיעור הריבית ההסכמית. המתווה הציג את תנאי המינימום וכל בנק היה רשאי להרחיב את המתווה האמור, לטובת לקוחותיו ולבקשתם.

ביום 8 בנובמבר 2023, הודיע בנק ישראל על הרחבת לקוחות "המעגל הראשון" במתווה, על ידי הכללת האוכלוסייה המתגוררת ביישובי צפון הארץ, או בעלי עסק ביישובי הצפון, אשר פונו על ידי גורם רשמי, נכון לתאריך 7 בנובמבר 2023, והמתגוררים באחד מהישובים המופיעים ברשימות המפורסמות באתר בנק ישראל.

ביום 17 בדצמבר 2023, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה הבסיסי בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 בינואר 2024, בשינויים מסוימים, שעיקרם הרחבת האוכלוסיות הכלולות במתווה.

ביום 4 במרס 2024, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 באפריל 2024, בשינויים מסוימים, שעיקרם הרחבת האוכלוסיות הכלולות במתווה והרחבת ההטבות לאוכלוסיית משרתי המילואים.

ביום 23 ביוני 2024, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 ביולי 2024. התקופה להגשת בקשות לדחיית הלוואות הוארכה לתקופה כאמור, ונקבע כי תקופת הדחייה המצטברת המקסימלית במסגרת המתווה תהיה 9 חודשים (כאשר בקשות לתקופה ארוכה יותר תיבחנה לגופן). כמו כן, הווארך הפטור ללקוחות "המעגל הראשון" ממרבית העמלות המשמשות לניהול השוטף של חשבון העו"ש ומריבית על יתרות חובה בחשבון עו"ש של משקי בית עד לסכום של 10,000 ש"ח, בתנאי שערב פרסום ההודעה על הארכת המתווה עמד חשבונם ביתרת חובה. בנוסף, הורחב הפטור מריבית על יתרת חובה בחשבון עו"ש של משקי בית עד לסכום של 10,000 ש"ח, בתנאי שערב פרסום ההודעה על הארכת המתווה עמד חשבון ביתרת חובה. יצוין, כי בהתאם להארכה זו, סיווג חיילי המילואים יעשה באופן יזום על ידי הבנק. ובמידת הצורך בהתאם לאסמכתא שתומצא על ידי הלקוח.

ביום 22 בספטמבר 2024, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, החל מיום 1 באוקטובר 2024. בוצעה התאמה באוכלוסיית "המעגל הראשון" ביחס לתושבי הדרום. ההקלות תינתנה לאוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק בטווח של עד 7 ק"מ מרצועת עזה (במקום עד 30 ק"מ). התקופה להגשת בקשות לדחיית הלוואות הוארכה לתקופה כאמור, אך תקופת הדחייה המצטברת המקסימלית נותרה 9 חודשים לכל הלוואה (כאשר בקשות לתקופה ארוכה יותר תיבחנה לגופן). נקבע כי, על אף האמור, תתאפשר דחיית תשלומי הלוואות ומשכנתאות לתקופה מצטברת של 12 חודשים לאוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק באחד מיישובי הצפון שפונו על ידי גורם רשמי נכון לתאריך 7 לנובמבר 2023 ואוכלוסייה שמתגוררת באחד מיישובי הצפון אשר התקבלה החלטת ממשלה לפנותם אך טרם פונו בפועל, בהתאם לרשימה באתר בנק ישראל, ולחיילי מילואים הנמצאים בשירות פעיל בתקופת המתווה המעודכן, קרי בין התאריכים 1 באוקטובר 2024 ל-31 בדצמבר 2024. כמו כן, הווארך הפטור ללקוחות "המעגל הראשון" ממרבית העמלות המשמשות לניהול השוטף של חשבון העו"ש ומריבית על יתרות חובה בחשבון עו"ש של משקי בית עד לסכום של 10,000 ש"ח, בתנאי שערב פרסום ההודעה על הארכת המתווה עמד חשבונם ביתרת חובה.

ביום 3 בדצמבר 2024, הודיע בנק ישראל על הארכת המתווה בשלושה חודשים נוספים, עד ליום 31 במרס 2025, תוך ביצוע התאמות באוכלוסיית המעגל הראשון. בין היתר, נקבע כי הארכת המתווה לא תכלול את האוכלוסייה המתגוררת או בעלת עסק בטווח של עד 7 ק"מ מרצועת עזה, ומתן הקלות לאוכלוסייה זו יהיה נתון לשיקול דעת הבנק. בנוסף, פורסם מתווה ייעודי לבעלי עסקים הפועלים ביישובים מסוימים באזור הצפון, המאפשר הקלה בדחיית אשראי עסקי לבקשת לקוח, לשלושה חודשים, ללא חיוב בריבית נוספת ובעמלות, בתנאים שנקבעו. הובהר כי בעל עסק שנמצא באוכלוסיית המעגל הראשון ומימש זכאותו לדחיית הלוואה במסגרת מתווה הסיוע הקיים, לא יוכל לממש זכאותו גם במסגרת המתווה הייעודי לתושבי הצפון.

הבנק מיישם את המתווה ואת כל הנחיות בנק ישראל, בעניין ההיערכות למתן שירותים בנקאיים בתקופת המלחמה, תוך שמירה על עיקרון ההוגנות כלפי הלקוחות וממשיך לנטר את מצב הלוואות.

בנוסף למתווה הבסיסי כאמור, הבנק נקט שורה של צעדים נוספים על מנת לסייע ללקוחותיו. ללקוחות בעוטף עזה (בטווח של עד 7 ק"מ מהגבול) ניתנו הטבות ובכללן, פטור משלושה תשלומים משכנתא ללקוחות בעלי נכס משועבד, שנמצא בעוטף ומתן הלוואות עד סכום של 20 אלף ש"ח ללא ריבית והצמדה, לתקופה של שנתיים. כמו כן, ניתנו הטבות במשכנתאות לאנשי קבע בדומה למתווה הבסיסי כאמור; הוקמו שתי קרנות ייעודיות, האחת למשרתי קבע והשניה למשרתי המילואים, על סך 100 מיליון ש"ח כל אחת, למתן הלוואות ללא ריבית, לתקופה של שנה.

סך כל ההטבות שנזקפו לרווח והפסד ברבעון הרביעי של שנת 2023 ובשנת 2024, הסתכמו בכ-96 מיליון ש"ח. למידע נוסף בדבר דחיית תשלומי הלוואות, ראה פרק סקירת הסיכונים, סיכון אשראי, להלן.

להלן פרטים לגבי הטבות במסגרת ההתמודדות עם המלחמה (במיליוני ש"ח)

א. הטבות שהבנק העניק במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2023				2024			
דיוור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	אחר	סך הכל	סך הכל
1.א. הטבות אשר נוצלו במהלך תקופת הדיווח	הטבות באמצעות שינוי בתנאי חובות הטבות באמצעות מתן הלוואות ללא ריבית או בריבית מופחתת הטבות באמצעות ויתור על עמלות תמיכה בקהילה						
3	11	6	-	-	-	20	25
-	2	-	-	-	-	2	2
1	23	5	-	-	-	29	5
-	-	-	-	-	10	10	3
4	36	11	-	-	10	61	35
8	49	3	-	-	-	60	90
2.א. הטבות עומדות אשר טרם נוצלו ליום הדיווח							

ב. מידע נוסף על פעילויות לטובת לווים במסגרת ההתמודדות עם המלחמה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר							
2023				2024			
דיוור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	סך הכל	סך הכל
1.ב.א. סך האשראי שעבר שינוי בתנאים, במהלך תקופת הדיווח ⁽¹⁾	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה באור 29) ⁽²⁾ שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים						
21	9	17	-	-	47	56	
1,418	122	264	-	1	1,805	4,809	
1,439	131	281	-	1	1,852	4,865	

31 בדצמבר 2024							
31 בדצמבר 2023				31 בדצמבר 2024			
דיוור	אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	סך הכל	סך הכל
1.ב.ב. יתרת האשראי שעבר שינוי בתנאים, ליום הדיווח	שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים (ראה באור 29) ⁽²⁾ שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים: אשראי בדחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה ⁽³⁾ סכום התשלומים שנדחו ⁽³⁾ דחיית תשלומים ממוצעת בחודשים ⁽³⁾ אשראי עם שינוי אחר בתנאים						
23	18	48	10	-	99	52	
347	17	37	-	-	401	4,437	
15	2	7	-	-	24	181	
10	3	8	-	-	9	3	
228	-	-	-	-	228	233	
598	35	85	10	-	728	4,722	

מידע נוסף על שינוי בתנאים ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים

יתרת אשראי עם דחיית תשלומים ו/או הארכת תקופה, שבו תקופת הדחייה טרם הסתיימה	347	17	37	-	-	401	4,437
מזה: אשראי בעייתי	6	-	2	-	-	8	29
מזה: אשראי לא בעייתי, בפיגור של 30 ימים או יותר	8	-	16	-	-	24	28
יתרת אשראי בו דחיית התשלומים הסתיימה	2,719	218	628	78	3	3,646	28
מזה: חובות שכשלו לאחר שעברו שינוי בתנאים	56	2	-	-	-	58	-

31 בדצמבר 2024							31 בדצמבר 2023						
דיוור		אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	דיוור		אנשים פרטיים - אחר	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל
2. יתרת הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית מופחתת, ליום הדיווח							2. יתרת הלוואות שניתנו ללא ריבית או בריבית מופחתת, ליום הדיווח						
יתרת אשראי							יתרת אשראי						
שיעור ריבית ממוצע							שיעור ריבית ממוצע						
שיעור ממוצע של ריבית הפריים בתקופה האמורה ⁽⁴⁾							שיעור ממוצע של ריבית הפריים בתקופה האמורה ⁽⁴⁾						
3.3. הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה, ליום הדיווח							3.3. הלוואות שניתנו במסגרת קרנות בערבות מדינה, ליום הדיווח						
יתרת אשראי							יתרת אשראי						
שיעור ריבית ממוצע							שיעור ריבית ממוצע						
מזה: יתרת אשראי שניתנה במימון בנק ישראל							מזה: יתרת אשראי שניתנה במימון בנק ישראל						
מזה: שיעור ריבית ממוצע							מזה: שיעור ריבית ממוצע						
4. יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה), ליום הדיווח							4. יתרת הלוואות שניתנו במימון בנק ישראל (לרבות באמצעות קרנות בערבות מדינה), ליום הדיווח						
יתרת אשראי							יתרת אשראי						
שיעור ריבית ממוצע							שיעור ריבית ממוצע						

- (1) אשראי שעבר שינוי תנאים במהלך תקופת הדיווח כולל גם אשראי שבו ניתנה דחייה חוזרת בתשלומים במהלך תקופת הדיווח.
- (2) בשינויים בתנאי חוב שבוצעו עד ליום 31.12.2023 - אשראי שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.
- (3) לרבות דחיית תשלומים ללא ריבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה לחוב דחיה חוזרת בתשלומים, מוצג משך הדחייה המצטבר. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלוואה זכאי לפי כל דין.
- (4) שיעור ממוצע של ריבית הפריים מתחילת המלחמה ועד למועד הדיווח.

ג. תשלום מיוחד למדינה לנוכח המלחמה

להתייחסות להוצאות שנרשמו בסעיף מסים על ההכנסה בגין חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), התשפ"ד-2024, ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

עם פרוץ המלחמה נרתם הבנק על מנת לסייע במאמץ המלחמתי, הגדיל את תקציב התרומות באופן משמעותי, בהיקף של מיליוני שקלים, וכינס פורום ייעודי, לגיבוש מתווה, על פיו פועל הבנק לסיוע באמצעות התרומות לתמיכה בתושבי העוטף ובלוחמים בשטח. במסגרת זו, העמיד הבנק תקציב ותמיכה לליווי קיבוץ ניר עוז בתהליך השיקום וזאת לצד תרומות משמעותיות נוספות לכוחות הביטחון, ליישובים נוספים בעוטף, לתושבי העוטף, לבתי חולים ועוד. בכלל זה, במסגרת הסכם מול הסוכנות היהודית ובשיתוף איגוד הבנקים, הבנק העביר תרומה ייעודית בהיקף של כ-8 מיליון ש"ח לקרן לטובת משרתי המילואים. במקביל, עובדי הבנק לוקחים חלק פעיל במגוון התנדבויות בנושאים שונים התומכים במאמץ המלחמתי. לפרטים נוספים ראה מעורבות ותרומה לקהילה, לפרק ממסל תאגיד.

לא ניתן להעריך את מלוא השפעות המלחמה על הבנק ולקוחותיו וזאת בשל אי ודאות בקשר עם משך המלחמה, היקפה, התפשטותה לזירות נוספות ככל שתהיה, וכן אי ודאות באשר להשפעות הנגזרות על הפעילות המשקית, מגמות בשוקי ההון וצעדים פיננסיים שונים שיינקטו על ידי הממשלה, בנק ישראל ורגולטורים נוספים.

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקיימים מעקב שוטף אחר הנושאים והסיכונים הנובעים מהמלחמה, השלכותיה והשפעותיה הפיננסיות על הבנק ולקוחותיו. לפרטים נוספים, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

יעדים ואסטרטגיה

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון. התכנית האסטרטגית לשנים 2023-2025 אושרה על ידי הדירקטוריון בדצמבר 2022. במסגרת האסטרטגיה שגובשה, גובשה גם אסטרטגיית דיגיטל חדשה. אחת לחצי שנה מתבצע תיקוף לתכנית האסטרטגית במסגרתו מתבצעת סקירה של סביבת הפעילות ונבחנות ההשלכות על אסטרטגיית הבנק. במידת הצורך מתבצע עדכון למהלכים או ליעדים אסטרטגיים. במהלך שנת 2025, תגובש תכנית אסטרטגיה חדשה לבנק.

הנהלת הבנק מכוונת ומונחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים על עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושר על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך

- הסניפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.
- הבנק פועל לחיזוק מעמדו בקרב לקוחותיו ומכוון להענקת שירותים בנקאיים מעודכנים ומותאמים לצרכיהם, ביעילות, במקצועיות ובביטחון, תוך התאמה לסביבת הבנקאות המשתנה, שמירה על רמת סיכון מידתית, לצד מיקסום הערך לבעלי עניין.
- בתכנית האסטרטגית נקבעו מיקודים עסקיים, שמטרתם להציע את הבנק כדימה בסביבת התחרות ותחת תנאי אי ודאות. לתכנית יעדי על במונחי תשואה על ההון ויחס יעילות. במקביל לניהול סיכונים מושכל, הבנק שם דגש בתכנית לנושאים הבאים:
- צמיחה בסגמנטים בהם הבנק מתמחה, תוך מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי.
 - שמירה על מובילותו בשוק ההון ובתחום הבנקאות הפרטית, לצד המשך פיתוח כלים ואמצעים חדשניים בתחום.
 - צמיחה בפעילות מול המגזר העסקי תוך חיזוק הקשר עם הלקוחות.
 - פעילות למיצוי הפוטנציאל בתחום המשכנתאות.
 - מיקודן של החברה הבת מסד והמומגים יובנק, פאג"י ואוצר החייל, בנישות הפעילות הייחודיות להם.
 - התאמת מודל ההפעלה לעולם הבנקאות העתידי, לצד התאמת מודל השירות וניהול הלקוח.
 - הובלת מהלכי התייעלות וחסכון בהוצאות תוך שיפור תהליכים, העברת פעילות תפעולית למערך אחורי, המשך התייעלות ברשת הסינוף ובמטה והמשך הסטה לערוצי הבנקאות הדיגיטלית.
 - חתירה לצמיחה וחשיפה לתחומים חדשים באמצעות שיתופי פעולה.
- תהליכים אסטרטגיים נוספים שבוצעו בבנק בשנים האחרונות וממשיכים לקבל ביטוי גם באסטרטגיה שגובשה, כוללים את אסטרטגיית תשתיות המחשוב, אסטרטגיית דאטה, הממנפת את המידע הרב בארגון ליצירת ערך עסקי משמעותי לבנק וללקוחותיו ואסטרטגיה לתחום הסינוף, אשר מטרתה להתאים את מערך הסינוף לעולם הבנקאות המשתנה.

היבטי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

- הבנק רואה חשיבות מרובה בקידום היבטי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) בפעילותו העסקית ומשקיע בכך משאבים רלוונטיים, בהתאם לאסטרטגיה העסקית שלו. בכלל זה, הבנק מייחס חשיבות להתמודדות מול משבר האקלים והסיכונים הפיננסיים הנגזרים ממנו והוא פועל לניטור הסיכונים וניהולם תוך בחינה של ההשפעה על פעילותו העסקית השוטפת וזאת לצד בחינת פעילות הבנק באופן שוטף ביחס להיבטים סביבתיים, חברתיים ואחרים הנוגעים לממשל תאגידי.
- הבנק פועל לפי אסטרטגיית ESG ארגונית כוללת, במסגרתה נקבעו מדיניות ויעדים רב שנתיים, תוך התמקדות במספר תחומים מרכזיים כמפורט להלן.
- שילוב היבטי ESG בתחום שוק ההון - במסגרת מובילותו בשוק ההון, הבנק משלב שיקולי ESG ב"עוץ" ההשקעות ומגיש מידע בנושא ללקוחותיו, באמצעות יועצי ההשקעות הבנקאיים ומערכות המסחר. במסגרת זו, הבנק מגיש מידע בנושא ESG של ניירות ערך שונים באמצעות מערכות המסחר והאפליקציה ומשלב דירוגי ESG במתודולוגיות האנליזה של הבנק לניירות ערך. במקביל, הבנק השלים מערך הדרכות בנושא ליועצי ההשקעות הבנקאיים, במטרה לסייע להם לשלב את תחום ה-ESG בתהליכי הייעוץ, בהתאם לצרכי הלקוחות והנחיותיהם.
 - ניהול סיכונים סביבה ואקלים באשראי העסקי - הבנק בוחן באופן קבוע את תהליכי ניהול סיכונים סביבה ואקלים בעסקאות אשראי מהותיות ומקפיד בעת קבלת החלטות מתן אשראי, להתחשב בהיבטי סיכונים סביבה ואקלים, ככל שהנושא רלוונטי לעסקה. על רקע ההתפתחויות המשמעותיות של השנים האחרונות בפרקטיקות לניהול סיכונים סביבה ואקלים, לרבות הוראות הפיקוח על הבנקים, בעניין עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, הבנק מבצע בחינה של תהליכי הערכה וניהול סיכונים סביבה ואקלים, תוך התאמתם, ככל שניתן, לפרקטיקות המקובלות בעולם. במסגרת זו, הבנק ממפה את החשיפות הקיימות בתחום זה, בוחן את השפעותיהן על פעילותו, פועל להתאים את תיאבון הסיכון שלו וקובע יעדים ומגבלות.
 - קידום הבנה פיננסית בקרב לקוחות הבנק, בדגש על שוק ההון - הבנק שוקד על קידום הבנה הפיננסית של לקוחותיו השונים, באמצעים דיגיטליים, כגון קורסים וסרטונים, לצד קיום פאנלים מקצועיים וכנסים פרונטליים. התכנים הדיגיטליים מפורסמים ללקוחות באתר האינטרנט של הבנק, במטרה להרחיב את היקפי החשיפה לתכנים הללו, להעצים את הידע הפיננסי של הלקוחות ולסייע להם לקבל החלטות פיננסיות מושכלות יותר. חלק מהתכנים מותאמים לצרכים ייחודיים של לקוחות מסקטורים ספציפיים, כגון עסקים קטנים ועצמאים או לקוחות בגיל פרישה. במהלך שנת 2024, הבנק שם דגש על הפקת והפצת הווידאו-פודקאסט investTalk בנושא השקעות בשוק ההון, ובהובלת אנשי מקצוע של הבנק המנתחים אירועים ונושאים כלכליים. הפודקאסט, הכולל 38 סרטונים שהופקו והופצו במסגרתו, זמין ללקוחות, וגם לציבור הרחב, ברשתות החברתיות ובפלטפורמות דיגיטליות ברשת. מעבר לערך החברתי הרב במהלכים אלו, הבנק מכיר בחשיבות של הידע הפיננסי של לקוחותיו, גם כחלק מכלי ניהול הסיכונים שלו.
 - קידום גיוון בתעסוקה - כארגון, אשר אחד האלמנטים העסקיים המרכזיים שלו הוא פנייה למגוון רחב של מגזרים ואוכלוסיות בחברה הישראלית, הבנק מאמין בחשיבותו של גיוון רחב בתמהיל עובדי הקבוצה ובהתאם פועל לגיוס עובדים מקבוצות מגוונות בחברה הישראלית.

מדדי סביבה, חברה וממשל עיקריים (ESG)

2023	2024	
סביבה		
צריכת משאבים		
22,776,287	21,456,846	צריכת חשמל (בקוט"ש)
מדרך פחמני		
11,986	10,778	היקף פליטות (בטון CO2eq)
חברה		
עובדים		
3,628	3,519	מספר עובדים
67%	66%	שיעור הנשים המועסקות בבנק
16,958	16,238	היקף השקעה בלמידה והדרכת עובדים (בימים)
ספקים		
98%	98%	שיעור ספקים מקומיים
אשראי חברתי		
25,535	25,502	יתרת אשראי לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים (במיליוני ש"ח)
950	886	מזה: אשראי לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים בערבות מדינה (במיליוני ש"ח)
ממשל תאגידי		
50%	50%	שיעור דירקטורים חיצוניים
100%	100%	שיעור דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
20%	30%	שיעור הנשים בדירקטוריון
36%	55%	שיעור הנשים בהנהלה
27	25	מספר ישיבות מליאת הדירקטוריון
62	56	מספר ישיבות ועדות דירקטוריון
8.8	6.6	ממוצע ותק דירקטורים (בשנים)

למידע נוסף ראה דוח ESG באתר האינטרנט של הבנק.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

המתיחות הביטחונית והגיאופוליטית

לקראת תחילתה של שנת 2025, פרסמו מספר גופים כלכליים את תחזיתם לכלכלת ישראל לשנה הקרובה, ביניהם גם חטיבת המחקר של בנק ישראל, אשר צופה השפעה ישירה, אך מתונה של הלחימה ברבעון הראשון של שנת 2025. הנחת הבסיס היא כי רמת הסיכון נמצאת במגמת ירידה, עקב הירידה בסיכונים הביטחוניים והגיאופוליטיים שליוו את השנה האחרונה. אולם, עדיין מדובר בתקופה של חוסר וודאות, הן ברמה המקומית והן ברמה הגלובלית, אשר עשויה להיות לכך השפעה במהלך השנה הקרובה, על שינוי בתחזיות של נתוני המאקרו.

צמיחה

חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה כי קצב צמיחת התוצר בשנת 2025 יעלה ויעמוד על-4.0%, זאת לאחר שקצב הצמיחה עמד בשנת 2024 על 1%. בנוסף, בנק ישראל פרסם לראשונה את תחזיתו לצמיחה בשנת 2026, אשר צפויה להגיע לרמה של 4.5%. בפרסום הקודם, מחדש אוקטובר, עמדה תחזית הצמיחה עבור שנת 2025 על 3.8%. עדכון תחזית הצמיחה כלפי מעלה והצפייה לעלייה חדה בתוצר בשנתיים הקרובות, משקפת את הערכת בנק ישראל שהירידה במתחים הביטחוניים תביא להתאוששות המשק מהשפעות המלחמה.

להערכת בנק ישראל, תופעת המחסור בעובדים בענף הבינוי תפחת בהדרגה בשנים הקרובות ובהתאם לזאת, צפויה האצה בענף. מעבר לכך, בנק ישראל הצביע על שני קווי מגמה שישיפו על קצב הצמיחה הכללי. מצד אחד, צופה בנק ישראל, שקצב הצריכה הפרטי ייתמתן, מנגד קצב הצריכה הציבורית צפוי לעלות. במהלך השנה האחרונה, הזרימה הממשלה כספים רבים לתמיכה במשק, במיוחד לאזורים צמודי גבול בצפון ובדרום. כעת, אם פני האזור לקראת הסדרה קבועה, צפויה הזרמת התמיכה הממשלתית להיפסק, או לכל היותר לקטון משמעותית. תקופה זו תהווה אתגר משמעותי למשק ולעמידתו באופן עצמאי.

בצד ההיצע, הירידה במספר משרתי המילואים בשנת 2025 תשפיע לטובה על ההיצע בשוק העבודה ותתמוך בנתוני התעסוקה. באזורים שהיו סמוכים ללחימה ובאזורים מאוימים, כושר הייצור צפוי לחזור לפעילות סדירה.

בצד הביקוש, ענף התיירות הנכנסת נפגע באופן משמעותי וההתאוששות בו צפויה לארוך פרק זמן רב. לעומת זאת, בנק ישראל מעריך שענף הבינוי יראה ביקושים גוברים. זאת, בשל הצורך בשיקום תשתיות ומבנים שנפגעו במלחמה.

בחודשים האחרונים, פרסמו מספר סוכנויות דירוג בינלאומיות עדכון תחזית לכלכלה הישראלית. בחודש נובמבר, פרסמה S&P את התחזית החצי שנתית, על פיה הצמיחה בישראל תעמוד על 0% בשנת 2024 ועל 2.2% בשנת 2025. במהלך ינואר 2025, פרסמה גם Moody's עדכון על כלכלת ישראל, שהגיע לאחר שהחל יישום הפעימה הראשונה של הפסקת האש בין ישראל לחמאס ברצועת עזה, ושימור הפסקת האש עם לבנון. להערכתה, הפחתת המתיחות תצמצם את הסיכון להיחלשות נוספת של המדדים הפיסקליים והכלכליים של ישראל. יחד עם זאת, הסוכנות הדגישה שאנו נמצאים עדיין בתקופה של חוסר וודאות והמגמה החיובית עלולה להיעצר.

סיכוני אשראי של המשק

במהלך שנת 2024, הורידו סוכנויות הדירוג הבינלאומיות S&P, Moody's, Fitch, את דירוג האשראי של מדינת ישראל. בחודש אוגוסט 2024, הודיעה Fitch על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם תחזית דירוג שלילית. לטענת Fitch, דירוג האשראי הופחת אז בשל התמשכות והתרחבות המלחמה, שהביאה עמה עלייה בסיכונים הגיאופוליטיים ואי יציבות באזור. בסוכנות ציינו שלהערכתם המלחמה תימשך עד סוף שנת 2024 עם סיכון למעבר מכך. בשל כך, צפתה הסוכנות, שכלכלת ישראל תעמוד מול המשך הוצאות גבוהות עבור צרכים צבאיים מיידיים ופגיעה בכל המשק ובמיוחד באזורי הלחימה.

בסוף חודש ספטמבר 2024, הודיעה Moody's על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל בשתי דרגות, מרמה של A2 לרמה של Baa1. כמו כן, הסוכנות השאירה את הדירוג באופק שלילי. הורדת דירוג זו הינה הפעם השנייה שבה Moody's הורידה את הדירוג של ישראל בשנת 2024. הפעם הראשונה הייתה בחודש פברואר 2024, אז החליטה Moody's להוריד את דירוגה של ישראל בדרגה אחת, מרמה של A1 לרמה של A2. על פי Moody's, ההורדה האחרונה בשתי דרגות שיקפה את הסיכון הגיאופוליטי שהתגבר באופן משמעותי. להערכת Moody's באותה עת, משך זמן המלחמה צפוי להימשך פרק זמן ארוך משמעותית מפרק הזמן אותו העריכה הסוכנות בתחילת שנת 2024. בספטמבר 2024, הסוכנות הדגישה שהיא כבר לא צופה התאוששות כלכלית מהירה וחזקה, כפי שנצפתה בעימותים קודמים אותם עברה מדינת ישראל בשנים האחרונות. למרות הערכה זו, בתחילת שנת 2025 Moody's פרסמה כאמור עדכון אופטימי יותר, שבו מעריכה כי הסכם הפסקת האש בעזה עשוי לצמצם פגיעה נוספת בדירוג האשראי של מדינת ישראל.

בתחילת חודש אוקטובר 2024, הורידה S&P את דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של A ותחזית הדירוג נותרה שלילית. גם בדירוג של S&P מדובר בהורדה שנייה מתחילת שנת 2024. ההורדה הראשונה בוצעה בחודש אפריל 2024, אז הורידה את הדירוג מרמה של AA- לרמה של A+. ההורדה השנייה בחודש אוקטובר, בוצעה מאחר שב-S&P הביעו חשש מהידרדרות המצב הפיסקלי של ישראל. כאמור, בתחזית החצי שנתית שפרסמה בנובמבר, צפתה הסוכנות צמיחה אפסית בישראל בשנת 2024, בניגוד למשרד האוצר שעדיין חזה צמיחה של 1.1%. מעבר לכך, בסוכנות חזו צמיחה

של 2.2% בלבד בשנת 2025, המהווה ירידה חדה של התחזית לעומת הצפי הקודם שעמד על 5%. כמו כן, הסוכנות העריכה שהגירעון בשנת 2024 יעמוד על שיעור של 9% מהתוצר וירד לשיעור של 6%-5% מהתוצר עד שנת 2027.

חוזי ה-CDS לחמש שנים על ישראל, המספקים ביטוח כנגד חדלות פירעון של מדינה, נסחרים כעת ברמות של כ-85 נקודות בסיס. רמות אלו, מהוות ירידה משמעותית והתייבבות מול רמות השיא, שנצפו בתחילת חודש אוקטובר, אז נסחרו ברמה של מעל 165 נקודות בסיס. אומנם הירידה מציגה הערכה אופטימית יותר מצד משקיעים, אך עדיין מדובר ברמות הגבוהות משמעותית מהממוצע הרב שנתי ההיסטורי של ישראל, של כ-60 עד 70 נקודות בסיס.

תקציב המדינה

תחזית בנק ישראל, שפורסמה בחודש ינואר 2025, צופה שהגירעון בתקציב הממשלה בשנים 2025 ו-2026 יסתכם ב-4.7% וב-3.2% תוצר, בהתאמה. על פי התחזית, יחס החוב תוצר יעלה לרמה של 67% בשנת 2024 ול-69% בשנת 2025. בהשוואה לתחזית הקודמת מחודש אוקטובר, התחזית הנוכחית מגלמת תיקון כלפי מטה בגירעון, בשל הכנסות ממסים שלא היו צפויות ברבעונים הקודמים של השנה. בנוסף, בנק ישראל פרסם כאמור, תחזית ראשונית לשנת 2026 בה מעריך כי הגירעון צפוי לעמוד על 3.2% ויחס חוב תוצר צפוי לרדת לרמה של 67%. ירידת הגירעון שמתארת תחזית בנק ישראל, משקפת ירידה בנטל ההוצאה הביטחונית עם הירידה בהוצאות המלחמה שנדרשות בשנת 2025, על מנת לשקם מלאים ולהחזיר את הצבא לכשירות, זאת לצד גידול בבסיס תקציב הביטחון המקורי.

אינפלציה

המגמה בחודשים האחרונים של שנת 2024 הצביעה על ירידה בלחצים האינפלציוניים ומדד דצמבר 2024 שיקף מגמה זו ועמד על 0.3%- (לאחר צפי של 0.1%-). הירידה במדדים האחרונים הביאה את האינפלציה לרמה של 3.2% בשנת 2024, מעט נמוך מהערכת בנק ישראל שעמדה על 3.4%. בנק ישראל צופה ששיעור האינפלציה במהלך שנת 2025 ירד ויעמוד על 2.6%, לעומת צפי של 2.8% בעדכון הקודם מחודש אוקטובר. על אף האמור, שנת 2025 החלה עם עלייה של המדד מעל לציפיות, כאשר מדד חודש ינואר הציג עלייה של 0.6%. במהלך שנת 2026, האינפלציה צפויה להמשיך ולהתמתן לרמה של 2.3% בסוף השנה. בנק ישראל צופה כי בשנתיים הקרובות, נראה הקלה במגבלות בצד ההיצע, דבר שעשוי להפחית את הלחצים האינפלציוניים, אך במקביל, צפויה גם התאוששות מהירה יותר בצד הביקושים. למרות שעלייה בביקושים עשויה להביא לעליית מחירים, הבנק המרכזי עדכן את תחזית האינפלציה לשנת 2025 כלפי מטה, בעיקר עקב מגמת הייסוף בשקל שצפויה למתן את עליית המחירים בשנה הקרובה.

שוק הדיור

על פי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מחירי הדירות בישראל עלו במהלך שנת 2024 בכ-8%. בין הגורמים העיקריים לעלייה זו, היה המחסור של פועלים בענף הבינוי, אשר השפיע על משך זמן הבנייה ומספר סיומי הבנייה. המחסור בכח אדם, יחד עם עליית מחירי תשומות הבנייה, צפויים להמשיך לתמוך בעליית מחירי הדיור. יחד עם זאת, יש לקחת בחשבון שענף זה עבר בשנה האחרונה תהליך התייעלות שיכול למתן במעט את מגמת עליית המחירים.

שוק העבודה

במהלך הרבעון האחרון של שנת 2024, נראה כי יותר אנשים מצטרפים לכח העבודה ומגמה זו צפויה להימשך עם צמצום התמיכה הפיסקלית עבור המפונים מהצפון. בנק ישראל מעריך כי צמצום מספר המשרתים במילואים בשנת 2025, יקל את מגבלות ההיצע בשוק העבודה ויתמוך בהתאוששות היקף התעסוקה. שיעור האבטלה בתקופת התחזית צפוי להישאר נמוך ולעמוד על 3.1% בשנים 2025 ו-2026 בממוצע.

ריבית בנק ישראל

בתחילת שנת 2024, בנק ישראל הוריד את הריבית ב-0.25%, לרמה של 4.5% ומאז, הריבית נשארה ללא שינוי. עד ירידת המתחים הביטחוניים במהלך הרבעון האחרון של שנת 2024, בחרה הוועדה המוניתרית בעמדה מוניטרית שמרנית, כאשר המסר היה של יציבות ממושכת בגובה הריבית בתרחיש הבסיסי ופוטנציאל להעלאת הריבית, בתרחיש שבו תימשך העלייה בסביבת האינפלציה. עם ירידת המתחים הביטחוניים, נראה כי הבנק המרכזי יעקוב ביתר שאת אחר כיוונו של הלחצים האינפלציוניים. מחלקת המחקר של בנק ישראל מעריכה כי לאור סביבת אינפלציה נמוכה יותר הצפויה במהלך שנת 2025, הריבית במשק צפויה לרדת בין 0.25%-0.50% בממוצע, במהלך הרבעון האחרון של שנת 2025.

שער החליפין

האירועים הביטחוניים והגיאופוליטיים שפחתו בתקופה האחרונה, צפויים לתמוך בהתחזקות שער החליפין של השקל מול הדולר ומול יתר המטבעות.

הסביבה הגלובלית

בהתאם להערכותיהם של מספר מוסדות בין-לאומיים ובתי השקעות זרים, מחלקת המחקר של בנק ישראל ביצעה שינויים קלים בהערכותיה לגבי הכלכלה העולמית. על פי ההערכה, התוצר במשקים המפותחים יצמח בשיעורים של 1.5%-1.6% בשנים 2025 ו-2026, בהתאמה (עלייה של 0.1% בצמיחה בשנת 2025 לעומת התחזית האחרונה שפורסמה באוקטובר). הצמיחה הגלובלית החיובית נמשכת והיא נשענת על שוקי עבודה חזקים, התרחבות בענפי השירותים, לעומת התמתנות מסוימת בענפי התעשייה. בהתייחסות לסחר העולמי, מחלקת המחקר מעריכה כי הסחר צפוי לצמוח ב-2.4%-2.6% בשנים 2025 ו-2026, בהתאמה. תחזיות בתי ההשקעות לאינפלציה במשקים המפותחים עודכנו מעט כלפי מעלה, ל-2.3% (לעומת

2.1% (בתחזית אוקטובר) עבור שנת 2025 ו-2.2% עבור שנת 2026. התחזית של בתי ההשקעות לריבית הממוצעת במדינות המפותחות נותרה דומה, והיא עומדת על 2.9% בסוף שנת 2025 ועל 2.8% בסוף שנת 2026.

לאחר שלוש הורדות ריבית של 0.25% כל אחת, במהלך שנת 2024, הריבית בארה"ב עומדת על 4.5%. הבנק המרכזי בארה"ב עוקב אחר התפתחות האינפלציה בחודשים הקרובים ואחר ניהול מדיניותו הפיסקאלית של ממשל טראמפ. בהודעה האחרונה מחודש דצמבר 2024, ציין הפד את החששות מכך שהאינפלציה גבוהה מהערכה קודמת בשנת 2024 ושיתכן שהיקף הורדות הריבית בשנת 2025 יהיו פחותות יותר מהערכות קודמות. נכון לתחילת חודש מרס 2025, החוזים העתידיים בשווקים מגלמים שלוש הורדות ריבית של 0.25% במהלך שנת 2025. לאופן יישום מדיניות המכסים של הממשל החדש ברמה הגלובלית, עשויות להיות השפעות משמעותיות על הכלכלה העולמית ועל הסנטימנט בשווקי המניות.

יישום אגרסיבי של מדיניות מכסים, עלול להוביל למלחמת סחר בין ארה"ב לבין מספר כלכלות בעולם, ביניהן סין, קנדה ומקסיקו. על פי הפרסומים האחרונים, מדיניות המכסים תכלול הטלת מכסים בשיעור של 25% על סחורות מקנדה ומקסיקו שהן שותפות הסחר המובילות של ארצות הברית. כאמור, אם יישום זה יתממש, ההשלכות יכולות להוביל להאטה בצמיחה העולמית וללחצים אינפלציוניים, העשויים לגרום לפד להאט את קצב הורדת הריבית וזאת על מנת למנוע עלייה באינפלציה. חשוב לציין, שלמלחמת סחר בהיקף האמור, יהיו השלכות שליליות על רמת התודותיות בשוקי המניות ובשוקי המט"ח בעולם.

במהלך שנת 2024, מדד S&P 500 בארה"ב עלה בכ-23% ומדד הנאסד"ק 100 עלה בכ-25%. באירופה, מדד יורוסטוקס 600 עלה בכ-6% וביפן, מדד הניקיי הציג עלייה של כ-19%. מתחילת שנת 2025, הציגו המדדים העיקריים בארה"ב ירידות שנעו בין 0.5%-5.5%. באירופה, מדד היורוסטוקס 600 עלה בכ-8% וביפן, מדד הניקיי הציג ירידה של כ-6.4%.

בכלכלה הישראלית, שנת 2024 הייתה שנה חיובית בה המדדים המקומיים זינקו וצמצמו פערי ביצוע מול מדדי חו"ל, לאחר שבשנת 2023 הציגו נחיתות בביצועים, וזאת על אף המלחמה שהמשיכה להתנהל באזור ועל רקע הריבית הגבוהה. במהלך שנת 2024, מדד ת"א 35 ומדד ת"א 125 עלו בכ-28% ובכ-29%, בהתאמה. במדדים הענפיים, בלטו לחיוב מדד ת"א בנייה, שזינק במעל ל-43% בשנת 2024 ומדד ת"א בנקים, שעלה בכ-41% בתקופה זו. לעומתם, מדד ת"א טק עילית הציג עליה של כ-9% בלבד. מתחילת שנת 2025, המדדים המקומיים העיקרים הציגו תשואות נאות, שנעו בטווח של 4%-8.75%.

באפיק האג"ח המקומי, נרשמו עליות מתונות יותר בחוב הממשלתי במהלך שנת 2024, עם עליות שנעו בטווח של 1%-3.5%. באפיק הקונצרני, השווקים הציגו עליות שנעו בין 5.0%-8.5% בשנת 2024. שנת 2025 נפתחה אף היא במגמה חיובית, כאשר בחוב הממשלתי נרשמו עליות שנעו בטווח של 0.5%-2.3% ובאפיק הקונצרני נרשמו עליות של בין 0.8%-1.8%.

השפעות השינויים בריבית ובמדד המחירים לצרכן על פעילות הבנק ולקוחותיו

בשנת 2024, עלה מדד המחירים לצרכן ("ידוע") בשיעור של כ-3.4%. ריבית בנק ישראל הממוצעת עמדה בשנת 2024 על כ-4.5%, בדומה לשנת 2023. כמפורט בפרק "סקירת הסיכונים, סיכוני שוק" להלן, הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות לסיכון ריבית. לסביבת הריבית הגבוהה היתה השפעה חיובית על הכנסות הבנק, אשר קוזזה בחלקה בהשפעת שינויי תמהיל פקדונות הציבור, עקב מעבר מפקדונות עו"ש שאינם נושאים ריבית, לאפיקים אחרים הנושאים ריבית.

הבנק נוקט במגוון פעולות על מנת להתמודד עם השפעות השינויים בריבית ובאינפלציה על לקוחותיו, ובכללן ביצוע מבחני רגישות ובדיקות שוטפות הבוחנות את כושר ההחזר של הלקוחות, לפי מגזרי הפעילות השונים, תוך טיפול פרטני בהתאם לממצאים, ועדכוני הנחות למודלים שונים, בתחומי סיכון האשראי וסיכון השוק.

הבנק נקט שורה של צעדים, שמטרתם לסייע ללקוחות, נוכח עליית הריבית ובכלל זה, הציע חבילת הטבות ללקוחות פרטיים שכללה, בין היתר, הפחתת ריבית החובה על משיכת יתר והטבות לנוטלי משכנתאות, וזאת ללקוחות שעמדו בתבחינים ובתנאים שנקבעו בתכנית. הבנק ממשיך במעקב ובניטור אחר הסיכונים ובכללם אלו שההסתברות להתממשותם גדלה, בעקבות השינויים והאירועים כאמור, השלכותיהם והשפעותיהם על הבנק.

להלן התפתחות ההכנסות מריבית, נטו, לפי מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני ש"ח):

סך הכל	אחר ⁽²⁾	מרווח ⁽¹⁾ מפעילות קבלת פקדונות	מרווח ⁽¹⁾ מפעילות מתן אשראי	סך הכל	אחר ⁽²⁾	מרווח ⁽¹⁾ מפעילות קבלת פקדונות	מרווח ⁽¹⁾ מפעילות מתן אשראי	
		לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024		
2,734	128	1,518	1,088	2,667	135	1,575	957	משקי בית
128	2	125	1	131	2	128	1	בנקאות פרטית
1,148	67	535	546	1,043	63	508	472	עסקים קטנים וזעירים
324	31	108	185	312	31	103	178	עסקים בינוניים
673	110	130	433	687	119	112	456	עסקים גדולים
208	6	192	10	208	11	188	9	גופים מוסדיים
(249)	(249)	-	-	(308)	(308)	-	-	ניהול פיננסי
4,966	95	2,608	2,263	4,740	53	2,614	2,073	סך כל הכנסות הריבית, נטו
		1.6%	2.1%			1.3%	1.9%	מרווח מפעילות (באחוזים)
4.51%				4.50%				ריבית בנק ישראל (ממוצעת)

- (1) המרווח הפיננסי מחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחיר הכסף של הבנק, הנגזר ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים ומחושב על פי מודל פנימי. על כן, יש להתחשב בכך בעריכת ההשוואה בין מרווחי הבנק לבין מרווחים של תאגידי בנקאיים אחרים.
- (2) כולל פעילות ניהול נכסים והתחייבויות.

בהתייחס לעלייה באינפלציה, לבנק חשיפה למדד המחירים לצרכן באופן שבו קיים עודף נכסים על התחייבויות צמודי מדד, בסכום של כ-9.3 מיליארד ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2024, בהשוואה לכ-7.2 מיליארד ש"ח בסוף חודש דצמבר 2023. עליית המדד תרמה כ-309 מיליון ש"ח להכנסות הבנק בשנת 2024, בהשוואה ל-225 מיליון ש"ח בשנת 2023.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-2,371 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,172 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 9.2%. תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק עמדה על שיעור של 19.0%, בהשוואה ל-19.7% בשנת 2023. הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ברבעון הרביעי של שנת 2024 בסך של 573 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-499 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של שנת 2023, גידול בשיעור של 14.8%. תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי המניות ברבעון הרביעי של השנה עמדה על שיעור של 17.4%, בהשוואה ל-17.0% ברבעון המקביל אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב-%	במיליוני ש"ח		
1.3	5,108	5,172	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
	502	(16)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
12.6	4,606	5,188	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
4.2	1,510	1,574	עמלות והכנסות אחרות
3.5	2,877	2,977	הוצאות תפעוליות ואחרות
16.9	3,239	3,785	רווח לפני מסים
26.9	1,090	1,383	הפרשה למסים על הרווח
(34.5)	113	74	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
			רווח נקי:
9.5	2,262	2,476	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
16.7	(90)	(105)	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
9.2	2,172	2,371	המיוחס לבעלי מניות הבנק
	19.7%	19.0%	תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מהמתכונת בדוח רווח והפסד. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הריבית, נטו והכנסות המימון שאינן מריבית לרווח המימוני, נטו.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו⁽²⁾

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
9,850	11,097	הכנסות ריבית
4,884	6,357	הוצאות ריבית
4,966	4,740	הכנסות ריבית, נטו
142	432	הכנסות מימון שאינן מריבית
5,108	5,172	סך הרווח המימוני המדווח
		בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:
(101)	1	רווחים (הפסדים) מממוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
58	232	רווחים מהשקעות במניות
(43)	233	סך כל ההשפעות שאינן מפעילות שוטפת
5,151	4,939	רווח מימוני מפעילות שוטפת ⁽¹⁾

(1) מזה בגין השפעות שינויים במדד - הכנסה בסך של כ-309 מיליון ש"ח בשנת 2024, בהשוואה ל-225 מיליון ש"ח בשנת 2023.

(2) בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות ריבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מריבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הריבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

הרווח המימוני מפעילות שוטפת הסתכם ב-4,939 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,151 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור 4.1%. הקיטון מוסבר בעיקר מירידה במרווחי האשראי והפקדונות.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
באחוזים		
5.45	5.36	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי ריבית
3.74	4.06	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות ריבית
1.71	1.30	פער הריבית הכולל
2.75	2.29	יחס בין ההכנסות מריבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית

בשנת 2024, חלה ירידה של 0.46 נקודות האחוז ביחס בין הכנסות הריבית, נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הריבית בהשוואה לשנת 2023. הירידה נובעת מקיטון בהכנסות הריבית, נטו, בעיקר מירידה בפער הריבית במגזר השקלי הלא צמוד כתוצאה מעליית הריבית על הפקדונות.

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית, ראה נספח 1 לפרק ממשל תאגיד, נספחים.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בשנת 2024 ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 502 מיליון ש"ח בשנת 2023. ההכנסה הפרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי הסתכמה בשנת 2024 ב-48 מיליון ש"ח כתוצאה מגביית חובות שנמחקו חשבונאית, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בשנת 2023. ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי הסתכמה בשנת 2024 ב-32 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-505 מיליון ש"ח בשנת 2023. ההוצאה הקבוצתית להפסדי אשראי בשנת 2023 נבעה מכך שבשנת 2023 בוצעה הגדלת הפרשה קבוצתית על מנת לשקף את החשש מהשפעות מאקרו כלכליות חזויות, לנוכח אי הוודאות בתנאים הכלכליים ששררו באותה תקופה (בין היתר, לאור פרוץ מלחמת חרבות ברזל).

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הרביעי של השנה ב-35 מיליון ש"ח. שיעור ההוצאה מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור עומד ברבעון הרביעי של השנה על 0.11%. ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי הסתכמה ברבעון הרביעי של השנה ב-41 מיליון ש"ח. ההוצאה הקבוצתית ברבעון משקפת את חוסר הוודאות הכלכלית לאור התמשכות מלחמת "חרבות ברזל".

להלן פרטים לגבי ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
115	112	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(118)	(160)	קיטון בהפרשה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(3)	(48)	הכנסה פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
505	32	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
502	(16)	סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
		מזה:
314	(44)	הוצאות (הכנסות) בגין סיכון אשראי מסחרי
40	(27)	הוצאות (הכנסות) בגין סיכון אשראי לדיור
148	54	הוצאות בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	1	הוצאות בגין סיכון אשראי לבנקים, ממשלות ואגרות חוב
-	(0.04%)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.42%	0.03%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור
0.42%	(0.01%)	שיעור סך כל ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשנת 2024 ב-1,553 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,502 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 3.4%. להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
211	190	ניהול חשבון
130	135	כרטיסי אשראי
738	827	פעילות בשוק ההון
213	209	הפרשי המרה
100	86	עמלות מעסקי מימון
110	106	עמלות אחרות
1,502	1,553	סך כל העמלות

הקיטון בהכנסות ניהול חשבון מוסבר, בין היתר, מוויתור על עמלות, במסגרת הטבות שהבנק העניק ללקוחותיו להתמודדות עם השפעות המלחמה.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנת 2024 ב-2,977 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,877 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 3.5%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
1,766	1,739	משכורות והוצאות נלוות
321	359	אחזקה ופחת בנינים וציוד
122	134	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
668	745	הוצאות אחרות
2,877	2,977	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו בשנת 2024 ב-1,739 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,766 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 1.5%. הקיטון בהוצאות השכר נבע בעיקרו מירידה בהוצאות בגין מענקים, בין היתר, עקב חתימה על הסכמי עבודה לשנים 2023-2026 בתקופה המקבילה אשתקד. ירידה זו קווצה בחלקה בעליית השכר השוטף.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו בשנת 2024 ב-359 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-321 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 11.8%. הגידול נובע בעיקר מהפרשה לירידת ערך של נכס זכות שימוש במסגרת מהלכי התייעלות.

הוצאות הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו בשנת 2024 ב-134 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-122 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 9.8% שנבע בעיקר מגידול בהיקף ההשקעה בנכסי תוכנה.

ההוצאות האחרות הסתכמו בשנת 2024 ב-745 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-668 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 11.5%, שנבע, בין היתר, מגידול בהוצאות מחשב, תרומות, תקשורת, פרסום וסילוק.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה בשנת 2024 ב-1,383 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,090 מיליון ש"ח בשנת 2023. שיעור המס האפקטיבי בשנת 2024 הגיע ל-36.5%, לעומת 33.7% בשנת 2023, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%. שיעור המס האפקטיבי הושפע בעיקר מהכנסות מסים בגין שנים קודמות בסך של 52 מיליון ש"ח ומהתשלום המיוחד כמפורט להלן.

בחודש מרס 2024, פורסם חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), תשפ"ד-2024. בהתאם לחוק, בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (בנק ששווי נכסיו נמוך מ-5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) ישלם תשלום מיוחד בשיעור של 6% מהרווח בשנים 2024 ו-2025, עד לתקרה מסוימת. שיעור המס יחושב לפי החלק היחסי של התקופה ממועד כניסת החוק לתוקף, 1 באפריל 2024. כמו כן, ביום 14 באפריל 2024, פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון, התשפ"ד-2024) הקובע את העלאת המע"מ מ-17% ל-18% החל מיום 1 בינואר 2025. אולם, בנק אשר יהיה כפוף לתשלום של 6% על הרווח בשנת 2025 בהתאם לחוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), תשפ"ד-2024 המתואר לעיל, ישלם מס רווח ומס שכר בשיעור של 17%. השפעת הגידול בשיעור מס הרווח על יתרת המסים הנדחים הסתכמה בהכנסה בסך של 13 מיליון ש"ח והוכרה במהלך שנת 2024 בסעיף הפרשה למסים על הרווח בדוח רווח והפסד (ראה גם באור ד'8 לדוחות הכספיים).

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם בשנת 2024 ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח בשנת 2023. הירידה נובעת בעיקר מרווח מהשלמת עסקת המכר של בית כאל בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בשנת 2024 ב-2,348 מיליון ש"ח, סכום זה מורכב מהרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 2,371 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 17 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 40 מיליון ש"ח.

לפירוט ההכנסות וההוצאות לפי רבעונים בשנים 2023 ו-2024 ראה נספח 3 לפרק ממשל תאגידי, נספחים.

מערך טכנולוגיות המידע

מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף"), הינה חברת בת בבעלות מלאה של הבנק, ומשמשת כספק של תפעול וטכנולוגיות המידע (IT) לבנק ולחברות הבת האחרות.

מתף מנהלת ומתפעלת את תשתיות המיחשוב, המערכות, מוצרי התוכנה והגנת הסייבר הנדרשים לבנק ולחברות הקבוצה לרבות ממשקים וערוצי הדיגיטל ללקוחות.

במסגרת פעילותה, מתף משקיעה משאבים רבים בדיגיטל, דאטה וחדשנות, ומיישמת את אסטרטגיית הדיגיטל והדאטה של קבוצת הבנק. כמו כן, מתף מבצעת תוכנית רב שנתית למודרניזציית תשתיות המחשוב ומערכות הליבה ומספקת כלים המאפשרים לקבוצת הבנק להתייעל באמצעות אוטומציה ורובוטיקה, תוך שמירה על תשתיות עדכניות ויכולות גבוהות של הגנה ממתקפות סייבר.

השקעות והוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות, הכוללת לרוב עלויות עסקה, בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. היוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי יחל רק כאשר: השלב הראשוני בפרויקט הושלם; וכן ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וצפוי כי הפיתוח יושלם ויתהוו הטבות כלכליות עתידיות מהתוכנה. בעת פיתוח תוכנה לשימוש עצמי, מהוונות העלויות הבאות: עלויות ישירות של שירותים שנצרכו ועלויות שכר עבודה לעובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

להלן פרטים על הוצאות והשקעות שבוצעו בגין מערך טכנולוגיות המידע:

תוספות לנכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע שלא נזקפו כהוצאה:

שנת 2023				שנת 2024				
סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
40	-	-	40	44	-	-	44	עלויות בגין שכר ונלוות
3	-	-	3	3	-	-	3	עלויות בגין מיקור חוץ
90	-	-	90	122	-	-	122	עלויות רכישה או רישיונות שימוש
26	-	26	-	34	-	34	-	עלויות ציוד, בנינים ומקרקעין
159	-	26	133	203	-	34	169	סך הכל

יתרת נכסים בגין מערך טכנולוגיות המידע:

31 בדצמבר 2023				31 בדצמבר 2024				
סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
391	2	65	324	436	2	74	360	סך הכל עלות מופחתת
107	-	-	107	110	-	-	110	מזה: בגין שכר עבודה ונלוות

הוצאות בגין מערך טכנולוגיות המידע כפי שנכללו בדוח רווח והפסד:

שנת 2023				שנת 2024				
סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	סך הכל	אחר	חומרה	תוכנה	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
234	-	3	231	223	-	4	219	הוצאות בגין שכר עבודה ונלוות
76	-	-	76	83	-	-	83	הוצאות בגין רכישה או רישיונות שימוש שלא הונו לנכסים
54	-	20	34	55	-	19	36	הוצאות בגין מיקור חוץ
143	-	23	120	157	-	24	133	הוצאות בגין פחת
32	31	1	-	32	30	2	-	הוצאות אחרות
539	31	47	461	550	30	49	471	סך הכל

למידע נוסף בדבר שיפורים טכנולוגיים וחדשנות, ראה פרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-248,563 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-221,593 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 12.2%.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב- %	במיליוני ש"ח		
10.0	117,622	129,416	אשראי לציבור, נטו
27.5	26,985	34,396	ניירות ערך
12.1	68,866	77,175	מזומנים ופקדונות בבנקים
12.4	191,125	214,755	פקדונות הציבור
(6.0)	4,767	4,479	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
11.3	12,071	13,430	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב- %	במיליוני ש"ח		
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
18.4	141	167	אשראי תעודות
4.2	9,296	9,690	ערבויות והתחייבויות אחרות
35.4	2,617	3,544	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
9.9	11,245	12,359	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3.1	10,337	10,661	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
15.5	853	985	מסגרות להשאלת ניירות ערך
27.5	10,475	13,356	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
12.9	44,964	50,762	סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
						במיליוני ש"ח
17,643	242	361	22,014	235	357	חוזי ריבית
84,419	1,355	1,102	117,071	1,212	921	חוזי מטבע
62,168	2,185	2,186	75,368	1,280	1,281	חוזים בגין מניות
157	2	2	627	6	6	חוזי סחורות ואחרים
164,387	3,784	3,651	215,080	2,733	2,565	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-129,416 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-117,622 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 10.0%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר		שינוי		31 בדצמבר		
2023	2024	ב- %	במיליון ש"ח	2023	2024	
%	%				במיליון ש"ח	
						מטבע ישראלי
80.9	78.3	6.5	6,219	95,191	101,410	- לא צמוד
13.1	12.5	5.0	771	15,366	16,137	- צמוד למדד
5.5	8.6	71.6	4,640	6,477	11,117	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
0.5	0.6	27.9	164	588	752	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	10.0	11,794	117,622	129,416	סך הכל

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

31 בדצמבר		שינוי		
2023	2024	ב- %	במיליון ש"ח	
				עסקים גדולים
26.9	35,245	44,725		עסקים בינוניים
(1.3)	7,442	7,342		עסקים קטנים וזעירים
0.4	18,093	18,160		משקי בית ללא הלוואות לדיר
4.2	22,181	23,118		הלוואות לדיר
2.7	35,450	36,396		בנקאות פרטית
39.8	98	137		גופים מוסדיים
60.3	731	1,172		סך הכל
9.9	119,240	131,050		

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 31 בדצמבר 2024 ב-181,069 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-162,564 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 11.4%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
%	%	במיליון ש"ח	%	%	במיליון ש"ח	
42.9	15.1	24,613	19.4	35,167	35,167	שירותים פיננסיים (כולל חברות החזקה)
9.6	15.5	25,125	15.2	27,542	27,542	בינוי ונדל"ן
1.3	6.5	10,611	6.0	10,750	10,750	תעשייה
4.8	6.1	9,895	5.7	10,367	10,367	מסחר
6.3	47.2	76,797	45.1	81,654	81,654	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיר
0.4	9.6	15,523	8.6	15,589	15,589	אחרים
11.4	100.0	162,564	100.0	181,069	181,069	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

31 בדצמבר 2024					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	2,759	114	2,873	483
2.	שירותים פיננסיים	2,417	140	2,557	537
3.	שירותים פיננסיים	1,780	98	1,878	958
4.	שירותים פיננסיים	1,738	41	1,779	205
5.	שירותים פיננסיים	1,427	5	1,432	205
6.	שירותים פיננסיים	867	426	1,293	829

31 בדצמבר 2023					
לווה מספר	ענף משק	סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	1,190	290	1,480	672
2.	שירותים פיננסיים	1,360	25	1,385	218
3.	שירותים פיננסיים	1,131	4	1,135	1,135
4.	שירותים פיננסיים	195	701	896	896
5.	שירותים פיננסיים	741	124	865	432
6.	שירותים פיננסיים	816	22	838	34

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

על פי התפלגות האשראי לפי גודל חבות לווה, ליום 31 בדצמבר 2024, כאמור בבאור ג.29 לדוחות הכספיים, 40% מסך סיכון האשראי הכולל של הקבוצה, ניתן ללווים שסך האשראי שלהם מסתכם בסכום של עד 1.2 מיליון ש"ח ללווה. בתחומי אשראי שבין 1.2 מיליון ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח, כולל 19% מסך סיכון האשראי, ובסכומי אשראי שמעל 20 מיליון ש"ח כולל 41% מסך סיכון האשראי של הקבוצה.

להלן יתרות סיכון האשראי הכולל של הלווים הנכללים במדרגות העליונות בבאור ג.29 לדוחות הכספיים בניכוי בטחונות המותרים בניכוי לצורך חישוב מגבלת חבות לווה בודד:

31 בדצמבר 2024						תחום אשראי ללווה
מספר לווים	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
						באלפי ש"ח
2	1,163	2,494	3,657	139	3,518	מ-1,600,000 עד 2,000,000
-	-	-	-	-	-	מ-2,400,000 עד 2,000,000
1	537	2,020	2,557	140	2,417	מ-2,800,000 עד 2,400,000
1	483	2,390	2,873	114	2,759	מ-3,200,000 עד 2,800,000
4	2,183	6,904	9,087	393	8,694	סך הכל

31 בדצמבר 2023						תחום אשראי ללווה
מספר לווים	חבות נטו	ניכויים מותרים	סך הכל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
						באלפי ש"ח
13	5,464	2,773	8,237	2,662	5,575	מ-400,000 עד 800,000
5	3,298	1,237	4,535	851	3,684	מ-800,000 עד 1,200,000
2	890	1,975	2,865	315	2,550	מ-1,200,000 עד 1,600,000
20	9,652	5,985	15,637	3,828	11,809	סך הכל

למידע מפורט בנושא סיכון אשראי, ראה פרק סקירת הסיכונים להלן, גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

ההשקעה בניירות ערך ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-34,396 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26,985 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 27.5%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
	%		במיליוני ש"ח	
93.8	90.3	25,304	31,042	אגרות חוב ממשלתיות
3.5	5.3	956	1,827	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
0.7	0.9	182	307	אגרות חוב קונצרניות
2.0	3.5	543	1,220	מניות ⁽²⁾
100.0	100.0	26,985	34,396	סך הכל

- (1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.
(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות והשקעה בקרנות גידור.

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום 31 בדצמבר		שינוי		31 בדצמבר		
2023	2024			2023	2024	
%	%	ב- %	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח
						מטבע ישראלי
38.7	49.6	63.4	6,619	10,434	17,053	- לא צמוד
6.9	6.0	10.5	197	1,874	2,071	- צמוד למדד
52.4	40.9	(0.6)	(82)	14,134	14,052	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
2.0	3.5	124.7	677	543	1,220	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	27.5	7,411	26,985	34,396	סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 31 בדצמבר 2024:

סך הכל	מחיר מצד נגדי לעסקה**	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	
1,220	209	3	1,008	מניות וקרנות
18,351	-	-	18,351	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
773	-	73	700	אגרות חוב קונצרניות ואגרות חוב של בנקים במטבע ישראלי
14,052	-	14,033	19	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח
34,396	209	14,109	20,078	סך הכל
100.0	0.6	41.0	58.4	% מהתיק

- * מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.
** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח לפי מדינות/יבשות:

31 בדצמבר		
2023	2024	
	במיליוני ש"ח	
3,189	4,158	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 3,209 מיליון ש"ח; 31.12.23 - 3,078 מיליון ש"ח)
10,647	9,608	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 9,483 מיליון ש"ח; 31.12.23 - 10,407 מיליון ש"ח)
144	71	קנדה
75	100	המזרח הרחוק, אוסטרליה ואחרים (3 מדינות; 31.12.23 - 3 מדינות)
79	115	אירופה (4 מדינות; 31.12.23 - 3 מדינות)
14,134	14,052	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 2% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח - מסתכמות ב-14,052 מיליון ש"ח (3,853 מיליון דולר) (כולל בעיקר אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,209 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלת ארצות הברית בסך של 9,483 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade), מזה כ-94% בקבוצת דירוג A ומעלה. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (שאינו ממשלה) אינה עולה על 2% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-1.5 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-8 מיליון ש"ח (2 מיליון דולר), בהשוואה ליתרת הפסדים של כ-8 מיליון ש"ח (2 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2023.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר		
2024	2023	
במיליוני ש"ח		
583	381	בנקים
62	23	חשמל ומים
48	26	בניה ונדל"ן
18	20	שירותים פיננסיים
19	10	תעשיה
31	29	תחבורה
12	-	מסחר
773	489	סך הכל

יתרת ההפסדים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות החוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 31 בדצמבר 2024 עמדה על 92 מיליון ש"ח (58 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).
נכון ליום 25 בפברואר 2025, יתרת ההפסדים לפני השפעת המס, הסתכמה ב-8 מיליון ש"ח (5 מיליון ש"ח לאחר השפעת המס).

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-77,175 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-68,866 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 12.1%.

פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-214,755 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-191,125 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 12.4%.
להלן התפלגות פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר		31 בדצמבר		שינוי		
2024	2023	2024	2023	במיליוני ש"ח	ב-%	
%	%	במיליוני ש"ח				
		173,406	150,675	22,731	15.1	מטבע ישראלי
	78.8	4,784	5,614	(830)	(14.8)	- לא צמוד
	3.0	35,809	34,248	1,561	4.6	- צמוד למדד
	17.9	756	588	168	28.6	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
	0.3	214,755	191,125	23,630	12.4	פריטים לא כספיים
	100.0					סך הכל

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

31 בדצמבר		
2024	2023	
במיליוני ש"ח		
24,014	20,831	עסקים גדולים
6,566	6,919	עסקים בינוניים
26,553	26,560	עסקים קטנים וזעירים
72,216	72,207	משקי בית
12,449	11,733	בנקאות פרטית
72,957	52,875	גופים מוסדיים
214,755	191,125	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 31 בדצמבר 2024 עמד על 624 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-481 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, גידול בשיעור של 29.7%.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-4,479 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,767 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, קיטון בשיעור של 6.0%.

לפירוט סך הנכסים וההתחייבויות לפי רבעונים בשנים 2023 ו-2024 ראה נספח 5 לפרק ממשל תאגידי, נספחים.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 31 בדצמבר 2024 ב-13,430 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,071 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 11.3%. השינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק הושפע מהרווח הנקי בסך של 2,371 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן בסך של 17 מיליון ש"ח, מהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 40 מיליון ש"ח ומקיטון בגין דיבידנד ששולם בסך של 989 מיליון ש"ח.

הלימות ההון

יחסי הון מינימליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו על מנת להתאימן להנחיות באזל. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% יחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדוח. יצוין, כי בהתאם להוראת שעה מיום 27 באפריל 2020, הדרישה, כאמור, לא תחול בגין הלוואות לדיור (הן למטרת דיור והן לכל מטרה) שאושרו החל מיום 19 במרס 2020 ועד לתום תוקף הוראת השעה (30 בספטמבר 2021). ביום 27 בדצמבר 2021, במסגרת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על העמדת הלוואות לדיור, נקבע, כי דרישת ההון הנוספת האמורה תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואות לכל מטרה. לאור כל האמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מהבנק על ידי הפיקוח על הבנקים, על בסיס מאוחד ליום 31 בדצמבר 2024 הינם 9.23%-I-12.50%, בהתאמה.

בנוסף לאמור לעיל, תהליך קביעת יעדי ההון נעשה בהתבסס על הפרמטרים המרכזיים הבאים:

- ממצאי תהליך ה-ICAAP בהתבסס על פרופיל הסיכון של הקבוצה ובהתחשב ביעדים העסקיים של הקבוצה והצמיחה המתוכננת.
- תוצאות מבחני הקיצון כמפורט בהמשך.
- מקדם שמרנות וכרית ביטחון המשלבים הערכות ואומדנים ביחס לפרופיל הסיכונים ובסיס ההון.

למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2024 באתר האינטרנט של הבנק.

יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון, הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.35% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% יחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

יעדי ההון מביאים בחשבון את הסיכונים שהבנק חשוף אליהם, לרבות סיכונים אשראי, סיכונים פיננסיים שהעיקרי בהם הוא סיכון הריבית, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכון טכנולוגיות המידע, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון רגולטורי, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון מודל.

מבחני הקיצון

הבנק מיישם תשתית תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. המתווה כולל, בין היתר, תרחישי קיצון הוליסטיים "מתגלגלים" על פני שלוש שנים, בתחום סיכונים אשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים לרבות סייבר, איסור הלבנת הון, ציות, אסטרטגיה, מוניטין, תפעולי ועוד. מתווה תרחישי הקיצון, כולל התאמות לסביבת המשק הנוכחית ומביא לידי ביטוי גם את השפעותיה האפשריות של המלחמה.

למידע מפורט, ראה דוח על הסיכונים לשנת 2024 המתפרסם באתר האינטרנט של הבנק.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר האריך את תוקף הנחיות אלו, עד ליום 31 בדצמבר 2021. היקף תכניות התייעלות בכח אדם משנת 2018 ומשנת 2020, בגין חלות ההקלות עמד על סך של 118 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס. ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, היה מביא לקיטון של 0.01% ביחסי הלימות ההון.

יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299, לפיו נקבע, כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, היישום של הכללים הנ"ל, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, היה מביא לקיטון של 0.01% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכוני האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 בספטמבר 2023, בוצע כנדרש. תשתית תהליך הנאותות הונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע גם בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
12,292	13,666	1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים (במיליוני ש"ח)
3,569	2,714	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
15,861	16,380	הון רובד 2, לאחר ניכויים
		סך כל ההון הכולל
97,053	107,387	2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון (במיליוני ש"ח)
886	979	סיכון אשראי
10,360	12,477	סיכונים שוק
108,299	120,843	סיכון תפעולי
		סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
11.35%	11.31%	3. יחס ההון לרכיבי סיכון
14.65%	13.55%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
9.24%	9.23%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.50%	12.50%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2024 עמד על 11.31%, בהשוואה ל-11.35% ליום 31 בדצמבר 2023. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2024 עמד על 13.55%, בהשוואה ל-14.65% ליום 31 בדצמבר 2023.

ההון הכולל ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-16,380 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15,861 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 3.3%. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 2,371 מיליון ש"ח, מגידול בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי הכשירה להיכלל בהון רובד 2 בסך של 138 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 17 מיליון ש"ח, ומאידך, גידול זה קוזז דיבידנד ששולם בסך של 989 מיליון ש"ח, מפדיון מכשירי הון בסך של 204 מיליון ש"ח, מהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 40 מיליון ש"ח ומהשקעה במכשירי הון פיקוחיים של בנקים אחרים בסך של 789 מיליון ש"ח.

נכסי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-120,843 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108,299 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 11.6%, אשר נבע בעיקר מגידול באשראי לציבור ומגידול שנובע מהשפעת הורדת דירוג מדינת ישראל על החשיפות המקומיות לממשלות, לישויות סקטור ציבורי ולגופים פיננסיים. הורדת הדירוג בחודש אפריל 2024 מרמה של AA- לרמה של A+ הביאה לירידה של 0.21% ו-0.26% ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה. להערכת הבנק, אם וככל שירד דירוג האשראי של ישראל בשתי דרגות על ידי חברת הדירוג S&P, יגרום הדבר לירידה של 0.33% ו-0.39% ביחס הון רובד 1 וביחס ההון הכולל, בהתאמה.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

2023	31 בדצמבר 2024	
	באחוזים	
18.06%	18.03%	בנק מסד בע"מ
19.16%	19.12%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
		יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק). ביום 15 בנובמבר 2020, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה (הוראת שעה), במסגרתו נתנה הקלה בדרישת יחס המינוף בחצי נקודת האחוז, כך שעל הבנק לעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%). לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 20 בדצמבר 2023, כי ההקלה תחול עד ליום 31 בדצמבר 2025. תאגיד בנקאי שינצל הקלה זו ביום 31 בדצמבר 2025, יידרש לשוב ליחס המינוף הנדרש בטרם הוראת השעה בתוך שני רבעונים, כך שבתום תוקף הוראת השעה, יחול על הבנק יחס מינוף מזערי בהתאם ליחס המינוף בפועל או היחס המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

יחס המינוף ליום 31 בדצמבר 2024 עומד על 5.18%, בהשוואה ל-5.26% ליום 31 בדצמבר 2023.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת רווחים שאימץ דירקטוריון הבנק, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבור 24.א.ב' לדוחות הכספיים לשנת 2023.

מאז פרוץ המלחמה, שלח המפקח על הבנקים למערכת הבנקאית את המכתבים הבאים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים": מכתב מיום 12 בנובמבר 2023, בו נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם לתקופה הקרובה לתאריך המכתב, על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי המשכיותה והיקף השפעתה על המשק; מכתב מיום 5 במרס 2024, ובו דרישה דומה, על רקע הימשכות המלחמה והיקף השפעתה על המשק, המחייבים משנה זהירות בנושא; ומכתב מיום 16 במאי 2024, בו מציין המפקח, כי המצב הגיאופוליטי הנוכחי מחייב המשך בחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון ומדיניות חלוקת דיבידנד, תוך שימת לב ליחסי ההון בפועל ולכריות ההונית הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים.

בשים לב למכתבי המפקח על הבנקים האמורים, החליט דירקטוריון הבנק, ביום 11 במרס 2025, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 228 מיליון ש"ח (ברוטו) המהווים, ביחד עם חלוקות הדיבידנד, שאושרו בשלושת הרבעונים האחרונים של שנת 2024, חלוקת דיבידנד בשיעור של 40% מהרווח הנקי של שנת 2024.

מובהר, כי לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, לאור ההתפתחויות והשפעתן על המשק ועל הבנק.

המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 19 במרס 2025 ויום התשלום יהיה ביום 27 במרס 2025. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

להלן פרטים בדבר דיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2023:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הדיבידנד	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
21 במרס 2023	4 באפריל 2023	268	2.67
17 במאי 2023	1 ביוני 2023	220	2.19
15 באוגוסט 2023	31 באוגוסט 2023	220	2.19
28 בנובמבר 2023	14 בדצמבר 2023	90	0.90
12 במרס 2024	31 במרס 2024	269	2.68
28 במאי 2024	17 ביוני 2024	228	2.27
15 באוגוסט 2024	2 בספטמבר 2024	244	2.44
24 בנובמבר 2024	10 בדצמבר 2024	248	2.47

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים בבאור א'28 לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוחות, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים. להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור א'28 לדוחות הכספיים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשנה שנסתיימה		לשנה שנסתיימה		
ביום 31 בדסמבר		ביום 31 בדסמבר		ביום 31 בדסמבר		
2023	2024	השינוי	2023	2024		
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח			
12.8	12.7	1.4	844	856		עסקים גדולים
6.0	5.7	(4.0)	398	382		עסקים בינוניים
22.9	20.8	(7.5)	1,514	1,401		עסקים קטנים וזעירים
50.4	48.8	(1.4)	3,338	3,292		משקי בית
3.4	3.6	10.3	223	246		בנקאות פרטית
6.3	6.5	5.3	417	439		גופים מוסדיים
(1.8)	1.9		(116)	130		ניהול פיננסי
100.0	100.0	1.9	6,618	6,746		סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשנה שנסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
359	438	עסקים גדולים
140	163	עסקים בינוניים
419	443	עסקים קטנים וזעירים
1,015	1,006	משקי בית
85	88	בנקאות פרטית
139	144	גופים מוסדיים
15	89	ניהול פיננסי
2,172	2,371	סך הכל

* כולל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	סך הכל	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	
במיליוני ש"ח								
2,145	673	324	1,148	2,042	687	312	1,043	הכנסות ריבית, נטו
611	171	74	366	597	169	70	358	הכנסות שאינן מריבית
2,756	844	398	1,514	2,639	856	382	1,401	סך הכנסות
314	68	57	189	(42)	(84)	(2)	44	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,041	232	127	682	1,009	245	120	644	הוצאות תפעוליות ואחרות
918	359	140	419	1,044	438	163	443	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
59,187	32,256	7,588	19,343	62,415	36,852	7,367	18,196	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
60,780	35,245	7,442	18,093	70,227	44,725	7,342	18,160	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
48,589	16,140	6,411	26,038	52,812	19,828	6,325	26,659	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
54,310	20,831	6,919	26,560	57,133	24,014	6,566	26,553	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים בשנת 2024, בהשוואה לשנת 2023

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-2,042 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,145 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 4.8%, אשר נבע בעיקר מירידה בהיקפי הפעילות במגזר העסקים הקטנים והזעירים.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-597 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-611 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 2.3%, אשר נבע מירידה בהכנסות מהפרשי המרה ובהכנסות מעמלות מעסקי מימון.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-42 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 314 מיליון ש"ח (ראה הסבר בפרק רווח ורווחיות לעיל). ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,009 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,041 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 3.1%, אשר נבע בעיקר מקיטון בהוצאות השכר, המוסבר מירידה בהוצאות בגין מענקים, בין היתר, עקב חתימה על הסכמי עבודה לשנים 2023-2026 בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-1,044 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-918 מיליון ש"ח בשנת 2023. הגידול ברווח הנקי מוסבר בעיקר מקיטון בהפרשה להפסדי אשראי, שקווצ בחלקו בירידה בהכנסות ריבית נטו.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-62,415 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-59,187 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 5.5%. האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-70,227 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-60,780 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 15.5%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-52,812 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-48,589 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 8.7%. פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-57,133 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54,310 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 5.2%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
2,667	131	2,798	2,667	131	2,798	הכנסות ריבית, נטו
625	115	740	625	115	740	הכנסות שאינן מריבית
3,292	246	3,538	3,292	246	3,538	סך הכנסות
26	1	27	26	1	27	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,555	103	1,658	1,555	103	1,658	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,006	88	1,094	1,006	88	1,094	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
57,298	101	57,399	57,298	101	57,399	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
59,514	137	59,651	59,514	137	59,651	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
73,087	12,089	85,176	73,087	12,089	85,176	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
72,216	12,449	84,665	72,216	12,449	84,665	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות של מגזרי האנשים הפרטיים בשנת 2024, בהשוואה לשנת 2023

סך כל הכנסות הריבית, נטו הסתכמו ב-2,798 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,862 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 2.2%, אשר נבע מירידה במרווח מפעילות מתן אשראי.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-740 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-699 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 5.9%, אשר נבע בעיקר מעליה בהכנסות מפעילות בשוק ההון.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-27 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-188 מיליון ש"ח בשנת 2023 (ראה הסבר בפרק רווח ורווחיות לעיל). ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,658 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,583 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 4.7%, שנבע בין היתר, מגידול בהוצאות מחשב, תקשורת ופרסום.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-1,094 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,100 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 0.5%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-57,399 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57,393 מיליון ש"ח בשנת 2023.

האשראי לציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-59,651 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-57,729 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 3.3%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-85,176 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-80,105 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 6.3%. פקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמו ב-84,665 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-83,940 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 0.9%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו ב-130 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאות בסך של 116 מיליון ש"ח בשנת 2023. הגידול בסך ההכנסות הושפע, בין היתר, מגידול ברווחים מהשקעה במניות ומימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, שהסתכמו ב-233 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסדים בסך של 43 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בסך של 276 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-89 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח מוסבר בעיקר מגידול ברווחים מהשקעה במניות וברווחים ממימוש והתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב כאמור לעיל. רווח זה קוזז בחלקו בירידה בחלק הבנק ברווחי כאל.

סך ההכנסות מפעילות למסחר המשויכות למגזר זה, הסתכמו ב-123 מיליון ש"ח. סך הכנסות הריבית, נטו (באור 2 לדוחות הכספיים) והכנסות המימון שאינן מריבית (באור 3 לדוחות הכספיים), בגין פעילויות למטרת מסחר, הסתכמו ב-130 מיליון ש"ח. הפער בסך של 7 מיליון ש"ח נובע מהכנסות מפעילות בנגזרים למטרת מסחר, אשר אינן משויכות למגזר זה.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

השקעת הבנק במסד ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-681 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-12,535 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,804 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 6.2%. סך כל ההון של מסד ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכם ב-1,336 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,173 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2023, גידול בשיעור של 13.9%. הרווח הנקי של מסד הסתכם בשנת 2024 ב-215.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-184.0 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 17.3%. חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם בשנת 2024 ב-110.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-93.5 מיליון ש"ח בשנת 2023, גידול בשיעור של 17.8%. ביום 30 ביוני 2024, חילק בנק מסד דיבידנד בסך של 60 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-31 מיליון ש"ח. תשואת הרווח הנקי עמדה בשנת 2024 על 17.3%, בהשוואה ל-17.3% בשנת 2023. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 19.12%, בהשוואה ל-19.16% בסוף שנת 2023. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 18.03%, בהשוואה ל-18.06% בסוף שנת 2023. במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-30 בספטמבר 2023 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65%.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראלכרט". השקעת הבנק בכאל ליום 31 בדצמבר 2024 הסתכמה ב-842 מיליון ש"ח. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 12.8%, בהשוואה ל-14.3% בסוף שנת 2023. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 11.8%, בהשוואה ל-13.3% בסוף שנת 2023.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם בשנת 2024 ב-87.9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-127.0 מיליון ש"ח בשנת 2023, קיטון בשיעור של 30.8%. הקיטון ברווח מוסבר בעיקר מהשפעות חד פעמיות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד, כלהלן:

- א. רישום רווח בסך של כ-231 מיליון ש"ח בגין השלמת עסקת מכירת בית כאל בגבעתיים. חלק הבנק ברווח האמור הינו 58 מיליון ש"ח.
- ב. במסגרת הסכם הפצה משותפת עם חברת אל-על, הוקנתה לאל-על, בין היתר, אופציה מסוג "פאנטום" אשר תקנה לה זכות כלכלית בכאל כמפורט בדוח הדירקטוריון, פרק חברות מוחזקות עיקריות בדוחות הכספיים לשנת 2022. רישום האופציה כאמור, הקטין את הרווח הנקי של כאל ברבעון הראשון של שנת 2023 ב-37 מיליון ש"ח.

תוצאות הפעילות של כאל בשנת 2024 הושפעו מארועים בעלי אופי חד פעמי, כלהלן:

- א. נוכח ההיפרדות הצפויה מבנק דיסקונט, אישר דירקטוריון כאל את מכירת חלקה של כאל ב"קמפוס דיסקונט" לדיסקונט ליסינג. עם השלמת העסקה, כאל הכירה, ברבעון הרביעי של שנת 2024, ברווח נקי (בניכוי הפחתות הכרוכות במכירה ובהשפעת המס) בסך של כ-41 מיליון ש"ח. מנגד, נרשמו הוצאות בסך של 37 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס, בגין עלויות הכרוכות במעבר לבית כאל בבני ברק.
- ב. הוצאה משערך אופציה מסוג "פאנטום" אשר הוקנתה לאל-על בסך של 29 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.
- ג. הפחתת רכיבי פיתוח מסוימים, הקשורים בעיקר לפרויקט החלפת המחשב של כאל בסך של 16 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.
- ד. מימוש מניות ויזה אינק בסך של 20 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס.

ביום 31 בדצמבר 2024, חילקה כאל דיבידנד בסך של 100 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-28 מיליון ש"ח.

ביום 30 בינואר 2023, פורסמו תקנות הבנקאות (רישוי) (בנק בעל היקף פעילות רחב), התשפ"ג-2023 (להלן - "התקנות"). בהתאם לדיווחי כאל ובהתאם לחוק הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 ולתקנות, חלה על בנק דיסקונט בע"מ, השולט בכאל, החובה למכור את אמצעי השליטה שהוא מחזיק בכאל, וזאת עד תום שלוש שנים מיום פרסום התקנות או עד תום ארבע שנים בנסיבות מסוימות, ככל שיוחלט על מתווה של הנפקה לציבור. כמו כן, לעניין המכירה יחולו ההוראות שנקבעו בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017. ביום 23 ביולי 2024, פורסם חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 31), התשפ"ד-2024, במסגרתו בוצעו התאמות מסוימות ונקבע, כי לוחות הזמנים למכירה יוארכו בחמישה עשר חודשים (עד חודש מאי 2027, או אם יופחתו שיעורי אחזקות דיסקונט בכאל ל-40% או פחות - עד חודש מאי 2028). כמו כן, אושרו תיקונים המאפשרים את מכירת כאל לידי גוף מוסדי או גוף ריאלי משמעותי. עוד נקבע, כי גם בנק בעל היקף פעילות בינוני (שהיקף נכסיו הינו בין 5% ל-10% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל), וכולל, נכון למועד פרסום הדוחות, את הבנק, לא ישלוח בתאגיד שהוא סולק בעל היקף פעילות רחב, כהגדרתו בתיקון, ושכולל, נכון להיום, את חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל"). בנוסף, נקבעה הוראת מעבר על פיה בנק בעל היקף פעילות בינוני שהחזיק אמצעי שליטה בסולק שהוא בעל

היקף רחב והפך שולט בו, בלא שהגדיל את אחזקותיו, יהיה רשאי להמשיך לשלוט באותו סולק עד תום שנתיים ותשעה חודשים מהמועד שבו הפך לשולט. כן נאסר על בנק בעל היקף פעילות בינוני לפעול כסולק בעל היקף פעילות רחב. יובהר כי בהתאם לחוק אין מניעה, כי הבנק ימשיך להחזיק בכאל או יפעל כסולק בהיקף פעילות שאינו רחב.

ראה באור 25 לדוחות הכספיים באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות נגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין, סיכון חקיקה ורגולציה וסיכון מודל.
- כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, וכן תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. ניהול הסיכונים מתבצע ברמת הקבוצה, כאשר תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית, שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל פי העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתים על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו, על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי והמערך המשפטי, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערכי הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהלת הסיכונים הראשית הינה חברת הנהלה ונושאת באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
רו"ח ליליה קפלן מכהנת כראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהלת הסיכונים הראשית (CRO), כמנהלת הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהלת המשכיות העסקית.
- סיכונים האשראי מנוהלים, החל מיום 1 ביולי 2024, על ידי רו"ח ורד גולן, ראש החטיבה העסקית. עד ליום זה, נוהלו סיכונים האשראי על ידי מר בנצי אדירי, אשר פרש מהבנק.
- הסיכונים הפיננסיים מנוהלים על ידי גב' אלה גולן, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי.
- סיכון האסטרטגיה מנוהל על ידי גב' שירלי שהם קליין, ראש המערך לבנקאות מתקדמת.
- סיכונים הציות מנוהלים על ידי גב' זיוה ברק, אשר במסגרת תפקידה כקצינת הציות הראשית, מנהלת את סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, מנהלת את יחידת האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך וממונה על האכיפה הפנימית בדיני התחרות הכלכלית. כמו כן, היא מכהנת כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA, ה-CRS והסכם ה-QI ותחת אחריותה נמצא גם תחום ההגנה על הפרטיות.
- סיכונים ה-ID מנוהלים, החל מיום 16 בינואר 2025, על ידי גב' ליאורה שכטר, מנכ"ל מתף - מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ. עד ליום 16 בנובמבר 2024, נוהלו הסיכונים על ידי מר אופיר קדוש, אשר פרש מהבנק. עד לכניסתה של גב' שכטר לתפקידה, מילאה את מקומו כמנהלת סיכונים ה-ID הגב' איריס לבנון, משנה למנכ"ל מתף.
- סיכונים הסייבר מנוהלים על ידי גב' איריס חן, מנהלת הגנת הסייבר ואבטחת מידע.
- הסיכונים המשפטיים מנוהלים, החל מיום 1 בדצמבר 2024, על ידי עו"ד מוריה הופטמן דורון, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי. עד ליום 30 בנובמבר 2024, נוהלו הסיכונים על ידי עו"ד חביבה דהן, אשר פרשה לגמלאות.
- סיכון המוניטין מנוהל על ידי רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי.
- ז. סיכונים נוספים וביניהם, סיכונים הרגולציה והחקיקה, מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, על ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים בקבוצת הבנק, מתבצע בכל חברה בת שלה פעילות עסקית, בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת, המתבססת על מדיניות הקבוצה ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית, תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בחברה הבת.
- בחברה הבת הבנקאית מכנה מנהל סיכונים ראשי, שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהלת הסיכונים הראשית של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי, עמידה ביעדי העל, מפת הסיכונים וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך הסיכונים מוצגת סקירת מנהלת הסיכונים הראשית על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרים בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי הבנק ברבעון הרלוונטי.

יא. לבנק ולקבוצה מגוון תרחישי קיצון לסיכונים הייחודיים, כפי שמוטמעים במסמכי המדיניות השונים. הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון, לבחינת הנאותות ההונית ובוחן את יחסי ההון לפי תכנון ההון התלת שנתי. התרחישים משלבים התממשות של מספר מוקדי סיכון בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק, מתבססים על ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו כלכליים. תרחישי הקיצון עודכנו במהלך שנת 2024, בדגש על השפעות העלייה בסביבת האינפלציה, השינויים במדיניות המוניטרית ועליית תשואות בכל הטווחים, אשר השלכותיהם עלולים לבוא לידי ביטוי בצמיחה שלילית ובשיעור אבטלה עולה. בנוסף, עודכנו תרחישי המלחמה והתרחיש הגלובלי.

תרחישי הקיצון, מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. התרחישים ותוצאותיהם מהווים כלי משלים למיפוי ולניהול הסיכונים הגלומים בכלל הפעילויות של הבנק ובמוקדי הסיכון הנגזרים מהם. לבנק תכניות הנהלה להתמודדות עם תרחישי הקיצון, באמצעות נקיטת אמצעים שונים. בנוסף, בהתאם לדרישת בנק ישראל, הבנק מחשב מבחן קיצון על בסיס פרמטרים אחידים למערכת הבנקאית. תרחישי הקיצון האחידים, מהווים עבור בנק ישראל, כלי לקבלת תמונה הוליסטית ועדכנית על המשק הישראלי ועל יכולת המערכת הבנקאית להוסיף ולהעמיד אשראי לציבור תוך שמירה על יציבותה. ביום 9 באפריל 2024, התקבל מכתב מבנק ישראל לביצוע מבחן קיצון המבוסס על תרחיש אחיד לשנת 2023. הבנק הגיש לבנק ישראל את התוצאות ומסמכי המתודולוגיה כנדרש, ביום 11 ביולי 2024. יחסי ההון של הבנק שהתקבלו בכל התרחישים הינם מעל המגבלות הרלוונטיות. ביום 6 בפברואר 2025, התקבל מכתב מבנק ישראל לביצוע מבחן קיצון המבוסס על תרחיש אחיד לשנת 2024 - להגשה עד ליום 8 במאי 2025. התרחיש מתמקד בחשש מפני התדרדרות במצבה הגאופוליטי של מדינת ישראל, לצד התמשכות והעמקת המלחמה בכמה זירות.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים המופיעים להלן.

סיכון אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלו או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל, מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. בהחלטת הריבית שפרסם בחודש ינואר 2024, הפחית בנק ישראל את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.5% ומאז הותיר את הריבית ללא שינוי. סביבת הריבית הגבוהה, לצד סביבת האינפלציה הגבוהה, מגדילות את הוצאות המימון של משקי הבית והגופים העסקיים, מייקרות את ההוצאות השוטפות ועלולות להכביד על מצבם הפיננסי של לווים, בהם לקוחות הבנק.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

מאז פרוץ המלחמה, נבחנו ההשפעות האפשריות על לקוחות הבנק במגזרי הפעילות השונים, עקב המצב הביטחוני והתנודתיות בשערי המטבעות וניירות הערך. כמו כן, מבוצע מעקב מתמשך אחר לווים שעלולים להיות מושפעים יותר מהמצב. בנוסף, הבנק תמך בצרכי הלקוחות בתקופה זו ואפשר, בין היתר, דחיית תשלומי הלוואות ללקוחות נשוא המתווה, בתנאים מסוימים. כמו כן, ניתנו הלוואות במסגרת הקרנות השונות המובטחות בחלקן בערבות מדינה. בבנק מתבצע מעקב אחר התפתחות כמות החשבונות וסך החובות להם ניתנה האפשרות לדחיית תשלומים, בהתאם למתווה בנק ישראל, וההתפלגות שלהם על פי מדדים שונים, כחלק ממכלול תיק האשראי, בין היתר, דירוג וסיווג הלווים, כושר ההחזר, היקף החוב, היסטוריית הפרעון של הלווים, פיגור בתשלומים וקריטריונים נוספים להערכת הסיכון. כמו כן, מתבצעת הערכה שוטפת לאיכות האשראי. כמו כן, בתחשיב ההפרשות להפסדי אשראי, נלקח בחשבון כי יתכן ובסיום תקופת ההקלות שפורסמו על ידי הרגולטור, עלולים לצוף קשיים תזרימיים אצל לווים מסוימים להם ניתנו אותן הקלות. יש לציין, כי יתרת ההלוואות בגין תקופת הדחייה טרם הסתיימה, ירדה משמעותית בחודשים האחרונים, והינה בהיקף נמוך ביחס לסך האשראי. נכון ליום 28 בפברואר 2025, יתרת ההלוואות בגין נדחו תשלומים הינה בסך של כ-4,004 מיליון ש"ח ויתרת התשלומים שנדחו בפועל מסתכמת לסך של 236 מיליון ש"ח.

מדיניות ותיאבון סיכון

מדיניות האשראי

החטיבה לניהול סיכונים מובילה את תהליך גיבוש מדיניות האשראי, תוך שיתוף הגורמים האחראים על מתן האשראי בבנק. מסמך מדיניות האשראי נדון ומאושר לפחות אחת לשנה על ידי ההנהלה, וועדות הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון הבנק, ומתעדכן על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים בארץ ובעולם, שינויים ברגולציה ובצרכים העסקיים, כמפורט בהמשך. נהלי הבנק בתחום האשראי וניהול סיכון האשראי תומכים ומבטאים מדיניות זו הלכה למעשה. דירקטוריון הבנק התווה אסטרטגיה לצמצום סיכון האשראי, באמצעות הגדרת התיאבון לסיכון. במסגרת זו הוגדרו תחומי פעילות שאינם במיקוד השיעור של הבנק וכן תחומים בהם לא יינתן אשראי, במידה שרמת הסיכון הטמונה בהם גבוהה או רמת השליטה והבקרה עליהם אינה גבוהה, אף אם התשואה הפוטנציאלית העשויה להתקבל מהם גבוהה.

תיאבון הסיכון

תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק וצביונו. בהתאם, מדיניות הבנק כוללת הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום, לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ותחומי פעילות המאופיינים ברמת סיכון גבוהה.

מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

לבנק מודלים פנימיים שפיתח לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח, המתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלקוח (מאפייני הלקוח, תמהיל הבטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים וכיו"ב).

מדיניות ניהול מערך הבטחונות

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כבטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות עליהם, שנקבעו על פי נסיון העבר. מדיניות ההישענות על בטחונות היא שמרנית ומתבססת על השווי ההוגן העדכני של הביטחון, על נזילותו ועל מהירות מימושו בעת הצורך.

מדיניות איתור וטיפול בחובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים ומדיניות למדידת הפרשה להפסדי אשראי על מנת לקיים הפרשה ברמה המתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים.
- בבנק פועלות יחידות ייעודיות לטיפול בחובות בעייתיים.

פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים האשראי. תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים, כמפורט בדוח הסיכונים באינטרנט. לבנק מערכת לתיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים על הנכסים שניתנו כביטחון בתיקי הלקוחות ומערכת המנהלת מעקב אחר שווים של נכסים אלה.

דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי, בחתכים שונים, על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה וביניהם מסמך הסיכונים הרבעוני, במסגרתו, בין היתר, נסקרת התפתחות תיק האשראי, מדווחים הערכת סיכון האשראי לפי ענפי משק בחתכים שונים, עמידה במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון וההנהלה, בחינת יתרת החובות הבעייתיים וההפרשה להפסדי אשראי, כנדרש בהוראות 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 31 בדצמבר 2024, הסתכם ב-1,927 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,129 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023, קיטון בשיעור של 9.5%. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה, עמד בסוף שנת 2024 על 1.1%, בהשוואה ל-1.3% בסוף שנת 2023. 17.2% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 27.2% לענף הנדל"ן, 17.6% לענף המסחר ו-27.0% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיר. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.3%, בהשוואה ל-1.5% בסוף שנת 2023. למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור ב.29(1). לדוחות הכספיים.

ניתוח איכות אשראי, סיכון אשראי בעייתי ונכסים שאינם מבצעים של הציבור

31 בדצמבר 2023				31 בדצמבר 2024				
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
								במיליוני ש"ח
115,928	21,289	34,961	59,678	127,563	22,307	35,918	69,338	סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁾
42,127	16,682	2,430	23,015	49,319	18,003	3,902	27,414	סיכון אשראי מאדני
158,055	37,971	37,391	82,693	176,882	40,310	39,820	96,752	סיכון אשראי חוץ מאדני ⁽³⁾
								סך סיכון אשראי בדירוג ביצוע אשראי
								סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
1,972	586	216	1,170	1,955	678	239	1,038	לא בעייתי
1,082	174	68	840	1,085	167	56	862	בעייתי צובר
690	91	205	394	668	106	183	379	בעייתי לא צובר
3,744	851	489	2,404	3,708	951	478	2,279	סך הכל סיכון אשראי מאדני
765	95	-	670	479	95	-	384	סיכון אשראי חוץ מאדני ⁽³⁾
4,509	946	489	3,074	4,187	1,046	478	2,663	סך סיכון אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי
30	17	-	13	27	18	-	9	מזה: חובות צוברים, בפיקוד של 90 ימים או יותר
162,564	38,917	37,880	85,767	181,069	41,356	40,298	99,415	סך הכל סיכון אשראי כולל של הציבור ⁽²⁾
								נכסים שאינם מבצעים
690	91	205	394	668	106	183	379	חובות שאינם צוברים

- (1) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
(2) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
למידע נוסף לגבי חובות בדחיתת תשלומים של 180 ימים או יותר, אשר אינם מסווגים כבעייתיים, ראה באור 1.ב.29 לדוחות הכספיים.

תנועה בחובות שאינם צוברים בגין אשראי לציבור

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיור	מסחרי	
								במיליוני ש"ח
544	96	145	303	690	91	205	394	יתרת חובות שאינם צוברים לתחילת התקופה
552	85	172	295	502	123	126	253	חובות שסווגו כחובות שאינם צוברים במהלך התקופה
(137)	(20)	(96)	(21)	(201)	(23)	(137)	(41)	חובות שחזרו לצבור הכנסות ריבית
(52)	(28)	-	(24)	(107)	(51)	-	(56)	חובות שנמחקו חשבונאית
(217)	(42)	(16)	(159)	(216)	(34)	(11)	(171)	חובות שנפרעו
690	91	205	394	668	106	183	379	יתרת חובות שאינם צוברים לסוף התקופה
								שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות שאינם צוברים
113	28	6	79	161	28	12	121	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת התקופה
119	21	6	92	124	38	4	82	גידול בהפרשות
(71)	(21)	-	(50)	(109)	(30)	(8)	(71)	גביות ומחיקות
161	28	12	121	176	36	8	132	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה

מדדי ניתוח איכות האשראי לציבור, ההוצאות וההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2023				31 בדצמבר 2024				
סך הכל	פרטי	דיוור	מסחרי	סך הכל	פרטי	דיוור	מסחרי	
ניתוח איכות האשראי לציבור								
0.58%	0.41%	0.58%	0.64%	0.51%	0.46%	0.50%	0.53%	שיעור אשראי שאינו צובר מיתרת האשראי לציבור
0.60%	0.49%	0.58%	0.66%	0.53%	0.53%	0.50%	0.54%	שיעור אשראי שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.48%	1.20%	0.77%	2.00%	1.34%	1.17%	0.66%	1.74%	שיעור אשראי בעייתי מיתרת האשראי לציבור
3.14%	3.84%	1.38%	3.90%	2.83%	4.09%	1.31%	3.19%	שיעור אשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מיתרת האשראי לציבור
ניתוח ההוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופת הדיווח								
0.42%	0.67%	0.11%	0.52%	(0.01%)	0.25%	(0.08%)	(0.07%)	שיעור ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
0.03%	0.13%	0.01%	-	(0.04%)	0.07%	(0.02%)	(0.08%)	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
ניתוח ההפרשה להפסדי אשראי בגין האשראי לציבור								
1.36%	1.94%	0.51%	1.64%	1.25%	2.01%	0.44%	1.41%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
234.5%	471.4%	88.3%	255.8%	244.6%	441.5%	87.4%	265.4%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור שאינו צובר
224.7%	397.2%	88.3%	247.7%	235.1%	377.4%	87.4%	259.3%	שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור שאינו צובר או בפיגור של 90 ימים או יותר
52.2	14.8	90.5	-	(36.3)	29.3	(20.0)	(19.0)	יחס ההפרשה להפסדי אשראי למחיקות החשבונאיות נטו

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2024						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי לא צובר	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,461	9,895	329	149	(62)	(57)	221
19,164	18,694	368	24	51	5	236
8,358	8,004	156	34	57	1	202
10,310	9,828	339	119	(28)	8	250
35,019	34,888	14	8	3	1	35
15,342	14,688	198	89	(59)	(11)	191
98,654	95,997	1,404	423	(38)	(53)	1,135
40,298	39,820	239	183	(27)	(8)	170
41,356	40,310	282	107	54	16	501
180,308	176,127	1,925	713	(11)	(45)	1,806
25,914	25,914	-	-	(1)	-	1
206,222	202,041	1,925	713	(12)	(45)	1,807
פעילות לווים בחו"ל						
761	755	2	1	(4)	-	7
11,318	11,318	-	-	-	-	-
12,079	12,073	2	1	(4)	-	7
218,301	214,114	1,927	714	(16)	(45)	1,814

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 134,377 מיליון ש"ח, 33,178 מיליון ש"ח, 70 מיליון ש"ח, 368 מיליון ש"ח ו-50,308 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך) (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2023						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: סיכון אשראי לא צובר*	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
221	1	48	186	454	9,750	10,507
190	(6)	18	30	302	16,799	17,189
144	(4)	78	31	78	7,598	7,915
291	3	111	137	493	9,138	9,831
33	(4)	(6)	8	9	24,300	24,476
241	10	58	60	221	14,689	15,367
1,120	-	307	452	1,557	82,274	85,285
189	2	40	205	273	37,391	37,880
463	29	148	92	275	37,971	38,917
1,772	31	495	749	2,105	157,636	162,082
2	-	-	-	-	17,789	17,789
1,774	31	495	749	2,105	175,425	179,871
פעילות לווים בחו"ל						
11	-	7	-	24	419	482
-	-	-	-	-	11,900	11,900
11	-	7	-	24	12,319	12,382
1,785	31	502	749	2,129	187,744	192,253

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 122,014 מיליון ש"ח, 26,442 מיליון ש"ח, 57 מיליון ש"ח, 417 מיליון ש"ח ו-43,323 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 140 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 5 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכונים אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק, מתבטא בפעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים.

בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד-צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה, בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

ב. מדיניות ותיאבון סיכון

לבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול מוסדות פיננסיים, הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת, ותוך התחשבות בהון העצמי של הבנק והיקף החשיפות שלו ובהתבסס על פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי.

הקבוצה מנהלת את רוב החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות הסכמי קיזוז (Netting) מול בנקים, המצמצמים את הסיכון להון הקבוצה במצבי חדלות פרעון של צדדים נגדיים אלו באופן משמעותי. כחלק מניהול סיכונים הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ומוסדות פיננסיים.

ג. חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים
 רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

דירוג אשראי חיצוני ⁽⁴⁾			31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
1,216	-	1,216	1,216	-	1,216	204	2	206
2,031	32	2,063	2,063	32	2,095	2,322	35	2,357
1	-	1	1	-	1	44	-	44
5	1	6	6	1	7	1	1	2
-	-	-	-	-	-	5	-	5
3,253 ⁽⁵⁾	33	3,286	3,286	33	3,319	2,576 ⁽⁵⁾	38	2,614
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים								
AAA עד AA-								
A+ עד A-								
BBB+ עד BBB-								
BB- עד B-								
ללא דירוג								

- הערות:
- מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
 - פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
 - בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
 - לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.
 - מה: סך החשיפה המאזנית לארה"ב כולל פקדונות בסך של 1,522 מיליון ש"ח ואגרות חוב בסך של 111 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - פקדונות בסך של 1,018 מיליון ש"ח, אגרות חוב בסך של 211 מיליון ש"ח ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים בסך של 4 מיליון ש"ח). מרבית החשיפה הינה למוסדות הפיננסיים הגדולים בארה"ב.

- הערות כלליות:
- חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגות לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
 - חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות.
 - למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 27 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 31 בדצמבר 2024 ב-343 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 316 מיליון ש"ח).

מרבית החשיפה של הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים בעלי איתנות פיננסית גבוהה, אשר מרביתם בקבוצת דירוג השקעה A- ומעלה. במהלך שנת 2024, לא חל שינוי מהותי בחשיפות האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים ולא בוצעה הורדה בדירוג האשראי של מוסדות פיננסיים אלו.

תיאבון הסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר מרביתה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

כ-99% מחשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה מיוחסים למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 37% מסך החשיפה מדורגים בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-396 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג A- ומעלה, בקבוצת דירוג השקעה (Investment Grade). משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-1.54 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-2.8 מיליארד ש"ח, בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 31 בדצמבר 2024, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-2,457 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק וועדותיו מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים אשראי צד נגדי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות* (1) (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)(4)	מאזנית (2)(3)	סך הכל	חוץ מאזנית (2)(3)(4)	מאזנית (2)(3)	
11,862	41	11,821	12,056	23	12,033	ארצות הברית
2,041	380	1,661	2,356	419	1,937	מדינות אחרות
13,903	421	13,482	14,412	442	13,970	סך כל החשיפות למדינות זרות
						מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
32	2	30	25	2	23	מזה: סך החשיפות למדינות ה-LDC
213	42	171	209	42	167	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נדילות
12	1	11 (5)	26	1	25 (5)	

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים מוצג לאחר הפחתת סיכון אשראי.
- (4) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (5) מרבית החשיפה מבוססת באופן מלא.

סיכונים בתיק ההלוואות לדירור

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. כחלק ממדיניות זו, הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחויות בתיק המשכנתאות ונוקט במגוון אמצעים לשם ניהול הסיכונים בו. הסיכונים נבחנים בהתאם למדיניות שנקבעה לגבי תיאבון הסיכון בתחום המשכנתאות, הן ברמת העסקה הבודדת והן ברמה של כלל תיק המשכנתאות של הקבוצה. הבנק מנהל את הסיכונים, בין השאר, על-ידי השתת מגבלות בפרמטרים שונים, כגון שיעור המימון (LTV), שיעור ההחזר מההכנסה, שיעור ההלוואות בריבית משתנה, שיעור ההלוואות הניתנות לתקופות ארוכות (מעל 25 שנה) ועוד. בעת מתן משכנתא, הבנק בוחן את ההסתברות לכשל על-ידי שימוש במודל סטטיסטי וגם בוחן את יכולת ההחזר של הלקוח בתרחישים אפשריים של שינויי ריבית. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב, תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ולשיעור המימון. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני הסיכון בתיק המשכנתאות, בהתאם למגבלות על פי פרמטרים במדיניות האשראי. בנוסף נעשה מעקב אחר השתנות היקף החוב הבעייתי בתיק המשכנתאות ואחר שיעור הפיגורים בו והשוואת הנתונים לאלו של כלל המערכת הבנקאית. לבנק פעילות מצומצמת של העמדת הלוואות בסבסוד קבלן (סבסוד עלויות המימון ו/או דחיית תשלומים למועד המסירה), בתיק ההלוואות לדירור. הלוואות אלו, ניתנות ברובן לתקופות קצרות של עד 3 שנים. תהליך החיתום של הלוואות אלו הינו פרטני ומלא, בדומה ליתר ההלוואות לדירור. שיעור הלוואות אלו מסך תיק ההלוואות לדירור בבנק הינו זניח ואינו בעל השפעה מהותית על רמת הסיכון. הבנק ממשיך לעקוב אחר ההשפעות האפשריות על תיק המשכנתאות, בשל ההתפתחויות האחרונות בסביבה המאקרו כלכלית.

היקף ההלוואות לדיור

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב-%		במיליוני ש"ח	
25.7	3,456	4,345	ביצועי אשראי לדיור הלוואות מכספי הבנק הלוואות מכספי האוצר מענקים מכספי האוצר
(8.3)	12	11	
40.0	5	7	
25.6	3,473	4,363	סך הכל הלוואות חדשות הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק סך הכל ביצועים
56.9	376	590	
28.7	3,849	4,953	

ליום 31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב-%		במיליוני ש"ח	
2.3	35,406	36,236	יתרת האשראי לדיור, נטו הלוואות מכספי הבנק הלוואות מכספי האוצר* מענקים מכספי האוצר*
(8.1)	221	203	
(14.3)	77	66	
2.2	35,704	36,505	סך הכל יתרה

* לא כולל הלוואות בהן נדחו תשלומים מעל שלושה חודשים.
** סכום זה אינו נכלל ביתרות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV, בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, כולל כ-68% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בדומה לנתון ליום 31 בדצמבר 2023. כ-98% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לנתון ליום 31 בדצמבר 2023.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2024, כוללים כ-61% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-63% בשנת 2023. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לשנת 2023.

בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור, הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה, כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, כולל כ-87% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-89% ליום 31 בדצמבר 2023. כ-99% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לנתון ליום 31 בדצמבר 2023.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2024, כוללים כ-74% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-81% בשנת 2023. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לשנת 2023.

בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות בריבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, כולל שיעור של 59% אשראי שניתן בריבית משתנה ומסתכם לסך של 21,565 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשנת 2024, כוללים סך של 2,157 מיליון ש"ח בריבית משתנה עד חמש שנים, המהווים כ-50% מסך הביצועים וסך של 299 מיליון ש"ח בריבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים כ-7% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, כולל כ-71% אשראי, אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 25,684 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדירור ממקורות הבנק בשנת 2024, כוללים כ-48% אשראי, אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 2,068 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
סך הכל	מגזר לא צמוד	מגזר צמוד מדד		מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד דירת מגורים		מגזר צמוד דירת מגורים		מגזר צמוד דירת מגורים	
		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה		ריבית משתנה		ריבית קבועה	
		יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%
31.12.24	10,163	28.9	15,162	43.2	4,113	11.7	5,674	16.2	4	-	35,116
31.12.23	10,079	29.3	14,828	43.1	3,935	11.4	5,593	16.2	5	-	34,440

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2022	שנת 2023	שנת 2024	ביצועי ההלוואות לדירור (במיליוני ש"ח)
7,124	3,456	4,345	שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדירור ביחס לתקופה מקבילה
(11.0%)	(51.5%)	25.7%	שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.08%	0.12%	(0.08%)	שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.43%	0.54%	0.46%	

השפעת מלחמת "חרבות ברזל" על אשראי לדירור

על רקע המלחמה וכדי לסייע ללקוחות הבנק, גיבש הבנק מתווה הכולל הקלות בתחומי האשראי והעמלות ללקוחות מסוימים ובהן, דחיית תשלומי משכנתאות, בנוסף לפטור מתשלום. לפרטים ראה השפעת מלחמת "חרבות ברזל" לעיל.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור וללא נגזרים)

כללי

הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית, בעיקר אוכלוסיות יעד המאופיינות ברמת סיכון נמוכה מהממוצע, חלקן במערכת החינוך ובמערכת הביטחון.

מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים ובמידת הצורך על נתוני מאגר האשראי, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי הצרכני, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת פיזור גבוהה וברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שהחברה הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסיה בקבוצה. אוכלוסיית היעד בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר של האשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש. הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר.

בחודש מאי 2023, זכה הבנק שוב במכרז למתן אשראי ושירותים בנקאיים לעובדי מערכת הביטחון לתקופה של 7 שנים נוספות המתחילה ביום 1 בדצמבר 2023, עם אופציה להארכה ב-3 שנים נוספות. במכרז נקבעו, בין היתר, התנאים למתן אשראי ולניהול חשבון לעובדי מערכת הביטחון והזכויות להפעלת סניפים במחנות צה"ל. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הביטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים, מנוכים ישירות מהשכר. הזכייה הנמשכת במכרז מאפשרת לבנק הזדמנויות עסקיות להרחבת פעילותו בקרב אוכלוסיית המכרז והגדלת חלקו באוכלוסיות קשורות נוספות.

כ-86% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

השפעת מלחמת "חربות ברזל" על אשראי לאנשים פרטיים

עם פרוץ המלחמה ועל מנת להקל על לקוחות הבנק את ההתמודדות עם קשיי המלחמה והשלכותיה, נקט הבנק בסדרה של הקלות משמעותיות, הן במסגרת הוראת השעה שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים והן בהקלות נוספות, שכללו הרחבת ההטבות לאוכלוסיות שונות, בכללן כוחות הביטחון ואנשי קבע.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב- %	במיליוני ש"ח		
10.5	5,455	6,030	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות כרטיסי אשראי
3.2	16,684	17,225	הלוואות אחרות
5.0	22,139	23,255	סך כל סיכון האשראי המאזני
4.5	5,073	5,301	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
3.7	8,739	9,066	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
25.9	2,947	3,709	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
7.9	16,759	18,076	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
6.3	38,898	41,331	סך כל סיכון האשראי הכולל
(1.4)	21,943	21,636	ממוצע היקף האשראי המאזני, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

31 בדצמבר			
שינוי	2023	2024	
ב- %	במיליוני ש"ח		
16.3	92	107	סיכון אשראי בעייתי לא צובר
(4.4)	183	175	סיכון אשראי בעייתי צובר
6.3	38,623	41,049	סיכון אשראי לא בעייתי
6.3	38,898	41,331	סך כל סיכון האשראי
5.9	17	18	מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר
7.4	94	101	חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים
0.67%	0.25%		שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

31 בדצמבר 2024				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	147	36	183	210
עד 10	2,612	323	2,935	2,428
מ-10 עד 20	4,674	1,227	5,901	4,034
מעל 20	8,256	5,980	14,236	11,404
סך הכל	15,689	7,566	23,255	18,076

31 בדצמבר 2023				
הכנסה קבועה בחשבון*	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני
באלפי ש"ח	במיליוני ש"ח			
ללא הכנסה קבועה	171	25	196	200
עד 10	2,783	335	3,118	2,438
מ-10 עד 20	4,709	1,189	5,898	3,967
מעל 20	7,525	5,402	12,927	10,154
סך הכל	15,188	6,951	22,139	16,759

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).
 ** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

31 בדצמבר 2024		31 בדצמבר 2023	
סיכון אשראי מאזני		סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
תקופה לפירעון		תקופה לפירעון	
עד שנה		עד שנה	
משנה ועד שלוש שנים		משנה ועד שלוש שנים	
משלוש שנים ועד חמש שנים		משלוש שנים ועד חמש שנים	
מחמש שנים ועד שבע שנים		מחמש שנים ועד שבע שנים	
מעל שבע שנים		מעל שבע שנים	
סך הכל		סך הכל	
6,564		23,255	
3,154		22,139	
4,125		6,799	
2,613		2,447	
4,363		4,363	
3,084		3,084	
5,950		5,950	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2024			31 בדצמבר 2023		
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל**
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
תחום אשראי ללווה			תחום אשראי ללווה		
באלפי ש"ח			באלפי ש"ח		
עד 10			עד 10		
מ-10 עד 20			מ-10 עד 20		
מ-20 עד 40			מ-20 עד 40		
מ-40 עד 80			מ-40 עד 80		
מ-80 עד 150			מ-80 עד 150		
מ-150 עד 300			מ-150 עד 300		
מעל 300			מעל 300		
סך הכל			סך הכל		
208			23,255		
425			18,076		
1,160			7,496		
2,826			1,279		
5,110			4,643		
7,309			3,063		
6,217			10,372		
7,571			2,774		
4,745			4,469		
2,692			2,576		
1,092			1,070		
562			544		
770			204		

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.
 ** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דוור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	סוג האשראי
1,552	1,522	עו"ש
3,903	4,508	כרטיסי אשראי
15,898	16,445	אשראי בריבית משתנה
786	780	אשראי בריבית קבועה
22,139	23,255	סך הכל

בטחונות

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
4,518	4,376	סך אשראי המגובה בבטחונות*
126	87	
4,392	4,289	
		מזה:
4,142	3,939	בטחונות לא נדילים
376	350	בטחונות נדילים

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמויות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס הבנת צרכי הלקוח, זיהוי וניטור מאפייני הסיכון שלו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום האשראי הקמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני מבוצעת בחינה תקופתית, על השפעת אירועים מאקרו כלכליים העשויים להשפיע על יחס ההחזר להכנסה של הלווים. הבחינה מבוצעת על המשכנתאות ועל תיק האשראי שאינו לדיוור. בנוסף, מבוצעים ניתוחי רוחב בהתייחס למאפייני סיכון שונים ובחינה השפעת סביבת האכיפת המשתנה על משתני הסיכון השונים, כגון התפלגות התיק לפי דירוג סיכון הלקוח, שיעורי הכשל, ומדדי סיכון שונים, כגון שיעורי אשראי בעייתי, שיעורי הפרשות ושיעורי מחיקות. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני, לניטור סיכון זה. כמו כן, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

הבנק נוקט במדיניות אשראי מידתית שאושרה על ידי הדירקטוריון, נבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ בתחום הנדל"ן, שינויים ברגולציה (כגון: הוראות המפקח על הבנקים והחלטות/תכניות ממשלה) וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, קביעת מגבלות שונות, ביצוע ניתוחי רגישות בליווי פרויקטים לבניה ובחינת שיעור ההון העצמי ודרישה למכירות והשכרות מוקדמות וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים.

בנוסף, הבנק אימץ מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הבינוי והנדל"ן, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה לנכסים מניבים, מימון קרקעות וכן אשראי למימון נדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה.

בקשות חדשות למימון נדל"ן בבנק מאופיינות בבחינת פרמטרים שונים, בין היתר, מיקום הנכס, פיזור גאוגרפי, ייעודו (מגורים/משרדים/מסחר/תעשייה) וסוג העסקה (לרבות תמ"א/מחיר למשתכן/מחיר מטרה וכו'). כמו כן, נבחנת רמת הסיכון הנגזרת בכל מימון בהתייחס לשיעור המימון, תקופת המימון, איכות הלוואה ואיתנותו. בהתאם לכל האמור לעיל וכן פרמטרים נוספים, נקבעת רמת התמחור ורווחיות התיק.

מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, הבנק מקיים דיון תקופתי בכל תיקי האשראי בענף הבינוי והנדל"ן, בוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט ופועל לצמצום חשיפות ככל האפשר. ככלל, בחינת הפרויקטים מתבצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע, המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם, הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש.

בבנק קיימים מספר כלים לאיתור חובות בעייתיים, כדלהלן: מבחן קיום מקור ההחזר הראשוני, מערכות לאיתור מוקדם וטיפול בחובות בעייתיים ובחובות לפיגור, מערכת דירוג ואיתור לקוחות בהם מתגלים תסמינים שליליים ושייכותם לקוחות במעקב. בנוסף, מבוצעות בדיקות שוטפות לאיתור חובות בעייתיים, או לקוחות עם סימנים שליליים המעידים על ההסתברות להפיכתם לבעייתיים, הן בקו הראשון (פיקוח אשראי) והן בקו השני. כמו כן, בקו השני מבוצעות בדיקות מדגמיות של לווים, לצורך איתור לקוחות בעייתיים בשלב מוקדם, אשר לא זוהו במהלך העבודה השוטפת על ידי קו ההגנה הראשון, וכן מבוצעת הערכה ומתן חוות דעת כתובה, ללא תלות בגורמים המאשרים חשיפות אשראי, של סיכון האשראי בחשיפות אשראי מהותיות.

ההפרשה להפסדי אשראי מחושבת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים ונקבעת גם עבור ענף הבינוי והנדל"ן, על פי מאפייניו. יצוין, כי בנוסף למדידה כמותית זו, בוחן הבנק מדי רבעון, באופן סובייקטיבי, את הצורך בהגדלה נוספת של מקדמי ההפרשה לענף הבינוי והנדל"ן, בהתחשב בהתפתחויות בסביבה העסקית ואינדיקציות נוספות, הרלוונטיות לרמת הסיכון הגלומה בתיק האשראי ובמידת הצורך, מגדיל את מקדמי ההפרשה הקבוצתית. בחינה נוספת מבוצעת גם עבור לווים ספציפיים ובמידת הצורך, נרשמת גם הפרשה פרטנית.

בשנה האחרונה, נרשמה ירידה מסוימת בביקוש לרכישת דירות וזאת, בין היתר, על רקע רמות האינפלציה והריבית הגבוהות וכן על רקע המלחמה. אולם, בחודשים האחרונים, חלה התאוששות בביקוש לרכישת דירות, בין היתר, על רקע מבצעי המכירות שמבצעות חברות הבניה. הבנק מבצע מעקב אחר השפעת ההתפתחויות השונות על הסיכונים בענף ועל החשיפות בבנק הנובעות, בין היתר, ממבצעי המכירות כאמור ומהלוואות קבלן לרכישת דירות חדשות. היקף האשראי שניתן בבנק במסגרת מבצעי המכירות כאמור, הינו נמוך ואינו בעל השפעה מהותית על רמת סיכון האשראי. הבנק עוקב אחר המגמות וההשלכות הנובעות מהן וממשיך להתאים את ההפרשות באופן נאות, על פי הקריטריונים שנקבעו בבנק. מדיניות הבנק המידתית, הביאה לכך שלא נרשמה השפעה מהותית, נכון להיום, על איכות התיק.

נוכח העליה ברמת הסיכון בתחום הנדל"ן, הבנק החליט לשמר את תוספת ההפרשה בענף הפעילות בנדל"ן ואת תוספת ההפרשה בגין מימון קרקעות, בהתאם לקריטריונים שנקבעו.

על רקע העליה ברמת הסיכון של החשיפות לענף הבינוי והנדל"ן, בין היתר, בשל סביבת הריבית הגבוהה, והעליה ברמת אי הוודאות הכלכלית לנוכח המלחמה, הופץ ביום 15 באוקטובר 2024, מכתב בנק ישראל בנושא "התפתחויות בענף הבינוי והנדל"ן" ובו דרישה לביצוע ניתוח מקיף של השפעת ההתפתחויות בשוק הנדל"ן על הסיכונים בתיק הנדל"ן בבנק, כמפורט במכתב כאמור ובהתאם לפרמטרים הנקובים בו, ובהמשך לכלול המלצות לצעדים מתאימים, לרבות קביעת מגבלות לפי הצורך.

בנוסף, הבנק נדרש לבחון את נאותות האופן שבו ההשפעות האמורות באות לידי ביטוי בהערכת סיכון הלווים, לרבות בדירוגי הסיכון ובסיווגי החובות. כמו כן, נדרש הבנק לבחון את נאותות האופן, שבו ההתפתחויות באות לידי ביטוי בהקצאת ההון במסגרת יעדי ההון העצמי והון רובד 1, שנקבעו על ידי הבנק.

במסגרת היענות הבנק לדרישת בנק ישראל, הבנק ביצע בחינה מקיפה של הפרויקטים לבניה להם מעמיד הבנק ליווי פיננסי, בין היתר, בהיבט השפעת מבצעי המכירות על סיכון האשראי. כמו כן, נבחנו הקרקעות שזומנו על ידי הבנק וההיתכנות להתקדמות לשלב הבניה בהן. בנוסף, הבנק ביצע בדיקה מקיפה ללווים שנטלו אשראי עבור נדל"ן מניב בסכומים העולים על 50 מיליון ש"ח, בדגש על שיעור LTV, שיעור תפוסה, ותק הבטוחה ושיעור ההון העצמי המתוקנן בהתאם למדיניות האשראי של הבנק.

לאחר בחינה וניתוח מקיף של השפעת ההתפתחויות השונות כמפורט במכתב כאמור, נמצא כי הסיכונים מנוהלים באופן מידתי ובמסגרת תיאבון הסיכון, ואין השפעה על רמת הסיכון.

השפעת מלחמת "חרבות ברזל"

ענף הבינוי והנדל"ן ממשיך להיות מושפע באופן ישיר מהמלחמה, בעיקר מצד ההיצע, עקב המשך המחסור המהותי בכוח העבודה באתרי הבנייה, בין אם כתוצאה מאי כניסת פועלים פלסטינים מאזור יהודה ושומרון ומרצועת עזה, ובין אם מקצב גיוסם האיטי של פועלים זרים. הבנק מבצע מעקב שוטף אחר כלל הפרויקטים הממומנים בבנק, ומקיים קשר שוטף עם כלל היזמים.

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
		סיכון אשראי כולל⁽¹⁾
		נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
7,271	5,913	מזה: קרקע גולמית
5,508	8,641	נדל"ן בתהליכי בניה
6,008	6,212	נדל"ן שבנייתו הושלמה
6,317	6,756	אחר ⁽²⁾
25,104	27,522	סך הכל

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 11,370 מיליון ש"ח (7,247 מיליון ש"ח מאזני ו-4,123 מיליון ש"ח חוץ מאזני), אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 1,916 מיליון ש"ח (1,108 מיליון ש"ח מאזני ו-808 מיליון ש"ח חוץ מאזני) ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 7,454 מיליון ש"ח (6,869 מיליון ש"ח מאזני ו-585 מיליון ש"ח חוץ מאזני) (31.12.23 - 11,063 מיליון ש"ח, 1,212 מיליון ש"ח ו-6,486 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, בעיקר פרויקטי תשתיות ואשראי לחברות נדל"ן מניב.

להלן התפלגות איכות האשראי בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

יתרה ליום		
31 בדצמבר	31 בדצמבר	
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
		סיכון אשראי בעייתי לא צובר
58	61	סיכון אשראי בעייתי צובר
465	315	סיכון אשראי לא בעייתי
26,999	24,728	סך כל סיכון האשראי
9.6	25,104	
1	-	מזה: חובות צוברים בפיגור של 90 ימים או יותר
14	15	חובות של לוויים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים
(6.7)		

אינדיקטורים עיקריים של תיק האשראי בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	31 בדצמבר	
2023	2024	
15.5%	15.3%	שיעור יתרת סיכון האשראי לענף הבינוי והנדל"ן מסך סיכון האשראי הכולל לציבור
334	438	יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)
1.3%	1.6%	שיעור יתרת ההפרשה הכוללת להפסדי אשראי מסיכון האשראי הכולל לציבור
1.5%	1.9%	שיעור האשראי הבעייתי מסיכון האשראי הכולל לציבור
2.8%	3.0%	שיעור האשראי שאינו בדירוג ביצוע אשראי מסיכון האשראי הכולל לציבור

מימון ממונף

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הונות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי הנכלל באחת מחמש הקבוצות הבאות:

א. אשראי למטרת עסקה הונת כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323 (רכישת מניות של תאגיד אחר, רכישת פעילות, רכישה עצמית של מניות וחלוקת הון), אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו והיקף הבטחות המוחשיים, כפי שנקבעו על ידי הבנק.

- ב. אשראי למטרות עסקיות שונות, אשר עונה לתבחינים מסויימים המצביעים על נתונים פיננסיים חלשים, כפי שנקבעו על ידי הבנק.
- ג. אשראי למטרת מימון נדל"ן מניב, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, היקף הבטחות המוחשיים ונתוניו הפיננסיים של הלווה, כפי שנקבעו על ידי הבנק.
- ד. אשראי למטרת ליווי פרויקטים לבנייה, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, היקף הבטחות המוחשיים ולחשיפה שעשויה להיווצר לבנק מהפרויקט, כפי שנקבעו על ידי הבנק.
- ה. אשראי למטרת מימון קרקעות, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, היקף הבטחות המוחשיים ונתוניו הפיננסיים של הלווה, כפי שנקבעו על ידי הבנק.
- לנוכח מאפייני הסיכון הגבוה שטבוע במימון הממונף, מדיניות האשראי של הבנק קובעת הנחיות מחמירות לחיתום ומגבלות על היקף החשיפה למימון ממונף. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני.
- ליום 31 בדצמבר 2024, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוזי מאזני, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-666 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-729 מיליון ש"ח בסוף שנת 2023.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 בדצמבר 2024, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

סיכון שוק

כללי

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובעים משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערי מטבע, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים, ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

הבנק נוקט במגוון פעולות, על מנת להתמודד עם השפעות השינויים בריבית ובאינפלציה, לרבות עדכוני הנחות למודלים שונים בתחומי האשראי וסיכוי שוק, ביצוע עסקאות לניהול החשיפה במגזר צמוד המדד והתאמת שיעורי הבטחונות הנדרשים לפעילות בשוק ההון. הבנק פועל באופן שוטף, להתאים את החשיפות לריבית, למדד ולמט"ח, בהתאם להתפתחויות הכלכליות והגיאופוליטיות המשתנות.

הבנק ממשיך לעקוב אחר ההתפתחויות השונות במצב המאקרו כלכלי ונוקט בפעולות ככל שנדרש. על רקע ההתפתחויות הגיאופוליטיות, ההתאוששות בפעילות הכלכלית נמשכת בקצב מתון. שיעור האינפלציה התמתן בחודש דצמבר 2024 לקצב שנתי של 3.2%. בשנת 2025, שיעור האינפלציה צפוי לעמוד בתחום היעד של בנק ישראל, ברמה שבין 1% ל-3%. הפסקת האש בלבנון ובעזה, השפיעה על הירידה בפרמיית הסיכון של מדינת ישראל ועל התחזקות השקל. בתחילת שנת 2024, על רקע המלחמה, הוריד בנק ישראל את הריבית ב-0.25% לרמה של 4.5% ומאז, הותיר את הריבית ללא שינוי.

תיאבון הסיכון

לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים, אשר מתווה ומפרטת, בין היתר, תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד ועקרונות לפעילות.

תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים פיננסיים, תואם פעילות בנקאית זהירה ותואם לדרישות הפיקוחיות ולהיקף פעילות הבנק ולצביונו. ככלל, הבנק שואף למזער את החשיפות הפיננסיות שהוא נוטל, ופועל ליצירת רווחיות נאותה תוך כדי נטילת סיכונים פיננסיים מידתיים. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות הבנק באמצעות מגוון רחב מאוד של מגבלות סיכון/הפסד כמותיות ביחס להון הבנק, וכן בתהליכי בקרה הדוקים ובתהליכי עבודה מובנים בקווי הבקרה השונים.

הפיקוח והבקרה על ניהול החשיפה לסיכונים השוק

הבנק מקיים מערך רחב של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה בלתי תלויה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו. ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף במסגרת בחינת כלל הסיכונים על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון וההנהלה וכן על ידי דרגי הביניים כמפורט בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת הבנק והדירקטוריון מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה, בין היתר, התפתחויות בסיכון ובסביבה הפיננסית ועמידה במגבלות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות ריבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

סיכון ריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית, המשפיעות על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה, כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורתיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציונליות.

סיכון הריבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוני הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הריבית בתיק הבנקאי. בהתאם להוראות, נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית.

בשנת 2024, הגדיל הבנק את חשיפת הריבית לתרחיש של ירידה בריבית, על מנת לקזז חלק מההשפעות שעשויות להתרחש עם ירידת הריבית. הבנק בוחן את חשיפת הריבית באופן שוטף ומתאים אותה בהתאם להערכות הבנק.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכוני ריבית נעשה, תוך בחינת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשיעור הריבית ובכפוף למגבלות שקבע הדירקטוריון. החשיפה לשינוי בלתי צפוי בשיעור הריבית לכל התקופות ובתרחישי ריבית שונים, והשפעתה על השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי ושל הרווח החשבונאי באופק של שנה אחת קדימה, נמדדת בכל אחד מהמגזרים בנפרד, וגם בכל המגזרים יחד. החשיפה העיקרית לסיכוני ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר צמוד המדד, ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

על מנת למדער את סיכון הריבית בתיק הבנקאי וכחלק מניהול הנכסים וההתחייבויות, הבנק עושה שימוש בכלים, לרבות באמצעות הנפקת אגרות חוב ופעילות בנגזרים.

תיאבון הסיכון

- תיאבון הסיכון לריבית כפי שמשתקף במגבלות הינו מידתי, וניצול מסגרות החשיפה מבוצע בהתאם להערכות הבנק בנוגע לשיעורי הריבית הצפויים ולמבנה עקום הריבית הצפוי באופקי זמן שונים ובכפוף למגבלות שהוגדרו במדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים.
- לבנק סדרת מגבלות לשינויים בעקום הריבית ומגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכוני ריבית, על היקף חשיפת הריבית ומגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן תחת מצב קיצון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הריבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. כמו כן, ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלוואות לדירור ושל פקדונות עם תחנות יציאה.

ביתרות חשבונות העו"ש שאינן נושאות ריבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק מתבסס על מודל ייעודי וקבע, כי תקופת הפרעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לריבית תהיה למספר שנים.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים בריבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר, על הכנסות הריבית נטו ועל הכנסות המימון שאינן מריבית:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית):

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024		
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
9,543	48	9,495	10,326	(293)	10,619
11,484	237	11,247	13,199	(87)	13,286
10,201	189	10,012	11,119	(844)	11,963
3,834	330	3,504	4,130	314	3,816

יתרה מאזנית נטו⁽¹⁾

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

מזה: השפעת הנחות התנהגותיות⁽²⁾

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 32 לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות בנות שלו:

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
סך הכל	מט"ח	שקל	סך הכל	מט"ח	שקל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						שינויים מקבילים
(10)	(27)	17	(561)	(110)	(451)	עלייה במקביל של 1%
(7)	(26)	19	(553)	(109)	(444)	מזה: תיק בנקאי
810	54	756	845	55	790	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
35	22	13	639	118	521	ירידה במקביל של 1%
34	24	10	632	117	515	מזה: תיק בנקאי
(870)	(61)	(809)	(910)	(56)	(854)	מזה: השפעת הנחות התנהגותיות ⁽²⁾
27	(40)	67	(1,063)	(215)	(848)	עלייה במקביל של 2%
33	(39)	72	(1,046)	(213)	(833)	מזה: תיק בנקאי
91	49	42	1,339	242	1,097	ירידה במקביל של 2%
90	53	37	1,326	241	1,085	מזה: תיק בנקאי
						שינויים לא מקבילים
(234)	20	(254)	(401)	(11)	(390)	התללה ⁽³⁾
245	(32)	277	263	(8)	271	השטחה ⁽⁴⁾
214	(39)	253	22	(53)	75	עליית ריבית בטווח הקצר
(213)	33	(246)	(8)	60	(68)	ירידת ריבית בטווח הקצר

התפתחות רבעונית של השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות בנות שלו:

31.12.23	31.3.24	30.6.24	30.9.24	31.12.24	
במיליוני ש"ח					
(10)	(301)	(442)	(548)	(561)	עלייה במקביל של 1%
35	345	496	617	639	ירידה במקביל של 1%

- בטבלאות אלו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- (1) יתרה מאזנית נטו ושווי הוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות לפרעון של פקדונות לפי דרישה (עו"ש). פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, למעט פקדונות לפי דרישה (עו"ש), ראה באור 32 לדוחות הכספיים.
- (2) השפעת ייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש), פירעונות מוקדמים בהלוואות לדיור והנחות התנהגותיות אחרות.
- (3) התללה - ירידה בריבית בטווח הקצר ועליה בריבית בטווח הארוך.
- (4) השטחה - עליה בריבית בטווח הקצר וירידה בריבית בטווח הארוך.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על הכנסות ריבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מריבית

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	סך הכל*	הכנסות מימון שאינן מריבית	הכנסות ריבית, נטו	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
						שינויים מקבילים
149	(3)	152	(6)	(11)	5	עלייה במקביל של 1%
141	-	141	-	-	-	מזה: תיק בנקאי
(480)	3	(483)	(406)	11	(417)	ירידה במקביל של 1%
(472)	-	(472)	(412)	-	(412)	מזה: תיק בנקאי
456	(6)	462	183	(22)	205	עלייה במקביל של 2%
439	-	439	195	-	195	מזה: תיק בנקאי
(996)	6	(1,002)	(818)	22	(840)	ירידה במקביל של 2%
(980)	-	(980)	(834)	-	(834)	מזה: תיק בנקאי

* לאחר השפעות מקדזות.

רגישות ההכנסה בטבלה לעיל, חושבה בהתבסס על מספר פרמטרים והנחות שונות ובין היתר, שימוש בהנחות לגבי שינוי במרווחי הפקדונות, מעבר כספים מעו"ש לפקדונות במקרה של עליית ריבית, לעומת יציבות ביתרות במקרה של ירידת ריבית.

4. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הריבית על ההון העצמי

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
	במיליוני ש"ח	
(108)	(395)	עלייה במקביל של 1%
105	411	ירידה במקביל של 1%

החשיפה בבסיס

כללי

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור. על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בחשיפות הבסיס והשקעת ההון במגזרי ההצמדה השונים נעשים בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות של הגורמים הניהוליים השונים במחלקה הפיננסית בחטיבת המשאבים לגבי התפתחויות צפויות בשוקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר פעילות.
- במסגרת ניהול מאדני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לניטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

תיאבון הסיכון

- דיקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות לפי מגזרי ההצמדה.
- בנוסף, קבעה הנהלת הבנק גם מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים בסיס, על היקף החשיפה בבסיס.

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור החשיפה בבסיס בפועל לפי מגזרי ההצמדה (במיליוני ש"ח):

% מההון		החשיפה בבסיס בפועל		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
20	11	2,540	1,530	מט"ל לא צמוד
57	66	7,206	9,297	מט"ל צמוד מדד
-	(2)	48	(293)	מט"ח וצמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים. להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (במיליוני ש"ח). המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
5%	ירידה של	(3)	1
10%	ירידה של	(6)	1
5%	עלייה של	5	-
10%	עלייה של	19	1

הערות:

- השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהיתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פורוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכוני מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (במיליוני ש"ח).
המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוז' מאזניים.

אחוז שינוי במדד	
ירידה של 3%	(285)
עלייה של 3%	289

סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שווי של האופציות, לרבות סטיות התקן.

תיאבון הסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים - ובכלל זה באופציות. בנוסף למגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס ובריבית ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, בריבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס - קבעה ההנהלה מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- נקבעו מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות במונחי הפסד מקסימאלי בתרחישים המתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו מגבלות על השינויים המקסימאליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (Greeks) ועל גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן במצב קיצון.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחישים שונים של שער חליפין ותנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום ריבית (תרחיש-Rho) הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הריבית, ובמודל Weighted Vega לניהול החשיפה לסיכון התנודתיות.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

כללי

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו. תחום האופציות (לרבות מסלולי הברירה) מהווה מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר באופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים עיקריים.

תיאבון הסיכון

לבנק מדיניות ניהול סיכונים לגבי הפעילות במכשירים הנגזרים ובמסגרתה מגבלות לגבי היקף מסלולי הברירה המגלמים אופציות "גלומות" וכן לגבי גובה ההפסד המרבי בהתקיים תרחישים מסוימים בגין האופציות, שהבנק פועל בהן כעושה שוק. השקעה במכשירים נגזרים לסוגיהם נעשית לאחר בחינת כל מכשיר לגופו והתאמתו לצרכים הפיננסיים של הבנק וליכולתו לתפעל אותו באופן מיטבי, וכן ליכולתו לנטר את הסיכון בגינו, הן בצד סיכון השוק והן בצד סיכון האשראי, עבור עסקאות בהן הבנק פועל כמתווך עבור לקוחותיו.

חדר עסקאות מט"ח

חדר עסקאות מט"ח סוחר במגוון של מכשירים פיננסיים במטבע חוץ. כמו כן, מונה הבנק על ידי האוצר לעושה שוק ראשי באג"ח ממשלתי שקלי. חדר עסקאות מט"ח פועל בשוקי המטבע ובבורסה בתל אביב, באמצעות עסקאות ספוט, עסקאות ריבית, אופציות OTC, אג"ח ממשלת ישראל ואופציות מט"ח/שקל.

חדר עסקאות מט"ח פועל במטבעות העיקריים בעולם, כאשר מרבית פעילותו הינה במטבע דולר/שקל. החשיפה הנוצרת הן בבסיס המטבע והן בריבית כתוצאה מפעילות זו, נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס ובריבית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
2,667	-	2,667	1,572	-	1,572	עסקאות גידור: חוזי ריבית
14,976	14,718	258	20,442	19,033	1,409	עסקאות אחרות: חוזי ריבית
84,419	61,854	22,565	117,071	94,590	22,481	חוזי מטבע חוץ
62,325	62,324	1	75,995	75,994	1	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
164,387	138,896	25,491	215,080	189,617	25,463	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

פיקוח ובקרה על ניהול סיכונים במכשירים נגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים מבוקרת ומפוקחת לאורך קווי ההגנה והחשיפה מדווחת במסגרת מסמך הסיכונים.

סיכון מחירי מניות

סקירת הסיכון ואופן ניהולו

ההשקעה במניות ובמכשירים המשקפים סיכון מנייתי, נועדה לשפר את פיזור הסיכונים ואת גיוון מקורות ההכנסה לטווח הבינוני-ארוך בהשקעת ההון הפנוי. ההשקעה מתבצעת ככלל במניות ישראליות הנסחרות במדד תל אביב 125 ובמדדי מניות מובילים בישראל ובחו"ל, וזאת תוך בדיקת כדאיות ההשקעה טרם הרכישה.

תיאבון הסיכון

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים על פי דין, לרבות בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון עבור פעילות במניות, במסגרתו קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות.

סיכון נזילות

כללי

סיכון הנזילות הינו הסיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ניצול מוגבר של קווי אשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים, אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

הבנק שומר על יתרות נזילות גבוהות במט"ח ובשקלים, בהשוואה ליתרות במצב עסקים רגיל, מעבר למגבלות הרגולטוריות והפנימיות, ככל שרמת אי הוודאות הגבוהה תימשך. רמת הנזילות של הבנק תיקבע בהתאם ליציבות בשווקים הפיננסיים, הפעילות הכלכלית, רמת הסיכון בבורסות בארץ ובעולם, המדיניות הפיסקלית ופרמיית הסיכון של המשק. הבנק ממשיך לבצע מעקב הדוק ופעולות בקרה וניטור אחר יחסי הנזילות באופן שוטף.

יחס כיסוי נזילות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221 (LCR)

יחס כיסוי הנזילות מחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 221, אשר מבוססת על המלצות ועדת באזל. היחס הינו תקן הנועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר, באמצעות דרישה שתאגידים בנקאיים יחזיקו מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA - High Quality Liquid Assets) לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות בשווקים הפרטיים, כדי לענות על צרכי הנזילות בתרחיש קיצון, הנמשך 30 ימים קלנדריים.

התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:

(א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),

(ב) סך תזרים מזומנים יוצא, נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.

היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא, נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, והחל מינואר 2017 הדרישה הפיקוחית המזערית ליחס כיסוי הנזילות, הן ברמת הבנק והן ברמת הקבוצה הבנקאית, הינה 100%.

עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימליות אלו, אך עליו לדווח מיידית על החרیגה למפקח על הבנקים, ובמקרים מסוימים, בליווי תכנית לסגירת פער הנזילות שנוצר.

הבנק עומד בכל מגבלות סיכון הנזילות הרגולטוריות לשנת 2024.

כחלק ממדיניות לניהול סיכונים פיננסיים, אימץ דירקטוריון הבנק מגבלה פנימית, המחמירה מהדרישה הרגולטורית ליחס כיסוי נזילות, הן לבנק והן למאוחד.

להלן יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובבנק:

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
באחוזים		
156%	165%	יחס כיסוי הנזילות בנתוני המאוחד
156%	166%	יחס כיסוי הנזילות בנתוני הבנק
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס מימון יציב נטו - NSFR

ביום 21 ביוני 2021, פרסם הפיקוח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר קובעת את אופן חישוב היחס, כפי שנקבע ברפורמת באזל 3 של ועדת באזל (BCBS). מטרת היחס הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך, באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח.

יחס מימון יציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין ופריטי מימון יציב נדרש.

מימון יציב זמין, מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו, על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס מימון יציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש, הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של החשיפות החוץ מאזניות.

להלן יחס מימון יציב נטו:

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
	באחוזים	
146%	140%	יחס מימון יציב נטו בנתוני המאוחד
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

מדיניות ניהול הסיכון

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ, ברמת הקבוצה, הבנק וחברת הבת הבנקאית, בהתאם לנדרש בהוראות ניהול בנקאי תקין 342 ו-221.

המדיניות כוללת, בין היתר, מגבלות על יחסי כיסוי נזילות ועל יחסי הנזילות המזעריים בתרחיש רגיל ובתרחישי קיצון והתייחסות לכלי המדידה, השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.

כמו כן, הבנק קבע מתודולוגיה שתסייע בזיהוי משבר נזילות בבנק, וזאת בכדי להבטיח את יכולתו של הבנק לעמוד באתגרים העולים מניהול העסקים השוטף, וכאלה שעלולים להתעורר בעת מקרי לחץ בשווקים הפיננסיים.

תיאבון הסיכון

הבנק והקבוצה פועלים לשמירה על מלאי נכסים נזילים ברמה נאותה, במקביל לניהול השימושים, באופן שיניב הכנסה לבנק. הבנק רואה משנה חשיבות בניהול שמרני אך אקטיבי של הנזילות בבנק. תיאבון הסיכון של הבנק והקבוצה נמוך ומתבטא במבנה הנכסים וההתחייבויות, כלי המדידה וניטור הסיכון הרבים שמוקצים לעניין זה, ומערכי הניהול והבקרה שמופקדים על ניהול סיכון זה.

פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. כמו כן, הבנק קבע יעדים לשמירה על כרית עתירת מזומנים במט"ח, שתאפשר לבנק בסבירות גבוהה לממן צרכי נזילות מוגדלים, הנובעים ממצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.

ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון והנהלה בקווי ההגנה הראשון, השני והשלישי.

דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דוח סיכון נזילות יומי בשקלים ובמט"ח.
- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בשקלים ובמט"ח בהשוואה למסגרות ולגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון והסמכויות לניהולם ניתן שלוש פעמים בשבוע, במסגרת הועדה לעניינים שוטפים, בראשות המנכ"ל או מנהל הסיכונים הפיננסיים.
- דיווח על החשיפות מרוכז במסמך הסיכונים הרבעוני ודיווח שוטף על פי הצורך.

ניהול סיכון הנזילות על בסיס קבוצתי

החברה הבת הבנקאית, מסד, מיישמת מדיניות עצמאית לניהול הנזילות לטווח הקצר ולטווח הארוך, תוך הקפדה על קיום ההוראות של הרשויות הרגולטוריות, ובהתאמה לאופי פעילותה וצרכי הנזילות שלה. כמו כן, חברת הבת עומדת ביחס כיסוי הנזילות בפני עצמה. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות על העברת כספים בתוך הקבוצה מעבר למגבלות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך סחירים, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2024 ב-109.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-95.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023, מזה, יתרת המזומנים, הפקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-77.2 מיליארד ש"ח ו-32.1 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלות ישראל וארה"ב.

מקורות המימון

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פקדונות הציבור לטווח הקצר, הבינוני והארוך, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך מתן דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות ובמטבעות שונים. המקורות השקליים מתבססים על לקוחות קמעונאיים, לקוחות עסקיים ולקוחות מוסדיים. ככלל, פקדונות מלקוחות עסקיים הינם תנודתיים יותר מלקוחות קמעונאיים והבנק מחזיק כנגדם נכסים נזילים בהיקף גדול יותר. כמו כן, הבנק גייס מקורות באמצעות הנפקות אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים. הבנק רשאי לקבל הלוואות מבנק ישראל כנגד שיעבוד נכסים שברשותו. הרכב מקורות המימון במט"ח דומה להרכב המקורות השקליים ובנוסף, הבנק מגייס מקורות נוספים, באמצעות מכשירים פיננסיים, כגון עסקאות REPO, עסקאות FX SWAP וכו'. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 31 בדצמבר 2024, עומד על 165.9%, בהשוואה ל-162.5% ב-31 בדצמבר 2023. בסוף דצמבר 2024 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-219.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-195.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2023. הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. למידע בדבר פירוט נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופת פרעון - ראה באור 31 לדוחות הכספיים.

יתרת פקדונות הציבור⁽¹⁾ ושיעור ריבית ממוצעת לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

שנת 2023			שנת 2024			
שיעור ריבית ממוצעת	יתרה ממוצעת	יתרה ליום 31.12.23 במיליוני ש"ח	שיעור ריבית ממוצעת	יתרה ממוצעת	יתרה ליום 31.12.24 במיליוני ש"ח	
ב-%			ב-%			
3.7	16,140	20,831	3.8	19,828	24,014	עסקים גדולים
3.0	6,411	6,919	3.1	6,325	6,566	עסקים בינוניים
2.3	26,038	26,560	2.6	26,659	26,553	עסקים קטנים וזעירים
1.9	69,253	72,207	2.2	73,087	72,216	משקי בית
3.4	10,852	11,733	3.8	12,089	12,449	בנקאות פרטית
3.3	46,945	52,875	3.5	64,729	72,957	גופים מוסדיים
2.6	175,639	191,125	3.0	202,717	214,755	סך הכל

(1) כולל פקדונות שאינם נושאי ריבית.

יתרת סך הפקדונות של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
	במיליוני ש"ח	
4,860	5,789	1
3,908	5,112	2
3,239	2,986	3

סיכון מימון

כללי

סיכון מימון הינו סיכון למחסור במקורות מימון ועשוי לנבוע, בין היתר, ממבנה מקורות שאינו מספיק יציב בטווח הארוך לשרת את השימושים המתוכננים.

לבנק מקורות מימון מגוונים ויציבים, שעיקרם פקדונות מלקוחות קמעונאיים ועסקיים, פקדונות ארוכים מגופים פיננסיים, וכן הנפקות אגרות חוב וכתבי התחייבות. בנוסף, לבנק קיימים כלים נוספים לגיוס מזומנים, בעיקר בשוק המט"ח, בכדי לעמוד בצרכי נזילות גם בתרחישי קיצון. סיכון זה מנוהל כחלק מניהול סיכון הנזילות בבנק, על ידי מגבלות ויעדים על ריכוזיות מקורות המימון, והפחתת התלות בצדדים נגדיים מהותיים. כחלק מניהול הסיכון, מבוצע ניטור של אינדיקטורים למעקב אחר מבנה המקורות וריכוזיות המקורות באופן שוטף.

סיכון תפעולי

כללי

בהתאם להגדרת הוראת ניהול בנקאי תקן 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים טכנולוגיות המידע, סיכונים אבטחת מידע וסייבר והמשכיות עסקית, ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).

הסיכונים התפעוליים מהווים חלק בלתי נפרד ממערך הסיכונים הכולל בתהליכי הבנק, מאחר והסיכונים התפעוליים מובנים בכל סוגי הפעילות העסקית בתהליכי העבודה בבנק, בתהליכי הרוחב ובמערכות התומכות.

ניהול הסיכונים מבוצע במטרה להעריך ולנטר את הסיכונים התפעוליים בתהליכי הבנק, לרבות סיכונים מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, למזער את הסיכונים הללו ולהפחית נזקים כספיים בגינם, תוך נקיטת שיקולים של עלות מול הפחתת הסיכון.

מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים, בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקן 310 ו-350. המדיניות מגדירה את תיאבון הסיכון, וכן מתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. המדיניות כוללת התייחסות לשרשרת של תהליכי ניהול סיכונים, מרמת זיהוי הסיכונים, הערכה ומדידה, הפחתה וניטור הסיכונים.

ניהול החשיפות

1. שיטות ותהליכי עבודה

אחד מהכלים המרכזיים למיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים ולשליטה ובקרה עליהם הינו סקר הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל את מיפוי התהליכים העסקיים והסיכונים התפעוליים והבקורות בתהליכים אלו, לרבות סיכונים מעילות, הונאות והתנהגות לא אתית, גם בהתבסס על מאגר אירועי הכשל וממצאי ביקורת, הערכת אומדן הסיכונים והפחתתו על ידי יישום בקורות חדשות, חיזוק בקורות קיימות ועוד.

הבנק עורך סקר סיכונים תפעוליים תקופתי, המאושר בהנהלת הבנק ובדירקטוריון. כלים נוספים, הם סקרי סיכונים תפעוליים למערכות וכן סקר הערכת סיכונים סייבר. כמו כן, הבנק מבצע באופן שוטף ניהול סיכונים לאיתור מוקדי סיכון במוצרים, תהליכים ושירותים חדשים בבנק, בהתאם למדיניות לניהול סיכונים במוצרים, שירותים ותהליכים חדשים.

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, משולבות בקורות מיכוניות ואחרות בפעילויות הבנק השונות וכן מתבצע שיפור ושדרוג של נהלי ותהליכי העבודה והבקרה.

בנוסף, כחלק מתשתית מעקב ובקרה, הוגדרו KRI - אינדיקטורים עיקריים לסיכונים תפעוליים בתהליכים נבחרים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים.

2. איסוף ודיווח אירועי כשל

הבנק מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועי הפסד/רווח, כמעט הפסד/כמעט רווח, הפרשות לתביעות ואובדן הכנסה), כבסיס נתונים לניתוחים רבעוניים ושנתיים של מגמות ומוקדי סיכון, לצורך הצגה בפני ההנהלה והדירקטוריון, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכי הבנק, לאימות הערכות של מומחי התוכן, להפקת לקחים, לבחינה מחדש ולשיפור בקורות קיימות, לעדכון מפת הסיכונים ולשמירת היסטוריה.

בנוסף, מקיימת הקבוצה תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

3. מערכת למדידה, אמידה וניהול של סיכונים תפעוליים

הבנק מנהל את מפת הסיכונים באמצעות מערכת המשותפת לניהול סיכונים תפעוליים וניהול סיכונים ציות, התומכת במתודולוגיה לניהול הסיכונים התפעוליים. מאגר המידע של המערכת, כולל את מיפוי ותיעוד סקרי הסיכונים שבוצעו לגבי התהליכים בבנק, את הבקורות המומלצות ואת אירועי הכשל.

המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 355 בנושא, נערך הבנק להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. בבנק מתבצעת היערכות הכוללת מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית, הכנת תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בבנק קיים חדר מצב קבוצתי ופורום הערכות לשעת חירום קבוצתי בראשות ראש החטיבה לניהול סיכונים. הפורום מופקד על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות הקבוצה למצבי חירום שונים ומתכנס לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח תקופתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום. הבנק מקיים באופן שוטף תהליך לשיפור ההיערכות להמשכיות עסקית במסגרתו מעודכן המיפוי של כל הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, ומעודכנים תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם.

בשנת 2024, במהלך מלחמת "חרבות ברזל", נקט הבנק בשורה של צעדים, בין היתר, קיום ישיבות ייעודיות לחירום, הפעלת סניפים במתכונת יחודית, העברת עובדים לעבודה מרוחק ועוד.

סיכון טכנולוגיות המידע

הסיכון לכשל במידע ו/או במערכות המידע והתפעול של הבנק וכן תמיכה שאינה הולמת ומספקת של השירותים והתהליכים העסקיים הדרושים לבנק, למימוש יעדיו העסקיים. לאור העובדה, כי בשנים האחרונות הסביבה הטכנולוגית מתפתחת והתלות בה הולכת וגוברת, נוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והצורך בהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.

הסיכון מנוהל לפי מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 357. כמו כן, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301, פועלת ועדת טכנולוגיה, חדשנות ומנהל של הדירקטוריון.

בנוסף, הבנק פועל על פי מדיניות ניהול סיכונים מוצרים חדשים ובמסגרת זו, מבוצעים תהליכי ניהול סיכונים בהכנסת מערכות/טכנולוגיות חדשות. ביום 18 בנובמבר 2024, פורסם נוסח סופי של הוראת ניהול בנקאי תקין 364 - ניהול סיכונים טכנולוגיות המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר. ההוראה תחליף את הוראות ניהול בנקאי תקין 357 ו-363. ההוראה מתייחסת למספר היבטים, ביניהם היבטי ממשל תאגידי, תהליכי ניהול סיכונים טכנולוגיות מידע וסיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר בקווי ההגנה השונים, ניהול אירועי כשל טכנולוגי ואבטחת מידע, ניהול סיכונים מול צדדים שלישיים, המשכיות עסקית ודיווחים להנהלה, לדירקטוריון ולפיקוח על הבנקים. תאריך תחילת ההוראה הינו 18 חודשים מפרסום ההוראה הסופית. הבנק נערך ליישום ההוראה.

ניהול סיכונים בסביבות מחשוב ענן

לבנק מסמך אסטרטגיית ענן ומסמך מדיניות שימוש בשירותי מחשוב ענן במסגרת מדיניות ניהול טכנולוגיות המידע, שאושרו בהנהלה ובדירקטוריון. הבנק פועל בהתאם להוראה 362 בנושא, הקובעת הנחיות ותנאים הנדרשים לשימוש של תאגיד בנקאי בטכנולוגיות מחשוב ענן ומדגישה את הצורך לנהל את הסיכונים לכל שימוש בטכנולוגיות מחשוב ענן.

מסמך המדיניות עודכן בשנת 2024, בהתאם לאסטרטגיית הענן שאושרה בשנה זו.

אבטחת מידע

דירקטוריון הבנק והנהלתו קבעו מדיניות מפורטת בנושא מדיניות אבטחת מידע בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 357 - "ניהול טכנולוגיות המידע", ומינה מנהלת אבטחת מידע האחראית על ניהול סיכונים אבטחת מידע. הבנק מבצע את כל הסקרים והמיפויים הנדרשים לעמידה בהוראה. הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות ומיישם את הנחיות תקנות הגנת הפרטיות.

סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 361 בנושא ניהול הגנת הסייבר, ההנהלה והדירקטוריון של כל אחת מהחברות בקבוצה הגדירו את אסטרטגיית הגנת הסייבר ואת מדיניות הגנת הסייבר.

מנהלת אבטחת המידע של הקבוצה מונתה גם כמנהלת הגנת הסייבר הקבוצתי, בהתאם לאישור בנק ישראל.

התקפות סייבר, אשר מכוונות כנגד מוסדות פיננסיים בארץ ובעולם וארגונים הקשורים בשרשרת האספקה של מוסדות אלו, מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בפעילות אסטרטגית. הנזק הצפוי מהתקפות אלו עשוי לנבוע מפגיעה באמינות, שלמות, סודיות המידע ו/או בזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה על לקוחותיו.

הבנק מקיים מערך הגנה כולל וייעודי להתמודדות עם התקפות סייבר, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת המידע. מערך ההגנה כולל היבטים אנושיים, טכנולוגיים ותהליכיים, שמטרתם לצמצם את הפגיעה בפעילות הבנק וההשפעה על לקוחותיו, והכל על פי תרחישי תקיפה ייעודיים המוגדרים על ידי מנהלת הגנת הסייבר.

החדשנות בבנקאות בתקשורת, שימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות ויישומי מחשוב ענן, מעלים את הסבירות להתממשות אירוע סייבר. עקב כך, לצורך ניהול נאות של סיכונים סייבר, הורחבה והותאמה המסגרת הקיימת של ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע ואבטחת מידע בבנק, בהיבטי תפיסת מרחב האיום ויכולות ההגנה הנדרשות וכן הוגברו הניטורים ומיושמות בקרות ואמצעים שונים, בהתאם להתפתחות האיומים.

אגף אבטחת מידע והגנה בסייבר, מבצע תרגילי סייבר לבדיקת המוכנות הטכנולוגית, המוכנות התשתיתיות וכן סימולציות לבחינה של תרחישים מורכבים. בנוסף, הוגדרה המתודולוגיה למפוי סיכונים סייבר ומבוצע סקר סיכונים סייבר.

הבנק מיישם את הנחיות הוראות ניהול בנקאי תקין שהוציא בנק ישראל אשר עוסקות בפעילות הבנק מול ספקיו: הוראה 363 - "ניהול סיכונים סייבר בשרשרת האספקה" והוראה 359A - "מיקור חוץ". בנוסף, הבנק עומד בדרישות הבקרה של חברת swift העולמית.

מלחמת "חרבות ברזל" הובילה לעלייה בניסיונות התקיפה על ארגונים בארץ, כולל תקיפות מניעת שירות (DDoS) וכן עלייה בהונאות בשילוב הנדסה חברתית. החשיפה להתממשות אירוע סייבר עולה, בין היתר, כתוצאה משימוש גובר של לקוחות בערוצים דיגיטליים והמשך עבודה מרחוק של עובדים וספקים. הבנק נוקט באופן שוטף, בצעדים למזעור הסיכונים, לרבות פתרונות גישה מרחוק, הגברת ניטור, חיזוק ושיפור מנגנוני הגנה והעלאת מודעות העובדים, בהתאם להתפתחות האיומים.

פיקוח ובקרה ודיווח על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון והנהלה וכן על ידי דרגי הביניים במסגרת פורומים ודיווחים, כמפורט בדוח הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכונים סביבה ואקלים

כללי

הסיכונים לחשיפה להפסדים מסיכונים הקשורים להשפעות סביבתיות, הן בשל עלויות שמקורן בחשיפה לסיכונים סביבה (פגיעה סביבתית - זיהום קרקע, זיהום אוויר, מחסור במים, רעידות אדמה וכיו"ב) והן בשל עלויות הנובעות מהחשיפה לסיכונים האקלים (סיכונים פיזיים - גלי חום, בצורות, שיטפונות, הצפות ועוד), או סיכונים מעבר הקשורים לשינויי האקלים. לסיכונים אלו השפעה אפשרית במספר היבטים, באופן ישיר או עקיף: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי, סיכון ציות וסיכון מוניטין.

- השפעה ישירה - כתוצאה מעלויות מפגעים סביבתיים שעל הבנק לשאת בהם, בגין נזקים ישירים הקשורים בשינויי אקלים, או הוצאה כספית העלולה להיגרם כתוצאה מאימוץ של הוראות לגבי מדיניות אקלים וסביבה, התפתחות טכנולוגית ושינויים בהעדפות השוק.
- השפעה עקיפה - כגון על סיכונים האשראי, עלולה לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של לווה, בעקבות השפעות סביבתיות ושינויי אקלים, בין היתר, בעקבות אי עמידה בהוראות הדין הסביבתי הרלוונטיות, בשל הוצאות גדולות הנדרשות כדי לעמוד בדרישות רגולציה סביבתית, או בשל קנס גבוה שניתן להשית על לווה בשל פגיעה סביבתית וכן התממשות של סיכונים אחרים הקשורים בסיכונים סביבתיים, כגון סיכון משפטי וסיכון מוניטין. הבנק נוקט בפעולות לזיהוי וניהול סיכונים אלו, בדגש על סיכון האשראי, תוך חתירה לצמצום או מניעה של סיכון הנובע מהשפעה סביבתית שיש בה פוטנציאל לפגיעה. הבנק רואה חשיבות במימון פרויקטים/גופים התורמים לפיתוח סביבתי, כגון מימון פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

ניהול הסיכון, מדיניות ותיאבון סיכון

קיימת לבנק מדיניות מפורטת לניהול הסיכונים הסביבתיים במסגרת מדיניות האשראי, המגדירה מתודולוגיה ותהליכי עבודה לניטור סיכונים סביבתיים באשראי. הבנק מביא זאת בחשבון, במסגרת החלטותיו לגבי מתן אשראי ללקוחות במגזרים, אותם הוא מנטר כבעלי סיכון סביבתי גבוה במיוחד ומתחשב בפוטנציאל סיכון האשראי של לקוחותיו. החשיפה של הלקוח לסיכונים אלה, משפיעה על החלטות האשראי הרלוונטיות ונלקחת בחשבון במסגרת מכלול השיקולים בעת מתן אשראי. בנוסף, סיכונים פיזיים ישירים מוטמעים במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים והמשכיות עסקית. כמו כן, בחטיבה לניהול סיכונים, מתקיימת בקרה אחר עמידת הבנק בדיני איכות הסביבה.

הבנק פועל לאיתור הסיכונים הסביבתיים המהותיים הרלוונטיים לו ולפעילותו ולבחינת הצורך בקביעת סט של מדדי סיכון מרכזיים (KRI's) לכל אחד מסיכונים אלה, תוך בחינת השתלבות סיכונים אלה בתוך תיאבון הסיכון הכללי שלו. כמו כן, הבנק פועל להרחיב את ניטור הסיכונים הסביבתיים אליהם הוא חשוף, על מנת לוודא כי הוא מוטמע בכלל מסגרות פעילותו ובתהליכי הערכת הסיכונים שלו ובכלל זה, במסגרת ניהול סיכונים שוק, ניהול סיכונים נזילות, ניהול סיכונים תפעוליים וניהול סיכונים מוניטין.

סיכונים אחרים

סיכון משפטי

כללי

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - סיכון משפטי כולל, אך אינו מוגבל לחשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements). הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

תיאבון הסיכון

הבנק נוקט במדיניות שמרנית של תיאבון סיכון נמוך ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ומבצע את פעילותו העסקית בליווי גיבוי משפטי הולם, תוך הקפדה יתרה על עמידה בכל הוראות החקיקה והרגולציה והמגבלות והחבויים הנגזרות מהן. מבלי לגרוע מהאמור, הבנק מיישם מדיניות ניהול סיכונים משפטיים השוללת כל פעולה מודעת לסיכון שתוצאותיו עלולות לגרום להעמדה לדין פלילי או לנקיטת סנקציות פליליות או מנהליות נגד הבנק או מי מנושאי המשרה בו ונוקט במדיניות של אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין המהוות עבירה פלילית או הפרה מינהלית.

מדיניות ניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי, במסגרתה מתוארים הדרכים לאיתורו, מיפוי ומיזעורו. מערך הייעוץ המשפטי של הבנק מנהל מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, ברגולציה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק, ומספק את הייעוץ, הגיבוי והתמיכה המשפטית הנדרשת לבנק על יחידותיו השונות. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, באופן תקופתי, או על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות, המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קיום מנחים לפעילויות שונות. בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר. נהלי בנק וההדרכות השוטפות ליישומם, מביאים בחשבון את ההיבטים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק. במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים שנערך בבנק נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, וסיכונים שאותרו מוערכים, נקבעים צעדים למזעורם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות במסגרת מסמך הסיכונים המשפטי הרבעוני, המשולב במסמך הסיכונים הכולל של החטיבה לניהול סיכונים, אשר נדון אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.
- בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מיידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט, על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי ו/או יועצים משפטיים חיצוניים, הביקורת הפנימית, קצינת הציות והממונים על אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות והממונה על הגנת הפרטיות, בהתאם לצורך. אירועים מהותיים כאמור, הרלוונטיים לממונה על אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך ובדיני תחרות או לממונה על הגנת הפרטיות, מדווחים להם מיידית.

ניהול על בסיס קבוצתי של הסיכונים המשפטיים

מערך הייעוץ המשפטי פועל כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול הסיכונים המשפטיים, ובאחריותו הגדרת מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים הקבוצתית.

סיכונים משפטיים משמעותיים בקבוצה מדווחים למנהלת מערך הייעוץ המשפטי, הן בדיווחים מיידיים והן בדיווחים תקופתיים, וכן מתקיימים בקבוצה מנגנונים לשינוי פעולה ולעדכון תקופתי ושוטף במידע ובסוגיות משפטיות רלוונטיות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך במטבע חוץ ובשקלים - סיכונים שוק וחבות

א. דירקטוריון הבנק קבע במסגרת מסמך מדיניות הסיכונים הפיננסיים מדיניות ותיאבון סיכון מפורטים ביחס לפעילות הבנק בתיק ניירות הערך במטבע חוץ ובשקלים, וקבע מגבלות השקעה וקווים מנחים, הן בהיבט האשראי, הן בהיבט של חשיפה לסיכונים צד נגדי והן בהיבט של חשיפה לסיכונים שוק, ריבית ונדיליות. מדיניות זו נבחנת על ידי הדירקטוריון וועדותיו לפחות אחת לשנה, ובאופן דינאמי יותר, הדירקטוריון יקיים דיון באירועים פיננסיים חריגים העלולים להשפיע על חשיפות הבנק. כמו כן, על פי המדיניות, קיימת הקפדה על הפרדות מבניות בבנק.

ב. הבנק משקיע רק באגרות חוב של חברות שדורגו בדירוג השקעה מינימלי ביום הרכישה, כפי שנקבע במדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים וזאת לאחר בחינת איכות האשראי של המנפיק, סיכונים השוק הגלומים בהשקעה ונדיליות אגרות החוב.

ג. לאחר ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים השוטף בתיק ניירות הערך במט"ח ובשקלים מעקב מאקרו כלכלי וענפי הרלוונטי להשקעותיו השונות.

ד. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה.

לפירוט תיק ניירות הערך, ראה פרק המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון לעיל ובאור 12 לדוחות הכספיים.

סיכון ציות

כללי

- סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר הבנק עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות.
- הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 308 מחייבת את הבנקים לפעול לקיום כלל הדינים וכללי ההתנהגות החלים על הפעילויות הבנקאיות השונות של הבנק. במסגרת עדכון ההוראה שפורסם בדצמבר 2019, נוספה החובה לבחון גם שינויים משמעותיים מחוץ לישראל בהוראות הציות ובמדיניות האכיפה מחוץ לישראל, שחלות על הבנק, לרבות על פעילות הלקוחות. תהליכי הזיהוי וההערכה שבבסיס העדכון כוללים גם לקחים מאירועי ציות משמעותיים ומעוגנים בנהלי הבנק או בדרך מתועדת אחרת שמבטיחה הטמעתם בתהליך.
- הבנק פועל לאיסוף מאורגן ויזום של עדכוני רגולציה זרה ביחס למדינות עיקריות הרלוונטיות לפעילות cross border של לקוחות הבנק.
- הוראות ציות, כמוגדר בהוראה 308 האמורה לעיל, הינם: חוקים, תקנות, הוראות רגולציה ועמדות רשויות מוסמכות, תקדים משפטי מחייב, נהלים פנימיים והקוד האתי, החלים על הפעילויות הבנקאיות של הבנק.
- החובות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של מוצרים, פעילויות ותהליכים אותם מבצע הבנק מדי יום.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של הוראות הדין הרלוונטיות, נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, אשר מסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את ראש החטיבה לניהול סיכונים ומנהלת הסיכונים הראשית של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני ניירות ערך, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וביקורות בתחום דיני ניירות ערך וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תוכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בנפרד מתוכנית העבודה של מחלקת הציות.
- הבנק אימץ תכנית אכיפה פנימית בדיני תחרות כלכלית. הבנק קבע נהלים ותהליכים שונים ליישום התכנית. הבנק מינה את קצינת הציות הראשית של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית בבנק. הבנק מבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תכנית האכיפה בדיני תחרות כלכלית, בין היתר, באמצעות קיום בקורות וכן נוקט פעולות להטמעת ידע בתחום זה. דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה, תוכנית עבודה לממונה על האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית, בנפרד מתוכנית העבודה של מחלקת הציות.
- הבנק פועל ליישום הוראות תיקון מס' 13 לחוק הגנת הפרטיות, אשר פורסם בחודש אוגוסט 2024, ויכנס לתוקפו בחודש אוגוסט 2025. לפרטים נוספים, ראה פרק חקיקה ויזמות רגולטוריות, לפרק ממשל תאגידי.

מדיניות

דירקטוריון הבנק קבע ואישר מדיניות ציות קבוצתית. במסגרת המדיניות הוסדרו, בין היתר, מבנה פונקציית הציות, הגורמים השונים המעורבים ביישום המדיניות, חלוקת האחריות לביצוע בקורות בקו ההגנה השני אחר הוראות הציות השונות בהתאם לכללים שנקבעו בהוראה וכדומה. מדיניות הציות של הבנק מעגנת, בין היתר, את ערכי הציות אותם מקדם הבנק, משמשת כקו מנחה לפעילות כל הגורמים בבנק בניהול סיכונים הציות בכלל ובעמידה במכלול ההוראות הרגולטוריות בפרט, מתווה את העקרונות וקווי היסוד, ומעגנת את הסמכויות ותחומי האחריות של הגורמים השונים בבנק ובקבוצה, לצורך בניית תשתית נאותה ליישום החובות החלות על הבנק והקבוצה בתחום הציות והסדרתן בנהלים ותהליכים.

תיאבון הסיכון

הבנק והקבוצה אימצו מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הקבוצה ממלאת אחר הוראות ציות החלות עליה ופועלת לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הקבוצה. כל עסקיה של הקבוצה מבוצעים על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות. הקבוצה פועלת להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ניהול החשיפה

- לשם ביצוע ההוראה קיימת בבנק מחלקת ציות (להלן - "פונקציית הציות" או "הפונקציה"), הכפופה לקצינת הציות הראשית ומשמשת כפונקציה בלתי תלויה, האחראית על ניהול סיכון הציות בבנק. כמו כן, ממונה קצינת הציות הראשית כ-RO (הממונה) על יישום כללי החקיקה וההוראות בתחומי ה-FATCA שמטרתו לאכוף מנגנוני דיווח לגבי חשבוניות של אמריקאים מחוץ לארה"ב, RO לבחינת יישום הסכם ה-QI (Qualified Intermediary) המרחיב את דרישות הדיווח וניכוי המס מתשלומים מסוימים מעבר לחשבוניות של תושבי חוץ אמריקאים גם לחשבוניות אחרים להם הכנסות ממקורות בארה"ב וכן אחריות לוודא יישום כללי ה-CRS (Common Reporting Standard) שבדומה ל-FATCA תכליתו להסדיר את אופן החלפת המידע לגבי חשבוניות פיננסיים של תושבים זרים בין מדינות אשר חתמו על הסכם ביניהן.

- פונקציית הציות אחראית על ריכוז הבקרה בבנק להוראות הציות שבאחריותה, בהתאם למדיניות הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק.
- לצד קצינת הציות הראשית פועלים:
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק ובקרים במטה.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות אשר מתפקידו לעקוב אחר יישום הוראות ציות חדשות ולדון בטיטת הוראות, הצעות חוק, תזכירי חוק וכדומה.

דיווח על החשיפה

- דיווח במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, על הפעילות הכוללת של הפונקציה ועמידה בהוראות ציות והמלצות לגבי היערכות ליישום הוראת ציות חדשה, וכן דיווח שנתי מפורט על סיכום פעילות שנתי.
- מסמך הערכת הסיכונים, המוצג אחת לשנה בהנהלה ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון. המסמך כולל התייחסות למוקדי הסיכון בבנק, על פי מסמך הערכת הסיכון הלאומי שמתפרסם אחת לתקופה, וכן מוקדי סיכון ייחודיים לבנק.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים להנהלה ולדירקטוריון.

ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון הציות

קצינת הציות הראשית פועלת במסגרת יחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים הציות, ובאחריותה לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא הציות בקרב חברת הבת הבנקאית, ליווי חברות הבת בבניית מערכות, בכתבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות.

ניהול סיכון התנהגותי - Conduct Risk

סיכון התנהגותי הינו סיכון חוצה ארגון, השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ואשר מושתת על ערכי יסוד כגון הוגנות, הגינות, מניעת הפליה ושקיפות, באופן שבו הבנק מתנהל אל מול מחזיקי העניין השונים.

קבוצת הבנק הטמיעה ערכי הוגנות ושקיפות בפעילותה מול לקוחותיה וחיזוק עקרונות אלו בהתנהלותה השוטפת. ככלל, נדרשת קבוצת הבנק לוודא כי ההצעות הניתנות ללקוח מותאמות לצרכיו וכי השירותים המוענקים לו ניתנים ללא הפליה, מכל סוג. אי עמידה בסטנדרט ההתנהלות חושפת את הקבוצה לסיכונים שונים, בין היתר, סיכונים ציות, סיכון משפטי, מוניטין וכיו"ב. לבנק קיימת מדיניות בנושא Conduct risk, כחלק ממדיניות הציות.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור הינם הסיכונים להתטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ומימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של הבנק ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, חוק המאבק בטרור, צו איסור הלבנת הון, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים ועוד.

השפעת מלחמת "חברות ברזל"

מצב המלחמה דורש ערנות מוגברת מצד הבנק, על מנת למנוע ניצול לרעה של המשבר למטרות הלבנת הון ומימון טרור. מחלקת הציות של הבנק, מבצעת בקרות, בדגש על איתור פעילות המשקפת "אורות אדומים" לפעילות חשודה בנושאים הקשורים בציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור.

מדיניות

לקבוצה מדיניות מוסדרת לנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור, המאושרת בדירקטוריון אחת לשנה. בנוסף לעדכונים השוטפים הנדרשים, לפני כשנה נוסף פרק למדיניות הציות של הבנק, בנושא סנקציות בינלאומיות.

תיאבון הסיכון

- קבוצת הבנק נוקטת במדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכוני הלבנת הון ומימון טרור וסיכונים חוצי גבולות, לרבות לעניין עבירת מס (cross border) ובמסגרתה נדרשים כל מנהלי הבנק ועובדיו, ללא יוצא מן הכלל, לכבד את הוראות החוק והרגולציה החלות על הבנק וכן אחר כל נהלי הבנק הרלוונטיים הנובעים מהוראות אלו ולפעול למזעור החשיפות לרמתן המינימלית.
- קבוצת הבנק נוקטת במדיניות מחמירה, שנועדה להבטיח יישום הוראות החוק והכרת הלקוח איתו מנהל הבנק עסקים, ובכלל זה הבנת עסקיו המנוהלים עם הבנק או באמצעותו, החיוניים לניהול סיכוני הבנק ומניעה, ככל הניתן, אפשרות שיבוצעו עבירות הלבנת הון ומימון טרור באמצעות הבנק וליהולו התקין של הבנק.
- המדיניות בתחום מניעת הלבנת הון ומימון טרור כוללת הגדרה ברורה של איסורים והנחיות ביחס לפעילות מול גופים ומדינות לגביהם ישנן הגבלות ו/או משטרי סנקציות יעודיים.
- מדיניות ניהול הסיכון מתייחסת לדרישות "הכר את הלקוח", בהתאם לחקיקה מחייבת ומגדירה תהליכים וכלים הנדרשים לצורך עמידה מיטבית בדרישות אלו.

ניהול החשיפה

- בבנק פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה לקצינת הציות הראשית, המשמשת גם כאחראית איסור הלבנת הון ומימון טרור ומהווה חלק מפונקציית הציות הכפופה למנהלת הסיכונים הראשית של הבנק (CRO).
- תפקידי האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר, כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, פיתוח וביצוע בקרות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין ומבצע את הדיווחים הנדרשים, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל חברות הבת בקבוצה וכן קיום הדרכות וימי עיון לנאמני הציות ולכלל העובדים, המגבירים את המודעות לנושא.
- לשם יישום החוק, והטמעה של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים, האחראים על הפעילות השוטפת בנושא, הכפופים מבחינה מקצועית לקצינת הציות.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה. ליעול הבקרות, הבנק משקיע משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם לנושא.
- מערך היעוץ המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- במסגרת דיון חצי שנתי של הפורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים, מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ואמצעי תשלום מתקדמים ועוד, העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור, על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, להתמודדות בהתפתחויות אלו ובחשיפות הנובעות מהן.

דיווח על החשיפה

- במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווח הממונה על איסור הלבנת הון ומימון טרור על פעילותו. הדיווח כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו ודרכי הטיפול בהם.
- אחת לשנה לפחות, מדווחת האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור להנהלת הבנק ולוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון, דיווח מפורט בנפרד ממסמך הסיכונים, עם פירוט הנושאים שטופלו בשנה הקלנדרית הקודמת.
- דוח הערכת הסיכונים מוצג אחת לשנה בהנהלה, בוועדת ניהול הסיכונים ובדירקטוריון. המסמך כולל התייחסות למוקדי הסיכון בבנק, על פי מסמך הערכת הסיכון הלאומי שמתפרסם אחת לתקופה, וכן, מוקדי סיכון ייחודיים לבנק.
- בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים להנהלה, לדירקטוריון ולבנק ישראל.

ניהול על בסיס קבוצתי של סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

האחראית על איסור הלבנת הון ומימון טרור פועלת כיחידת המטה של הקבוצה בנושא ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור, ובאחריותה לוודא יישום המדיניות הקבוצתית בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור בחברות הבנות, כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 411, הכוונת וליווי חברות הבנות בבניית מערכות, בכתיבת נהלים, בפעולות הדרכה ובהטמעה של ההוראות.

ניהול סיכונים חוצי גבולות - Cross Border

קבוצת הבנק פועלת בתחומי בנקאות שונים. בין שאר לקוחותיה, מספקת קבוצת הבנק שירותים גם ללקוחות שהינם בעלי מגבלות Cross Border. על רקע המאמצים המוגברים של מדינות שונות באיתור כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות והמגמה של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בהעלמות מס, עלולה פעילות הבנק מול לקוחות כאמור להגדיל את החשיפה של הבנק לסיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וכן לסיכונים מוניטין.

נקבעו מדיניות ייעודית ונהלי עבודה לנושא זה ונעשים צעדים אופרטיביים לניהול וצמצום הסיכון. בחשבונות בסיכון גבוה בהיבטי סיכונים חוצי גבולות, מזוהים ומסומנים לקוחות להם אינדיקציות לתושבות מס זרה וכן כל הלקוחות החדשים נדרשים לחתום על הצהרות לעניין חביות המס וויתור על סודיות, בהיבט זה.

ביום 6 בפברואר 2019 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019, המטמיעות לדין הישראלי את ההתחייבויות שמדינת ישראל לקחה על עצמה לאימוץ התקן הבינלאומי לחילופי מידע (תקן CRS), אשר פותח על ידי הארגון לשיתוף פעולה כלכלי (OECD), לצורך קיום חילופי מידע על בסיס שנתי למטרות סיוע הדדי באכיפת מס בין מדינות.

בנוסף לאמור, בשנים האחרונות חלו התפתחויות בחקיקה וברגולציה הבנקאית באירופה ובעולם בכלל, שיש בהן להשפיע על רמת הסיכון והחשיפה לסיכונים חוצי גבולות, הנובעים ממתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. ככלל, הבנק אינו יוזם פעילות שיווק, קידום ופרסום ואינו מכוון, או מציע את שירותיו באופן מובהק, או מכוון ללקוחות תושבי חוץ, בין אם באופן ישיר ובין אם באופן מקוון. לבנק אין שלוחות או נציגויות מחוץ לישראל ועובדי הבנק לא פועלים מחוץ לישראל. לגבי חשבונות של תושבי חוץ הנפתחים בבנק, הבנק נוקט בגישה מבוססת סיכון בכל תהליכי פתיחת החשבונות ותהליכי ניהול החשבונות, על מנת למזער ולגדר, ככל האפשר, היתכנות או אפשרות שהבנק יפר את הדין הזר בעת מתן שירותים בנקאיים ללקוחות תושבי חוץ. זאת על ידי איסור ביצוע פעילות שיווק אקטיבית, הגבלה והתאמה של סוג ואופן מתן השירותים, לרבות הגבלה או הימנעות ממתן שירותים לתושבי חוץ בעת שהייתם מחוץ לישראל, והתייחסות לסוגיית יוזם השירות.

רמת הסיכון חוצה גבולות התגברה מאז תחילת המלחמה בין רוסיה ואוקראינה ותחילת משטר הסנקציות על רוסיה והאזורים הבדלניים באוקראינה. יודגש, כי נוכח המציאות הקיימת, חוזקו הבקורות והבדיקות המבוצעות בבנק, בדגש על עדכון רשימות הגופים המוכרים תחת סנקציות באופן שוטף, ובקרה אחר פעולות המבוצעות מול מדינות רוסיה, אוקראינה ובלארוס.

הוראות ה-FATCA - חקיקה אמריקאית המעוגנת בהסכם בין מדינות עם ישראל בדרך של חקיקה מקומית. במסגרת כללי הוראות אלו, מפעיל הבנק תהליכים פנימיים לזיהוי ותיעוד לקוחות אמריקאים ומדווח עליהם מדי חודש ספטמבר, לגבי שנת המס הקודמת, לרשות המסים בארה"ב, באמצעות רשות המסים בישראל, בהתאם לדרישות ההוראה. בהתאם לתקנות, הבנק מאפשר פתיחת חשבון חדש, בכפוף לחתימת לקוח על הצהרה בדבר תושבות המס שלו.

הוראות ה-CRS - תקן שפותח על ידי ארגון ה-OECD ושמטרתו איסוף מידע לגבי תושבות המס של לקוחות הבנק ודיווח עליהם לרשויות המס של המדינות המשתתפות, באמצעות רשות המסים בישראל. התקן אשר הוטמע בחקיקה מקומית, מיושם על ידי הבנק, אשר מדווח מדי חודש ספטמבר, לגבי שנת המס הקודמת, על לקוחותיו שהצהירו על תושבות מס זרה, או שבחשבונו אינדיקציה לתושבות מס כזו.

תקנות ה-10 - תקנות מס בארה"ב הנוגעות לניכוי מס במקור על הכנסה הנובעת ממקור אמריקאי, לרבות הכנסה מדיבידנד ותשלומי ריבית על ניירות ערך אמריקאים. התקנות קובעות, בין היתר, חובות זיהוי, תיעוד, ניכוי ודיווח וחלות על כל המחזיקים בניירות ערך עם תקבולים ממקור אמריקאי, אמריקאים ושאינם אמריקאים. לצורך עמידה בדרישות התקנות, הוגדרה תשתית ניהול לביצוע הדיווח, לרבות תהליכי בקרה.

סיכון מוניטין

כללי

סיכון מוניטין הינו סיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מגישות רציפה למקורות מימון.

תיאבון הסיכון

לקבוצה סובלנות נמוכה לסיכון המוניטין שעלול להשפיע על יציבותה ובכלל זה - איומים שמקורם בתדמית הבנק. מעבר לכך, הבנק רואה בתדמית חיובית נכס מרכזי ולכן יפעל ככל הניתן, למניעת התממשות סיכון מוניטין, שעלול גם להגיע לתרחיש קיצון וינסה למזער התממשותם של סיכונים מוניטין.

מדיניות וניהול החשיפה

לבנק מדיניות לניהול הסיכון הכוללת: זיהוי ומעקב אחר גורמי הסיכון וגיבוש פעילות מונעת המבוססת על גיבוש דפוסי התנהגות/התנהלות המביאים בחשבון, ככל שניתן, את סיכון המוניטין במסגרת הגיבוש והיישום של המדיניות העסקית, איתור מוקדם של אירועי מוניטין פוטנציאליים, ניטור מתמשך של הסיכון וניהולו, לרבות תהליכי דיווח ובקרה.

ניהול על בסיס קבוצתי

חברות הבת בקבוצה, לרבות הלא בנקאיות, מאמצות מדיניות זו בהתאמות הנדרשות. כל חברת בת או מותג שיווקי, דואגים למתן דגש מיוחד על אוכלוסיות הליבה שלהם. כל חברת בת או מותג שיווקי מינו מנהל סיכון מוניטין, אשר אחיותו הינה בהתאם למפורט במדיניות לניהול סיכון מוניטין. דוברת הבנק משמשת כדוברת הקבוצה ולפיכך, כל מגע מהותי עם התקשורת בקשר לפעילות הקבוצה ו/או הבנקים, מדווח לה ומתואם עימה מראש.

סיכון אסטרטגיה

כללי

הסיכון מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעות מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. הבנק מחלק את הסיכון האסטרטגי לשלוש קבוצות סיכון, אשר התממשותן, כולן, או חלק מהן, עלולה להשפיע על הגשמת החזון והיעדים האסטרטגיים: סיכונים הפוזיציה האסטרטגית (Strategic positioning risks), סיכונים יישום האסטרטגיה (Strategic execution risks) וסיכונים ההשלכה האסטרטגית (Consequence risks Strategic).

מדיניות וניהול החשיפה

יעדי מדיניות ניהול סיכון האסטרטגיה הינם:

- הבטחת התאמה בין היעדים האסטרטגיים לבין: תכניות העבודה השנתיות; האמצעים שהוקצו לעמידה ביעדים (בין היתר, משאבי הון במסגרת תכנון ההון של הבנק); יישום ההחלטות האסטרטגיות.
 - יכולת ניטור של הסיכון האסטרטגי, המאפשרת זיהוי מוקדם של פערים בהתממשות התכנון האסטרטגי: החלטות/ תכניות עסקיות שגויות; יישום בלתי נאות של החלטות אסטרטגיות; שינויים ענפיים, כלכליים, טכנולוגיים ורגולטוריים.
- נקבעו מדדים לניטור, ברמה הרבעונית והחצי שנתית והם מעודכנים בהתאם להתפתחויות. לאחרונה, עודכנו והורחבו מדדי הניטור כך שישקפו את הסיכונים הנגזרים ממהלכים אסטרטגיים קיימים וצפויים.

תיאבון הסיכון

לקבוצת הבנק סובלנות נמוכה לסיכון האסטרטגי בשל ההשפעה הקריטית שעשויה להיות לו על יציבות הבנק והישיגיו העסקיים. הקבוצה מאמצת אסטרטגיה עסקית המתאפיינת ברמה גבוהה של זהירות ומידתיות. הקבוצה מפעילה תהליכי בקרה, על מנת לצמצם את החשיפה לסיכונים חריגים.

דיווח על החשיפה

בבנק קיימת מעטפת סדורה של דיווחים ביחס לסיכון האסטרטגי לאורך קווי ההגנה השונים. במסגרת מסמך הסיכונים הרבעוני, מדווחים נושאים מרכזיים הנוגעים לסיכון האסטרטגיה.

ניהול על בסיס קבוצתי

החברה הבת הבנקאית מאמצת את מדיניות הבנק, תוך מתן דגש מיוחד למאפיינים הייחודיים לה, בתהליך התכנון האסטרטגי.

סיכון רגולטורי

סיכון קיים או עתיד, להכנסות ולהון הקבוצה, העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם כדי להשפיע על פעילות הקבוצה ועסקיה. מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפיננסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר השקעות מיכוניות. הסיכון הרגולטורי מנוהל בבנק על ידי מערך היעוץ המשפטי, מחלקת הציות, יחידת האסטרטגיה ויחידת הרגולציה. התכנית האסטרטגית ותכנית העבודה מתייחסות לשינויים האמורים ולהשפעות אפשריות. לפרטים נוספים בדבר התפתחויות בסיכון הרגולטורי, ראה סיכונים מובילים ומתפתחים לעיל. לפרטים בדבר יוזמות רגולטוריות מהותיות בעלות השפעה אפשרית על פעילות הבנק, בתקופת הדיווח, ראו מגבלות חקיקה ויוזמות רגולטוריות, לפרק ממשל תאגיד.

סיכון מודל

כללי

סיכון מודל מוגדר כפוטנציאל להשלכות שליליות, כתוצאה מהחלטות או פעולות (לרבות דיווח) המבוססות על תוצרי מודל שגויים, או משימוש לא נכון בתוצרי מודל. התממשות סיכון מודל עלולה לגרום להפסד כספי, בגין קבלת החלטות עסקיות ואסטרטגיות שגויות, או נזק למוניטין.

מדיניות וניהול הסיכון

לבנק מדיניות לניהול סיכון מודל (MRM), המפרטת ומגדירה מסגרת תיקוף מודלים מקיפה, אשר כוללת כלים שונים שמטרתם הפחתת סיכון מודל, מניעת שימוש לא נכון במודל ומניעת סיכונים ביצועי מודל.

תיאבון סיכון

תיאבון הסיכון של הבנק לסיכון מודל הינו מידתי. הבנק פועל למזער את סיכון המודל ככל האפשר, תוך שיקולים של עלות אל מול הפחתת הסיכון. רמת ההקפדה והתחכום של תהליכי התיקוף בבנק (ראשוני, מחזורי ושוטף) עולים בקנה אחד עם השימוש הכולל של הבנק במודלים, עם המורכבות והמהותיות של המודלים ופעילות הבנק.

דיון בגורמי סיכון

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתבססת על המתודולוגיה שמשמשת את הבנק בתהליך ה-ICAAP ובמסמך הסיכונים. המתודולוגיה לוקחת בחשבון את רמת הסיכון והתפתחות פרופיל הסיכון של הבנק מול תאבון הסיכון שנקבע ואיכות ניהול הסיכון. כל גורם סיכון המופיע בטבלה נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה. לא היו שינויים בהערכת רמת הסיכון במהלך שנת 2024, בהשוואה להערכה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2023.

סיכון	השפעה	רמת סיכון
1. סיכוי שוק	סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.	נמוכה-בינונית
1.1 סיכון ריבית	סיכון לרווחים ו/או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (במקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית.	נמוכה-בינונית
1.2 סיכון האינפלציה	סיכון להפסד כתוצאה משינויים בעקום הציפיות למדד המחירים לצרכן ו/או במדד המחירים עצמו.	נמוכה
1.3 סיכון שער החליפין	סיכון להפסד כתוצאה משינוי בשער החליפין ו/או כתוצאה משינויים בציפיות לשינוי בשער החליפין.	נמוכה
1.4 סיכון מניות	סיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי המניות או מדדי המניות.	נמוכה
2. סיכון נזילות	סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל מחסור ביתרות זמינות בשקלים ובמט"ח, בגין משיכות בלתי צפויות מפקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי, אי ודאות לגבי זמינות המקורות והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים.	נמוכה-בינונית
3. סיכון אשראי	הסיכון שלוה או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. במסגרת הערכת סיכון האשראי הכוללת, מבוצע שקלול של כלל הגורמים המשפיעים על רמת הסיכון וביניהם, היקפי החשיפה, סביבה מאקרו כלכלית, השפעות סיכון איכות לווים ובטחונות והשפעות הריכוזיות הענפית ובכללם הסיכון הגלום באשראי לענף הבינוי והנדל"ן. רמת הסיכון משקפת, בין היתר, את השפעות המלחמה על הבנק.	בינונית
3.1 איכות לווים ובטחונות	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי הנכסים, בהכנסות ובהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה מהרעה באיכות הלוואים, על רקע פגיעה בחוסנם הפיננסי ובכושר ההחזר שלהם, ו/או בשווי ובטיב או תמהיל הבטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.	בינונית
3.2 ריכוזיות ענפית	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי הנכסים, בהכנסות ובהון הקבוצה הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללווים הממשיים לענף משק מסוים ו/או השקעות במוצרים הרגישים לענף מסוים. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה, על רקע שינויים בביקוש או בהיצע, שינוי במחירי חומרי גלם, שינויים בטחוניים ו/או פוליטיים, שינויים רגולטוריים ועוד, עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ו/או בשווי הבטחונות שניתנו על ידי חלק מהלוואים הממשיים לענף זה, וכתוצאה מכך, להשפיע לרעה על שווי נכסי הקבוצה ורווחיותה.	נמוכה
3.3 ריכוזיות לווים וקבוצת לווים	סיכון קיים או עתידי לפגיעה בשווי הנכסים, בהכנסות והון הקבוצה הנובע מהרעה במצב של לווה/קבוצת לווים גדולה/יחסית לתיק האשראי, שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי, ובהתאמה על רווחיותה. השפעת הסיכון הינה נגזרת, בין היתר, של התמהיל הפנימי של הקבוצות, הקשר בין החברות המרכיבות אותן עסקית או ענפית, פיזורן, והשפעת הבעיות באחת מהן על היתר.	נמוכה
4. סיכון תפעולי	סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים (לרבות סיכון יחסי עבודה), או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים ז, אבטחת מידע, סייבר והמשכיות עסקית, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין.	בינונית
4.1 סיכון סייבר ואבטחת מידע	סיכון זה (כחלק מהסיכון התפעולי) מוערך בנפרד לאור ריבוי אירועים בעולם ובמערכת הפיננסית בפרט, ולאור הרחבת פעילות הדיגיטל על ידי לקוחות הקבוצה, הרחבת השימוש בטכנולוגיות חדשות, מערכות פתוחות וכניסה משמעותית יותר לשימושי מחשב ענן. הסיכון מוגדר כפוטנציאל לנזק הנובע מאירוע סייבר בהתחשב ברמת סבירותו וחומרת השלכותיו.	בינונית-גבוהה
4.2 סיכון טכנולוגיות המידע	סיכון זה (כחלק מהסיכון התפעולי) מוערך בנפרד מאחר שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת. בשנים האחרונות הסיכון התעצם לאור הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.	בינונית
5. סיכון משפטי	נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנהל בנקאי תקין מס' 350 - סיכון משפטי כולל, אך אינו מוגבל לחשיפה לקנסות (fines, penalties) אלא צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements).	נמוכה-בינונית

סיכון	השפעה	רמת סיכון
6. סיכון מוניטין	סיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. סיכון המוניטין מושפע באופן מהותי מהתממשות של סיכונים משיקים כגון סיכון תפעולי, סיכון אשראי, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור ועוד, אשר דבר פרסומם עלול לגרום התממשות של סיכון המוניטין (לדוגמא: אירועי גניבה או מעילה, אירועי הלבנת הון, אירועי סייבר, הפסד כספי גבוה וכו').	נמוכה-בינונית
7. סיכונים חקיקה ורגולציה	סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הקבוצה העלול להיווצר משינויים ברגולציה או בחקיקה, שיש בהם להשפיע על פעילות הקבוצה ועסקיה. מקורו של הסיכון הוא בהתגברות הדרישות הרגולטוריות בארץ ובעולם. השינויים הרגולטוריים ויישום רפורמות רגולטוריות, מגבירים את אי הוודאות והתחרותיות במערכת הפינסית ויוצרים סיכון להכנסות, להוצאות ולהון הקבוצה, לרבות באמצעות מניעת או הטלת מגבלות על פעילות עסקית. שינויים אלה, גם מחייבים את הבנק להיערכות, יישום והטמעה של דרישות רגולטוריות הכרוכים בעלויות והשקעות נכבדות, בעיקר השקעות מיכוניות.	בינונית
8. סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור	סיכון ציות הוא הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאין הוא מקיים את הוראות הדין. סיכון הציות כולל את הסיכון לאי קיום הוראות הדין כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 308, ובכלל זה הסיכון לאי קיום הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, הסיכון לאי קיום הוראות תכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, הסיכון לאי קיום תכנית האכיפה הפנימית בדיני תחרות כלכלית, הסיכון לאי קיום דיני ההגנה על הפרטיות ואת הסיכונים הנובעים מהפעילות מול תושבי חוץ. סיכון זה כולל גם סיכון התנהגותי (CONDUCT RISK), אשר הינו סיכון חוצה ארגון השואב את מסגרתו הנורמטיבית משורה ארוכה של הוראות דין ורגולציה ומושתת על ערכי יסוד בדמות הוגנות ושקיפות באופן בו מתנהל הבנק אל מול מחזיקי העניין השונים. התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס במדינות שונות, מתוך כוונה לאתר כספים של תושביהן המוחזקים מחוץ למדינת התושבות עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן לחשוף את הבנק לסיכונים ציות, סיכונים מוניטין Cross border risk-I.	בינונית
9. סיכון אסטרטגיה	סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור הינם הסיכונים להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד, מנהליו ועובדיו ולפגיעה ברווח ובהון הקבוצה, העלולה להיווצר על רקע הטלת עיצומים כספיים משמעותיים וסיכונים מוניטין, העשויים לקבל ביטוי בניתוק קשרים מול גופים פיננסיים בעולם ונטישת לקוחות וזאת כתוצאה מאי עמידה בהוראות הדין בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור. התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור, כמו גם מעורבות הבנק בעבירות על דיני המס בישראל ובעולם המבוצעות על ידי לקוחותיו, עלולה לגרום התממשות של סיכונים מוניטין, סיכונים תפעוליים, סיכונים משפטיים, סיכונים אסטרטגיים וסיכונים נוספים. ההשפעה של סיכון ציות, איסור הלבנת הון ומימון טרור משליכה על כל תחומי הפעילות של הבנק, לרבות, האכיפה המנהלית ורגולציה מקומית ובינלאומית בתחומי מיסוי, לרבות ה-FATCA וה-CRS.	בינונית
9. סיכון אסטרטגיה	הסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של הבנק, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום. סיכון אסטרטגיה כולל בתוכו גם סיכון תחרות, הנובע מחשיפת קבוצת הבנק לתחרות בישראל בכל תחומי עסקיה. במהלך פעילותה השוטפת, מתמודדת קבוצת הבנק עם גורמים מתחרים, בהם תאגידים בנקאיים וגופים פיננסיים אחרים המספקים מוצרים פיננסיים חלופיים לאלו המוצעים על ידה. סיכון התחרות מבטא את סיכון השחיקה ברווחיות ובהון על רקע הלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים. הבנק מחלק את הסיכון האסטרטגי לשלוש קבוצות סיכון, אשר התממשותן, כולן, או חלק מהן, עלולה להשפיע על הגשמת החזון והיעדים האסטרטגיים: סיכונים הפוזיציה האסטרטגית (Strategic positioning risks), סיכונים יישום האסטרטגיה (Strategic execution risks) וסיכונים ההשלכה האסטרטגית (Strategic Consequence risks).	בינונית
10. סיכון מודל	מוגדר כפוטנציאל להשלכות שליליות, כתוצאה מהחלטות או פעולות (לרבות דיווח) המבוססות על תוצרי מודל שגויים, או משימוש לא נכון בתוצרי מודל. התממשות סיכון מודל עלולה לגרום להפסד כספי, בגין קבלת החלטות עסקיות ואסטרטגיות שגויות, או נזק למוניטין.	נמוכה-בינונית

הבנק נוקט בפעולות ספציפיות למזעור הסיכונים המתוארים לעיל. כמו כן, נקבעה מדיניות מפורטת לניהול החשיפות והסיכונים, הכוללת, בין היתר, הגדרת תיאבון סיכון פרטני, מגבלות על החשיפה, מנגנוני בקרה שונים, מערך דיווחים ועוד. בנוסף, קיימת מעטפת נהלים המיושמים על ידי הבנק ומערכות מיכון תומכות.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם מפורט בבאור 1 לדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים כוללים תוצאות של חישובים, הנחות ואומדנים המתייחסים לפעילויות, אירועים והתפתחויות שונים, המשפיעים על רווחיותו של הבנק. הנהלת הבנק מתבססת בהערכתה על הנחות סובייקטיביות והערכות של עובדים וגורמים מקצועיים חיצוניים בעלי מיומנויות והתמחויות בתחומים בהם נדרשים האומדנים השונים. לבעלי המקצוע החיצוניים ולעובדים העוסקים בפיקוח, בקרה והכנת האומדנים וההערכות בנושאים המוגדרים כבעלי השפעה קריטית על התוצאות הכספיות של הבנק, אין, ככל שהדבר מתאפשר, מעורבות וקשר עסקי שוטף עם הגורם או הסוגיה נשוא האומדן. הנהלת הבנק והדיקטוריון סבורים כי האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. להלן סקירה תמציתית של התחומים בהם נדרשת הנהלת הבנק לבצע הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים שהשפעתם על הרווח והפסד עשויה להיות קריטית ומהותית. לשינויים באומדנים ובהערכות בנושאים שיתוארו להלן, ובכלל זה התממשות שונה של אירוע מהאומדן שנעשה לגביו, יכולה להיות השפעה מהותית על תוצאותיו העסקיות של הבנק ועל מבנה הנכסים וההתחייבויות שלו (לרבות - תלויות).

א. הפרשה להפסדי אשראי

במסגרת תהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי מתייחס הבנק למכלול רחב של נתונים, שחלקם פנימיים לבנק, וחלקם כולל, בין היתר, אינדיקטורים מאקרו כלכליים. לעניין האינדיקטורים המאקרו כלכליים, התבסס הבנק, בהנחותיו ליום 31 בדצמבר 2024, על תחזיות כלכליות. הבנק נוקט בשיטה של שקלול תחזיות מחמירות ותחזיות ריאליזטיות. יש לציין כי ערכי המאקרו כאמור, הינם חלק מסט רחב של פרמטרים, אומדנים והערכות סובייקטיביות המשמשים בתהליך קביעת ההפרשה להפסדי אשראי, ושינויים באומדנים ובהערכות הסובייקטיביות עלולים להטות את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, במידה רבה.

בעקבות פרוץ המלחמה, בוצע בשיתוף עם הגורמים העסקיים וחטיבת ניהול סיכונים, תהליך מיפוי ראשוני של ענפי הפעילות השונים, העלולים להיות מושפעים מהמציאות הביטחונית, במטרה לאתר לקוחות אשר עלולים להיפגע מהמצב באופן שיספיע על חוסנם הפיננסי ויכולת ההחזר שלהם. התגבשה רשימת מעקב דינמית הכוללת לווים שפעילותם ואיתנותם הפיננסית עלולה להיות מושפעת מהמצב. רשימה זו נדונה מעת לעת וכוללת חובות כאמור, עליה הושתה הפרשה איכותית נוספת מחשש להפסדי אשראי צפויים.

בנוסף, לצורך בחינת רגישות ההפרשה להפסדי אשראי להנחות ולהערכות שונות מאלה שצוינו בתחזית הכלכלית כאמור, וששימשו בקביעת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2024, בחן הבנק תרחישים נוספים, תרחיש פסימי ותרחיש אופטימי. הנחות העבודה של הבנק במסגרת התרחיש הפסימי הינן של התמשכות מצב הלחימה, שיעורי צמיחה נמוכים בתוצר ובצריכה הפרטית. בנוסף, החרף הבנק את תחזית מגמת העלייה בשיעור האבטלה בארבעת הרבעונים העוקבים. במסגרת התרחיש האופטימי בוצעו הקלות שונות בהנחות העבודה ביחס לפרמטרים האמורים. במסגרת ניתוחי הרגישות כאמור, שתוצאותיהם מתבססות על הערכות סובייקטיביות, עלה כי חישוב ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2024 על בסיס התחזית הפסימית היה מביא לגידול של עד כ-49 מיליון ש"ח ואילו חישוב ההפרשה הקבוצתית על בסיס תחזית אופטימית היה מביא לקיטון של כ-42 מיליון ש"ח בהפרשה הקבוצתית. יודגש, כי התרחיש הפסימי אינו מהווה תרחיש קיצון.

ההוצאה להפסדי אשראי תלויה במגוון רחב של גורמים אשר קיימת לגביהם אי ודאות, כאשר מחד, קצב התאוששות איטי יותר של המשק עלול להביא להפרשה גבוהה יותר, ומנגד, קיומם של גורמים ממתנים, כגון קצב התאוששות מהיר יותר של המשק וגורמים פנימיים בבנק, כדוגמת איכות תהליך חיתום האשראי, איכות הביטחונות ומנגנוני הבקרה, עשויים להביא לקיטון ברמת ההוצאה.

אמידת ההפרשה להפסדי אשראי דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות, המתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי ההתפתחויות בשווקים ואמידת השפעותיהן על סיכון האשראי ועל התממשות הפסדי אשראי בעתיד. הערכות הבנק בנושא הפרשות להפסדי אשראי הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, המבוסס, בין היתר, על מידע, פרסומים של צדדים שלישיים ואומדנים המצויים בידי הבנק למועד פרסום הדוחות הכספיים. השימוש באומדנים ובהערכות מצריך הפעלת שיקול דעת אשר הנהלת הבנק מאמינה, כי הינם סבירים בעת פרסום הדוחות הכספיים. עם זאת, ומטבע הדברים, הפסדי האשראי בפועל, כפי שיתוהו בעתיד מתק האשראי הקיים, עשויים להיות שונים מהותית מההערכות שננקטו.

ב. תביעות משפטיות והתחייבויות תלויות

הערכת הסיכון ומתן ביטוי חשבונאי לתביעות משפטיות והתחייבויות תלויות, נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של עורך הדין המטפל, על סמך בקיאותו וידיעתו את החוק והפסיקה, נסיונו בעבודה המשפטית, הכרת הפעילות הבנקאית, וכן, בחינת התשתית העובדתית. הערכת הסיכון מבוקרת על ידי בעלי הסמכויות הרלוונטיים במערך הייעוץ המשפטי של הבנק.

לשם השגת מטרה זו פועל מערך הייעוץ המשפטי במספר מישורים:

1. הכרת הדין הכללי. קיימת הקפדה, שמוצאת את ביטויה בנהלים הפנימיים של מערך הייעוץ המשפטי, על עדכון שוטף בחקיקה ובפסיקה. תשומת לב מיוחדת ניתנת לנושאים שיש להם השלכה על פעילות הבנק לענפיה ולגווניה השונים, לרבות הסקת מסקנות והמלצה על היערכות ככל הנדרש, לרבות בעקבות תביעות שדווחו על ידי בנקים אחרים.
2. טיפול בתביעות ותלונות נגד הבנק. נגד הבנק תלויות ועומדות תביעות משפטיות (לרבות בקשות להכיר במקצתן כתובענות ייצוגיות) בנושאים שונים, לרבות בתחום שוק ההון, יחסי בנק-לקוח, היעדר גילוי נאות וכיו"ב.

התביעות נגד הבנק עוברות לטיפולו של מערך הייעוץ המשפטי, המטפל בתביעות בין בעצמו ובין באמצעות עורכי דין חיצוניים, תוך ליווי ופיקוח של מערך הייעוץ המשפטי, ככל הנדרש. מתבצעת בקרה תקופתית על הערכת הסיכון בתלונות ובתביעות, אומדנים לחשיפות שיש לבנק בתביעות ובתלויות לגביהן נדרשה הפרשה או נדרש גילוי לגבי רמת החשיפה הגלומה בהן, נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של עורך הדין המטפל, בשיתוף פעולה עם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים בבנק ומבוקרים כאמור על ידי מערך הייעוץ המשפטי, ומדווחים בהתאם לכללים ולמהותיות לאורגנים המוסמכים של הבנק.

לגבי מרבית התביעות והתלויות ישנם אומדנים לרמת הסיכון שיש לבנק ובהתאם לכך מבוצעות הפרשות.

באשר למתכונת הגילוי של תובענות משפטיות ראה באור 1.ג. (16) לדוחות הכספיים.

ג. זכויות עובדים

עובדים של חברות הקבוצה, ובכללם הבנק, זכאים להטבות מסוימות בתקופת עבודתם, בעת פרישתם ולאחר פרישתם לגמלאות. הטבות אלו כוללות, בין השאר:

- תכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה ולאחר העסקה - פיצויי פרישה, פנסיה, הטבות לגמלאים ואחרים.
 - הטבות אחרות (לחלק מחברות הקבוצה) - מענקי ותק, הטבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו.
- ההתחייבות בגין הטבות אלו מבוססת על חישוב אקטוארי חיצוני. החישובים האקטואריים מבוססים על מספר פרמטרים ובכלל זה, ההסתברות שיתמלאו כל התנאים לתשלום, תוחלת החיים הצפויה, גיל הפרישה, שיעורי הפרישה של העובדים טרם מועד הפרישה לגמלאות, שיעור עליית השכר הצפויה, שיעור הפיצויים המוגדלים ושיעור ההיוון מחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח בגובה ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב לבין שיעורי התשואה לפדיון על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

להלן ניתוח רגישות של השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על חישוב ההפרשות האקטואריות:

31 בדצמבר 2024			
עליה של 1%	ירידה של 1%		
במיליוני ש"ח			
		השפעת השינוי בשכר על	
		התחייבות לפיצויים ופנסיה	
		הטבות אחרות לאחר פרישה	
		הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו	
52	(45)		
1	(1)		
3	(3)		
		השפעת השינוי בשיעור ההיוון על	
		התחייבות לפיצויים ופנסיה	
		הטבות אחרות לאחר פרישה	
		הטבות בגין ימי מחלה שלא נוצלו	
		מענקים בגין ותק	
(45)	53		
(28)	37		
(2)	3		
(1)	1		
		השפעת השינוי בשיעור עזיבת עובדים צפויה	
		התחייבות לפיצויים ופנסיה	
		הטבות אחרות לאחר פרישה	
		הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו	
		מענקים בגין ותק	
119	(98)		
1	(1)		
(4)	3		
(1)	1		

השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על תכניות להטבה מוגדרת לאחר פרישה ולאחר גמר העסקה - פיצויים, פנסיה, הטבות לגימלאים ואחרים, נזקפת לרווח כולל אחר.

השפעת השינוי בפרמטרים העיקריים על הטבות אחרות - מענקי ותק והטבות בגין אי ניצול ימי מחלה, נזקפת לרווח והפסד. חוות דעת האקטואר עומדת לעיון באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאיה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב.

ד. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בהיקפים משמעותיים בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה.

הבנק מיישם את תקן ASC 820 למדידת השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים החל משנת 2012.

תקן ASC 820 מגדיר את השווי ההוגן כמחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. התקן מחייב לעשות שימוש מירבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים, לצורך הערכה שווי הוגן. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק אשר מתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג של שווי הוגן כלהלן:

- נתוני רמה 1 - מחירים מצוטטים בשוק פעיל.

- נתוני רמה 2 - מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר הנתונים המשמעותיים בהם נצפים בשוק או נתונים על ידי נתוני שוק נצפים.

- נתוני רמה 3 - מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים בהם אינם נצפים.

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק עיקרי הוערכו לפי שווי שוק, שנקבע בשוק העיקרי ובהעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכדומה). חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין מרכיב המט"ח שלהם, מתבססים על הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים ובשוק המקומי, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, בהתחשב במחירי השוק, הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי בהתחשב בסוג המכשיר ובתקופת העסקה. בהתאם להוראות תקן ASC 820 שעורי הריבית הם אחידים, בין אם שווי המכשירים מהווה נכס בבנק ובין אם הוא מהווה התחייבות (אין מרווח בין ריבית הקניה לריבית המכירה). סיכון האשראי הגלום במכשירים הפיננסיים הנגזרים בא לידי ביטוי בשווי ההוגן, על ידי הכללת פרמיית סיכון בחישוב השווי.

פרמיית סיכון נכללה בחישוב כל העסקאות. בעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה נכס נכללה פרמיית סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ובעסקאות שהשווי ההוגן שלהן מהווה התחייבות נכללה פרמיית הסיכון של הבנק.

פרמיית סיכון האשראי של הבנקים בארץ, של הבנקים בחו"ל ושל הברוקרים בחו"ל התקבלה מגורמים חיצוניים המסתמכים על מכשירי חוב ונגזרי אשראי הנסחרים בשוק פעיל. לגבי יתר הלוקוחות, פרמיית הסיכון נקבעה לפי מודל פנימי המדרג את טיב הלוקוחות וסיכון האשראי שלהם. השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשערי החליפין, הריבית והמדדים הרלוונטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. נתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-שקל ונתוני התנודתיות של שערי החליפין מט"ח-הולנדית נקבעים על ידי חברה חיצונית המתמחה בשערוך אופציות על פי הנתונים הנגזרים משוקי הכספים בארץ ובעולם. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, מתקבלים, בדרך כלל, ציטוטי שווי הוגן מגורמים בחו"ל, וסבירותם נבחנת על ידי חדרי העסקאות של הבנק. לפרטים נוספים בדבר שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים ראה באורים 27 ו-32.

ה. שווי הוגן של ניירות ערך

השקעות הבנק במניות שאינן למסחר שקיים לגביהן שווי הוגן זמין, באגרות חוב בתיק הזמין למכירה ובניירות ערך בתיק למסחר נמדדות במאזן על פי שוויים ההוגן.

ראה באור 8.1 ג. (8) ובאור 9.1 ג. (9) לדוחות הכספיים בדבר קביעת שווי הוגן של ניירות ערך וירידת ערך.

ההליך קביעת שווי הוגן של תיק נוסטרו אג"ח חו"ל

ההליך קביעת השווי ההוגן מבוצע במערך הביניים, אשר בחטיבת משאבים של הבנק. בתמחור אגרות חוב מסוג יורבונדס, נסמך הבנק על ציטוט ממקור חיצוני בלתי תלוי, שעיסוקו במתן ציטוטים למוסדות פיננסיים רבים וגדולים בעולם.

תיק אגרות חוב מסוג יורבונדס

המצטט החיצוני מספק לבנק באופן יומי מחירים ומרווחי אשראי לגבי כל ניירות הערך הקיימים בתיק. במערך הביניים מבוצעת בקרת סבירות על המחירים ועל מרווחי האשראי כגון, בדיקת סבירות מול ציטוט ממערכת הבלומברג של עסקאות שבוצעו בכמות ניירות ערך הקרובה לסך ההשקעה של הבנק בנייר הערך, בדיקת מתאם למרווחים הגלומים בעסקאות CDS (credit default swap) רלוונטיות ובדיקת סבירות לעומת אגרות חוב אחרות של

אותו מנפיק עם מועדי פרעון קרובים למועד הפרעון של אגרת החוב המוחזקת. במקרים בהם אין אינדיקציות כאמור לעיל, מתבצעת פניה לברוקר חיצוני לקבל ציטוט.

ניתוח רגישות

על פי חישובי הבנק גידול (קיטון) של 0.05% במרווח, הנובע מסיכון האשראי של מנפיקי אגרות החוב, לגבי תיק אגרות החוב במטבע חוץ של הבנק הנסמך על ציטוטים המתקבלים מספק מחירים חיצוני, יביא לקיטון (גידול) בשיערוך אגרות החוב בסך של כ-11 מיליון ש"ח. בהתייחס לניירות ערך ששוויים ההוגן נקבע על פי מחירי בורסה, הרי שאלה לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. לפרטים נוספים בדבר שווי הוגן של ניירות ערך ראה באורים 12 ו-32.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי. ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2024 את אפקטיביות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2024 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

אלי כהן
מנהל כללי

רון ליבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 11 במרס 2025
י"א באדר, תשפ"ה

אני, אלי כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לשנת 2024 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

אלי כהן
מנהל כללי

11 במרס 2025

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לשנת 2024 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח אינו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות (לרבות הרווח הכולל), השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון") וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סביר של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, CFO, חשבונאי ראשי

11 במרס 2025

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון והנהלה של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של הבנק תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של הבנק לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות, הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להוראות הנהלה, הנכסים מוגנים והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת הבנק בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2024, הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024 בוקרה על ידי רואי החשבון המבקרים של הבנק, ה"ה סומך חייקין, כפי שצוין בדוח שלהם בעמוד מספר 93, אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, CFO, חשבונאי ראשי

אלי כהן
מנהל כללי

רון ליבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון
תל אביב, 11 במרס 2025

דוחות כספיים שנתיים מבוקרים

93	דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
94	דוח רואי החשבון המבקרים על הדוחות הכספיים השנתיים
96	דוח רווח והפסד
97	דוח על הרווח הכולל
98	מאזן
99	דוח על השינויים בהון
100	דוח על תזרימי המזומנים
102	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות (להלן ביחד - "הבנק") ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - "COSO"). הדירקטוריון והנהלת הבנק אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הבנק בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיומה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בבנק פנימית על דיווח כספי של בנק הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית על דיווח כספי של בנק כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הבנק (לרבות הוצאתם מרשותו); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הבנק נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של הבנק; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הבנק, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות, או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הבנק קיים, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, את הדוחות הכספיים - של הבנק ומאוחדים - לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, והדוח שלנו, מיום 11 במרץ 2025, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

תל אביב, 11 במרץ 2025

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בערבון מוגבל - דוחות כספיים שנתיים

ביקרנו את המאזנים המצורפים של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת המאזנים המאוחדים לאותם תאריכים ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים - של הבנק ומאוחדים - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי - של הבנק ובמיוחד לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים - של הבנק ובמיוחד - לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024, וזאת בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן - "ההוראות").

כאמור בביאור 1 לדוחות הכספיים, ההוראות מתבססות, בעיקרן, על כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US GAAP).

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, לדירקטוריון הבנק ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים המאוחדים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגביהם היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם. התקשור של עניינים אלה להלן אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים המאוחדים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעות חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

הפרשה להפסדי אשראי

מדוע העניין נקבע כעניין מפתח בביקורת

בהתאם למתואר בביאורים 1, 13 ו-29 לדוחות הכספיים, ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מאזני וחוז-מאזני בדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק מסתכמת לסך של כ-1,814 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 וכוללת הפרשה על בסיס פרטי והפרשה על בסיס קבוצתי בגין סיכון האשראי לציבור.

בתהליך אמידת ההפרשה להפסדי אשראי, הבנק מעריך את ההפסד הצפוי בתיק האשראי. תהליך הערכת ההפסד, מתבסס על אומדנים משמעותיים הכרוכים באי ודאות ועל הערכות סובייקטיביות הן בשלב קביעת הסיווג הנדרש לחובות והן בשלב מדידת ההפרשה להפסדי אשראי.

החל מיום 1 בינואר 2022 מיישם הבנק את כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים (ASC 326) - CECL. בחישוב ההפרשה על בסיס קבוצתי, אומדן ההפסדים הצפויים לאורך חיי האשראי (Life Time) נערך בהתאם למתודולוגיה ומודלים מבוססי דירוג סיכון (כגון הסתברות לכשל והפסד בהינתן כשל ושיעורי הפסד היסטוריים) במסגרתם נאמד סכום ההפסד הצפוי במקרה של התממשות כשל. המודלים מתבססים, בין היתר, על נתונים היסטוריים והתאמות נוספות לצורך חיזוי הפסדי האשראי הצפויים.

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

סיווג חבות הלקוח כחוב תקין או כחוב בעייתי משפיע גם הוא על גובה ההפרשה להפסדי אשראי. בנוסף, הבנק כולל הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס פרטני בגין חובות מסויימים על פי מדיניותו בהתבסס על הערכות לצפי הגבייה מאותו לווה.

האומדנים העיקריים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי:

- קביעת האומדנים במודלים ובהם המתודולוגיה, ההנחות והנתונים, וקביעת ההתאמות הנוספות כרוכה בשיקול דעת משמעותי בבחירתם ובנייתם.
- בעת זיהוי וסיווג החובות, מופעל שיקול דעת לצורך איתור החובות הבעייתיים על-פי תבחינים אשר עשויים להעיד על הפיכתו של חוב לבעייתי, אומדן הפגיעה האפשרית או הקיימת במקור ההחזר הראשוני של הלווה או קיומו של תזרים מזומנים צפוי של הלווה לפירעון החוב במלואו ובמועדו, וכן הערכת נתונים פיננסיים אחרים של הלווה שיכולים להצביע על סממנים לקיומן של חולשות או חולשות פוטנציאליות של הלווה. סיווגו של חוב כבעייתי ישפיע, כאמור, על גובה ההפרשה בגינו.
- בחישוב ההפרשה על בסיס פרטני מופעל שיקול דעת בקביעת גובה הסכום הצפוי להתקבל מהלווה, כגון קביעת תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לשירות החוב מפעילותו העסקית של הלווה ו/או שווי ערך מימוש בטחונות וערבויות. זיהינו את האומדנים האמורים המשמשים בסיס לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי, כעניין מפתח בביקורת. לשינוי באומדנים או בהערכות אלו, עשוי להיות השפעה משמעותית על ההפרשה להפסדי אשראי המוצגת בדוחות הכספיים של הבנק. ביקורת על ההפרשה להפסדי אשראי דורשת שיקול דעת של המבקר וכן ידע וניסיון על מנת לבחון את סבירות השימוש במודלים, התחשיבים וההתאמות ששימשו את ההנהלה בקביעת נאותות סיווג החובות ואומדן ההפרשה להפסדי אשראי.

המענה שניתן לעניין המפתח בביקורת

- להלן הנהלים העיקריים שביצענו בקשר לעניין מפתח זה במסגרת ביקורתנו:
- בחנו את תהליכי העבודה לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי ואת אפקטיביות התכנון והתפעול של בקורת על דיווח כספי הקשורות לקביעת אומדן ההפרשה, לרבות בקורות בנושאים הבאים:
- בחינת נאותות המתודולוגיה ששימשה לקביעת ההפרשה להפסדי אשראי;
- בחינת נאותות הנתונים הבסיסיים ששימשו לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי;
- איתור חובות בעלי מאפיינים פוטנציאליים של חובות בעייתיים, על פי קריטריונים שהוגדרו על ידי הבנק;
- סיווג החובות בהתאם לנהלי הבנק;
- ניתוח סבירות ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה.
- ביצענו נהלים מבססים לבחינת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס מצגים שקיבלנו. נהלים אלו כללו, בין היתר:
- בחינת המתודולוגיה לקביעת ההפרשה והתאמתה לכללי החשבונאות שחלים על הבנק;
- בדיקה מדגמית של חישובים שערך הבנק לקביעת נאותות השימוש במודלים השונים;
- בדיקת נאותות הסיווג וההפרשה עבור מדגם חובות;
- בחינת סבירות נאותות ההפרשה להפסדי אשראי בכללותה.

ביקרונו גם, בהתאם לתקני ה- Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב, בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה- Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 11 במרץ 2025, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק.

השנה שבה התחיל משרד רואי חשבון סומך חייקין להיות רואה חשבון מבקר של הבנק הינה 1972.

סומך חייקין

רואי חשבון

11 במרץ 2025

דוח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			באור	
2022	2023	2024	2022	2023	2024		
4,833	9,317	10,506	5,161	9,850	11,097	2	הכנסות ריבית
1,339	4,801	6,251	1,358	4,884	6,357	2	הוצאות ריבית
3,494	4,516	4,255	3,803	4,966	4,740	2	הכנסות ריבית, נטו
118	484	(23)	123	502	(16)	13,29	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
3,376	4,032	4,278	3,680	4,464	4,756		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית							
111	161	432	113	142	432	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,331	1,348	1,387	1,489	1,502	1,553	4, א, ב	עמלות
66	62	78	9	8	21	5	הכנסות אחרות
1,508	1,571	1,897	1,611	1,652	2,006		סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות							
*1,582	*1,644	1,620	*1,700	*1,766	1,739	6	משכורות והוצאות נלוות
*288	*297	334	*312	*321	359		אחזקה ופחת בנינים וציוד
111	120	133	113	122	134	17	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
604	642	717	630	668	745	7	הוצאות אחרות
2,585	2,703	2,804	2,755	2,877	2,977		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,299	2,900	3,371	2,536	3,239	3,785		רווח לפני מסים
801	973	1,228	884	1,090	1,383	8	הפרשה למסים על הרווח
1,498	1,927	2,143	1,652	2,149	2,402		רווח לאחר מסים
169	245	228	74	113	74	15	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות לאחר השפעת המס
רווח נקי:							
1,667	2,172	2,371	1,726	2,262	2,476		לפני יחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	(59)	(90)	(105)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,667	2,172	2,371	1,667	2,172	2,371		המיוחס לבעלי מניות הבנק

המאוחד והבנק			
2022	2023	2024	באור
		בשקלים חדשים	9
16.62	21.65	23.63	

* סווג מחדש.
הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, CFO, חשבונאי ראשי

אלי כהן
מנהל כללי

רון לבקוביץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 11 במרס 2025

דוח על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

המאוחד			
2022	2023	2024	
1,726	2,262	2,476	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(59)	(90)	(105)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,667	2,172	2,371	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
			רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(441)	213	31	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
235	25	(60)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(206)	238	(29)	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
71	(81)	9	השפעת המס המתייחס
(135)	157	(20)	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(13)	9	3	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(122)	148	(23)	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
1,591	2,419	2,456	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(46)	(99)	(108)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,545	2,320	2,348	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 10.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה ופיצוי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן ליום 31 בדצמבר

(במיליוני ש"ח)

הבנק		המאוחד		באור	
2023	2024	2023	2024		
67,472	76,194	68,866	77,175	11	נכסים
25,940	31,996	26,985	34,396	12, 26	מזומנים ופקדונות בבנקים
57	70	57	70		ניירות ערך ⁽⁴⁾
113,118	124,573	119,240	131,050	13, 29	ניירות ערך שנשאלו
(1,520)	(1,533)	(1,618)	(1,634)		אשראי לציבור
111,598	123,040	117,622	129,416		הפרשה להפסדי אשראי
369	789	1,055	1,496	14	אשראי לציבור, נטו
1,642	1,826	786	842	15	אשראי לממשלה
855	847	877	867	16	השקעות בחברות מוחזקות
324	360	328	363	17	בנינים וציוד
3,651	2,565	3,651	2,565	27	נכסים בלתי מוחשיים
1,293	1,290	1,366	1,373	18	נכסים בגין מכשירים נגזרים
213,201	238,977	221,593	248,563		נכסים אחרים ⁽²⁾
					סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
184,082	207,007	191,125	214,755	19	פקדונות הציבור
6,344	4,091	4,314	2,508	20	פקדונות מבנקים
750	2,540	750	2,540		פקדונות הממשלה
-	2,304	-	2,304		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
2,442	2,218	4,767	4,479	21	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,790	2,732	3,784	2,729	27	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,722	4,655	4,207	5,164	22	התחייבויות אחרות ⁽¹⁾⁽³⁾
201,130	225,547	208,947	234,479		סך כל ההתחייבויות
12,071	13,430	12,071	13,430		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
-	-	575	654		זכויות שאינן מקנות שליטה
12,071	13,430	12,646	14,084		סך כל ההון
213,201	238,977	221,593	248,563		סך כל ההתחייבויות וההון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 177 מיליון ש"ח ו-165 מיליון ש"ח במאוחד, ו-173 מיליון ש"ח ו-161 מיליון ש"ח בבנק ב-31.12.24 וב-31.12.23, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 1 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.23 - 10 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 1 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31.12.23 - 11 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק).

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 32.

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(181)	9,213	9,959	430	10,389
יתרה ליום 1 בינואר 2022					
שינויים בשנת 2022 -					
-	-	1,667	1,667	59	1,726
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(945)	(945)	-	(945)
דיבידנד					
-	(122)	-	(122)	(13)	(135)
הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
927	(303)	9,935	10,559	476	11,035
יתרה ליום 31 בדצמבר 2022					
-	-	(10)	(10)	-	(10)
התאמה ליתרת הפתיחה, נטו ממס בשל השפעת יישום לראשונה בחברה כלולה*					
927	(303)	9,925	10,549	476	11,025
יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2023 לאחר יישום לראשונה					
שינויים בשנת 2023 -					
-	-	2,172	2,172	90	2,262
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(798)	(798)	-	(798)
דיבידנד					
-	148	-	148	9	157
רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
927	(155)	11,299	12,071	575	12,646
יתרה ליום 31 בדצמבר 2023					
שינויים בשנת 2024 -					
-	-	2,371	2,371	105	2,476
רווח נקי בשנת החשבון					
-	-	(989)	(989)	(29)	(1,018)
דיבידנד					
-	(23)	-	(23)	3	(20)
רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס					
927	(178)	12,681	13,430	654	14,084
יתרה ליום 31 בדצמבר 2024					

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASC-326).

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).
(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד - ראה באור 24.א.ב'.
הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
1,667	2,172	2,371	1,726	2,262	2,476	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
						רווח נקי לשנה
						התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות (לפעילות) שוטפת:
(169)	(245)	(228)	(74)	(113)	(74)	חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות
62	62	63	65	64	66	פחת על בנינים וציוד
111	120	133	113	122	134	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(8)	(6)	(19)	(8)	(6)	(19)	רווח ממימוש בנינים וציוד
118	484	(23)	123	502	(16)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
						הפסד (רווח) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
						והפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
47	81	(26)	46	99	(26)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(1)	2	(11)	(1)	2	(11)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
79	(14)	(163)	79	(14)	(163)	מסים נדחים, נטו
(56)	(141)	(10)	(60)	(148)	(13)	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
56	53	72	61	58	78	התאמות בגין הפרשי שער
1,406	273	66	1,408	274	66	דיבידנד שהתקבל מחברות מוחזקות
118	21	59	118	21	28	
207	(1,427)	(3,344)	207	(1,427)	(3,344)	שינוי נטו בנכסים שוטפים:
313	(28)	(110)	309	(15)	(120)	ניירות ערך למסחר
(823)	(931)	1,071	(826)	(931)	1,071	נכסים אחרים
						נכסים בגין מכשירים נגזרים
						שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
(314)	(514)	2,956	(271)	(544)	2,974	התחייבויות אחרות
294	1,458	(1,058)	284	1,462	(1,055)	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(46)	(410)	(703)	131	(337)	(584)	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
3,061	1,010	1,096	3,430	1,331	1,468	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
						תזרימי מזומנים לפעילות השקעה:
(350)	380	1,032	(331)	398	1,041	שינוי בפקדונות בבנקים
833	(45)	(13)	833	(45)	(13)	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(11,389)	365	(4,514)	(11,872)	492	(4,868)	שינוי באשראי לציבור
(107)	(211)	(421)	(52)	(189)	(442)	שינוי באשראי לממשלה
(6,276)	(32,592)	(39,670)	(6,481)	(33,029)	(41,107)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
357	347	458	359	348	458	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,752	3,971	3,110	1,834	4,157	3,110	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
1,451	19,297	31,528	1,464	19,304	31,876	תמורה מפדיון אגרות חוב זמינות למכירה
(40)	(51)	(64)	(41)	(52)	(65)	רכישת בנינים וציוד
12	19	28	12	19	28	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(128)	(133)	(169)	(130)	(133)	(169)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(13,885)	(8,653)	(8,695)	(14,405)	(8,730)	(10,151)	מזומנים נטו לפעילות השקעה

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק			המאוחד			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
תזרימי מזומנים מפעילות מימון:						
10,178	20,137	16,496	10,386	20,361	17,209	שינוי בפקדונות הציבור
(456)	(892)	(2,164)	(416)	(564)	(1,716)	שינוי בפקדונות מבנקים
(193)	491	2,116	(192)	491	2,116	שינוי בפקדונות הממשלה
-	-	2,338	-	-	2,338	שינוי בניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר
1,405	-	-	1,669	-	-	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(34)	(20)	(307)	(465)	(145)	(755)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(945)	(798)	(989)	(945)	(798)	(989)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
-	-	-	-	-	(29)	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברה מאוחדת
9,955	18,918	17,490	10,037	19,345	18,174	מזומנים נטו מפעילות מימון
(869)	11,275	9,891	(938)	11,946	9,491	גידול (קיטון) במזומנים
54,815	54,269	65,718	55,992	55,423	67,557	יתרת מזומנים לתחילת השנה
323	174	(137)	369	188	(141)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
54,269	65,718	75,472	55,423	67,557	76,907	יתרת מזומנים לסוף השנה
ריבית דיבידנד ומסים ששולמו ו/או התקבלו:						
4,305	8,529	9,853	4,674	9,129	10,490	ריבית שהתקבלה
(808)	(3,598)	(5,797)	(907)	(3,780)	(5,978)	ריבית ששולמה
21	43	34	21	43	34	דיבידנדים שהתקבלו
(718)	(1,346)	(1,263)	(813)	(1,482)	(1,456)	מסים על הכנסה ששולמו
39	60	55	44	67	72	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

(1) הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2024 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות מאוחדות וחברה כלולה שלו (להלן - "הקבוצה").

הבאורים לדוחות הכספיים מתייחסים לדוחות הכספיים של הבנק ולדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק והחברות המאוחדות שלו, פרט למקרים בהם צוין בבאור כי הוא מתייחס לבנק בלבד או למאוחד בלבד.

הבנק הינו חברה בת ישירה של פ.י.ב.י אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי אחזקות"). פיבי אחזקות נשלטת על ידי בינוהן בע"מ, דולפין אנרגיות בע"מ (שבשליטת ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן מאוסטרליה) ואינסטנז מספר 2 בע"מ (שבשליטת ה"ה מיכאל והלן אבלס מאוסטרליה). בין בעלי השליטה קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 11 במרס 2025.

(2) הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

כללי חשבונאות מקובלים בארה"ב - כללי החשבונאות שבנקים אמריקאיים שנסחרים בארה"ב נדרשים ליישם. כללים אלה נקבעים על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב, רשות ני"ע בארה"ב, המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וגופים נוספים בארה"ב, ומיושמים בהתאם להיררכיה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי (FAS 168 (ASC 105-10), הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה ב-FAS 168, הובהר כי כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בארה"ב.

חברות מאוחדות - חברות שדוחותיהן מאוחדים באופן מלא, במישרין או בעקיפין, עם דוחות הבנק.

חברות כלולות - חברות, למעט חברות מאוחדות, שהשקעת הבנק בהן, במישרין או בעקיפין, כלולה בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.

חברות מוחזקות - חברות מאוחדות או חברות כלולות.

מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה הבנק פועל; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה הבנק מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

מטבע ההצגה - המטבע לפיו מוצגים הדוחות הכספיים.

צדדים קשורים - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

בעלי עניין - כמשמעותם בסעיף 80 להוראות הדיווח לציבור.

מדד - מדד המחירים לצרכן בישראל שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילויי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

דיווח כספי מותאם - דיווח כספי בערכים המותאמים על פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילויי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.

סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר, ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.

עלות - עלות בסכום מדווח.

ב. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) עקרונות הדיווח

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. הוראות אלו מאמצות בעיקרן את כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית (US GAAP).

(2) מטבע פעילות ומטבע הצגה

השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועל הבנק. הדוחות הכספיים המאוחדים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

(3) בסיס המדידה

הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט הנכסים וההתחייבויות המפורטים להלן:

- מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים אחרים אשר נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד (כגון: השקעות בניירות ערך בתיק למסחר);
- מכשירים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה;
- נכסים שאינם שוטפים המוחזקים למכירה וקבוצת נכסים המוחזקים למכירה;
- נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים;
- הפרשות;
- נכסים והתחייבויות בגין הטבות לעובדים;
- השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני.

ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי הון שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במדד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר-אינפלציונית. החל מיום 1 בינואר 2004, עורך הבנק את דוחותיו הכספיים בסכומים מדווחים.

(4) שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי ודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ג. מדיניות חשבונאית שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים

(1) מטבע חוץ והצמדה

עסקאות במטבע חוץ

במועד ההכרה בעסקה במטבע חוץ, כל נכס, התחייבות, הכנסה, הוצאה, רווח, או הפסד הנובעים מהעסקה מתורגמים במועד ההכרה לראשונה למטבע הפעילות של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף במועד העסקה.

בכל מועד דיווח, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום שבו נקבע השווי ההוגן.

פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה. רווחים או הפסדים מתרגום עסקאות במטבע חוץ והנובעים מהתנדויות של המטבעות בין מועדי העסקאות לבין מועד הסילוק/מועד המאזן, לרבות הפרשי שער בגין מכשירי חוב זמינים למכירה, אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור ימשיכו להיות מוכרים בדוח רווח והפסד עד ליום 1 בינואר 2026 (כפי שנקבע במסגרת הוראות מעבר), מוכרים בדוח רווח והפסד כרווחים או הפסדים מהפרשי תרגום (הכנסות מימון שאינן מריבית).

נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללים לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן פרטים על שערי החליפין היציגים, מדד המחירים לצרכן ושיעור ריבית בנק ישראל ושיעורי השינוי בהם:

שיעור השינוי בשנת			31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
%	%	%				
13.2	3.1	0.6	3.519	3.627	3.647	שער החליפין של הדולר של ארה"ב (בש"ח)
6.6	6.9	(5.4)	3.753	4.012	3.796	שער החליפין של האירו (בש"ח)
						מדד המחירים לצרכן -
5.3	3.3	3.4	101.7	105.1	108.7	לחודש נובמבר (בנקודות)
5.3	3.0	3.2	102.0	105.0	108.4	לחודש דצמבר (בנקודות)
			3.25	4.75	4.50	שיעור ריבית בנק ישראל (באחוזים)

(2) בסיס האיחוד

חברות מאוחדות

חברות מאוחדות הינן ישויות הנשלטות על ידי הקבוצה. הדוחות הכספיים של חברות מאוחדות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות מאוחדות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הקבוצה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

זכויות שאינן מקנות שליטה הן ההון בחברה מאוחדת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה האם. מדידת זכויות שאינן מקנות שליטה במועד צירוף העסקים - זכויות שאינן מקנות שליטה נמדדות במועד צירוף העסקים בשווי הוגן. הקצאת הרווח הכולל בין בעלי המניות - רווח או הפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר מיוחסים לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה. סך הרווח, ההפסד ורווח כולל אחר מיוחס לבעלים של הבנק ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

עסקאות שבוטלו באיחוד

יתרות הדדיות בקבוצה והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים.

(3) השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לקבוצה השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. קיימת הנחה לפיה החזקה בשיעור של 20% עד 50% במוחזקת מקנה השפעה מהותית. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. השקעה בחברה כלולה נבחנת בכללותה לירידת ערך כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהערך בספרים של ההשקעה אינו בר השבה. ירידת ערך מוכרת כאשר ירידת הערך הינה בעלת אופי אחר מזמני. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקה של הקבוצה, ברווח או הפסד וברווח כולל אחר של ישויות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית.

(4) בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

- הכנסות והוצאות ריבית נכללות על בסיס צבירה, למעט:
 - ריבית שנצברה על חובות בעייתיים שסווגו כחובות שאינם מבצעים מוכרת כהכנסה על בסיס מזומן, כאשר לא קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת של חוב לא צובר. במצבים אלה סכום שנגבה על חשבון הריבית שיוכר כהכנסת ריבית, מוגבל לסכום שהיה נצבר בתקופת הדיווח על היתרה הרשומה הנותרת של החוב לפי שיעור הריבית החוזי. הכנסות ריבית על בסיס מזומן מסווגות בדוח רווח והפסד כהכנסות ריבית בסעיף הרלוונטי. כאשר קיים ספק לגבי גביית היתרה הרשומה הנותרת, כל התשלומים שנגבו משמשים להקטנת קרן ההלוואה. כמו כן, ריבית על סכומים בפיקוד בגין הלוואות לדיור מוכרת בדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.
- הכנסות מעמלות בגין מתן שירותים (כגון: מפעילות בניירות ערך ומכשירים נגזרים, מכרטיסי אשראי, ניהול חשבון, טיפול באשראי, הפרשי המרה ופעילות סחר חוץ) מוכרות ברווח והפסד כאשר לבנק נצמחת זכאות לקבלתן.
- עמלות מסוימות כגון עמלות בגין ערבויות ועמלות מסוימות בגין ליווי פרויקטים מוכרות באופן יחסי על פני תקופת העסקה.

- עמלות ליצירת אשראי ועלויות ישירות ליצירת אשראי מוכרות לאורך חיי ההלוואה כהתאמת תשואה, למעט במקרים של שינוי בתנאים ללווים בקשיים פיננסיים. אם המחויבות פקעה מבלי שמומשה, העמלות מוכרות במועד הפקיעה.
- עמלות הקצאת אשראי מטופלות בהתאם לסבירות המימוש של המחויבות למתן האשראי. במידה והסבירות קלושה, העמלה מוכרת על בסיס קו ישר לאורך תקופת המחויבות, אחרת הבנק דוחה את ההכרה בהכנסה מעמלות אלה עד למועד מימוש המחויבות או עד למועד פקיעתה, לפי המוקדם. אם המחויבות מומשה, אזי העמלות מוכרות בדרך של התאמת התשואה לאורך חיי ההלוואה כאמור לעיל. באם המחויבות פקעה מבלי שמומשה העמלות מוכרות במועד הפקיעה.
- שינוי בתנאי חוב - במקרים של מימון מחדש או שינוי בתנאים של חובות שאינם בעייתיים, בוחן הבנק אם תנאי ההלוואה שונו באופן מהותי. בהתאם לכך בוחן הבנק האם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בהתאם לתנאים החדשים של ההלוואה שונה לפחות ב-10% מהערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שנותרו בהתאם לתנאים הנוכחיים (בתוספת עמלת פירעון מוקדם). במקרים כאמור, כל העמלות שטרם הופחתו וכן עמלות פירעון מוקדם שנגבו מהלקוח בגין שינוי בתנאי אשראי מוכרות ברווח והפסד. אחרת העמלות הנ"ל נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה ומוכרות כהתאמת תשואה כאמור לעיל.
- עמלות פירעון מוקדם - עמלות פירעון מוקדם מוכרות מיידית במסגרת הכנסות הריבית למעט עמלות כאמור אשר נכללות כחלק מההשקעה נטו בהלוואה החדשה והמוכרות כהתאמת תשואה.
- ניירות ערך - ראה סעיף (6) להלן.
- מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף (7) להלן.
- הכנסות והוצאות אחרות - מוכרות על בסיס צבירה.

(5) חובות לא צוברים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

זיהוי וסיווג חובות לא צוברים (חלף חוב פגום)

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות לצורך אבחנה ביו חובות בסיווג בעייתי לרבות חובות לא צוברים לבין חובות תקינים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או לא צובר. חוב מסווג כחוב לא צובר כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי (Expected) שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.

חובות (לרבות אגרות חוב) נמצאים בפיגור כאשר הקרן או הריבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר או אם בתוך מסגרת האשראי לא נדקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

לצורך סיווג וטיפול באשראי בעייתי, הבנק מבחין בין:

1. אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית מעל 1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב וההפרשה הנדרשת מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, הערכת מקור ההחזר הראשוני של החוב, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'.

בכל מקרה, חוב מסחרי כאמור, מסווג כחוב לא צובר כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גבייה. בנוסף, חובות של לווים בקשיים פיננסיים שתנאיהם שונו, יסווגו כאשראי לא צובר במועד השינוי.

החל ממועד הסיווג כחוב לא צובר, החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית (חוב כאמור ייקרא "חוב לא צובר").

למידע אודות כללי המחקיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחקיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

2. אשראי לאנשים פרטיים, אשראי לדירור ואשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית נמוכה מ-1 מיליון ש"ח

קבלת החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת על מצב הפיגור של החוב. לצורך כך, הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו.

חובות אלה, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, מסווגים כחובות בסיווג נחות כאשר הבנק אינו מפסיק את צבירת הכנסות הריבית, זאת למעט הלוואות לדירור אשר יסווגו כחובות לא צוברים הכנסות ריבית כאשר הקרן או הריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר.

למידע אודות כללי המחקיקה החשבונאית בגין חובות אלה ראה סעיף "מחקיקה חשבונאית" בהמשך חלק זה.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בשינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים

למידע אודות עדכון מדיניות חשבונאית שיושמה בעקבות יישום לראשונה של כללי החשבונאות החדשים בנושא שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים (חלף ארגון מחדש של חובות בעייתיים) ראה סעיף "יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים" בסעיף ד, להלן.

החזרה של חוב לא צובר למצב של חוב צובר

- ככלל, חוב לא צובר חוזר להיות מסווג כחוב צובר בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:
1. אין בגינו רכיבי קרן או ריבית אשר הגיע מועדם וטרם שולמו והבנק צופה פירעון של הקרן הנוטרת והריבית בשלמותם, לפי תנאי החוזה (כולל סכומים שנמחקו חשבונאית או הופרשו).
 2. כאשר החוב נעשה מובטח היטב ונמצא בהליכי גבייה.
- כמו כן, לגבי חוב של לווה בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים, שסווג כחוב שאינו צובר במועד שינוי התנאים, הבנק רשאי להחזיר את החוב למצב צובר, וזאת בתנאי שבוצע ניתוח אשראי עדכני ומתועד היטב, התומך בחזרה למצב צובר בהתבסס על המצב הכספי של החייב וסיכויי ההחזר בהתאם לתנאים המעודכנים. ההערכה צריכה להיות מבוססת על ביצועי הפירעון הרציפים ההיסטוריים של החייב בתשלומי מזומן ושווה מזומן למשך תקופה סבירה, הנמשכת לפחות שישה חודשים, כאשר הבנק רשאי להביא בחשבון תשלומים שבוצעו במשך תקופה סבירה לפני השינוי בתנאים, אם התשלומים עקביים לתנאים המעודכנים. אחרת, חוב של לווה בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים חייב להמשיך להיות מסווג כחוב לא צובר.

הפרשה להפסדי אשראי - מדידה

כאמור לעיל, החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מדידת הפסדי אשראי הנובעים ממכשירים פיננסיים כמפורט בנושא 326 בקודיפיקציה (ASC 326) - מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי.

כחלק מיישום התקן, הבנק קבע נהלים לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי להכיר בהפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים למדידת הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים לאיגרות חוב המוחזקות לפדיון ותיק איגרות החוב הזמינות למכירה וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

אומדן ההפרשה להפסדי אשראי צפויים מחושב על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי תוך הבאה בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים. התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים אינם מובאים בחשבון, אלא אם מתקיים אחד או יותר מהבאים: (א) במועד הדיווח קיימת לבנק ציפייה סבירה (reasonable expectation) שיבוצע שינוי בתנאים ללווה בקשיים פיננסיים; או (ב) אופציות הארכה או החידוש נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי הבנק.

בעת פיתוח אומדן הפסדי האשראי הצפויים, הבנק הביא בחשבון את ההשפעות של אירועי העבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על יכולת הגבייה (collectability) של הנכסים הפיננסיים.

ככלל, חישוב ההפרשה להפסדי האשראי הצפויים מוערך על בסיס קבוצתי כאשר הנכסים הינם בעלי מאפייני סיכון דומים. מאפיינים אלה כוללים, בין היתר: (1) ענף הפעילות של הלווה; (2) ציוני או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים; (3) דירוג סיכון או סיווג סיכון; (4) סוג הנכס הפיננסי.

לכל קבוצה של נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים בהתאם לאחת השיטות למדידת ההפרשה המותרות בתקן, אשר להערכת הבנק צפויה להביא לידי האומדן הטוב ביותר של ההפרשות להפסדי אשראי.

על מנת להעריך את האומדן להפסדי אשראי צפויים לאורך התקופה החוזית של הנכסים, הבנק מתבסס על מידע היסטורי תוך בחינת הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות וניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. לצורך קביעה זו, הבנק מביא בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים לרבות גורמים רלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה, כגון: המצב הכספי של הלווה, דירוג האשראי שלו, איכות הנכס, יכולתו של הלווה לבצע תשלומי קרן או ריבית במועד שנקבע, יתרת הזמן לפירעון, ההיקף והחומרה של נכסים פיננסיים בפגור, בסיווג או דירוג שלילי, מדיניות ונהלי מתן האשראי של הבנק, לרבות שינויים באסטרטגיית מתן האשראי, תהליכי חיתום ועוד.

כאשר התקופה סבירה וניתנת לביסוס שקבע הבנק קצרה מאורך החיים של הנכס הפיננסי, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, כגון: שינוי בשיעור האבטלה, ערכי נכסים, ערכי סחורות, פיגורים, ועוד. החזרה למידע על הפסדים היסטוריים יכול להתבצע באחת מהשיטות הבאות: (1) חזרה באופן מיידי; (2) חזרה על בסיס קו ישר; (3) שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר. למידע אודות השיטות שנבחרו, ראה התייחסות להלן.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי צרכני (לא לדיר)

עבור תיק האשראי הצרכני שכולל אשראי לאנשים פרטיים, למעט הלוואות לדיר, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת הסתברות לשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים, כגון דירוג פנימי של הלקוח, סוג הנכס הפיננסי ועוד.

לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע, כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים חוזי ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מיידי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לדיוור

עבור תיק האשראי לדיוור, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת הסתברות לכשל/הפסד בהינתן כשל (PD/LGD), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים לפי דירוג פנימי וגיל ההלוואה. לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע, כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם על בסיס הקו הישר על פני תקופה של 5 שנים, שמייצגת כמחצית ממשך החיים הממוצע של התיק.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי מסחרי

עבור מרבית תיק האשראי המסחרי, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטה מבוססת שיעורי הפסד (Loss-Rate), תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים על בסיס דירוג פנימי של הלווה וענף הפעילות שלו. לצורך ביצוע סגמנטציה על בסיס ענף הפעילות של הלווה הבנק חילק את האשראי המסחרי לשישה ענפי משק מרכזיים: תעשייה, בינוי ונדלן - בינוי, בינוי ונדלן - פעילות בנדלן, מסחר, שירותים פיננסים ומסחרי אחר. לצורך התאמת המידע ההיסטורי לתנאים כלכליים נוכחיים ובגין ציפיות לתנאים כלכליים עתידיים, הבנק קבע, כי התקופה הסבירה וניתנת לביסוס הינה שנה. עבור נכסים בעלי אורך חיים ארוך מתקופה זו, הבנק חוזר להשתמש במידע היסטורי שאינו מותאם לתחזית באופן מיידי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי לממשלות ובנקים

עבור אשראי לממשלות ובנקים, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים בהתאם לדירוג חיצוני. בנוסף לכך, הבנק קבע קריטריונים וגורמים שנלקחים בחשבון על מנת לקבוע כי עבור חשיפות מסוימות לממשלות, הפסדי האשראי הצפויים הינם אפסיים.

הפרשה להפסדי אשראי - חשיפות אשראי חוץ מאזניות

חשיפות אשראי חוץ מאזניות כוללות חשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי תעודות, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות כביטוח, ומכשירים דומים אחרים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ מאזניות מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה ומבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי בעת כשל של סיכון החשיפה החוץ מאזנית. שיעור המימוש הצפוי בעת כשל מחושב על ידי הבנק עבור כל סוג של חשיפה חוץ מאזנית, בהתבסס על ניסיון העבר המצביע על שיעורי המימוש לאשראי בעת כשל.

הפרשה להפסדי אשראי - ניירות ערך בתיק לפדיון

עבור ניירות ערך המוחזקים בתיק לפדיון, הבנק מודד את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים על בסיס שיטת PD/LGD תוך פילוח תיק האשראי לסגמנטים בעלי מאפייני סיכון דומים בהתאם לדירוג חיצוני. הבנק אינו מודד הפסדי אשראי צפויים בגין איגרות חוב ממסלוליות מסוימות, מאחר שהמידע על הפסדי אשראי היסטוריים, לאחר התאמת לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת הינו אפס.

הפרשה להפסדי אשראי - איגרות חוב זמינות למכירה

הבנק אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין איגרות חוב זמינות למכירה בכל מועד דיווח, כאשר השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת. בכל מועד בו השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת, הבנק בוחן האם הירידה בשווי הוגן נובעת מהפסדי אשראי או גורמים אחרים. ירידת ערך שנובעת בקשר להפסדי אשראי, נרשמת באמצעות הפרשה להפסדי אשראי ואילו ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי, נרשמת דרך רווח כולל אחר, נטו ממס.

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, הבנק מחשב את ההפרשה להפסדי אשראי צפויים עבור ניירות ערך זמינים למכירה באופן פרטני, לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, שבאמצעותה הבנק משווה את ערכם הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, אשר נקבעים על בסיס אירועי עבר, תנאים נוכחיים ועל תחזיות סבירות וניתנות לביסוס (כגון: גורמים ענפיים, גיאוגרפיים, כלכליים ופוליטיים, הרלוונטיים ליכולת הגבייה של אותה איגרת חוב), לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. ההפרשה כאמור נקבעת כנגד רישום של הוצאה בגין הפסד אשראי, כדי לשקף את רכיב הפסד האשראי של הירידה בשווי ההוגן אל מתחת לעלות המופחתת. ההפרשה להפסדי אשראי בגין איגרת חוב זמינה למכירה מוגבלת כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש שבין העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנה, הנקרא רצפת השווי ההוגן.

אם השווי ההוגן של נייר הערך עולה עם הזמן, כל הפרשה להפסדי אשראי שלא נמחקה חשבונאית מתבטלת באמצעות הקטנת הוצאה בגין הפסדי אשראי.

הפרשה להפסדי אשראי - אשראי המוערך על בסיס פרטני

בהתאם להנחיות שנקבעו בנושא 326 בקודיפיקציה, כאשר הבנק זיהה, כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים, הבנק מעריך את ההפרשה להפסדי אשראי עבור נכסים אלו על בסיס פרטני. בהתאם לבחינה שבוצעה על ידי הבנק, סוגי האשראי שזוהו כי אינם חולקים מאפייני סיכון דומים של נכסים פיננסיים אחרים הינם חובות לא צוברים עם יתרה חוזית של מעל 1 מיליון ש"ח, אשר בגינם ההפרשה מחושבת על בסיס פרטני, תוך שימוש בשיטת היוון תזרימי מזומנים ו/או על בסיס שווי הביטחון עבור הלוואות שגבייתן מותנה בביטחון.

בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה

בנוסף לכך, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי. הערכת נאותות כאמור מתבססת על שיקול הדעת של ההנהלה אשר מתחשב בסיכונים הגלומים בתיק האשראי וחולשות ומגבלות בשיטות ההערכה שמיושמות על ידי הבנק לקביעת ההפרשה.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו שנחשב כאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי חוב שגבייתו מותנית בביטחון הבנק מבצע באופן מיידי מחיקה חשבונאית כנגד יתרת ההפרשה להפסדי אשראי של החלק של היתרה הרשומה של החוב העודף על השווי ההוגן של הביטחון.

לגבי אשראי מסחרי בגין חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות שלא כרוכות בויתור משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) נמוכה מ-1 מיליון ש"ח ואשראי לאנשים פרטיים, שאינו לדיור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית כאשר הם הופכים לחובות בפיגור של 150 ימים או יותר. לעניין זה יצוין כי אם החוב מובטח על ידי ביטחון שאינו דירת מגורים, ותפיסת הביטחון החלה והינה מובטחת, הבנק מוחק חשבונאית רק את החלק של יתרת החוב הרשומה העודף על שווי הביטחון (בניכוי עלויות מכירה).

לגבי הלוואות לדיור בביטחון נכס למגורים, הבנק מבצע הערכה עדכנית של שווי הביטחון לא יאוחר מהמועד שבו החוב הופך לחוב בפיגור של 180 יום או יותר ומבצע מחיקה חשבונאית לחלק של יתרת החוב הרשומה העודף על השווי של הביטחון (בניכוי עלויות מכירה). יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דרישות הגילוי

הבנק מיישם דרישות הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי כפי שנקבעו במסגרת סעיף 10-310 בקודיפיקציה בדבר "חובות" ובהתאם לדרישות הגילוי בסעיף 20-326 בקודיפיקציה בדבר "מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי - מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת", על בסיס מאוחד.

ראה גם באור 13 בדבר "סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" וכן באור 29 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי".

הבנק התאים את גילויים אלו למתכונת הגילוי החדשה ולגילוי בדבר חובות לא צוברים חלק חובות פגומים, תוך סיווג מחדש של מספרי השוואה על מנת להתאימם למתכונת הגילוי החדשה, למעט דרישות הגילוי בגין איכות אשראי לפי שנת העמדת האשראי, אשר לא נדרשים לגבי נתונים השוואתיים, לתקופות שלפני היישום לראשונה.

(6) ניירות ערך

- ניירות ערך בהם משקיע הבנק מסווגים לשלושה תיקים כלהלן:
 - אגרות חוב מוחזקות לפדיון - אגרות חוב אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקן עד למועד הפדיון, למעט אגרות חוב אשר ניתנות לפרעון מוקדם או לסילוק בדרך אחרת כך שהבנק לא יכסה, במהות את כל (Substantially all) השקעתו הרשומה. אגרות חוב מוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי העלות בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה והפרשי שער שנצברו, בהתחשב בחלק היחסי של הפרמיה או הניכיון ובניכוי הפסדים בגין הפרשה להפסדי אשראי והפסדים ממחיקה חשבונאית (עקב ירידת ערך).
 - אגרות חוב זמינות למכירה - אגרות חוב אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר. אגרות חוב זמינות למכירה מוצגות במאזן לפי שווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן לא נכללים בדוח רווח והפסד ומדווחים נטו, בניכוי עתודה מתאימה למס, בסעיף נפרד בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר, למעט הפסדים בגין הפרשה להפסדי אשראי והפסדים ממחיקה חשבונאית (עקב ירידת ערך).

- ניירות ערך למסחר - ניירות ערך אשר נרכשו ומוחזקים במטרה למוכרם בתקופה הקרובה או ניירות ערך אשר הבנק בחר למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח והפסד לפי חלופת השווי ההוגן, למעט מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן ביום הדיווח. רווחים והפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- מניות שאינן למסחר -
- מניות שקיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי שווי הוגן ביום הדיווח. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.
- מניות שלא קיים לגביהן שווי הוגן זמין מוצגות במאזן לפי עלות בניכוי ירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשינויים במחירים נצפים כאמור, נזקפים לדוח רווח והפסד.
- הכנסות מדיבידנד, צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער, הפחתת פרמיה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית) וכן הפרשה להפסדי אשראי והפסדים ממחיקה חשבונאית (עקב ירידת ערך) נזקפים לדוח רווח והפסד.
- השקעותיו של הבנק בקרנות השקעה פרטיות מטופלות לפי עלות בניכוי הפסדים מירידת ערך בתוספת או בניכוי שינויים במחירים נצפים. רווח מהשקעות בקרנות השקעה נזקף לדוח רווח והפסד בעת מימוש ההשקעה.
- עלות ניירות ערך שמומשו מחושבת על בסיס "נכנס ראשון יוצא ראשון".
- לעניין חישוב שווי הוגן - ראה סעיף (8) להלן.
- לעניין טיפול בירידת ערך - ראה סעיף (9) להלן.

(7) מכשירים פיננסיים נגזרים, לרבות חשבונאות גידור

הבנק מחזיק במכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור החשיפה לסיכונים מסוימים (כגון: סיכונים ריבית, סיכונים מטבע חוץ) וכן נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו. ככלל, נגזרים מוכרים לראשונה בשווי הוגן. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים הנגזרים בשווי הוגן, כשהשינויים בשווי הוגן מטופלים כמתואר להלן:

חשבונאות גידור

הבנק חשוף לסיכונים ריבית הנובעים, בין היתר, מהשקעותיו באגרות חוב בריבית קבועה. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכונים אלה, הבנק מייעד מכשירים פיננסיים מסוימים, כגידורי שווי הוגן. במועד תחילת יחסי הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור ואת מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה שלו לביצוע הגידור. התייעוד כולל זיהוי של כל אחד מאלה: מכשיר מגדר; הפריט או העסקה המגודרים; מהות הסיכון המגודר; והשיטה אשר תשמש את הבנק להערכת אפקטיביות יחסי הגידור בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של הפריט המגודר (בגידור שווי הוגן) המיוחסים לסיכון המגודר.

גידור שווי הוגן

הבנק מייעד מכשירים נגזרים כמגדרים את החשיפה לשינויים בשווי ההוגן של נכס או התחייבות, או חלק מזוהה שלהם, שניתן ליחס לסיכון מסוים. כאשר מכשיר נגזר משמש כמכשיר מגדר בגידור שווי הוגן, השינויים בשווי ההוגן שנכללו בהערכת אפקטיביות הגידור, מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים באותו סעיף בו מוצגות השפעות הפריט המגודר. הרווח או ההפסד (קרי, השינוי בשווי ההוגן) בגין הפריט המגודר המיוחס לסיכון המגודר, מטופל כהתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר ומוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד. ההתאמה לערך בספרים של הפריט המגודר תטופל באופן דומה לרכיבים אחרים של הערך בספרים שלו. הבנק מפסיק ליישם חשבונאות גידור כאשר: הקריטריונים ליישום חשבונאות גידור אינם מתקיימים עוד; הנגזר פוקע, נמכר, מבטל או ממומש; או כאשר הבנק מבטל את הייעוד של יחסי הגידור.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ניהול ALM). השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה מוכרים ברווח והפסד עם היווצרותם ומוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים העומדים בפני עצמם

מכשירים נגזרים שאינם משמשים לצרכי גידור והעומדים בפני עצמם נמדדים בשווי הוגן ומוצגים במאזן בסעיף נכסים או התחייבויות בגין מכשירים נגזרים. השינויים בשווי ההוגן מוכרים באופן שוטף בדוח רווח והפסד ומוצגים בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים המהווים נגזרים משובצים שהופרדו

מכשירים נגזרים משובצים מופרדים מהחזזה המארח ומטופלים בנפרד כמכשירים נגזרים בהתאם להוראות תת נושא 10-815 בקודיפיקציה כאשר: (1) המאפיינים הכלכליים והסיכונים של המכשיר הנגזר המשובץ אינם קשורים באופן ברור והדוק למאפיינים הכלכליים ולסיכונים של החזזה המארח;

(2) המכשיר המעורב אינו נמדד מחדש על פי שווי ההוגן בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים מתאימים אחרים, תוך דיווח על שינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד בעת היווצרותם; וכן (3) מכשיר נפרד עם אותם תנאים כשל המכשיר הנגזר המשובץ מקיים את ההגדרה של נגזר. במקרים מסוימים (כגון מקרים בהם לבנק אין את היכולת להפריד נגזר משובץ מהחובה המארח), הבנק בוחר למדוד את המכשיר הפיננסי המעורב בשלמותו בשווי ההוגן, תוך דיווח על השינויים בשווי ההוגן בדוח רווח והפסד. הבחירה כאמור נעשית במועד רכישת המכשיר המשולב או בקרות אירועים מסוימים בהם המכשיר כפוף למדידה מחדש (remeasurement event), כגון: כתוצאה מצירופי עסקים או משינויים מהותיים של מכשירי החוב. בחירה במדידה לפי שווי ההוגן כאמור הינה בלתי חוזרת ונעשית לכל מכשיר בנפרד.

8 קביעת שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים

שווי ההוגן מוגדר כמחיר אשר היה מתקבל במכירת נכס או המחיר שהיה משולם בהעברת התחייבות בעסקה רגילה בין משתתפים בשוק במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי ההוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמצער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של הבנק. תת-נושא 10-820 בקודיפיקציה מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת השווי ההוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי ההוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים, אשר לבנק יש יכולת לגשת אליהם במועד המדידה.
- נתוני רמה 2: נתונים הנצפים עבור הנכס או ההתחייבות, במישרין או בעקיפין, שאינם מחירים מצוטטים הנכללים ברמה 1.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות.

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר, אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. המחיר המצוטט המשמש לקביעת שווי ההוגן אינו מותאם בשל גודל הפוזיציה של הבנק יחסית לנפח המסחר (פקטור גודל ההחזקה). אם מחיר שוק מצוטט זה אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה), פרט למניות שאינן למסחר שלא מתקיים לגביהן שווי ההוגן זמין הנמדדות כמפורט בסעיף (6) לעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים וניירות ערך שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

FAS 157 (ASC 820) דורש לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפקו על ידי הבנק ונמדדים לפי שווי ההוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של הבנק, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד. להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 32, "תורות ואומדני שווי ההוגן של מכשירים פיננסיים".

9 ירידת ערך מכשירים פיננסיים

ניירות ערך - אגרות חוב זמינות למכירה או מוחזקות לפדיון

ראה סעיף (5) לעיל.

ניירות ערך - מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין

הבנק מבצע בכל תקופת דיווח הערכה איכותית המביאה בחשבון אינדיקטורים לירידת ערך על מנת להעריך האם חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. אם לפי הערכה זו חלה ירידת ערך של ההשקעה במניות, הבנק מעריך את השווי ההוגן של ההשקעה במניות, לצורך קביעת סכום ההפסד מירידת ערך.

אשראי לציבור ויתרות חוב

ראה סעיף (5) לעיל.

(10) קיזוז נכסים והתחייבויות פיננסיים

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות הנובעים מאותו צד נגדי ויציג במאזן את יתרתם נטו בהתקיים התנאים המצטברים הבאים:

- א. בגין אותן ההתחייבויות, קיימת זכות חוקית ניתנת לאכיפה (legally enforceable right) לקיזוז ההתחייבויות מהנכסים;
- ב. קיימת כוונה לפרוע את ההתחייבות ולממש את הנכסים על בסיס נטו או בו זמנית;
- ג. גם הבנק וגם הצד הנגדי חייבים אחד לשני סכומים הניתנים לקביעה (determinable amounts).

הבנק מקזז נכסים והתחייבויות עם שני צדדים נגדיים שונים ומציג במאזן סכום נטו בהתקיים כל התנאים המצטברים לעיל, ובתנאי שישנו הסכם בין שלושת הצדדים המעגן באופן ברור את זכות הבנק בגין אותן ההתחייבויות, לקיזוז.

הבנק מקזז פקדונות שפרעונם למפקיד מותנה במידת הגביה מן האשראי והאשראי שניתן מפקדונות אלה, כשאין לבנק סיכון להפסד מהאשראי.

(11) העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

הבנק מיישם את כללי המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת הוראות תת נושא 10-860 בקודפיקציה, בדבר העברות ושירות של נכסים פיננסיים, לצורך הטיפול בהעברות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות.

בהתאם לכללים אלו, העברת נכס פיננסי תטופל חשבונאית כמכירה, אם ורק אם, מתקיימים כל התנאים הבאים: העברה של נכס פיננסי שלם, של קבוצת נכסים פיננסיים שלמים, או של זכות משתתפת בנכס פיננסי שלם, שבה הבנק (המעביר) מוותר על השליטה בנכסים פיננסיים אלה, נרשמת כמכירה אם ורק אם מתקיימים כל התנאים הבאים: (1) הנכסים הפיננסיים שהועברו בודדו מהמעביר והינם מעבר להישג יד של המעביר ונושיו גם במקרה של פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר; (2) לכל מקבל יש זכות לשעבד או להחליף את הנכסים (או את זכויות המוטב) שקיבל, ואין תנאי שגם מגביל את המקבל מלנצל את זכותו לשעבד או להחליף וגם מעניק למעביר הטבה גדולה יותר מאשר הטבה טריוויאלית; ו-(3) המעביר אינו משמר שליטה אפקטיבית בנכסים הפיננסיים שהועברו.

במידה והבנק מבצע העברה של חלק מנכס פיננסי שלם, הבנק בוחן האם ההעברה כאמור מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת. לזכות משתתפת (participating interest) יש את כל המאפיינים הבאים: (א) מתאריך ההעברה ואילך, היא מייצגת זכות בעלות יחסית (pro rata) בנכס פיננסי שלם; (ב) ממועד העברה ואילך, כל תזרימי המזומנים המתקבלים מהנכס הפיננסי השלם מחולקים באופן יחסי בין מחזיקי הזכויות המשתתפות בסכום השווה לחלקם בבעלות; (ג) לזכויותיהם של כל אחד ממחזיקי הזכויות המשתתפות (לרבות המעביר, בתפקידו כמחזיק זכויות משתתפות) יש קדימות זהה, ולא קיימת זכות של מחזיק זכות משתתפת כלשהו, הנחותה לעומת זכות של מחזיק זכות משתתפת אחרת; ו-(ד) לאף צד אין את הזכות לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם, אלא אם כל מחזיקי הזכויות המשתתפות מסכימים לשעבד או להחליף את הנכס הפיננסי השלם.

במידה וההעברה מקיימת את התנאים לרישום כמכירה, הבנק גורע את הנכסים הפיננסיים שהועברו, מכיר בנכסים שהתקבלו ובהתחייבויות שנגרמו הנובעים מהמכירה (נכסים שהתקבלו והתחייבויות שהתהוו) בשווי הוגן. הפער בין השווי ההוגן של התקבולים נטו שהתקבלו לבין הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים שנמכרו מוכר בדוח רווח והפסד.

במידה וההעברה אינה מקיימת את תנאי המכירה כאמור לעיל, או אם העברה של חלק מנכס פיננסי שלם אינה מקיימת את ההגדרה של זכות משתתפת, ההעברה כאמור מטופלת כחוב מובטח (secured borrowing) עם שיעבוד של ביטחון (pledge of collateral). הבנק ממשיך לרשום במאזן את הנכסים הפיננסיים שהועברו, ללא שינוי במדידה שלהם.

בנוסף, בהתאם לעדכון להוראות בנק ישראל בנושא שיפור שימושיות הדוחות הכספיים לשנים 2017 ו-2018, עודכנו דרישות הגילוי בנוגע לעסקאות סינדיקציה. ראה באור 29 בדבר "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרדה להפסדי אשראי".

סילוק התחייבויות

הבנק גורע התחייבות אם ורק אם היא סולקה. התחייבות סולקה בהתקיים אחד משני התנאים הבאים: (א) הבנק שילם למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות; או (ב) הבנק שוחרר משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה, מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

עסקאות השאלת ניירות ערך המנוהלות כעסקאות אשראי

הבנק מיישם הוראות ספציפיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור לטיפול בעסקאות השאלה או שאילה של ניירות ערך שבהן ההשאלה מבוצעת כנגד איכות האשראי הכללית והבטחות הכלליים של השואל, כאשר השואל אינו מעביר אל המשאיל כביטחון מכשירים נזילים המתייחסים ספציפית לעסקת השאלת ניירות הערך, אשר המשאיל רשאי למכור או לשעבד אותם.

טיפול בהשאלה לא מובטחת של ניירות ערך מהתיק הזמין למכירה או מהתיק למסחר

ביום שבו הבנק משאיל ניירות ערך לצורך כיסוי מכירה בחסר של השואל, הבנק גורע את ניירות הערך שהושאלו, ומכיר באשראי בסכום שווה השוק של ניירות הערך ביום ההשאלה. בתקופות עוקבות, הבנק מודד את האשראי שניתן באותו אופן שבו נמדד נייר הערך לפני שהושאל. האשראי נמדד לפי שווי שוק, הכנסות על בסיס צבירה נרשמות כהכנסות ריבית מאשראי ושינויים בשווי השוק (מעבר לשינויים בבסיס צבירה) מוכרים במסגרת "הכנסות מימון שאינן מריבית" כאשר מדובר בניירות ערך בתיק למסחר, או ברווח כולל אחר, כאשר מדובר באגרות חוב זמינות למכירה. בסיום ההשאלה, הבנק מכיר מחדש בנייר הערך וגורע את האשראי.

טיפול בשאילה לא מובטחת של ניירות ערך

שאילה לא מובטחת של ניירות ערך על ידי הבנק נרשמת במועד השאילה כפקדון, לפי השווי ההוגן של נייר הערך שהתקבל במועד השאילה. נייר הערך שהתקבל מוכר בסעיף ניירות ערך ומסווג בתיק למסחר. כל עוד הבנק לא מוכר בחסר את נייר הערך ששאל, הבנק רושם בכל מועד דיווח את ההפרש, בין אם הוא חיובי ובין אם הוא שלילי, בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך לבין היתרה שכלולה בסעיף פקדונות הציבור (או פקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור). שינויים בתקופת הדיווח בסעיף זה הנובעים משינויים בשווי השוק של הנייר נרשמים כנגד "הכנסות מימון שאינן מריבית" (שינויים אלה מקזים את הרווחים או ההפסדים שנרשמו בדוח רווח והפסד בגין נייר הערך שעדיין לא נמכר בחסר). כאשר הבנק מוכר בחסר נייר ערך ששאל, בכל מועד דיווח הבנק בוחן האם ההפרש בין שווי השוק למועד הדיווח של נייר הערך שנמכר בחסר לבין היתרה בגין עסקת השאילה הלא מובטחת שכלולה בסעיף פקדונות הציבור (או פקדונות של אחרים, אם השאילה אינה מהציבור) חיובי. במידה וההפרש כאמור חיובי, הוא מוכר ומדווח כנגד "הכנסות מימון שאינן מריבית" בדוח רווח והפסד.

(12) רכוש קבוע (בנינים וציוד)

הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע, לרבות פריטי נדל"ן להשקעה, נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מצטברים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד הקשור, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה. רווח או הפסד מגרעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגרעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "הכנסות אחרות" בדוח רווח והפסד.

פחת

פחת נזקק לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ששיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. שיפורים במושכר מופחתים לאורך התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה לבין אורך החיים השימושיים. קרקעות בבעלות הבנק אינן מופחתות. נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים על מנת שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. האומדנים בנושא שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש, כאשר אירועים או שינויים בנסיבות מצביעים על כך שהאומדנים הנוכחיים אינם נאותים עוד ומותאמים בעת הצורך.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים (או קבוצת נכסים) לא שוטפים לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה. למטרת בחינה ומדידה של ירידת ערך, הבנק מקבץ נכס (או קבוצת נכסים) יחד עם נכסים והתחייבויות אחרות לרמה הנמוכה ביותר אשר מפיקה תזרימי מזומנים אשר אינם תלויים בתזרימי המזומנים של קבוצות אחרות של נכסים והתחייבויות. הפסדים מירידת ערך שיוכרו יזקפו לנכס (או לקבוצת נכסים) שבתחולת נושא 360 בקודפיקציה בלבד. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של נכס לא שוטף (קבוצת נכסים) אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים הלא מהווים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) וממימושו.

ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) לבין שווי ההון ונזקפים לדוח רווח והפסד.

כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הלא שוטף (קבוצת נכסים) מהווה בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

(13) חכירות

חוזים המקנים לבנק שליטה בשימוש בנכס במסגרת חכירה במשך תקופת זמן עבור תמורה, מטופלים כחכירות. בעת ההכרה לראשונה מוכרת התחייבות בסכום השווה לערך הנוכחי של דמי החכירה העתידיים במהלך תקופת החכירה (תשלומים אלו אינם כוללים תשלומי חכירה משתנים), ובמקביל מוכר נכס זכות שימוש בגובה ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי תמריצי חכירה, ובתוספת עלויות ישירות שהתהוו בחכירה.

תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לבטל את החכירה אם ודאי באופן סביר שהחוכר יממש או לא יממש את האופציה, בהתאמה, ויחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך או לא לבטל את החכירה כאשר זכות המימוש נשלטת על ידי המחכיר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית לפיה חכירות לטווח קצר של עד שנה מטופלות באופן בו דמי החכירה נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה, ללא הכרה בנכס זכות שימוש ו/או התחייבות בגין חכירה בדוח על המצב הכספי.

בחכירה של קרקע ומבנים, מרכיבי הקרקע והמבנים נבחנים בנפרד לצרכי סיווג ומדידה, כאשר שיקול משמעותי בסיווג מרכיב הקרקע הינו העובדה כי קרקע בדרך כלל בעלת אורך חיים בלתי מוגדר.

הבנק בחר ליישם את ההקלה הפרקטית שלא להפריד רכיבים שאינם חכירה, כגון שירותים או תחזוקה, מרכיבי חכירה, אלא לטפל בהם כרכיב חכירה יחיד.

מדידה עוקבת

לאחר ההכרה לראשונה, התחייבות בגין חכירה תפעולית נמדדת בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. כמו כן, הבנק בוחן נכס זכות שימוש (בגין חכירה תפעולית ומימונית) לצורך ירידת ערך בהתאם להוראות תת נושא 35-10-360 בקודיפיקציה בדבר ירידות ערך בגין רכוש קבוע.

תשלומי חכירה תפעולית

תשלומי החכירה, למעט דמי חכירה משתנים, נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תשלומי חכירה משתנים התלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופת השינוי. תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית מוכרים ברווח והפסד בתקופה בה צפוי כי תושג המטרה הספציפית המביאה להשתנות תשלומי החכירה, ויבוטלו בתקופה בה כבר לא צפוי, כי המטרה הספציפית תושג.

בכל מועד דיווח עוקב, נכס זכות השימוש מוכר בגובה העלות המופחתת של ההתחייבות בגין חכירה, מותאם בגין תשלומי חכירה ששולמו מראש או שנצברו ובניכוי יתרת תמריצי החכירה, בתוספת עלויות ישירות שטרם הופחתו ובניכוי הפסדים מירידות ערך שנצברו בגין הנכס זכות שימוש.

(14) נכסים בלתי מוחשיים

עלויות תוכנה לשימוש עצמי

תוכנה אשר נרכשה על ידי הקבוצה נמדדת לפי עלות, הכוללת בדרך כלל עלויות עסקה, בניכוי הפחתות והפסדים מירידת ערך שנצברו. הבנק מהוון עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי רק כאשר: (1) השלב הראשוני בפרויקט הושלם; ו- (2) ההנהלה, בעלת הסמכות המתאימה, אישרה והתחייבה לממן, באופן ישיר או עקיף, פרויקט לפיתוח תוכנה וכן, צפוי כי הפיתוח יושלם.

בעת פיתוח או השגת תוכנה לשימוש עצמי, הבנק מהוון את העלויות הבאות: עלויות ישירות של חומרים ושירותים שנצרכו, עלויות שכר עבודה של עובדים הקשורים באופן ישיר לפעילות פיתוח או השגת התוכנה. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח ועלויות בשלב הראשוני של הפרויקט נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

עלויות עוקבות

עלויות שדרוגים ושיפורים של תוכנה לשימוש עצמי מהווים רק אם צפוי שההוצאות שהתהוו יובילו לפונקציונליות נוספת. עלויות עוקבות אחרות מוכרות כהוצאה בעת התהוותן.

הפחתות

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרו מפרויקט תוכנה מופחתים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושי של התוכנה, החל מהמועד שבו התוכנה מוכנה לשימושה המיועד. בהקשר זה, התוכנה מוכנה לשימושה המיועד כאשר כל הבדיקות המהותיות הושלמו.

אומדן אורך החיים השימושיים של עלויות תוכנה לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואה הינו 5 שנים. האומדנים בדבר אורך החיים השימושיים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר נבחנים מחדש מידי תקופה בכדי לקבוע אם אירועים ונסיבות מצדיקים שינוי ביתרת התקופה להפחתה ומותאמים במידת הצורך.

ירידת ערך

הבנק בוחן נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר לצורך ירידת ערך כאשר מתרחשים אירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהעלות המופחתת עשויה לא להיות ברת-השבה. הפסדים מירידת ערך מוכרים רק אם הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי אינו בר-השבה ועולה על שווי ההוגן. הערך בספרים אינו בר-השבה אם הוא עולה על סך תזרימי המזומנים בערכים לא מהוונים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכס וממימושו הסופי.

ההפסדים מירידת הערך הינם בגובה ההפרש שבין הערך בספרים של הנכס הבלתי מוחשי לבין שווי ההוגן ונזקפים לדוח רווח והפסד. כאשר מוכר הפסד מירידת ערך, הערך בספרים המתואם של הנכס הבלתי מוחשי הינו בסיס עלות חדש. הפסדים אלו אינם מבוטלים בתקופות עוקבות גם אם מתרחשת עליית ערך.

דוגמאות לאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על ירידת ערך של עלויות פיתוח עצמי של תוכנות מחשב:

- (1) לא צפוי כי התוכנה תספק שירותים פוטנציאליים משמעותיים;
 - (2) חל שינוי מהותי באופן או בהיקף השימוש בתוכנה או בשימוש הצפוי בתוכנה;
 - (3) בוצע או יבוצע בעתיד שינוי מהותי בתוכנה;
 - (4) העלויות לפיתוח או הסבת התוכנה המיועדת לשימוש עצמי חורגות משמעותית מהסכומים שנצפו מראש.
- כאשר לא צפוי יותר שפיתוח התוכנה יושלם הבנק מעדכן את הערך בספרים של התוכנה כך שגובהו יהיה לפי הנמוך מבין ערכו בספרים לשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה. בהקשר זה, קיימת הנחה ניתנת לסתירה, כי שוויה ההוגן של התוכנה במקרה זה הינו אפס.

(15) זכויות עובדים

הטבות לאחר פרישה - פנסיה, פיצויים והטבות אחרות (להלן - "פיצויים") - תכניות להטבה מוגדרת

הטבת פיצויים הינה חלק מהתגמול המשולם לעובד תמורת שירותיו. בתכנית פיצויים להטבה מוגדרת, הבנק מבטיח לספק, בנוסף לשכר השוטף, תשלומי פיצויים בעת הפרישה או סיום השירות. ברמה הכללית, סכום ההטבה שישולם תלוי באירועים עתידיים מסוימים הכלולים בנוסחת ההטבה של התכנית, אשר לעתים קרובות כוללת את מספר שנות השירות שסיפק העובד ואת התגמול של העובד בשנים מיד לפני הפרישה או הסיום. עלות פיצויים נטו לתקופה הינה הסכום המוכר בדוחות הכספיים של הבנק כעלות של תכנית פיצויים לתקופה מסוימת. המרכיבים של עלות פיצויים לתקופה נטו הם עלות שירות, עלות ריבית, תשואה בפועל על נכסי התכנית, רווח או הפסד, הפחתה של עלות או זיכוי בגין שירות קודם, והפחתה של נכס או מחויבות בגין המעבר, הקיימים במועד היישום לראשונה, בהתאם להוראות הדיווח לציבור. המונח עלות פיצויים נטו לתקופה משמש במקום הוצאת פיצויים נטו לתקופה, מכיוון שחלק מן העלות המוכרת בתקופה עשוי להיות מהוון יחד עם עלויות נוספות כחלק מנכס, כדוגמת תוכנה לשימוש עצמי.

לעניין זה, רווח או הפסד הינו הסכום של (1) ההפרש בין התשואה בפועל על נכסי תכנית לבין התשואה החזויה על נכסי תכנית ושל (2) ההפחתה של הרווח או ההפסד נטו שהוכרו ברווח כולל אחר מצטבר.

הטבות פיצויים מיוחסות בדרך כלל לתקופות שירות של עובד בהתבסס על נוסחת ההטבה של התכנית במידה והנוסחה מציגת ייחוס או משתמע ממנה ייחוס.

הבנק מחשב את שיעור התשואה החזוי לטווח ארוך על נכסי התכנית תוך שימוש בשיעורי התשואה ההיסטוריים לאורך תקופת זמן ארוכה בתיק עם הרכב נכסים דומה. לצורך זה, הבנק נעזר בנתונים זמינים בשוק על כל אחת מהקטגוריות המשמעותיות של הנכסים בתיק, ומשקלל אותם לפי ההרכב של נכסי התכנית.

המחויבות בגין הטבה חזויה משקפת את הערך הנוכחי האקטוארי של כל ההטבות המיוחסות לשירות של העובד שסופק לפני מועד המאזן. מדידת מחויבות זו תתבסס על הנחות אקטואריות המתאימות למועד המאזן של הבנק (לדוגמה: תחלופה, תמותה, שיעורי היוון וכן הלאה).

אם המחויבות בגין הטבה חזויה עולה על השווי ההוגן של נכסי התכנית, הבנק מכיר במאזן בהתחייבות השווה להתחייבות הלא ממומנת בגין הטבה חזויה. אם השווי ההוגן של נכסי התכנית עולה על המחויבות בגין הטבה חזויה, הבנק מכיר במאזן בנכס השווה להתחייבות הממומנת ביתר בגין הטבה חזויה.

הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון יתר ומכיר בסכום זה כנכס במאזן. כמו כן, הבנק מקבץ את המצב של כל התכניות במימון חסר ומכיר בסכום זה כהתחייבות במאזן.

הבנק בוחן את הנחותיו על בסיס רבעוני ומעדכן הנחות אלה בהתאם.

שינוי בערך של מחויבות בגין הטבה חזויה או של נכסי תכנית, הנובע מכך שהניסיון בפועל שונה מהמשוער, או הנובע משינוי בהנחה אקטוארית, הינו "רווח או הפסד" (להלן - "רווח או הפסד אקטוארי"). רווחים או הפסדים אקטואריים אינם מוכרים בעלות פיצויים נטו לתקופה במועד

היווצרותם אלא מוכרים ברווח כולל אחר. בתקופות עוקבות, רווחים או הפסדים אלה מוכרים לאחר מכן בדוח רווח והפסד כרכיב של עלות פיצויים נטו לתקופה לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הצפויים לקבל הטבות על פי התכנית. הבנק מכיר ברווחים או הפסדים בגין סילוקים בתכניתו להטבה מוגדרת כאשר התשלומים החד-פעמיים הצפויים המתייחסים לתכנית יהיו גבוהים מסך עלות השירות ועלות הריבית. גובה הרווח או ההפסד מחושב בהתאם לשיעור שבו קטנה המחויבות האקטוארית כתוצאה מהסילוק, מוכפל ביתרת הרווחים וההפסדים האקטואריים הצבורים ברווח כולל אחר. שיעור ההיוון להטבות לעובדים מחושב על בסיס תשואת אגרות החוב הממשלתיות בישראל בתוספת מרווח ממוצע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA (בינלאומי) ומעלה במועד הדיווח. משיקולים פרקטיים, המרווח נקבע לפי ההפרש בין שיעורי התשואה לפדיון, לפי תקופות פרעון, על אגרות חוב קונצרניות בדירוג AA ומעלה בארה"ב, לבין שיעורי התשואה לפדיון, לאותן תקופות לפרעון, על אגרות חוב של ממשלת ארה"ב, והכל במועד הדיווח. הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים, לרבות לענין בחינת "מחויבות שבמהות" להעניק לעובדיו הטבות בגין פיצויים מוגדלים.

הטבות לאחר פרישה - תכניות להפקדה מוגדרת

תכנית להפקדה מוגדרת הינה תכנית המספקת הטבות לאחר פרישה בתמורה לשירותים שסופקו, מספקת חשבון אישי לכל משתתף בתכנית, ומגדירה כיצד יקבעו ההפקדות לחשבונות של העובד במקום לקבוע את סכום ההטבות שהעובד יקבל. בתכנית להפקדה מוגדרת אחרי פרישה, ההטבות שמשתתף בתכנית יקבל תלויות אך ורק בסכום המופקד לחשבון המשתתף בתכנית, בתשואות שנצברו על ההשקעות של הפקדות אלה, ובחילוטם של הטבות של משתתפים אחרים בתכנית שעשויים להיות מוקצים לחשבונות של אותו משתתף. במידה ונדרש, כי ההפקדות המוגדרות של תכנית לחשבונות של אדם יעשו לתקופות בהן אותו אדם מספק שירותים, עלות הפיצויים נטו או עלות ההטבה האחרת לאחר פרישה נטו לתקופה תהיה ההפקדה הנדרשת לאותה תקופה. התחייבויות הבנק לתשלום פיצויים בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין מטופלות כתכנית להפקדה מוגדרת.

הטבות אחרות לאחר פרישה

הבנק מכיר בסכום הלא מהוון של ההטבה השוטפת במועד מתן השירות. בנוסף, הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה בהתאם לכללים של הטבות אחרות לאחר הפרישה.

היעדרויות בתשלום

הבנק צובר התחייבות עבור תגמול לעובדים בגין היעדרויות עתידיות אם כל התנאים הבאים מתקיימים: (א) מחויבות הבנק בקשר לזכויות העובדים לקבל תגמול בגין היעדרויות עתידיות מיוחסות לשירותים שהעובדים כבר סיפקו; (ב) המחויבות קשורה לזכויות שמבטלות או נצברות; (ג) תשלום התגמול הוא צפוי; (ד) הסכום ניתן לאומדן באופן סביר. חופשה - הבנק צובר את ההתחייבות לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות, לא מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. מחלה - הבנק לא צובר התחייבות בגין ימי מחלה.

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה במועד סיום העסקה

הבנק צובר את ההתחייבות כהיעדרויות המזכות בפיצוי לאורך התקופה הרלוונטית שנקבעה. לצורך חישוב ההתחייבות מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד. לצורך קביעת ריבית ההיוון ואופן ההקצאה לתקופות של עלות השירות הבנק מיישם את העקרונות של תכניות פיצויים להטבה מוגדרת בהתאמות הנדרשות.

הטבות אחרות לזמן ארוך לעובדים פעילים - מענקי ותק

ההתחייבות נצברת לאורך התקופה המזכה בהטבה. לצורך חישוב ההתחייבות בגין הטבות אלה מובאים בחשבון הנחות אקטואריות ושיעורי היוון. כל מרכיבי עלות ההטבה לתקופה, לרבות רווחים והפסדים אקטואריים נזקפים מידית לדוח רווח והפסד.

(16) התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד הבנק מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.

3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים אלא רק ניתן גילוי כאמור להלן.

תביעה שלגביה קיימת קביעה של המפקח על הבנקים, כי הבנק נדרש להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהבנק נדרש להשיב.

במקרים נדירים הנהלת הבנק קבעה, בהסתמך על יועציה המשפטיים, כי לא ניתן להעריך את סיכויי ההתממשות של החשיפה לסיכון בגין תביעה רגילה ובגין תביעה שאושרה כתביעה ייצוגית ולכן לא בוצעה הפרשה.

בבאור 25 בנושא התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נכלל גילוי כמותי לסך החשיפות אשר סבירות התממשותן אינה קלושה שלא בוצעה בגין הפרשה. כמו כן, ניתן גילוי לכל תביעה שסכומה מעל 1% מהון הבנק. לגבי תביעות שלא ניתן בשלב זה להעריך את תוצאותיהן, ניתן גילוי לגבי כל תביעה שסכומה מעל 0.5% מהון הבנק.

(17) ערבויות

ערבויות הינן חוזים אשר דורשים באופן מותנה מהערב לבצע תשלומים לנערב בעת התרחשות התנאים המחייבים במימוש הערבות. התחייבות בגין ערבות מוכרת בספרים בסכום שווה ההוגן גם אם לא צפוי שהתשלומים יבוצעו בעתיד.

בערבויות שנושא 20-326 בקודיפיקציה חל עליהם, במועד ההכרה לראשונה, בנוסף להתחייבות בשווי הוגן שתוכר בהתאם להוראות נושא 460 בקודיפיקציה, תוכר התחייבות בגין הפסדי אשראי צפויים בהתאם להוראות נושא 20-326 בקודיפיקציה.

בערבויות שנושא 20-326 בקודיפיקציה אינו חל עליהם, אם במועד ההכרה לראשונה הבנק נדרש להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, אז התחייבות בגין הערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה לפי הגובה מבין השווי ההוגן וסכום ההפרשה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

ההתחייבות נגרעת מהספרים במועד בו הבנק משוחרר מהסיכון. מועד השחרור מהסיכון בגין הערבות תלוי במהות הערבות. בדרך כלל, הבנק גורע את ההתחייבות במועד סילוק ההתחייבות. בערבויות בהן הוכרה התחייבות בגין הפסדי אשראי צפויים, היא תימדד בהתאם להוראות נושא 20-326 בקודיפיקציה. כמו כן, כאשר הערבות נמדדה במועד ההכרה לראשונה בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה, המדידה העוקבת מתבצעת גם כן בהתאם להוראות נושא 450 בקודיפיקציה.

הוראות ההכרה והמדידה במועד ההכרה לראשונה אינן חלות על ערבויות אשר ניתנו בין חברה אם לחברה בת, בין שתי חברות אחיות או בין בעל החברה לחברה.

(18) הוצאות מסים על ההכנסה

הדוחות הכספיים של הבנק כוללים מסים שוטפים ומסים נדחים. ההפרשה למסים על ההכנסה של הבנק וחברות מאוחדות שלו שהן מוסדות כספיים לצרכי מס ערך מוסף, כוללת מס רווח המוטל על ההכנסה לפי חוק מס ערך מוסף. מס ערך מוסף המוטל על השכר במוסדות כספיים נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף "משכורות והוצאות נלוות".

הבנק מקצה את הוצאות המס או הטבות המס על ההכנסה בין פעילויות נמשכות, פעילויות שהופסקו, רווח כולל אחר ופריטים הנזקפים ישירות להון.

מסים שוטפים

מסים שוטפים הינם סכום המסים על ההכנסה ששולמו או שעתידים להיות משולמים (או מוחזרים) עבור התקופה השוטפת, כפי שנקבע על ידי יישום הוראות דיני המס שנחקקו על הכנסה חייבת במס. הוצאות המסים השוטפים כוללים גם את השינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

מסים נדחים

התחייבויות מסים נדחים ונכסי מסים נדחים מייצגים את ההשפעות העתידיות על מסים על הכנסה הנובעות מהפרשים זמניים והפסדים מועברים הקיימים בסוף תקופה.

הבנק מכיר בהתחייבויות מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים החייבים במס, למעט ההפרשים הזמניים הבאים: רווחים לא מחולקים של חברה בת מקומית שהן למשך זמן תמידי במהותן והפרשים הנובעים מעסקאות בינחברתיות.

הבנק מכיר בנכסי מסים נדחים בגין כל ההפרשים הזמניים הניתנים לניכוי והפסדים מועברים ובמקביל מכיר בהפרשה נפרדת (valuation allowance) עבור אותו סכום הכלול בנכס אשר יותר סביר מאשר לא שלא ימומש. הבנק מפחית את נכסי המסים הנדחים בסכומן של הטבות מס כלשהן שאינן צפויות להתממש בהתבסס על הראיות הזמינות - הן הראיות החיוביות התומכות בהכרה בנכס מס נדחה והן הראיות השליליות התומכות ביצירת הפרשה בגין נכס מס נדחה, כדי לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה נטו.

התחייבות מסים נדחים או נכס מסים נדחים נמדדים באמצעות שיעורי המס החוקיים שנחקקו הצפויים לחול על הכנסה מספקת חייבת במס בתקופות שבהן צפוי כי התחייבות המס הנדחה תסולק או נכס המס הנדחה ימומש.

הבנק מסווג הכנסות והוצאות ריבית בגין מסים על הכנסה וקנסות לרשויות המס בסעיף "מסים על הכנסה".

קיזוז נכסי והתחייבויות מסים נדחים

הבנק יקזז כל התחייבויות ונכסי המסים הנדחים, כמו גם כל ה- valuation allowance (הפרשה לנכס מס נדחה) הקשורות, עבור רכיב משלם מס מסוים ובגבולותיו של תחום שיפוט מיסוי מסוים.

פוזיציות מס לא וודאיות

הבנק מיישם את כללי ההכרה המדידה והגילוי שנקבעו במסגרת FIN 48 בהתאם להוראות אלה, הבנק מכיר בהשפעת פוזיציות מס רק אם צפוי (more likely than not) שהפוזיציות יתקבלו על ידי רשויות המס או בית המשפט. פוזיציות מס שמוכרות נמדדות לפי הסכום המקסימלי שסבירות התממשותו עולה על 50%. שינויים בהכרה או במדידה באים לידי ביטוי בתקופה בה חלו שינויים בנסיבות אשר הובילו לשינוי בשיקול הדעת.

(19) רווח למניה

הקבוצה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הקבוצה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

(20) דיווח על מגזרי פעילות

(א) מגזרי פעילות פיקוחיים

מגזר פעילות פיקוחי הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות מסוימות או אשר מאגד לקוחות בסיווגים מסוימים, שהוגדרו על ידי הפיקוח על הבנקים. המתכונת לדיווח על מגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק נקבעה בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. מגזר פעילות פיקוחי מוגדר בעיקר בהתבסס על סיווג הלקוחות. לקוחות פרטיים מסווגים בהתאם להיקף הנכסים הפיננסיים למגזר משקי הבית ומגזר הבנקאות הפרטית. לקוחות שאינם אנשים פרטיים מסווגים בעיקר על פי מחזור הפעילות שלהם למגזרים עסקיים (תוך הפרדה בין עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים ועסקים גדולים) גופים מוסדיים ומגזר ניהול פיננסי. בנוסף, הבנק נדרש ליישם את דרישות הגילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה כאשר מגזרי הפעילות לפי גישה זו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים.

(ב) מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, נקבע כי יינתן גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280) (ראה באור 28א). מגזר פעילות המוגדר לפי גישת ההנהלה הוא מרכיב בתאגיד בנקאי אשר עוסק בפעילויות שמהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות; תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכת ביצועיו; וכן קיים לגבי מידע פיננסי נפרד. חלוקת המגזרים בבנק מבוססת על איפיון של מגזרי לקוחות. מגזרים אלו כוללים גם מוצרים בנקאיים.

(21) עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מיישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת הבנק. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה. נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה, נמדדים לפי שווי הוגן במועד העסקה. בשל העובדה כי מדובר בעסקה במישור ההוני, זוקפת הקבוצה את ההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה מהעסקה להון.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

(1) ביום 31 במרס 2022, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB") את ASU 2022-02, בדבר ארגון מחדש של חובות בעייתיים ודרישות גילוי לפי שנת העמדת אשראי בנושא הפרשות להפסדי אשראי (להלן - "העדכון"). העדכון מבטל את ההוראות העוסקות בארגון מחדש של חובות בעייתיים על ידי מלווים, תוך שיפור דרישות הגילוי בנוגע ללווים הנמצאים בקשיים כלכליים. כמו כן, העדכון מוסיף דרישת גילוי של מחיקות ברוטו לפי שנת העמדת אשראי. ביום 19 באוקטובר 2023, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "שינויים בתנאים של לווים בקשיים פיננסיים", אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בהתאם לעדכון התקינה החשבונאית בנושא.

עיקרי השינויים בחוזר כוללים, בין היתר: ביטול ההגדרה של "חובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי", ובכלל זה ביטול הדרישה לבחינה האם הבנק העניק ויתור לצורך קביעת סיווג זה, והחלפתו במונח "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים"; עדכון דרישות הגילוי בדוחות הכספיים כך שיינתן גילוי על כל שינוי בתנאי החוב, ללווה בקשיים פיננסיים, הכולל ויתור על הקרן, הפחתת שיעור ריבית או הארכת תקופה שאינה

גורמת לדחייה זניחה בתשלומים; הרחבת הגילוי על "איכות האשראי לפי שנת העמדת אשראי", כך שיכלול מידע אודות מחיקות חשבונאיות ברוטו שבוצעו במהלך השנה.

תאגידים בנקאיים נדרשו ליישם את ההוראה החל מיום 1 בינואר 2024, בהתאם להנחיות והוראות מעבר שנקבעו בהוראה. הבנק אימץ במועד היישום לראשונה, הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות קביעת יתרת החובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים עד ליום 31 בדצמבר 2023, לפי יתרת החובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי עד למועד זה. הגילויים בבאור "מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי" בדוחות הכספיים עודכנו, בהתאם למתכונת הגילוי החדשה. לעניין זה, בחר הבנק להגדיר חובות שאורגנו מחדש טרם תחילת היישום של התקן החדש, כחובות של לווים בקשיים פיננסיים שתנאיהם שוננו. נתונים השוואתיים לא הוצגו מחדש, אך הצגתם הותאמה למתכונת הגילוי החדשה, למעט המידע שנדרש לראשונה, ובפרט הפירוט הנוסף של סוגי השינויים שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר 2023 בחובות של לווים בקשיים פיננסיים, של ההשפעות הכספיות של שינויים אלה, ואת הפירוט הנוסף של סוגי השינויים בחובות כאמור, שכשלו בשנת הדיווח.

מדיניות הסדרי חוב וטיפול בשינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים (חלף ארגון מחדש של חובות בעייתיים)

הבנק קבע ומיישם מדיניות לביצוע הסדרי חוב בעייתיים וביצוע שינוי תנאי חובות שלא זוהו כבעייתיים. שיטות לשינוי בתנאי חוב עשויות לכלול, בין היתר, דחיית מועדי תשלומים, הפחתת שיעורי ריבית או סכומי התשלומים התקופתיים, שינוי תנאי החוב במטרה להתאימם למבנה המימון של הלווה.

מדיניות הבנק להסדרי חוב מבוססת על קריטריונים אשר מאפשרים להנהלת הבנק להפעיל שיקול דעת האם הפירעון של החוב צפוי והיא מיושמת רק אם הלווה הוכיח את יכולתו לפרוע את החוב והוא צפוי לעמוד בתנאים של ההסדר החדש.

לצורך קביעת האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים, הבנק מבצע בחינה איכותית וכמותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם מדובר בשינוי בתנאי חוב של לווה בקשיים פיננסיים.

לצורך קביעת האם הלווה נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על קשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים ללא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן:

- החייב נמצא כיום בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו. בנוסף, הבנק בוחן אם צפוי כי החייב יהיה בכשל תשלום בחוב כלשהו מהחובות שלו בעתיד הנראה לעין, ללא ביצוע השינוי. דהיינו, הבנק עשוי להגיע למסקנה כי החייב נמצא בקשיים פיננסיים, גם אם החייב אינו נמצא כיום בכשל תשלום.
- החייב הודיע כי הוא בפשיטת רגל או בכינוס נכסים אחר או שהוא בתהליך פשיטת רגל או כינוס נכסים אחר.
- קיים ספק מהותי כי החייב ימשיך להתקיים כעסק חי.
- לחייב יש ניירות ערך שנמחקו מרישום (delisted), בתהליך של מחיקה מרישום או שנמצאים תחת איום של מחיקה מרישום בבורסה לניירות ערך.
- על פי אומדנים ותחזיות הכוללים רק את היכולות הקיימות של החייב, הבנק צופה כי תזרימי המזומנים הספציפיים לישות של החייב לא יספיקו על מנת לשרת חוב כלשהו מהחובות שלו (קרן וריבית) בהתאם לתנאים החוזיים של ההסכם הקיים, בעתיד הנראה לעין.
- ללא השינוי הקיים, החייב אינו יכול לקבל מזומן ממקורות שאינם המלווים הקיימים בשיעור ריבית אפקטיבי השווה לשיעור הריבית הקיים בשוק עבור חוב דומה של חייב שאינו בעייתי.

הבנק לא מסווג הסדר חוב כשינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים אם השינוי מביא לידי עיכוב זניח (insignificant) בתשלום בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים המקורי הצפוי של החוב.

לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים, שנעשו במהלך 12 חודשים, לצורך קביעת אם העיכוב בתשלום, הנובע מארגון החוב, הינו זניח.

חוב של לווה בקשיים פיננסיים ששוננו תנאיו יכול להיות מסווג כחוב שצובר או שאינו צובר הכנסות ריבית במועד השינוי.

כמו כן, סיווג של חוב של לווה בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים אינו גורם אוטומטית לכך שיהיה צורך לסווג את החוב בסיווג בעייתי.

במועד שינוי התנאים, הבנק מבצע הערכה מעודכנת של הסיווג הנדרש, תוך הבאה בחשבון של כל הגורמים הרלבנטיים להערכת הסיכון, כולל היקף הקשיים הפיננסיים של החייב ויכולת ההחזר לפי התנאים החדשים תוך בחינה של ביצועי פירעון נמשכים היסטוריים של החייב.

בנוסף, סיווג של חוב של לווה בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים כחוב בעייתי, אינו גורם אוטומטית לכך שהחוב יישאר בסיווג בעייתי לכל יתרת תקופת החיים שלו, גם אם החוב סווג בסיווג בעייתי לפני מועד השינוי בתנאים או במועד השינוי.

ליישום ההוראה החדשה, אין השפעה מהותית על יתרת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) עדכון תקינה ASU 2023-07 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים ברי דיווח

ביום 27 בנובמבר 2023, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית ("FASB") את ASU 2023-07, בדבר שיפורים בדרישות הגילוי אודות מגזרים (להלן - "העדכון"). העדכון משפר את דרישות הגילוי החלות על הישויות, לרבות, הוספת דרישה לספק גילוי במסגרת באור המגזרים על 'הוצאות משמעותיות' המדווחות ל-codm (מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי) וכלולות בתוך הרווח המדווח ויינתן בשורה נפרדת, גילוי אודות סכומם והרכבם של 'פריטי מגזר אחרים' הכלולים בהתאמות לרווח המגזרי המדווח, מתן הסבר לאופן בו ה-codm משתמש בדיווח המגזרי על מנת להעריך את ביצועי המגזר וחלוקת המשאבים, חשיפת זהותו ותפקידו של ה-codm והרחבת דרישות גילוי שנתיות מסוימות לתקופות ביניים. ליישום ההוראה החדשה, אין השפעה מהותית על הגילוי אודות מגזרים ברי דיווח.

(3) חוזר מס' ח - 06 - 2798 של הפיקוח על הבנקים בדבר "גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון"

ביום 8 באוקטובר 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא גילוי על סיכון ריבית וגילוי על סיכון נזילות ומימון. במסגרת החוזר בוצעו עדכונים בהוראות הדיווח לציבור במטרה לקבוע מסגרת גילוי מורחבת ומותאמת להשגת גילוי אפקטיבי ומקיף בניהול סיכונים ריבית, נזילות ומימון. בין היתר, עודכן ביאור 31 בדבר "נכסים והתחייבויות לפי מטבע ולפי תקופה לפרעון". עיקרי השינויים בחוזר כללו, בין היתר: הרחבת הגילוי על הרכב הנכסים וההתחייבויות הכספיים; נוסף גילוי לתזרימים נטו לפי דרישה ועד יום, וצומצם פירוט תקופות לפרעון לזמן ארוך יותר; נוספה דרישה למתן גילוי רבעוני על ביאור זה, על בסיס מאוחד. הוראות החוזר יושמו החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2024. נתוני השוואה הוצגו בהתאם לנתונים המפורטים במתכונת הגילוי בהוראות הדיווח לציבור.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) עדכון תקינה ASU 2023-09 בדבר שיפורים בדרישות הגילוי של מסים על הכנסה

ביום 14 בדצמבר 2023, פרסם ה-FASB את ASU 2023-09, בדבר שיפורים בדרישות הגילוי של מסים על הכנסה (להלן - "העדכון"). התיקונים במסגרת העדכון מוסיפים דרישות גילוי משופרות חדשות וכן מוחקים דרישות גילוי מסוימות. הוראות העדכון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2024. אימוץ מוקדם אפשרי. בעת יישום לראשונה, הישות נדרשת ליישם עדכון זה בדרך של מכאן ולהבא. יישום למפרע עבור תקופות המוצגות בדוחות הכספיים, אפשרי. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(2) עדכון תקינה ASU 2024-03 בדבר פירוט ההוצאות בדוח רווח והפסד

בנובמבר 2024, פרסם ה-FASB את ASU 2024-03 בדבר הצגת פירוט של סעיפים נבחרים בדו"ח רווח והפסד בביאור נפרד (להלן - "העדכון"). עיקרי התיקון כוללים בין היתר דרישות לפירוט טבלאי כמותי של סוגי הוצאות מסוימים הכלולים בכל פריט הוצאה רלוונטי בדוחות הראשיים, לרבות, תגמולי עובדים, הפחתות פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים; תיאור איכותי של סכומים שלא פורטו באופן כמותי. הוראות העדכון יחולו על דוחות של ישויות ציבוריות עסקיות בארה"ב החל מתקופות שנתיות המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2026, ובתקופות ביניים המתחילות לאחר ה-15 בדצמבר 2027. אימוץ מוקדם אפשרי. בעת היישום לראשונה, נדרש ליישם את התיקונים למפרע לכל התקופות המוצגות בדוחות הכספיים או בדרך של מכאן ולהבא, לבחירת הישות. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
						א. הכנסות ריבית⁽¹⁾
4,052	6,259	6,285	4,350	6,722	6,748	מאשראי לציבור
-	-	24	30	16	40	מאשראי לממשלה
42	118	110	24	107	101	מפקדונות בבנקים
531	2,181	3,004	542	2,227	3,062	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
5	4	3	5	4	3	מניירות ערך שנשאלו
203	755	1,080	210	774	1,143	מאגרות חוב
4,833	9,317	10,506	5,161	9,850	11,097	סך כל הכנסות הריבית
						ב. הוצאות ריבית
1,169	4,556	5,929	1,112	4,632	6,039	על פקדונות הציבור
2	15	23	2	15	23	על פקדונות הממשלה
48	91	106	10	29	34	על פקדונות מבנקים
3	2	6	3	2	6	על פקדונות מבנק ישראל
-	-	53	-	-	53	על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
115	135	134	229	204	202	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2	2	-	2	2	-	על התחייבויות אחרות
1,339	4,801	6,251	1,358	4,884	6,357	סך כל הוצאות הריבית
3,494	4,516	4,255	3,803	4,966	4,740	סך כל הכנסות הריבית, נטו
						ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות ריבית
(6)	91	55	(6)	94	57	הכנסות (הוצאות) ריבית ⁽²⁾
						ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
58	79	146	58	79	152	מוחזקות לפדיון
143	658	873	150	677	930	זמינות למכירה
2	18	61	2	18	61	למסחר
203	755	1,080	210	774	1,143	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור.

(2) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים לסעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית (במיליוני ש"ח)

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
1. מפעילות במכשירים נגזרים					
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾					
168	377	1,516	168	377	1,513
2. מהשקעה באגרות חוב					
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
הפרשה לירידת ערך בגין אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾					
סך הכל מהשקעה באגרות חוב					
(7)	(101)	(34)	(7)	(83)	(35)
(66)	(274)	(1,408)	(66)	(273)	(1,406)
3. הפרשי שער, נטו					
4. מהשקעה במניות					
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר					
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר					
דיבידנד ממניות שאינן למסחר					
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו ⁽³⁾					
סך הכל מהשקעה במניות					
33	5	8	33	5	8
-	(3)	(20)	-	(3)	(20)
33	44	29	33	44	29
163	14	(79)	163	14	(79)
229	60	(62)	229	60	(62)
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר					
324	62	12	324	81	10

- (1) למעט השפעת יחסי גידור.
(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.
(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, וכן, התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר⁽³⁾					
הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים					
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾					
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾					
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר ⁽⁴⁾					
סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית					
97	82	100	97	82	100
8	-	3	8	-	3
3	(2)	(2)	3	(2)	(2)
108	80	101	108	80	101
432	142	113	432	161	111
פירוט על הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר לפי חשיפת סיכון					
חשיפת ריבית					
חשיפת מטבע חוץ					
חשיפה למניות					
סך הכל					
24	15	20	24	15	20
76	61	75	76	61	75
8	4	6	8	4	6
108	80	101	108	80	101

- (1) מזה: רווחים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024.
(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
(4) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

באור 4א - עמלות (במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
192	189	169	214	211	190	ניהול חשבון
114	115	120	128	130	135	כרטיסי אשראי
494	505	560	509	518	576	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
126	111	128	132	118	135	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
27	31	33	103	102	116	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
17	15	13	19	17	15	טיפול באשראי
190	208	204	195	213	209	הפרשי המרה
42	42	40	43	42	40	פעילות סחר חוץ
96	98	85	98	100	86	עמלות מעסקי מימון
33	34	35	48	51	51	עמלות אחרות
1,331	1,348	1,387	1,489	1,502	1,553	סך הכל עמלות

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

באור 34 - הכנסות מחוזים עם לקוחות (במיליוני ש"ח)

להלן פיצול ההכנסות מעמלות למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה:

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						המאוחד
סך הכל	התאמות	חברות בנות	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית	חטיבה בנקאית	
190	(19)	20	8	31	150	ניהול חשבון
135	(6)	15	3	6	117	כרטיסי אשראי
576	(540)	23	560	160	373	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
135	(130)	7	128	4	126	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
116	-	-	116	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
15	(15)	15	-	12	3	טיפול באשראי
209	(184)	5	204	90	94	הפרשי המרה
40	(11)	1	2	25	23	פעילות סחר חוץ
86	(10)	2	3	72	19	עמלות מעסקי מימון
51	(4)	9	2	8	36	עמלות אחרות
1,553	(919)	97	1,026	408	941	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						המאוחד
סך הכל	התאמות	חברות בנות	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית	חטיבה בנקאית	
211	(21)	22	8	33	169	ניהול חשבון
130	(5)	15	2	6	112	כרטיסי אשראי
518	(486)	20	505	159	320	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
118	(113)	6	111	4	110	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
102	-	-	102	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
17	(13)	14	-	13	3	טיפול באשראי
213	(191)	6	208	88	102	הפרשי המרה
42	(11)	1	2	27	23	פעילות סחר חוץ
100	(12)	3	3	84	22	עמלות מעסקי מימון
51	(3)	7	1	8	38	עמלות אחרות
1,502	(855)	94	942	422	899	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						המאוחד
סך הכל	התאמות	חברות בנות	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית	חטיבה בנקאית	
214	(20)	22	7	33	172	ניהול חשבון
128	(4)	14	2	5	111	כרטיסי אשראי
509	(477)	21	494	148	323	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
132	(129)	7	126	4	124	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ⁽¹⁾
103	-	-	103	-	-	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
19	(13)	14	-	14	4	טיפול באשראי
195	(177)	5	190	82	95	הפרשי המרה
43	(11)	1	2	27	24	פעילות סחר חוץ
98	(13)	3	2	83	23	עמלות מעסקי מימון
48	(3)	7	1	7	36	עמלות אחרות
1,489	(847)	94	927	403	912	סך כל ההכנסות מחוזים עם לקוחות

(1) דמי הפצת קרנות נאמנות ומוצרים פנסיוניים.

באור 5 - הכנסות אחרות
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
19	6	8	19	6	8
2	2	1	59	56	58
21	8	9	78	62	66

רווח הון ממכירת בניינים וציוד
אחרות
סך הכל הכנסות אחרות

באור 6 - משכורות והוצאות נלוות
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
1,207	*1,241	*1,200	1,124	*1,155	*1,119
120	117	111	115	112	107
-	1	(4)	-	1	(4)
298	294	283	277	272	262
22	22	23	16	17	17
78	76	71	75	73	67
14	15	16	13	14	14
1,739	1,766	1,700	1,620	1,644	1,582

משכורות
הוצאות נלוות אחרות לרבות קרן השתלמות, חופשה ומחלה
הטבות לזמן ארוך
ביטוח לאומי ומס שכר
הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים)⁽¹⁾:
הטבה מוגדרת - עלות שירות
הפקדה מוגדרת
הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן
פנסיה⁽¹⁾⁽²⁾
סך כל המשכורות וההוצאות נלוות

* סווג מחדש.
(1) ראה באור 23 בדבר "זכויות עובדים".
(2) מזה: עלות השירות בגין הטבות אחרות לאחר סיום העסקה והטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה הינה בסך של 4 מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק, בהתאמה (בשנת 2023 - 4 מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק בהתאמה, ובשנת 2022 - 5 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק בהתאמה).

באור 7 - הוצאות אחרות
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק			המאוחד			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
						הוצאות בגין פנסיה (לרבות פיצויים ותגמולים), הטבה מוגדרת (ללא עלות שירות)
34	36	39	35	37	40	סילוקים ⁽¹⁾
3	(1)	16	3	(1)	16	שווק ופרסום
48	57	63	56	66	72	תקשורת
58	66	77	60	68	80	מחשב
139	155	168	142	158	171	משרדיות
6	6	6	7	7	7	ביטוח
16	13	12	18	15	14	משפטיות, ביקורת וייעוץ מקצועי
40	41	42	53	54	55	שכר חברי דירקטוריון
6	5	6	8	7	7	הדרכה והשתלמות מקצועית
3	3	4	3	3	4	עמלות
160	162	179	149	151	168	אחרות
91	99	105	96	103	111	סך הכל הוצאות אחרות
604	642	717	630	668	745	

(1) ראה באור 23 בדבר "זכויות עובדים".

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח

(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
1,450	1,271	948	1,290	1,146	861
(54)	(33)	(4)	(52)	(32)	(4)
1,396	1,238	944	1,238	1,114	857
(15)	(150)	(58)	(12)	(143)	(54)
2	2	(2)	2	2	(2)
(13)	(148)	(60)	(10)	(141)	(56)
1,383	1,090	884	1,228	973	801

מסים שוטפים בגין שנת החשבון	
מסים שוטפים בגין שנים קודמות	
סך כל המסים השוטפים בתוספת (בניכוי):	
מסים נדחים בגין שנת החשבון	
מסים נדחים בגין שנים קודמות	
סך כל המסים הנדחים(*)	
סך כל ההפרשה למסים	

(*) מסים נדחים	
הכנסות מסים נדחים לפני השפעת הפריטים המפורטים להלן:	
קישון מהפסדים מועברים לצורך מס	
השפעת הגידול בשיעור המס	
סך הכל מסים נדחים	

2	(141)	(56)	2	(148)	(60)
(12)	-	-	(13)	-	-
(10)	(141)	(56)	(13)	(148)	(60)

ב. התאמת סכום המס התיאורטי לסכום ההפרשה למסים

להלן ההתאמות בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על בנק בישראל, לבין ההפרשה המותאמת למסים על הרווח כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

המאוחד			הבנק		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
3,785	3,239	2,536	3,371	2,900	2,299
34.2%	34.2%	34.2%	34.2%	34.2%	34.2%
1,294	1,108	867	1,153	992	786
15	10	15	13	7	12
-	-	-	1	1	1
8	7	11	8	7	11
-	(3)	-	-	(3)	-
(13)	-	-	(12)	-	-
-	(1)	(1)	-	(1)	(1)
128	-	-	114	-	-
(52)	(31)	(6)	(50)	(30)	(6)
3	-	(2)	1	-	(2)
1,383	1,090	884	1,228	973	801

רווח לפני מסים	
שיעור המס החל על הבנק	
סכום המס לפי שיעור המס שבתוקף תוספת (חסכון) במס בגין:	
הוצאות לא מוכרות	
התאמת שיעור המס הסטטוטורי לשיעורי המס החלים על הכנסות חברות מאוחדות	
סכומים נוספים לשלם על חובות בעייתיים	
הכנסות פטורות	
שינוי ביתרות מסים נדחים עקב שינוי בשיעור המס הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון	
תשלום מיוחד (ראה סעיף ד' להלן)	
מסים בגין שנים קודמות	
אחרים	
הפרשה למסים על הרווח	

ג. שומות מס ונושאים נוספים הקשורים בהפרשה למסים

- (1) בשנת 2024, הוצאו לבנק שומות מס הכנסה סופיות לשנים 2018-2021.
- (2) לחברות המוזכרות שומות מס הנחשבות כסופיות עד וכולל שנת המס 2019.

באזר 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך) (במיליוני ש"ח)

ד. שינויים בשיעורי המס

בחודש מרס 2024, פורסם חוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי התקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), תשפ"ד-2024, לפיו בנק שאינו בעל היקף פעילות קטן (קרי, בנק ששווי נכסיו שווה ל-5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל או נמוך מכך) ישלם לאוצר המדינה בהתייחס לתקופה שמיום 1 באפריל 2024 ועד ליום 31 בדצמבר 2025 תשלום שנתי בסכום השווה ל-6% מהרווח שהפיק על פעילותו בישראל. במידה שסך התשלומים שיתקבלו מהבנקים במסגרת החוק הזה יהיה גבוה מתקרה אשר נקבעה בחוק, כל בנק יקבל החזר לפי חלקו היחסי באותו התשלום השנתי. בנסיבות מסוימות רשאי שר האוצר, באישור ועדת הכספים, לקצר את תקופת התשלום עד ליום 31 בדצמבר 2024. הבנק ביצע הפרשה לתשלום המיוחד על בסיס אומדן חלקו בתקרת התשלום המצרפי של כלל הבנקים לשנת המס 2024. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדן זה. כמו כן, ביום 14 באפריל 2024, פורסם צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון, התשפ"ד-2024) הקובע את העלאת המע"מ מ-17% ל-18% החל מיום 1 בינואר 2025. אולם, בנק אשר יהיה כפוף לתשלום של 6% על הרווח בשנת 2025 בהתאם לחוק תשלום מיוחד לשם השגת יעדי תקציב (הוראת שעה - חרבות ברזל), תשפ"ד-2024 המתואר לעיל, ישלם מס רווח ומס שכר בשיעור של 17%. ההשפעה של השינוי בשיעור מס הרווח על יתרת המסים הנדחים עקב השינוי בשיעור מס הרווח הצפוי לחול בתקופת ההיפוך הסתכמה בהכנסה בסך של 13 מיליון ש"ח והוכרה במהלך שנת 2024 בסעיף הפרשה למסים בדוח רווח והפסד.

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. התנועה במסים נדחים - המאוחד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
שיעור מס ממוצע 2024	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	
34.8%	571	-	-	9	3	559	נכסי מסים נדחים
34.8%	110	-	-	2	-	108	מהפרשה להפסדי אשראי
34.8%	237	-	19	2	6	210	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים
	918	-	19	13	9	877	מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית
	-	-	-	-	-	-	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו
	918	-	19	13	9	877	הפרשה לנכס מסים נדחים
	(133)						יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים
	785						יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
34.8%	77	-	-	-	2	75	התחייבויות מסים נדחים
11.7%	105	-	-	3	16	86	התאמת נכסיים לא כספיים בני פחת
-	-	-	-	-	(1)	1	בגין השקעות בחברות מוחזקות
	182	-	-	3	17	162	מניירות ערך
	(133)						יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו
	49						יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה
	736					715	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023							
שיעור מס ממוצע 2023	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022		
34.2%	559	-	-	149	410	נכסי מסים נדחים	
34.2%	108	-	-	(3)	111	מהפרשה להפסדי אשראי	
34.2%	210	-	(7)	12	205	מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים	
	877	-	(7)	158	726	מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית	
	-	-	-	-	-	יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו	
	877	-	(7)	158	726	הפרשה לנכס מסים נדחים	
	(115)					יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים	
	762					יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה	
34.2%	75	-	-	2	73	התחייבויות מסים נדחים	
11.2%	86	-	-	19	67	התאמת נכסים לא כספיים בני פחת	
34.2%	1	-	-	1	-	בגין השקעות בחברות מוחזקות	
	162	-	-	22	140	מניירות ערך	
	(115)					יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו	
	47					יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה	
	715				586	יתרת נכסי מסים נדחים, נטו	

באור 8 - הפרשה למסים על הרווח (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. התנועה במסים נדחים - הבנק

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
שיעור מס ממוצע 2024	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	השפעת השינוי בשיעור המס שנזקפה לרווח והפסד	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	
34.8%	534	-	-	8	3	523	נכסי מסים נדחים מהפרשה להפסדי אשראי מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו הפרשה לנכס מסים נדחים יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
34.8%	107	-	-	2	(1)	106	
34.8%	227	-	20	2	5	200	
	868	-	20	12	7	829	
	-	-	-	-	-	-	
	868	-	20	12	7	829	
	(133)						
	735						
34.8%	77	-	-	-	2	75	
11.7%	105	-	-	3	16	86	
-	-	-	-	-	(1)	1	התחייבויות מסים נדחים התאמת נכסים לא כספיים בני פחת בגין השקעות בחברות מוחזקות מניירות ערך יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה יתרת נכסי מסים נדחים, נטו
	182	-	-	3	17	162	
	(133)						
	49						
	686					667	

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						
שיעור מס ממוצע 2023	יתרה ליום 31 בדצמבר 2023	שינויים שנזקפו להון	שינויים שנזקפו לרווח כולל אחר	שינויים שנזקפו לרווח והפסד	יתרה ליום 31 בדצמבר 2022	
34.2%	523	-	-	142	381	נכסי מסים נדחים מהפרשה להפסדי אשראי מהפרשה לחופשה ולהטבות אחרות לעובדים מעודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית יתרת נכסי מסים נדחים, ברוטו הפרשה לנכס מסים נדחים יתרת נכסי מסים נדחים בניכוי הפרשה למסים נדחים יתרות הניתנות לקיזוז נכס מס נדחה
34.2%	106	-	-	(3)	109	
34.2%	200	-	(7)	12	195	
	829	-	(7)	151	685	
	-	-	-	-	-	
	829	-	(7)	151	685	
	(115)					
	714					
34.2%	75	-	-	2	73	
11.2%	86	-	-	19	67	
34.2%	1	-	-	1	-	התחייבויות מסים נדחים התאמת נכסים לא כספיים בני פחת בגין השקעות בחברות מוחזקות מניירות ערך יתרת התחייבות מסים נדחים ברוטו יתרות הניתנות לקיזוז התחייבויות מס נדחה יתרת נכסי מסים נדחים, נטו
	162	-	-	22	140	
	(115)					
	47					
	667				545	

י. ראה באור 10.ב לגבי מסים על ההכנסה שהוכרו מחוץ לרווח והפסד.

באור 9 - רווח למניה

להלן מספר המניות לצורך חישוב הרווח הבסיסי למניה

מספר מניות לשנים 2022-2023, 2024	מניות בנות 0.05 ש"ח
100,330,040	

באור 10 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן ⁽¹⁾	
(181)	(15)	(196)	(264)	68	יתרה ליום 1 בינואר 2022
(122)	(13)	(135)	155	(290)	שינויים נטו במהלך השנה
(303)	(28)	(331)	(109)	(222)	יתרה ליום 1 בינואר 2023
148	9	157	17	140	שינויים נטו במהלך השנה
(155)	(19)	(174)	(92)	(82)	יתרה ליום 1 בינואר 2024
(23)	3	(20)	(39)	19	שינויים נטו במהלך השנה
(178)	(16)	(194)	(131)	(63)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:									
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן									
39	(15)	24	217	(74)	143	217	(74)	143	רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(8)	3	(5)	(4)	1	(3)	(4)	1	(3)	הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
31	(12)	19	213	(73)	140	213	(73)	140	שינוי נטו במהלך השנה
הטבות לעובדים									
(84)	30	(54)	17	(5)	12	17	(5)	12	רווח (הפסד) אקטוארי נטו
24	(9)	15	8	(3)	5	8	(3)	5	הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
(60)	21	(39)	25	(8)	17	25	(8)	17	שינויים נטו במהלך השנה
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה									
5	(2)	3	13	(4)	9	13	(4)	9	סך הכל השינוי נטו במהלך השנה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק									
(34)	11	(23)	225	(77)	148	225	(77)	148	סך הכל השינוי נטו במהלך השנה

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין זכויות עובדים, ראה באור 23.

באור 11 - מזומנים ופקדונות בבנקים
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
64,062	72,031	65,864	73,432	מזומנים ופקדונות בבנקים מרכזיים
3,410	4,163	3,002	3,743	פקדונות בבנקים מסחריים
67,472	76,194	68,866	77,175	סך הכל ⁽¹⁾
65,718	75,472	67,557	76,907	(1) כולל מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

למידע בדבר שעבודים ראה באור 26 להלן.

באור 12 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

המאוחד					
31 בדצמבר 2024					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	6,401	6,401	-	54	130
של מוסדות פיננסיים בישראל	75	75	2	-	3
של אחרים בישראל	(5)55	55	-	2	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	6,531	6,531	2	56	133
שוי הוגן ⁽¹⁾	6,325	74	57		

ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	13,664	13,743	-	36	115
של ממשלות זרות	9,483	9,483	-	3	3
של מוסדות פיננסיים בישראל	600	614	-	1	15
של מוסדות פיננסיים זרים	396	396	-	2	2
של אחרים בישראל	193	192	-	2	1
של אחרים זרים	24	24	-	-	-
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	24,360	24,452	-	(2)44	(2)136
שוי הוגן ⁽¹⁾	13,664	9,483	600	396	193

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
מניות שאינן למסחר	1,208	997	-	211 ⁽³⁾	-
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	211	211	-	-	-
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	32,099	31,980	2	311	269
שוי הוגן ⁽¹⁾	1,208	211			

ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות (במניות) מופחתת (עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
אגרות חוב של ממשלת ישראל	1,494	1,493	-	1	-
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	(6)791	786	-	5	-
סך כל אגרות החוב למסחר	2,285	2,279	-	6	-
מניות	12	11	-	1	-
סך כל ניירות הערך למסחר	2,297	2,290	-	7 ⁽³⁾	-
סך כל ניירות הערך	34,396	34,270	2	318	269
שוי הוגן ⁽¹⁾	1,494	791	2,285	12	2,297

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות ריבית בסך של 1 מיליון ש"ח.
- (6) כולל אגרות חוב בשווי של 789 מיליון ש"ח, אשר סווגו לתיק למסחר מכיוון שהן נועדו למדידה לפי שווי הוגן.

הערות כלליות:

פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו בסך של 3,573 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד					
31 בדצמבר 2023					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	3,285	3,285	-	-	146
של מוסדות פיננסיים בישראל	79	79	-	-	4
של אחרים בישראל	(5)71	71	-	4	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	3,435	3,435	-	4	150
שווי הוגן ⁽¹⁾					3,139

רווח כולל אחר מצטבר					
ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים
של ממשלת ישראל	10,160	10,272	-	33	145
של ממשלות זרות	10,407	10,397	-	14	4
של מוסדות פיננסיים בישראל	405	421	-	1	17
של מוסדות פיננסיים זרים	509	511	-	2	4
של אחרים בישראל	33	35	-	-	2
של אחרים זרים	41	42	-	-	1
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	21,555	21,678	-	(2)50	(2)173
שווי הוגן ⁽¹⁾					10,160

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
מניות שאינן למסחר	543	465	-	(3)82	(3)4
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	227	221	-	(3)6	-
שווי הוגן ⁽¹⁾ ⁽⁴⁾					543

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	25,533	25,578	-	136	327
שווי הוגן ⁽¹⁾					25,387

ד. אגרות חוב למסחר	הערך במאזן	עלות (במניות מופחתת עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	1,452	1,451	-	(3)1	-
סך כל ניירות הערך	26,985	27,029	-	137	327
שווי הוגן ⁽¹⁾					1,452

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.
(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
(5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות ריבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

הערות כלליות:
פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.
ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו בסך של 1,154 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2024					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	6,033	6,033	-	54	128
של מוסדות פיננסיים בישראל	75	75	2	-	3
של אחרים בישראל	(5)55	55	-	2	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	6,163	6,163	2	56	131
שוי הוגן ⁽¹⁾	5,959	74	57	6,090	

רווח כולל אחר מצטבר					
ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים
של ממשלת ישראל	11,734	11,804	-	31	101
של ממשלות זרות	9,483	9,483	-	3	3
של מוסדות פיננסיים בישראל	498	511	-	1	14
של מוסדות פיננסיים זרים	396	396	-	2	2
של אחרים בישראל	193	192	-	2	1
של אחרים זרים	24	24	-	-	-
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	22,328	22,410	-	(2)39	(2)121
שוי הוגן ⁽¹⁾	11,734	9,483	498	396	193

השקעה במניות שאינן למסחר					
ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
מניות שאינן למסחר	1,208	997	-	211 ⁽³⁾	-
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	211	211	-	-	-
סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	29,699	29,570	2	306	252
שוי הוגן ⁽⁴⁾	1,208	211			

ניירות ערך למסחר					
ד. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות (במניות מופחתת עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
אגרות חוב של ממשלת ישראל	1,494	1,493	-	1	-
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל	(6)791	786	-	5	-
סך כל אגרות החוב למסחר	2,285	2,279	-	6	-
מניות	12	11	-	1	-
סך כל ניירות הערך למסחר	2,297	2,290	-	7 ⁽³⁾	-
סך כל ניירות הערך	31,996	31,860	2	313	252
שוי הוגן ⁽¹⁾	1,494	791	2,285	12	2,297

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
- (5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות ריבית בסך של 1 מיליון ש"ח.
- (6) כולל אגרות חוב בשווי של 789 מיליון ש"ח, אשר סווגו לתיק למסחר מכיוון שהן נועדו למדידה לפי שווי הוגן.

הערות כלליות:

פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.

ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו בסך של 3,573 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק					
31 בדצמבר 2023					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	3,154	3,154	-	-	137
של מוסדות פיננסיים בישראל	79	79	-	-	4
של אחרים בישראל	(5)71	71	-	4	-
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	3,304	3,304	-	4	141
שווי הוגן ⁽¹⁾					3,017

רווח כולל אחר מצטבר					
ב. אגרות חוב זמינות למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים	הפסדים
של ממשלת ישראל	9,333	9,427	-	31	125
של ממשלות זרות	10,407	10,397	-	14	4
של מוסדות פיננסיים בישראל	318	333	-	1	16
של מוסדות פיננסיים זרים	509	511	-	2	4
של אחרים בישראל	33	35	-	-	2
של אחרים זרים	41	42	-	-	1
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	20,641	20,745	-	(2)48	(2)152
שווי הוגן ⁽¹⁾					9,333

ג. השקעה במניות שאינן למסחר	הערך במאזן	עלות	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
מניות שאינן למסחר	543	465	-	(3)82	(3)4
מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין	227	221	-	(3)6	-
שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾					543

סך כל ניירות הערך שאינם למסחר	24,488	24,514	-	134	297
שווי הוגן ⁽¹⁾					24,351

ד. אגרות חוב למסחר	הערך במאזן	עלות (במניות מופחתת עלות)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
של ממשלת ישראל	1,452	1,451	-	(3)1	-
סך כל ניירות הערך	25,940	25,965	-	135	297
שווי הוגן ⁽¹⁾					1,452

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".
(3) נדקפו לדוח רווח והפסד.
(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.
(5) כולל אגרות חוב בעייתיות שצוברות הכנסות ריבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

הערות כלליות:
פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3. באשר לשעבוד ניירות ערך - ראה באור 26.
ניירות ערך ששועבדו למלווים הסתכמו בסך של 1,154 מיליון ש"ח.

באור 12 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב זמינות למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומש

31 בדצמבר 2024								המאוחד
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל	
819	5	-	5	2,690	102	23	125	אגרות חוב המוחזקות לפדיון ⁽⁵⁾
-	-	-	-	54	3	-	3	של ממשלת ישראל
819	5	-	5	2,744	105	23	128	של מוסדות פיננסיים בישראל
								סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
6,994	47	-	47	4,974	68	-	68	אגרות חוב זמינות למכירה
5,793	3	-	3	-	-	-	-	של ממשלת ישראל
323	2	-	2	223	13	-	13	של ממשלות זרות
-	-	-	-	56	2	-	2	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	22	1	-	1	של מוסדות פיננסיים זרים
13,110	52	-	52	5,275	84	-	84	של אחרים בישראל
								סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

31 בדצמבר 2023								המאוחד
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾				
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל	
122	9	-	9	2,661	115	22	137	אגרות חוב המוחזקות לפדיון ⁽⁵⁾
-	-	-	-	55	4	-	4	של ממשלת ישראל
122	9	-	9	2,716	119	22	141	של מוסדות פיננסיים בישראל
								סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
4,145	47	-	47	2,498	98	-	98	אגרות חוב זמינות למכירה
2,601	3	-	3	908	1	-	1	של ממשלת ישראל
94	2	-	2	221	15	-	15	של ממשלות זרות
-	-	-	-	164	4	-	4	של מוסדות פיננסיים בישראל
-	-	-	-	29	2	-	2	של מוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	24	1	-	1	של אחרים בישראל
6,840	52	-	52	3,844	121	-	121	של אחרים זרים
								סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

- (1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
(3) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
(4) השקעות שההפסד שטרם מומש בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.
(5) יתרות העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמות ב-3,696 מיליון ש"ח (31.12.2023 - 2,988 מיליון ש"ח).

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 בדצמבר 2024						המאוחד
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:						
101,978	36,133	65,845	276	-	65,569	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
65,205	-	65,205	22,979	36,396	5,830	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
167,183	36,133	131,050	23,255	36,396	71,399	סך הכל
מזה:						
668	-	668	106	183	379	חובות לא צוברים
27	-	27	18	-	9	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,057	-	1,057	149	56	852	חובות בעייתיים אחרים
1,752	-	1,752	273	239	1,240	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						
933	3	930	6	-	924	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
704	-	704	462	160	82	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,637	3	1,634	468	160	1,006	סך הכל
176	-	176	36	8	132	מזה: בגין חובות לא צוברים
186	-	186	30	2	154	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

31 בדצמבר 2023						המאוחד
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	פרטי אחר	דיוור	מסחרי	
יתרת חוב רשומה:						
84,686	29,049	55,637	288	-	55,349	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
63,603	-	63,603	21,851	35,450	6,302	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
148,289	29,049	119,240	22,139	35,450	61,651	סך הכל
מזה:						
690	-	690	91	205	394	חובות לא צוברים
30	-	30	17	-	13	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,048	-	1,048	157	68	823	חובות בעייתיים אחרים
1,768	-	1,768	265	273	1,230	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						
909	2	907	7	-	900	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
711	-	711	422	181	108	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
1,620	2	1,618	429	181	1,008	סך הכל
161	-	161	28	12	121	מזה: בגין חובות לא צוברים
165	-	165	25	3	137	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2024						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:						
64,476	-	276	64,752	33,446	98,198	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
5,773	36,396	17,652	59,821	-	59,821	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
70,249	36,396	17,928	124,573	33,446	158,019	סך הכל
מזה:						
376	183	84	643	-	643	חובות לא צוברים
9	-	16	25	-	25	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
827	56	109	992	-	992	חובות בעייתיים אחרים
1,212	239	209	1,660	-	1,660	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						
905	-	6	911	3	914	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
81	160	381	622	-	622	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
986	160	387	1,533	3	1,536	סך הכל
131	8	31	170	-	170	מזה: בגין חובות לא צוברים
151	2	23	176	-	176	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

31 בדצמבר 2023						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
יתרת חוב רשומה:						
54,307	-	288	54,595	27,726	82,321	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
6,238	35,450	16,835	58,523	-	58,523	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
60,545	35,450	17,123	113,118	27,726	140,844	סך הכל
מזה:						
389	205	72	666	-	666	חובות לא צוברים
13	-	16	29	-	29	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
792	68	125	985	-	985	חובות בעייתיים אחרים
1,194	273	213	1,680	-	1,680	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:						
879	-	7	886	2	888	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
108	181	345	634	-	634	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
987	181	352	1,520	2	1,522	סך הכל
121	12	22	155	-	155	מזה: בגין חובות לא צוברים
133	3	20	156	-	156	מזה: בגין חובות בעייתיים אחרים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

המאוחד		אשראי לציבור				בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל
		מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל		
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2021		670	159	326	1,155	-	1,155
התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה*		93	(34)	4	63	2	65
הוצאות בגין הפסדי אשראי		81	25	17	123	-	123
- מחיקות חשבונאיות		(119)	(2)	(89)	(210)	-	(210)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		92	3	86	181	-	181
מחיקות חשבונאיות, נטו		(27)	1	(3)	(29)	-	(29)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2022		817	151	344	1,312	2	1,314
הוצאות בגין הפסדי אשראי		314	40	148	502	-	502
- מחיקות חשבונאיות		(85)	(9)	(122)	(216)	-	(216)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		85	7	93	185	-	185
מחיקות חשבונאיות, נטו		-	(2)	(29)	(31)	-	(31)
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2023		1,131	189	463	1,783	2	1,785
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		(44)	(27)	54	(17)	1	(16)
- מחיקות חשבונאיות		(70)	(4)	(110)	(184)	-	(184)
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות		123	12	94	229	-	229
מחיקות חשבונאיות, נטו		53	8	(16)	45	-	45
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2024		1,140	170	501	1,811	3	1,814
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים							
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2022		100	6	11	117	-	117
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2023		123	8	34	165	-	165
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2024		134	10	33	177	-	177

* השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

באור 13 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

הבנק		אשראי לציבור				בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל
				מסחרי	דיור		
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2021							
התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה*							
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
- מחיקות חשבונאיות							
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות							
מחיקות חשבונאיות, נטו							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2022							
הוצאות בגין הפסדי אשראי							
- מחיקות חשבונאיות							
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות							
מחיקות חשבונאיות, נטו							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2023							
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי							
- מחיקות חשבונאיות							
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות							
מחיקות חשבונאיות, נטו							
יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 בדצמבר 2024							
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים							
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2022							
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2023							
יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2024							

1,086	-	1,086	270	159	657
52	2	50	(7)	(34)	91
118	-	118	14	25	79
(196)	-	(196)	(75)	(2)	(119)
169	-	169	76	3	90
(27)	-	(27)	1	1	(29)
1,229	2	1,227	278	151	798
484	-	484	133	40	311
(200)	-	(200)	(107)	(9)	(84)
170	-	170	80	7	83
(30)	-	(30)	(27)	(2)	(1)
1,683	2	1,681	384	189	1,108
(23)	1	(24)	44	(27)	(41)
(167)	-	(167)	(93)	(4)	(70)
216	-	216	82	12	122
49	-	49	(11)	8	52
1,709	3	1,706	417	170	1,119

112	-	112	9	6	97
161	-	161	32	8	121
173	-	173	30	10	133

* השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

באור 14 - אשראי לממשלה
(במיליוני ש"ח)

הרכב:				המאוחד		הבנק
				31 בדצמבר		31 בדצמבר
				2023	2024	2023
				1,055	1,496	789
				369		

אשראי לממשלה

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

המאוחד			הבנק					
ליום 31 בדצמבר 2024			ליום 31 בדצמבר 2023			ליום 31 בדצמבר 2023		
כלולה	חברה	ליום 31 בדצמבר 2024	כלולה	חברה	ליום 31 בדצמבר 2023	כלולה	חברה	ליום 31 בדצמבר 2023
סך הכל	מאוחדות	סך הכל	סך הכל	מאוחדות	סך הכל	סך הכל	מאוחדות	סך הכל
842	786	842	842	979	1,821	786	851	1,637
-	-	-	-	5	5	-	5	5
842	786	842	842	984	1,826	786	856	1,642
533	487	533	533	1,411	1,944	487	1,288	1,775
-	-	-	-	(4)	(4)	-	(7)	(7)
(4)	-	(4)	(4)	-	(4)	-	(1)	(1)
(10)	(10)	(10)	(10)	(4)	(14)	(10)	(4)	(14)

ב. חלק הבנק ברווח של חברות מוחזקות:

המאוחד			הבנק					
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
88	127	83	242	259	178	88	127	83
(3)	(2)	(13)	(3)	(2)	(13)	(3)	(2)	(13)
(11)	(12)	4	(11)	(12)	4	(11)	(12)	4
74	113	74	228	245	169	74	113	74

באור 15 - השקעות בחברות מוחזקות (המשך)

ג. פרטים על חברות מוחזקות עיקריות⁽¹⁾⁽²⁾

שם החברה	תחום פעילות עיקרי	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		חלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני 31 בדצמבר	
		31 בדצמבר		31 בדצמבר		2023	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024
		%	%	%	%	במיליוני ש"ח	
חברות מאוחדות רשומות בישראל							
בנק מסד בע"מ	בנק מסחרי	51.0	51.0	51.0	51.0	598	681
יבנק חברה לנאמנות בע"מ	שירותי נאמנות	100.0	100.0	100.0	100.0	145	182
חברה כלולה							
חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ	כרטיסי אשראי	28.2	28.2	21.0	21.0	786 ⁽³⁾	842 ⁽³⁾

- (1) ברשימה הנ"ל לא נכללו חברות מאוחדות בבעלות ובשליטה מלאה, שהן חברות נכסים או מספקות שירותים לבנק, אשר נכסיהן ותוצאות פעילותן נכללים בדוחות הכספיים של הבנק.
- (2) מניותיהן של כל החברות ברשימה הנ"ל אינן רשומות למסחר בבורסה.
- (3) לרבות יתרת עודף עלות.
- (4) כולל השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי (ASC-326).

ד. מידע תמציתי בנושא חברה כלולה, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה

1. להלן מידע תמציתי על המצב הכספי

שיעור בעלות	סך נכסים	סך התחייבויות	הון שמושם לבעלים של החברה	
				במיליוני ש"ח
28.2	22,088	19,432	2,656	חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
28.2	19,378	16,931	2,447	31 בדצמבר 2024
				31 בדצמבר 2023

2. להלן מידע תמציתי על תוצאות הפעילות

שיעור בעלות	רווח נקי לשנה		
			במיליוני ש"ח
28.2	301	28.2	חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
28.2	450	28.2	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024
28.2	309	28.2	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023
			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022

ה. בין הבנק לבין בעלי המניות בבנק מסד בע"מ ובין הבנק לבין בעלי המניות בחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ קיימים הסכמים, המסדירים את זכויותיהם וחובותיהם זה כלפי זה כבעלי מניות בבנק מסד בע"מ ובחברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ.

שקיעות הוניות		תרומה לרווח הנקי		המיוחס לבעלי מניות		דיבידנד שנרשם		סעיפים אחרים	
31 בדצמבר		הבנק		הבנק		2023		שנצברו בהון	
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
-	-	93	110	-	(31)	-	4	9	-
-	-	29	37	-	-	-	-	-	-
-	-	127	88	(21)	(28)	(4)	(7)	(4)	(7)

באור 16 - בנינים וציוד
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב:

הבנק			המאוחד			
סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	סך הכל	ציוד, ריהוט וכלי רכב	בנינים ומקרקעין ⁽¹⁾	
1,978	620	1,358	2,032	624	1,408	עלות נכסים
51	31	20	52	31	21	ליום 31 בדצמבר 2022
(40)	-	(40)	(42)	(1)	(41)	תוספות
1,989	651	1,338	2,042	654	1,388	גריעות
64	38	26	65	38	27	ליום 31 בדצמבר 2023
(34)	(1)	(33)	(38)	(2)	(36)	תוספות
2,019	688	1,331	2,069	690	1,379	גריעות
						ליום 31 בדצמבר 2024
1,099	537	562	1,130	539	591	פחת שנצבר⁽²⁾
62	28	34	64	28	36	ליום 31 בדצמבר 2022
(27)	-	(27)	(29)	(1)	(28)	פחת לשנה
1,134	565	569	1,165	566	599	גריעות
63	29	34	66	30	36	ליום 31 בדצמבר 2023
(25)	(1)	(24)	(29)	(2)	(27)	פחת לשנה
1,172	593	579	1,202	594	608	גריעות
						ליום 31 בדצמבר 2024
879	83	796	902	85	817	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2022
855	86	769	877	88	789	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023
847	95	752	867	96	771	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024
	17.0%	3.7%		16.9%	3.8%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% בשנת 2024
	16.4%	3.7%		16.3%	3.8%	שיעור פחת ממוצע משוקלל ב-% בשנת 2023

(1) לרבות התקנות ושיפורים במושכר.
(2) פחת שנצבר כולל הפסדים שנצברו מידידת ערך.

- ב. הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות בדרך של שכירות או חכירה בבנינים בסך של 338 מיליון ש"ח (31.12.23 - 351 מיליון ש"ח), מתוכם סך של 265 מיליון ש"ח בדרך של שכירות או חכירה לתקופה שאינה עולה על 49 שנה מתאריך המאזן (31.12.23 - 275 מיליון ש"ח). הבנק וחברות מאוחדות שלו הינם בעלי זכויות של נכסים בדרך של חכירה מהוונת בסך של 279 מיליון ש"ח (31.12.23 - 294 מיליון ש"ח).
- ג. זכויות במקרקעין בסך של 262 מיליון ש"ח (31.12.23 - 274 מיליון ש"ח) טרם נרשמו על שם הבנק או חברות מוחזקות שלו בלשכות רישום המקרקעין.
- ד. אין יתרה מאזנית של בנינים וציוד שאינם בשימוש הבנק או הקבוצה ואשר מהווים נדל"ן להשקעה (31.12.23 - 16 מיליון ש"ח).
- ה. בקבוצה קיימים נכסים שהופחתו במלואם ועדיין מופעלים. עלותם המקורית של נכסים כאמור ליום 31 בדצמבר 2024 הינה בסך של 734 מיליון ש"ח (31.12.23 - 697 מיליון ש"ח).

באור 16 - בנינים וציוד (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ו. מידע בגין חכירות

החל מיום 1 בינואר 2020, הבנק מיישם את נושא 842 בקודיפיקציה לעניין חכירות. במסגרת הסדרי החכירה, הבנק חוכר נדל"ן (בעיקר שטחי משרדים וסניפים) וכלי רכב, המשמשים בעיקר לצורך הפעילות העסקית של הבנק. הסדרי החכירה של הבנק מסווגים כחכירות תפעוליות. במרבית חוזי חכירות הנדל"ן ובכל חוזי חכירות כלי הרכב בהם מתקשר הבנק, תשלומי החכירה צמודים למדד המחירים לצרכן הידוע במועד ההתקשרות בחכירה. תקופת החכירה נקבעת כתקופה שבה החכירה אינה ניתנת לביטול, יחד עם תקופות המכוסות על ידי אופציה להאריך את החכירה אם ודאי באופן סביר שהבנק יממש את האופציה.

בגין חלק מנכסי הנדל"ן שהבנק חוכר, קיימת לבנק אופציה לביטול החכירה לאחר 3-5 שנים, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של הבנק ובכפוף למתן הודעה מראש למחכיר של לפחות 12-3 חודשים. אופציית הביטול לא נלקחה בחשבון בחישוב ההתחייבות בגין חכירה. מכיוון ששיעור הריבית הגלום בחכירה לא ניתן לקביעה בנקל, נעשה שימוש בשיעור הריבית התוספתי של הבנק, שהינו שיעור הריבית שהבנק היה נדרש לשלם כדי ללוות סכום השווה לתשלומי החכירה למשך תקופה דומה כאשר הנכס המוכר היה משמש בטוחה כלכלית ובסביבה דומה. לבנק לא קיימים הסדרי חכירה המסווגים כחכירות מימוניות.

1. הוצאות בגין חכירות

מאוחד			הבנק		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
74	72	74	68	66	68
*25	-	-	*25	-	-
6	5	2	5	4	2
105	77	76	98	70	70

* הפרשה לירידת ערך של נכס זכות שימוש במסגרת מהלכי התייעלות.

2. מידע נוסף על חכירות

מאוחד			הבנק		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2023	2022	2024	2023	2022
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
מזומנים ששולמו בגין יתרות שנכללו במדידה של התחייבויות בגין חכירות:					
תזרים מזומנים בגין פעילות שוטפת בגין חכירות תפעוליות נכסי זכות שימוש שהוכרו בגין חכירות תפעוליות חדשות יתרת תקופה משוקללת ממוצעת (בשנים) בגין חכירות תפעוליות			79		
77			76		
41			37		
51			49		
20			19		
3.6			3.6		
3.8			3.8		
2.24			2.32		
1.96			2.02		
1.59			1.66		

3. תזרימי מזומנים לא מהוונים והתחייבויות בגין חכירות תפעוליות לפי תקופת פירעון

מאוחד				הבנק			
31 בדצמבר 2024				31 בדצמבר 2024			
תזרימי	תזרימי	תזרימי	תזרימי	תזרימי	תזרימי	תזרימי	תזרימי
מזומנים	מזומנים	מזומנים	מזומנים	מזומנים	מזומנים	מזומנים	מזומנים
בגין	בגין	בגין	בגין	בגין	בגין	בגין	בגין
חכירה	חכירה	חכירה	חכירה	חכירה	חכירה	חכירה	חכירה
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
68	68	69	68	61	61	63	62
62	59	62	60	55	53	56	54
51	48	54	52	46	43	49	47
42	39	45	42	38	34	40	37
37	33	38	34	34	30	33	30
111	91	133	111	100	82	121	100
371	338	401	367	334	303	362	330

באור 17 - נכסים בלתי מוחשיים
(במיליוני ש"ח)

הבנק	המאוחד			עלות
	תוכנות	סך הכל	קשרי לקוחות	
1,546	1,567	1,547	20	ליום 31 בדצמבר 2022
133	133	133	-	תוספות
-	-	-	-	גריעות
1,679	1,700	1,680	20	ליום 31 בדצמבר 2023
169	169	169	-	תוספות
-	-	-	-	גריעות
1,848	1,869	1,849	20	ליום 31 בדצמבר 2024
הפחתות				
1,235	1,250	1,236	14	ליום 31 בדצמבר 2022
120	122	120	2	הפחתה לשנה
-	-	-	-	גריעות
1,355	1,372	1,356	16	ליום 31 בדצמבר 2023
133	134	133	1	הפחתה לשנה
-	-	-	-	גריעות
1,488	1,506	1,489	17	ליום 31 בדצמבר 2024
הערך בספרים				
311	317	311	6	ליום 31 בדצמבר 2022
324	328	324	4	ליום 31 בדצמבר 2023
360	363	360	3	ליום 31 בדצמבר 2024

באור 18 - נכסים אחרים
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
714	735	762	785	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה באור 8)
3	-	3	-	מקדמות למס הכנסה, בניכוי הפרשות ומוסדות אחרים
10	1	10	1	נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
328	271	364	305	נכסי זכות שימוש בגין חכירה תפעולית
238	283	227	282	חייבים אחרים ויתרות חובה
1,293	1,290	1,366	1,373	סך הכל נכסים אחרים

באור 19 - פקדונות הציבור

(במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
				לפי דרישה
41,085	46,163	45,145	50,367	- אינם נושאים ריבית
21,791	22,461	22,410	23,256	- נושאים ריבית
62,876	68,624	67,555	73,623	סך הכל לפי דרישה
121,206	138,383	123,570	141,132	לזמן קצוב
184,082	207,007	191,125	214,755	סך הכל פקדונות בישראל*
				* מזה:
75,344	75,644	83,940	84,665	פקדונות של אנשים פרטיים
51,972	72,952	52,875	72,957	פקדונות של גופים מוסדיים
56,766	58,411	54,310	57,133	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל (המאוחד)

31 בדצמבר		
2023	2024	תקרת הפקדון
59,960	59,800	עד 1
42,448	42,386	מעל 1 עד 10
20,887	21,551	מעל 10 עד 100
11,337	7,998	מעל 100 עד 500
56,493	83,020	מעל 500
191,125	214,755	סך הכל

באור 20 - פקדונות מבנקים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
בישראל				
בנקים מסחריים:				
1,674	1,467	1,687	1,488	פקדונות לפי דרישה
2,043	1,604	-	-	פקדונות לזמן קצוב
42	66	42	66	קיבולים
בנקים מרכזיים:				
2,585	954	2,585	954	פקדונות לזמן קצוב
6,344	4,091	4,314	2,508	סך הכל פקדונות מבנקים

באור 21 - אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		שיעור תשואה פנימי ⁽¹⁾	משך חיים ממוצע ⁽¹⁾	
31 בדצמבר		31 בדצמבר		%	שנים	
2023	2024	2023	2024			
2	-	2	-	-	-	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
2,440	2,218	4,765	4,479	1.94	4.17	- במטבע ישראלי - לא צמוד
2,442	2,218	4,767	4,479			- במטבע ישראלי - צמוד למדד
2,442	2,218	2,442	2,218			סך הכל אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾
2,442	2,218	2,442	2,218			מזה: כתבי התחייבות נדחים

(1) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור ריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור תשואה פנימי.

נתוני שיעור התשואה הפנימי ומשך החיים הממוצע הם ליום 31 בדצמבר 2024 ומתייחסים למאוחד.

(2) מזה: רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, אגרות חוב בסך של 2,261 מיליון ש"ח וכתבי התחייבות נדחים בסך של 2,206 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - אגרות חוב בסך של 2,325 מיליון ש"ח וכתבי התחייבות נדחים בסך של 2,412 מיליון ש"ח).

באור 22 - התחייבויות אחרות
(במיליוני ש"ח)

הרכב:

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
47	49	47	49	עתודה למסים נדחים, נטו (ראה באור 8)
148	183	165	196	עודף הפרשות שוטפות למס על מקדמות ששולמו
592	657	601	665	עודף ההתחייבות בגין פנסיה ופיצויי פרישה על נכסי התכנית (ראה באור 23)
68	88	71	91	הכנסות מראש
1,613	1,820	1,961	2,212	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
10	1	10	1	התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
494	516	544	561	זכאים בגין משכורות והוצאות נלוות (ראה גם באור 23)
330	303	367	338	התחייבויות בגין חכירות תפעוליות
420	1,038	441	1,051	זכאים אחרים ויתרות זכות
3,722	4,655	4,207	5,164	סך הכל התחייבויות אחרות

באור 23 - זכויות עובדים

א. תאור תנאי העסקה של עובדי הקבוצה

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמורתה ופרישה.

2. מענקים בגין ותק

חלק מעובדי הקבוצה זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורתה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

חלק מעובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית השכר, שיעורי תמורתה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמורתה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הקבוצה זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

ג. ראה באור 1.33. באשר למדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ד. הרכב ההטבות

מאוחד		הבנק			
31 בדצמבר		31 בדצמבר			
2024	2023	2024	2023		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
936	865	822	759	פנסיה ופיצויי פרישה	
(271)	(264)	(165)	(167)	סכום ההתחייבות	
665	601	657	592	השווי ההוגן של נכסי התכנית	
665	601	657	592	עודף ההתחייבות על נכסי התכנית	
14	15	13	14	עודף ההתחייבות שנכלל בסעיף "התחייבויות אחרות"	
27	27	27	27	מענקים בגין ותק - סכום ההתחייבות	
9	9	9	9	הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו	
191	188	171	170	הטבות אחרות לאחר העסקה	
75	73	70	68	הטבות אחרות לאחר פרישה	
245	232	226	206	חופשה	
				אחר	
				סך הכל	
1,226	1,145	1,173	1,086	עודף ההתחייבויות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"	

ה. תכניות להטבה מוגדרת - מאוחד

(1) מחויבויות ומצב המימון

תכניות פיצויים ופנסיה		הטבות אחרות לאחר פרישה			
לשנה שנתיימה		לשנה שנתיימה			
ביום 31 בדצמבר		ביום 31 בדצמבר			
2024	2023	2024	2023		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
865	833	188	198	א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה	
25	25	4	4	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה	
43	38	10	9	עלות שירות	
100	9	(7)	(19)	עלות ריבית	
(97)	(40)	(4)	(4)	הפסד (רווח) אקטוארי**	
936	865	191	188	הטבות ששולמו	
808	724	188	185	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה	
				מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה	
264	258	-	-	ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית	
24	12	-	-	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה	
9	9	-	-	תשואה בפועל על נכסי התכנית	
(26)	(15)	-	-	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי	
271	264	-	-	הטבות ששולמו	
665	601	191	188	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה	
				מצב המימון - התחייבויות נטו שהוכרה בסוף תקופה*	

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** בשנת 2024 ההפסד האקטוארי בגין תוכנית פיצויים ופנסיה נובע בעיקר מעדכון הצפי לפרישה בתנאים מוטבים בקיזוז רווח אקטוארי הנובע מעלייה בשיעור ריבית ההיוון. בשנת 2023 ההפסד האקטוארי בגין תוכנית פיצויים ופנסיה נובע מהפסד אקטוארי בגין עדכון עתודות אקטואריות בעקבות חתימה על הסכמים קיבוציים בקיזוז רווח אקטוארי הנובע מעלייה בשיעור ריבית ההיוון. בשנים 2023 ו-2024 הרווח האקטוארי בגין הטבות אחרות לאחר פרישה נובע בעיקר מעלייה בשיעור ריבית ההיוון.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
188	191	601	665	ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד
188	191	601	665	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
				התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
				ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר
				לפני השפעת מס
12	5	116	179	הפסד אקטוארי נטו
12	5	116	179	יתרת סגירה בהפסד כולל אחר מצטבר
				ה. תכניות שבהן המחויבות בגין הטבה מצטברת וחזויה
				עולה על נכסי התכנית
188	191	865	936	מחויבות בגין הטבה חזויה
185	188	724	808	מחויבות בגין הטבה מצטברת
-	-	264	271	שווי הוגן של נכסי התכנית

(2) הוצאה לתקופה

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
5	4	4	26	25	25	א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד
8	9	10	30	38	43	עלות שירות
-	-	-	(8)	(9)	(11)	עלות ריבית
						תשואה חזויה על נכסי תכנית
3	2	-	13	8	8	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
-	-	-	3	(1)	16	הפסד אקטוארי נטו
-	-	-	(3)	(3)	(3)	סילוק
16	15	14	61	58	78	היוון עלות תוכנה
						סך עלות ההטבה, נטו
						ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו
(47)	(19)	(7)	(156)	6	87	כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
(3)	(2)	-	(13)	(8)	(8)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
-	-	-	(3)	1	(16)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(50)	(21)	(7)	(172)	(1)	63	סילוק
16	15	14	61	58	78	סך הכל הוכר בהפסד (רווח) כולל אחר
						סך עלות ההטבה נטו
(34)	(6)	7	(111)	57	141	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה
						ובהפסד (רווח) כולל אחר

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידית עלות ההטבה נטו

הטבות אחרות לאחר פרישה		תכניות פיצויים ופנסיה		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
באחוזים		באחוזים		
5.0	5.2	4.7	4.9	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
2.8	2.8	2.7	2.6	שיעור היוון נומינלי
0.1-8.6	0.1-8.6	0.1-8.6	0.1-8.6	שיעור עליית המדד החזוי
0.0-3.7	0.0-3.9	1.1-5.8	1.1-5.8	שיעור עזיבה
				שיעור גידול בתגמול נומינלי

הטבות אחרות לאחר פרישה			תכניות פיצויים ופנסיה			
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	2022	2023	2024	
באחוזים			באחוזים			
						2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
3.0-4.7	4.5-5.1	5.0-5.9	2.2-4.4	4.4-4.9	4.7-5.6	שיעור היוון נומינלי
			2.0-2.8	3.3-3.6	3.7-4.6	תשואה חזויה נומינלית לטווח ארוך על נכסי התכנית
0.0-3.0	0.0-3.7	0.0-3.9	1.1-5.2	1.1-5.8	1.1-5.8	שיעור גידול בתגמול נומינלי

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

הטבות אחרות לאחר פרישה				תכניות פיצויים ופנסיה				
קישון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		קישון בנקודת אחוז אחת		גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
37	37	(29)	(28)	57	53	(48)	(45)	שיעור היוון
(1)	(1)	1	1	(98)	(98)	118	119	שיעור עזיבה
(1)	(1)	1	1	(48)	(45)	58	52	שיעור גידול בתגמול

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

(4) נכסי תכנית
א. הרכב השווי ההוגן של נכסי התוכנית

תכניות פיצויים ופנסיה								
31 בדצמבר 2023				31 בדצמבר 2024				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח				
15	-	1	14	14	-	-	14	מזומנים ופקדונות בבנקים
56	-	-	56	64	-	-	64	מניות
74	-	31	43	93	-	40	53	אגרות חוב:
53	-	7	46	45	-	5	40	ממשלתיות
127	-	38	89	138	-	45	93	קונצרניות
66	25	37	4	55	24	26	5	סך הכל
264	25	76	163	271	24	71	176	אחר
								סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2025

תכניות פיצויים ופנסיה			
% מנכסי התכנית		יעד	
31 בדצמבר		הקצאה	
2023	2024	2025	
באחוזים			
5.7	5.2	3.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
21.2	23.6	23.5	מניות
28.0	34.3	35.8	אגרות חוב:
20.1	16.6	20.0	ממשלתיות
48.1	50.9	55.8	קונצרניות
25.0	20.3	17.2	סך הכל
100.0	100.0	100.0	אחר
			סך הכל

(5) תזרימי מזומנים
א. הפקדות

תכניות פיצויים ופנסיה			
הפקדות בפועל		תחזית	
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2023	2024	*2025	
במיליוני ש"ח			
9	9	9	הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פיצויים להטבה מוגדרת במהלך שנת 2025.

באור 23 - זכויות עובדים (המשך)

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד**

תכניות פיצויים ופנסיה		הטבות אחרות לאחר פרישה
שנה	במיליוני ש"ח	
2025	156	9
2026	59	9
2027	57	10
2028	57	11
2029	72	11
2030-2034	363	64
2035 ואילך	700	459
סך הכל	1,464	573

** בערכים לא מהוונים. לא כולל עלות שירות עתידית.

באור 24א - הון

א. הון המניות - הרכב:

ההון המונפק והנפרע	ההון הרשום	
31 בדצמבר 2024 ו-2023	31 בדצמבר 2024 ו-2023	
בש"ח	בש"ח	
5,016,502	17,500,000	מניות רגילות בנות 0.05 ש"ח

כל המניות הרגילות הינן רשומות על שם.

המניות הרגילות בנות 0.05 ש"ח רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. כל מניה מקנה זכות לקול אחד באסיפה הכללית של הבנק. כל מניה מקנה זכות השתתפות בחלוקת רווחים וזכות השתתפות ביתרת נכסי הבנק במקרה של פירוק באופן יחסי לערכה הנקוב.

ב. מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת רווחים שאימץ הדירקטוריון, יחלק הבנק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושיקבעו על ידי דירקטוריון הבנק, מעת לעת. רווחים מעודפי עבר יחולקו לפי החלטות אד הוק. חלוקות כאמור תבוצענה בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת, או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת, כי כל חלוקה של דיבידנד (לרבות לפי ההחלטות האמורות) תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות הנוספות הבאות:

- הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 על פיה תאגיד בנקאי לא יחלק דיבידנד בכל אחד מן המקרים הבאים (אלא אם קיבל אישור לכך מן המפקח על הבנקים): (1) כשיתרת העודפים המצטברת בניכוי הפרשים בחובה שנכללו ברווח כולל אחר מצטבר, לפי הדוחות הכספיים אינה חיובית או שהחלוקה תגרום לכך שלא תהיה חיובית; (2) כשאחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד או בהפסד כולל; (3) כשהתוצאה המצטברת בשלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים שלגביה פורסם הדוח הכספי האחרון, מראה על הפסד או על הפסד כולל; (4) אם בדוח הכספי של הבנק הנכסים הלא כספיים עולים על ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק, או שהחלוקה תגרום לכך. בכל מקרה מותנית החלוקה בעריכת תחזית בכתב לגבי השנה הסמוכה לאחר ביצוע החלוקה, ובתנאי שלפיה, יחס ההון של התאגיד הבנקאי לנכסי הסיכון שלו לא יפחת מן הנדרש לגביו.
- הוראות ניהול בנקאי תקין הקובעות הוראות הכוללות את אופן חישוב דרישות ההון ויעדי ההון המזעריים. בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 נקבע כי בהתאם להיקף הנכסים של הבנק, החל מיום 1 בינואר 2015, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי לנכסי סיכון משוקללים יעמוד על 9% ויחס ההון הכולל על 12.5%. להקלות שנקבעו בהוראת שעה עקב משבר הקורונה בקשר ליחס ההון המזערי, ראו באור 24ב' בעניין "יעדי הלימות הון".
- "מגבלות למתן הלוואות לדיור" - כתוצאה מיישום התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 329 יש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור. להקלות והבהרות בעניין זה ראו באור 24ב' בעניין "יעדי הלימות הון".
- בהתאם למכתבי הפיקוח על הבנקים לבנק, על חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 50% מהרווח הנקי של השנה השוטפת, יש להודיע למפקח מראש.
- היתר נגיד בנק ישראל לבעלי השליטה בבנק, משנת 2003, שבו נקבע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד ליום 31 במרס 2003 (שהסתכמו ב-2,391 מיליון ש"ח) וכי אם נצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה.

באור 24 - הון (המשך)

מאז פרוץ המלחמה, שלח המפקח על הבנקים למערכת הבנקאית את המכתבים הבאים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים": מכתב מיום 12 בנובמבר 2023, בו נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם לתקופה הקרובה לתאריך המכתב, על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי המשכיותה והיקף השפעתה על המשק; מכתב מיום 5 במרס 2024, ובו דרישה דומה, על רקע הימשכות המלחמה והיקף השפעתה על המשק, המחייבים משנה זהירות בנושא; ומכתב מיום 16 במאי 2024, בו מציין המפקח, כי המצב הגיאופוליטי הנוכחי מחייב המשך בחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון ומדיניות חלוקת דיבידנד, תוך שימת לב ליחסי ההון בפועל ולכריות ההוניות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים.

בשים לב למכתבי המפקח על הבנקים האמורים, החליט דירקטוריון הבנק, ביום 11 במרס 2025, לאשר חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 228 מיליון ש"ח (ברוטו) המהווים, ביחד עם חלוקות הדיבידנד, שאושרו בשלושת הרבעונים האחרונים של שנת 2024, חלוקת דיבידנד בשיעור של 40% מהרווח הנקי של שנת 2024. מובהר, כי לא חל שינוי במדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק והיא נותרה בעינה. דירקטוריון הבנק ימשיך לדון בהמשך יישומה של מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק, לאור ההתפתחויות והשפעתן על המשק ועל הבנק. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 19 במרס 2025 ויום התשלום יהיה ביום 27 במרס 2025. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2023:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הדיבידנד	דיבידנד למניה
		במיליוני ש"ח	בש"ח
21 במרס 2023	4 באפריל 2023	268	2.67
17 במאי 2023	1 ביוני 2023	220	2.19
15 באוגוסט 2023	31 באוגוסט 2023	220	2.19
28 בנובמבר 2023	14 בדצמבר 2023	90	0.90
12 במרס 2024	31 במרס 2024	269	2.68
28 במאי 2024	17 ביוני 2024	228	2.27
15 באוגוסט 2024	2 בספטמבר 2024	244	2.44
24 בנובמבר 2024	10 בדצמבר 2024	248	2.47

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2022	2023	2024	
945	798	989	דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. כמו כן, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" נדרש הבנק להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 באחוז אחד מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדוח. יצוין, כי בהתאם להוראת שעה מיום 27 באפריל 2020, הדרישה, כאמור, לא תחול בגין הלוואות לדיור שאושרו החל מיום 19 במרס 2020 ועד לתום תוקף הוראת השעה (30 בספטמבר 2021). ביום 27 בדצמבר 2021, במסגרת עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא מגבלות על העמדת הלוואות לדיור (הן למטרת דיור והן לכל מטרה), נקבע, כי דרישת ההון הנוספת האמורה תחול בגין הלוואות למטרת דיור בלבד ולא תחול בגין הלוואות לכל מטרה. לאור האמור לעיל ובהתחשב בדרישת ההון הנוספת מיתרת ההלוואות לדיור, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הרגולטורי שנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 9.23% ויחס ההון הכולל המזערי הרגולטורי שהנדרש הבנק לעמוד בו לתאריך הדיווח הינו 12.50%.

ליתרת ההלוואות לדיור ראה באור 3.3.29.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון, הינם:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.35% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.50%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211.

31 בדצמבר		בנתוני המאוחד	
2023	2024		
(במיליוני ש"ח)			
		א. הון לצורך חישוב יחס ההון	
12,292	13,666	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים	
3,569	2,714	הון רובד 2, לאחר ניכויים	
15,861	16,380	סך הכל הון כולל	
		ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
97,053 ⁽²⁾	107,387 ⁽²⁾	סיכון אשראי	
886	979	סיכוי שוק	
10,360	12,477	סיכון תפעולי	
108,299	120,843	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
באחוזים			
11.35%	11.31%	ג. יחס ההון לרכיבי סיכון	
14.65%	13.55%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
9.24% ⁽¹⁾	9.23% ⁽¹⁾	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
12.50% ⁽¹⁾	12.50% ⁽¹⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
באחוזים			
		חברה בת משמעותית	
		בנק מסד בע"מ	
18.06%	18.03%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון	
19.16%	19.12%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון	
9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	
12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	

(1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0% ו-12.5%, בהתאמה. ליחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש נוספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. עם זאת, בהתאם להוראות שעה בדבר התאמות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה ובהתאם לאמור בהוראה 329, לא חלה דרישת הון נוספת בשיעור של 1% על הלוואות לדיור למטרת מגורים שהועמדו החל מתחילת תוקפה של הוראת השעה (19 במרס 2020) ועד 31 במרס 2021.

(2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 22 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (31.12.23 - 39 מיליון ש"ח).

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר		
2023	2024	
במיליוני ש"ח		
12,071	13,430	א. הון עצמי רובד 1
		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
		הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
272	309	זכויות שאינן מקנות שליטה
12,343	13,739	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
		התאמות פיקוחיות וניכויים:
(94)	(94)	נכסים בלתי מוחשיים
(4)	(3)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
		סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות ובגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1
(98)	(97)	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1 ⁽¹⁾
25	13	סך התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים - הון עצמי רובד 1 ⁽²⁾
22	11	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
12,292	13,666	
		ב. הון רובד 2
2,377	2,173	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
1,192	1,330	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
3,569	3,503	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
		ניכויים:
-	(789)	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
3,569	2,714	סך הכל הון רובד 2

(4) השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות והפסדי אשראי צפויים, על יחס הון עצמי רובד 1

31 בדצמבר		
2023	2024	
באחוזים		
11.31%	11.29%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת ההתאמות
0.02%	0.01%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ⁽¹⁾
0.02%	0.01%	השפעת ההתאמות בגין הפסדי אשראי צפויים ⁽²⁾
11.35%	11.31%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

(1) התאמות בגין תכניות ההתייעלות לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 5 להלן) נזקפות בשיעורים שווים על פני 5 שנים ממועד תחילתן.

(2) התאמות בגין הפסדי אשראי צפויים לפי הוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף 6 להלן) פוחתות בהדרגה עד ליום 31 בדצמבר 2024.

באור 224 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) מהלכי התייעלות

ביום 12 בינואר 2016, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בדצמבר 2019, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר האריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2021.

היקף תכניות ההתייעלות בכח אדם משנת 2018 ומשנת 2020, בגין חלות ההקלות עמד על סך של 118 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס. ההשפעה על יחס ההון לרכיבי סיכון נזקפת, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים. ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, היישום היה מביא לקיטון של 0.01% ביחס הון רובד 1.

(6) יישום לראשונה של כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים

החל מיום 1 בינואר 2022, הבנק מיישם את ההוראות החדשות בנושא הפרשות להפסדי אשראי תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה.

ביום 1 בדצמבר 2020, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הון פיקוחי - השפעת יישום כללי החשבונאות בנושא הפסדי אשראי צפויים", אשר כלל, בין היתר, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 299 לפיו, נקבע כי במידה שכתוצאה מהיישום לראשונה של כללים אלה, חל קיטון בהון העצמי רובד 1 של תאגיד בנקאי, הוא רשאי לפרוס את הקיטון האמור, על פני שלוש שנים (להלן: "תקופת המעבר"). ללא ההקלה, כאמור, נכון ליום 31 בדצמבר 2024, היישום היה מביא לקיטון נוסף של 0.01% ביחסי הלימות ההון.

(7) עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין בקשר לחישוב נכסי סיכון תפעולי

ביום 19 ביוני 2024, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לעדכון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 206 בנושא מדידה והלימות הון - סיכון תפעולי, אשר תחליף את ההוראה המיושמת כיום. תחילת יישום ההוראה החל מיום 1 בינואר 2026. הבנק נערך ליישום ההוראה.

(8) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברה בת משמעותית

(א) רכיבי הון הנתונים לתגודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק והיקף נכסי הסיכון נתונים לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הריבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורתה ופרישה.
- השפעות השינויים בריבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה.
- השפעות שינויים במדד ובשערי החליפין על יתרות הנכסים.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 31 בדצמבר 2024:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
בנק (בנתוני המאוחד)	
0.09	0.10
1.36	2.83
בנק מסד בע"מ	

באור 24 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון לבין מדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק הוא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים, כאשר לצורך כך לא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה, הבנק מחשב את החשיפה בגין גזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכלל את הבנק).

יחד עם זאת, בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250 בדבר התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם משבר הקורונה, אשר כוללת, בין היתר, את הוראת השעה שפורסמה ביום 15 בנובמבר 2020, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.5% על בסיס מאוחד (במקום 5%), וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 24% מהיקף הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. לעניין הפחתת דרישות המינוף נקבע במסגרת חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 20 בדצמבר 2023, כי ההקלה תחול עד ליום 31 בדצמבר 2025. תאגיד בנקאי שינצל הקלה זו ביום 31 בדצמבר 2025, יידרש לשוב ליחס המינוף הנדרש בטרם הוראת השעה בתוך שני רבעונים, כך שבתום תוקף הוראת השעה יחול על הבנק יחס מינוף מזערי בהתאם ליחס המינוף בפועל או היחס המינימלי שחל על התאגיד הבנקאי טרם הוראת השעה, הנמוך מביניהם.

31 בדצמבר 2023	31 בדצמבר 2024	
	במיליוני ש"ח	
		1. בנתוני המאוחד
		הון רובד 1*
12,292	13,666	סך החשיפות
233,669	263,762	
		באחוזים
5.26%	5.18%	יחס המינוף
		2. חברה בת משמעותית
		בנק מסד בע"מ
9.40%	10.08%	יחס המינוף
4.50%	4.50%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ובגין הפסדי אשראי צפויים, ראה סעיף א. (4) לעיל.

באור 224 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי הנזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221, בנושא יחס כיסוי הנזילות, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
באחוזים		
156%	165%	1. בנתוני המאוחד יחס כיסוי הנזילות
156%	166%	2. בנתוני הבנק יחס כיסוי הנזילות
544%	572%	3. חברה בת משמעותית בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.

ד. יחס מימון יציב נטו לפי הוראות המפקח על הבנקים

החל מיום 31 בדצמבר 2021, מיישם הבנק את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא יחס מימון יציב נטו - NSFR, אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס מימון יציב נטו במערכת הבנקאית בישראל. בהתאם להוראה, מטרת יחס המימון היציב נטו הינה לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מהתאגידים הבנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב בהתאם להרכב נכסיהם המאזניים ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. יחס המימון היציב נטו מכיל שני מרכיבים: פריטי מימון יציב זמין (מונה) ופריטי מימון יציב נדרש (מכנה). "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון וההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש של תאגיד מסוים הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפירעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי אותו תאגיד, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות.

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
באחוזים		
146%	140%	1. בנתוני המאוחד יחס מימון יציב נטו
163%	172%	2. חברה בת משמעותית בנק מסד בע"מ יחס מימון יציב נטו
100%	100%	יחס מימון יציב נטו המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
(במיליוני ש"ח)

א. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגביה ⁽¹⁾ לסוף השנה

המאוחד והבנק		
31 בדצמבר		
2023	2024	
10	8	יתרת אשראי מפקדונות לפי מידת גביה ⁽²⁾
220	204	מטבע ישראלי לא צמוד
230	212	מטבע ישראלי צמוד למדד
		סך הכל

- (1) אשראים מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית אשראים, עם מרווח או עם עמלת גביה (במקום מרווח).
(2) הלוואות עומדות ופקדונות ממשלה שניתנו בגינם בסך 75 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק (31 בדצמבר 2023 - 85 מיליון ש"ח במאוחד ובבנק), לא נכללו בלוח זה.

תזרימים בגין עמלת גביה ומרווחי ריבית בגין הפעילות על פי מידת הגביה ⁽¹⁾

המאוחד והבנק							
31 בדצמבר							
2023	2024						
סך הכל	סך הכל	מעל עשר שנים	מעל חמש ועד עשר שנים	מעל שלוש ועד חמש שנים	מעל שנה ועד שלוש שנים	עד שנה	
5	4	1	1	-	1	1	תזרימים חוזיים עתידיים
4	3	-	1	-	1	1	תזרימים עתידיים צפויים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים
4	3	-	1	-	1	1	תזרימים צפויים מהוונים לאחר הערכת הנהלה לפרעונות מוקדמים ⁽²⁾

- (1) יתרת הפקדונות לפי מידת הגביה במגזר השקלי הלא צמוד איננה עולה על 10% מסך כל הפקדונות לפי מידת הגביה, לפיכך מוצגים הנתונים בגין סך כל הפעילות.
(2) ההיוון בוצע לפי שיעור של 2.0% (2023 - 1.5%).

מידע על העמדת הלוואות לדירור במהלך השנה

31 בדצמבר		
2023	2024	
12	11	הלוואות מפקדונות לפי מידת הגביה
5	7	הלוואות עומדות

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

הבנק		המאוחד		
31 בדצמבר		31 בדצמבר		
2023	2024	2023	2024	
10	11	10	11	שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותכנה
103	176	103	176	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

באור 25 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך) (במיליוני ש"ח)

- ג. 1. ביום 29 ביוני 2004, החליטה האסיפה הכללית של הבנק (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק) לאשר מתן פטור מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי הבנק, וכן מתן התחייבות מראש לשיפוי, לדירקטורים ונושאי משרה אחרים המכהנים ושיכיהנו מעת לעת בבנק, לרבות לדירקטורים מבעלי השליטה בבנק (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) (להלן - "נושאי משרה"). האסיפה הכללית האמורה גם הסמיכה את דירקטוריון הבנק לאשר מתן פטור והתחייבות שיפוי גם לנושאי משרה לשעבר בבנק, כלפיהם התחייב הבנק, כי יהיו זכאים להסדרי שיפוי כפי שיהיו מפעם לפעם לנושאי המשרה בבנק. כן אישר דירקטוריון הבנק מתן פטור והתחייבות שיפוי כאמור גם לדירקטורים הממונים מטעם הבנק בתאגידים אחרים. כל ההתחייבויות כאמור אושרו בהתאם לחוק החברות, במגבלות הקבועות בו, ובכפוף לתנאים הקבועים בכתב התחייבות השיפוי. התחייבות השיפוי תחול על פעולות הקשורות במישרין או בעקיפין לאחד או יותר מסוגי האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות לשיפוי. גובה התחייבות השיפוי לפי החלטה זו, לכל נושאי המשרה בבנק ובחברות בת במצטבר, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בתוספת לכתב ההתחייבות, לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק, על פי הדוחות הכספיים האחרונים של הבנק שפורסמו סמוך לפני מתן השיפוי בפועל. בהתאם להחלטות, נתנו כתבי פטור והתחייבות שיפוי כאמור, לנושאי משרה בבנק.
 - נוסח כתב השיפוי עודכן מעת לעת בקשר עם סוגי ההוצאות והחבויים שבגין יוענק השיפוי וכן בקשר עם רשימת האירועים הצפויים בתוספת, כך שהותאמו לפעילות הבנק והמקובל במערכת הבנקאית, ולשינויים הרגולטוריים, שחלו בשנים האחרונות ובעיקר חקיקה חדשה בתחומי עיסוקו העיקריים של הבנק. בהתאם לכך, הוענקו התחייבויות השיפוי המתוקנות לדירקטורים ונושאי משרה שכינה באותו מועד ואשר יכהנו מעת לעת בבנק ובחברות בהחזקת הבנק, לרבות לדירקטורים מבעלי השליטה (מר צדיק בינו ומר גיל בינו) ולרבות לנושאי משרה לשעבר (בהתאם להחלטת האסיפה הכללית, מיום 29 ביוני 2004) וליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.
 - בשנים 2014, 2017, 2020 ולאחרונה ביום 6 ביולי 2023 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול והדירקטוריון, להעניק מחדש כתב שיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשו להיות עניין אישי בהענקת כתבי שיפוי להם, באותם תנאים ובאותו נוסח של כתב השיפוי הניתן ליתר הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק, אשר עודכן במועד האמור, לתקופה של 3 שנים נוספות, ממועד אישור האסיפה הכללית הרלוונטית.
 - ביום 29 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת הביקורת וועדת התגמול, מתן כתב פטור והתחייבות שיפוי גם למי שמכהן מעת לעת כמנכ"ל מתף מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, חברה בבעלות ובשליטה מלאים של הבנק. התחייבות השיפוי וכתב הפטור הינם על פי העקרונות, ההיקף והמדיניות שאושרה בבנק, כאמור לעיל, לגבי נושאי משרה בבנק. החל מיום 1 בינואר 2022, מנכ"ל מת"ף מכהן כחבר הנהלת הבנק והינו גם נושא משרה בבנק.
 - החל מיום 23 בפברואר 2017, מדיניות התגמול אשר אושרה באסיפה הכללית, קבעה כי מתן פטור לנושאי משרה לא יחול ביחס למעשה או מחדל של נושא משרה בנוגע להחלטה או עסקה שלבעל השליטה או לנושא משרה כלשהו יש בה עניין אישי. הסייג האמור לא חל על נושאי משרה שמונו לראשונה קודם לכן ושהינם זכאים לפטור לפי החלטות שהתקבלו בעבר בבנק. ביום 30 באוקטובר 2017, אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, מתן פטור מאחריות לנושאי משרה, אשר מונו או ימונו לראשונה לאחר יום 23 בפברואר 2017, הכולל לגביהם את הסייג האמור, והכל בהתאם למדיניות התגמול של הבנק כאמור לעיל. יצוין, כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.
 - כמו כן, ניתנו התחייבויות שיפוי ופטור על פי העקרונות שאושרו בהחלטת האסיפה הכללית מיוני 2004, גם למפורטים להלן:
 - לדירקטורים מטעם הבנק בחברה המאוחדת פיבי שוויץ. יצוין, כי בחודש יוני 2017 מכרה החברה את פעילותה ובמהלך אותה שנה סיימה את פעילותה הבנקאית ובחודש מאי 2020 הושלם פירוקה מרצון.
 - גובה התחייבות השיפוי הינו בהתאם למדיניות הבנק בעניין זה.
 - יצוין כי בעבר ניתנו התחייבויות נוספות לדירקטורים שכינה בחברות בשליטת הבנק, שפורקו מרצון או נמכרו לפני למעלה מ-7 שנים.
2. אוצר החייל התחייב לשפות נושאי משרה כמשמעותו בחוק החברות התשנ"ט-1999. סכום השיפוי מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 33% מההון העצמי של אוצר החייל לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל. עם השלמת מיזוגו של אוצר החייל עם ולתוך הבנק ביום 1 בינואר 2019, התחייבותו של אוצר החייל כלפי נושאי המשרה, לרבות בגין אירוע בקשר למיזוג, הועברה לבנק.
 3. בהתאם להחלטות שהתקבלו ביום 17 באוגוסט 2020 על ידי האסיפה הכללית בבנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") (לאחר אישור ועדת הביקורת ודירקטוריון מסד) ניתן פטור לדירקטורים במסד ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת זהירות כלפי מסד וכן ניתנו התחייבויות לשיפוי לנושאי המשרה האמורים בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל במסד, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה ובהתאם לעקרונות שאושרו לנושאי המשרה בבנק הבינלאומי, אשר עודכנו בהתאם לשינויים שנערכו בשנת 2023 בנוסח ההתחייבות לשיפוי שניתנה לדירקטורים

ונושאי המשרה המכהנים בבנק. ההחלטה האמורה באה במקום החלטה קודמת משנת 2013 לפיה התחייב מסד לשפות נושאי משרה כשסכום השיפוי שנקבע מכוח ההתחייבות כאמור, לכל נושאי המשרה בו, במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי שנקבעו, לא עלה על 33% מההון העצמי של מסד לפי דוחותיו הכספיים האחרונים שפורסמו בסמוך לפני מועד השיפוי בפועל. לגבי נושאי משרה מכהנים ההסדר החדש יחול רק בגין מעשה או מחדל שאירעו לאחר מועד ההחלטה.

ד. מכח הוראות חוקי העזר של מסלוקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן - "מסלוקת הבורסה") הקימה מסלוקת הבורסה קרן סיכונים שמטרתה הבטחת התחייבויות חברי המסלוקה בגין פעילות כל חבר מסלוקה. סכום הקרן מתעדכן אחת לרבעון. חלקו של כל חבר מסלוקה בקרן הסיכונים, לרבות הבנק, נגזר מהיקף הפעילות של החבר במסלוקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהיתה כזאת). חלקו של הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, מסתכם ב-557 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 300 מיליון ש"ח). על פי החלטת דירקטוריון הבורסה וחוקי העזר של מסלוקת הבורסה נדרש הבנק להפקיד בטוחות נזילות בלבד (אגרות חוב של מדינת ישראל או מזומנים) בהתאם לנדרש בחוקי העזר וכן לחתום על הסכם שעבוד להבטחת התחייבותו כלפי מסלוקת הבורסה בגין פעילותו כחבר מסלוקה. בהתאם להחלטות דלעיל, מסלוקת הבורסה פתחה על שמה חשבון במסלוקה עבור הבנק, בו ניתן להפקיד, ניירות ערך כבטוחות לטובת מסלוקת הבורסה.

מסלוקת הבורסה פתחה בנוסף חשבון כספי בבנק ישראל שבו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחברי המסלוקה מעמידים לטובתה, בין להבטחת פעילותם של חברי המסלוקה ובין להבטחת התחייבויותיהם לקרן הסיכונים של המסלוקה. כערובה לקיום כל התחייבויות הבנק כלפי מסלוקת הבורסה כאמור לעיל, ללא הגבלה בסכומן הכולל, יצר הבנק, ביום 17 באפריל 2005, לטובת מסלוקת הבורסה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלוקת הבורסה, על חשבון המסלוקה במסלוקה ועל חשבון המסלוקה בבנק אחר (אשר נסגר במהלך שנת 2020). באפריל 2017 נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלוקת הבורסה על כל זכויותיו של הבנק בחשבון המסלוקה בבנק ישראל.

יובהר, כי החל משנת 2010 נותן הבנק שירותים כחבר במסלוקת הבורסה בקשר עם פעילות בנכסים הנסלקים במסלוקת הבורסה, לרבות בקשר עם בטוחות הנדרשות לפעילות במערכת זה"ב (RTGS) גם למסד, שהינו חבר בורסה שאינו חבר מסלוקה. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלוקת הבורסה, כלפי המסלוקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותו של מסד ולקוחותיו. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלוקת הבורסה, קיבל הבנק ממסד ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלוקת הבורסה בגין פעילותו ופעילות לקוחותיו. החל משנת 2023, הבנק נותן שירותים כאמור גם לחבר בורסה נוסף ביחס ללקוחותיו הקמעונאיים. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלוקת הבורסה, כלפי המסלוקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילות זו. במסגרת ההסכם עם חבר הבורסה הנוסף, התחייב חבר הבורסה לשפות את הבנק, בגין כל סכום אותו יידרש הבנק לשלם, הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלוקת הבורסה, בגין פעילות לקוחותיו של חבר הבורסה.

לעניין השעבודים למסלוקת הבורסה - ראה באור 26ג. להלן.

ה. מכח הוראות חוקי העזר של מסלוקת המעו"ף הקימה מסלוקת המעו"ף קרן סיכונים, המשמשת ככרית ביטחון נוספת, במקרה בו הבטוחות שהפקיד חבר מסלוקת המעו"ף אינם מספיקים לכיסוי כל התחייבויותיו. סכום הקרן מתעדכן אחת לרבעון. חלקו של כל חבר מסלוקה בקרן הסיכונים, לרבות הבנק, נגזר מהיקף פעילותו במסלוקה עבור לקוחותיו (ועבור עצמו במידה שהיתה כזאת). דרישת הבטחונות מהבנק בגין קרן הסיכונים הינה 54 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, בהשוואה ל-29 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2023. כל אחד מהבנקים החברים במסלוקת המעו"ף התחייב כלפי המסלוקה, לתשלום כל חיוב כספי הנובע מעסקאות עבור לקוחותיו. הסכום ליום המאזן הנובע מעסקאות עבור לקוחות הבנק בגין אופציות מעו"ף מוצג במאזן בסעיפים נכסים בגין מכשירים נגזרים והתחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסכום זהה על פי השווי ההוגן. יתרת ההתחייבות של הבנק למסלוקת המעו"ף מעבר לסכום הרשום במאזן המבוססת על תרחישים של הבורסה ליום 31 בדצמבר 2024, הינה 393 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 213 מיליון ש"ח).

הבנק יצר לטובת מסלוקת המעו"ף שעבוד קבוע והמחאה על דרך השעבוד, ללא הגבלה בסכום, על הזכויות בחשבון של בטוחות מעו"ף המתנהל ע"ש מסלוקת המעו"ף במסלוקת הבורסה (להלן - "החשבון הראשי"). בנוסף, יצר הבנק לטובת מסלוקת המעו"ף שעבוד צף והמחאה על דרך השעבוד ללא הגבלה בסכום על כל ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות הבנק במסלוקת הבורסה, לרבות ניירות הערך המופקדים ו/או שיופקדו לזכות החשבון הראשי ולזכות חשבון נוסף המתנהל במסלוקת הבורסה, ופירותיהם וכל זכות הנובעת מהם. כאמור בס"ק ד' לעיל, מסלוקת המעו"ף פתחה אף היא חשבון כספי בבנק ישראל, שבו ניתן להפקיד את הבטחונות הכספיים שחבריה מעמידים לטובתה. באפריל 2017, נרשם שעבוד קבוע ראשון בדרגה והמחאה על דרך השעבוד לטובת מסלוקת המעו"ף על כל זכויותיו של הבנק בחשבון מסלוקת המעו"ף בבנק ישראל. יובהר כי החל משנת 2010, נותן הבנק שירותים במסלוקת המעו"ף גם למסד, שהינו חבר בורסה שאינו חבר מסלוקת המעו"ף. לפיכך, התחייבויות הבנק, כחבר מסלוקת המעו"ף, כלפי המסלוקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילותו של מסד ולקוחותיו. בגין התחייבויות אלו של הבנק כלפי מסלוקת המעו"ף, קיבל הבנק ממסד ערבות בלתי מוגבלת בסכום, לתשלום כל סכום הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלוקת המעו"ף בגין פעילותו ופעילות לקוחותיו. החל משנת 2023, הבנק נותן שירותים כאמור גם לחבר בורסה נוסף ביחס ללקוחותיו הקמעונאיים. לפיכך,

התחייבויות הבנק, כחבר מסלקת המעו"ף, כלפי המסלקה, כוללות אף התחייבויות בגין פעילות זו. במסגרת ההסכם עם חבר הבורסה הנוסף, התחייב חבר הבורסה לשפות את הבנק בגין כל סכום אותו יידרש הבנק לשלם, הנובע מחובות או התחייבויות הבנק כלפי מסלקת המעו"ף, בגין פעילות לקוחותיו של חבר הבורסה. לעניין השעבודים למסלקת המעו"ף - ראה באור 26א. להלן.

1. CLS Bank International הוא מסלקה בין בנקאית בבעלות הבנקים הגדולים בעולם המטפלת בהעברת תשלומים הנובעים מעסקאות חליפין במטבע, ואופן פעולתה מונע את סיכון המסירה (delivery risk) בעסקאות אלו.

הבנק הינו אחד מ-3 בנקים ישראלים המשמשים כספק נזילות במטבע ישראלי במקרה של כשל סליקה. סכום המחויבות המקסימלי של הבנק במסגרת זאת עומד על 1 מיליארד ש"ח, וזאת לאחר קבלת מחויבות של בנק ישראל לקו אשראי מקביל בסכום זה כנגד שיעבוד צף על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחייבים כספיים בש"ח המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים.

2. הסדרי כשל במערכות תשלומים מס"ב, ושב"א ATM - במסגרת הנחיות בנק ישראל להתאמת פעילות מערכות התשלומים להסדרים הבינלאומיים המקובלים (הוראות ה-PFMI), גובשו הסדרי כשל במערכות תשלומים אלה, במטרה להבטיח את השלמת הסליקה היומית במועדה במקרה של כשל של משתתף. הסדרי הכשל הרלוונטיים לכלל המערכת הבנקאית, גובשו בין בנק ישראל, מפעילי המערכות והמשתתפים בהן, והם קובעים כללים ונהלים מפורטים, אשר מאפשרים למפעיל המערכת, במקרה של כשל משתתף, להמשיך ולקיים את הסליקה היומית במלואה ובמועדה וזאת תוך שימוש בכספי בטוחות, שהופקדו על ידי משתתפי המערכת לטובת קיום הסדר הכשל, ומנוהלים עבורם על ידי מפעילי המערכת בחשבונות ייעודיים בבנק ישראל. סכומי הבטוחות שנדרש כל בנק להעמיד במסגרת הסדרי הכשל נקבעים בהתאם להיקפי פעילותו בכל מערכת תשלומים. הסדר הכשל במערכת מס"ב נכנס לתוקף ביום 1 במאי 2023 והסדר הכשל במערכת שב"א ATM ביום 30 באפריל 2023. משתתפי מערכות התשלומים מקדמים עריכת הסכמים לשיעבוד כספי הבטוחות האמורים לטובת כלל המשתתפים.

ח. קבוצת הבנק (הבנק וחברות בנות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות הבנות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. להלן פירוט של תובענות נגד הבנק שהסכום הנתען בהן הוא מהותי, או שבמהותן הינן בעלות מאפיינים דומים לתביעות נוספות שסכומן המצרפי משקף סכום מהותי:

1. ביום 8 במאי 2018, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-146 מיליון ש"ח (להלן שניהם ביחד - "הבקשה").

לטענת התובעים הבנק הסתיר ולא גילה ללקוחותיו העסקיים, כי קיימת אפשרות לפיה יסווגו כעסק קטן ואת המשמעות המעשית של סיווג חשבון כחשבון עסק קטן לעניין התעריפון הקמעונאי, סיווג כבירית מחדל את לקוחותיו העסקיים כעסקים גדולים, ללא סיבה סבירה (ובכך החיל עליהם תעריפון עסק גדול שהוא תעריפון העמלות המקסימאלי), הטעה את לקוחותיו ופעל כדי לטשטש הן את דבר סיווגם כעסק גדול והן את זכאותם לחסות תחת הגדרת עסק קטן בכדי שלקוחותיו, שזכאים לחסות תחת הגדרת עסק קטן, ימשיכו לשלם עמלות שהם אינם צריכים לשלם או ישלמו עמלות בסכומים ובשיעורים גבוהים מאלו שעליהם לשלם.

הקבוצה אותה מבוקש לייצג היא "כל לקוחות הבנק בעבר ובהווה שהיו או שהינם זכאים לחסות תחת הגדרת 'עסק קטן' בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), תשס"ח-2008 ואשר שילמו עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן, החל מיום כניסתם לתוקף של כללי העמלות ועד היום".

2. ביום 5 ביוני 2023, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. סכום התובענה, המיוחס לכלל הבנקים הנתבעים (4 במספר), הוא בין כ-3.4 עד כ-4.8 מיליארד ש"ח והיא עוסקת בריבית על יתרות זכות בעו"ש. בהתאם לנטען בבקשה, אי מתן ריבית זכות על יתרות זכות בחשבונות עו"ש בבנקים, וזאת בין על דרך מתן ריבית ישירה ו/או על דרך ביצוע פקדון ריבית יומית באופן אוטומטי או בכל דרך אחרת, מהווה התנהלות שלא כדין ואי גילוי נאות, חוסר תום לב, עושק וניצול והפרת ההסכמים והדין המחייבים וכן עשיית עושר ולא במשפט. עוד עוסקת הבקשה בטענות בעניין אי יידוע הלקוחות בדבר האפשרויות המתאימות להם במצב של יתרת זכות בעו"ש (אשר לא מקבלות ריבית כלל) והפנייתם לפתרון מתאים בזמן אמת, על מנת שיתרות זכות אלו, יישאו ריבית כלשהי.

3. ביום 25 ביוני 2023, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. סכום התובענה, המיוחס לכלל הבנקים הנתבעים (5 במספר), עומד על כ-5 מיליארד ש"ח ועניינה שיעור העלאת הריבית על יתרות האשראי בבנקים, שעה שהאשראי הועמד בריבית משתנה, על בסיס הפריים (להלן - "האשראי"). בהתאם לנטען בבקשה, הבנקים אינם רשאים להעלות את הריבית על האשראי בדיוק בשיעור העלאת הריבית של בנק ישראל, הגם שזכות זו מעוגנת לכאורה בהסכמים עליהם חתומים הלקוחות, מאחר שהמקורות המשמשים את הבנקים, לצורך העמדת אשראי זה, לא עלו ולא הועלו (לאור שליטת הבנקים במקורות המימון) בדיוק באותו שיעור (בו הועלתה ריבית בנק ישראל), אלא בשיעור נמוך יותר באופן משמעותי.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 31 בדצמבר 2024, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-67 מיליון ש"ח.

ט. להלן פירוט של תובענות והליכים ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), בהתאם לדוחות הכספיים של כאל לשנת 2024, שהסכום הנתען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות נכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 22 ביולי 2018, הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה, אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. עניינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום "שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען, כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחיבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדון, וכן חיבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען, כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה, הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 6 בינואר 2022, נערך דיון נוסף, במסגרתו השמיעו הצדדים את טענותיהם ביחס לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 29 ביוני 2022, הגישה כאל את סיכומיה בבקשה וביום 14 ביולי 2022, הגישו המבקשים סיכומי תשובה. ביום 21 באוגוסט 2022, ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי הדוחה את בקשת האישור. ביום 13 בנובמבר 2022, הגישו המבקשים הודעת ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי וביום 21 בנובמבר 2022, הגישה כאל תשובה מטעמה. ביום 21 במאי 2023, הוגשו תשובות המשיבות לערעור. ביום 24 ביוני 2024, התקיים דיון בערעור בבית המשפט העליון, בסופו מסר הרכב השופטים כי בדעתם להחזיר את ההליך לבית המשפט המחוזי, תוך קביעת מתווה לבירור מגודר של בקשת האישור. במסגרת זו, הוצע לצדדים כי יעשו ניסיון להגיע למתווה מוסכם לבירור בקשת האישור. לשם כך, ביום 14 ביולי 2024, התקיים דיון נוסף לקביעת המתווה האמור, אך לא הושגו בו הסכמות.

(ב) ביום 14 במאי 2020, הוגשה בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה אליה צורפה בקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית כנגד כאל. על פי הנתען בתביעה, בהודעה שנשלחה לתובעת אודות חיובה העתידי בדמי כרטיס נפלו פגמים, המחייבים לקבוע, כי אין בהודעה כדי למלא אחר חובת היידוע הקבועה בדיון. המבקשת מעמידה את נזקה הממוני האישי על סך של 13.5 ש"ח ואת הנזק הלא ממוני בסך של 100 ש"ח, אך אינה נוקבת בסכום הנזק הקבוצתי. ביום 7 באפריל 2021, התקיים דיון מקדמי. בית המשפט המליץ לצדדים לנהל דין ודברים במטרה להגיע להסדר מוסכם. משהמשא ומתן בין הצדדים לא הבשיל לכדי פשרה, ביום 6 ביוני 2021, הגישו הצדדים בקשה משותפת לקביעת התיק לשמיעת הוכחות. ביום 7 באפריל 2022, התקיימה ישיבת קדם משפט נוספת ובסיומה המליץ בית המשפט לצדדים לחדש את ההידברות ביניהם במישור או באמצעות מגשר, ולאחריה הודיעו הצדדים, כי לא עלה בידיהם להגיע להבנות. המבקשת ביקשה להגיש לעיון בית המשפט את עמדת הפיקוח על הבנקים שהוגשה בהליך נגד חברה אחרת. לאחר העיון בעמדת הפיקוח על הבנקים, המליץ בית המשפט לצדדים לשוב ולנסות להגיע להסדר תוך שהוא מציע אף לקיים הליך גישור משותף לשני ההליכים. בהתאם להמלצת בית המשפט, הצדדים החלו בהליך גישור.

(ג) ביום 8 בדצמבר 2020, הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה כנגד ישראל כרטיס בע"מ, יורפיי (יורקורד) ישראל בע"מ, פרימיום אקספרס בע"מ, כאל ודיינרס קלוב בע"מ, אליה צורפה בקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית ("בקשת האישור"). לטענת המבקש, המשיבות עושות שימוש פסול ואסור במאגרי המידע שברשותן (הן מתוקף היותן מנפיקות כרטיסי אשראי והן מתוקף תפקידן כסולקות), וזאת ללא קבלת הסכמה מדעת מטעם לקוחותיהן. בתוך כך, נטען, כי המשיבות חושפות נתונים אישיים של הלקוחות לצדדים שלישיים; מבצעות "טירגוט" פרסומי על בסיס האיפיון כאמור לצרכי קידום מכירות של צדדים שלישיים; מבצעות מעקב אחר לקוחותיהן; ועושות שימוש בנתוני לקוחותיהן לשם מכירת נתונים סטטיסטיים. להערכת המבקש, סכום הסעד הקיבוצי הינו 150 מיליון ש"ח. ביום 27 ביוני 2021, הגישו כאל ודיינרס את תשובתן לבקשה לאשר את התובענה כייצוגית וביום 29 בספטמבר 2021, הוגשה תגובת המבקשים לתשובות המשיבות. ביום 6 בספטמבר 2022, התקיימה ישיבת קדם משפט ראשונה ובה הצדדים חזרו על טענותיהם. ביום 25 בנובמבר 2022, הודיעו הצדדים לבית המשפט על הסכמתם להפנות את המחלוקת להליך גישור וביום 4 באפריל 2023, הודיע המגשר, כי הוא סבור שלא ניתן לגשר בין הצדדים, בשלב זה. משכך, ההליך המשפטי ימשיך להתנהל.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-305 מיליון ש"ח.

3. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל ריבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה. ביום 8 במרס 2018, נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל ריבית והצמדה). ביום 31 בינואר 2019, הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בלוד.

ביום 3 בנובמבר 2019, אישר בית המשפט העליון בקשה מוסכמת לאיחוד הדיונים בערעור עם ערעוריהן של מתחרותיה של כאל ("הערעורים המאוחדים"). קדם משפט התקיים ביום 5 במרס 2020.

דיוני הוכחות התקיימו בחודשים יוני-יולי 2022. בתקופת הדוח, ניהלו הצדדים משא ומתן לפשרה, ביחס לשומות האמורות. הצדדים לא הגיעו להסכמות, ובהתאם הגישו הצדדים סיכומים בתיק. ביום 12 בפברואר 2023, התקבלו בכאל שומות מס ערך מוסף לשנים 2018-2022, בסך כולל של 192 מיליון ש"ח, כולל ריבית והצמדה (להלן - "השומות הנוספות"). הסוגיות בשומות האמורות דומות בעיקרן לשומות שיצאו בגין תקופות החיוב הקודמות. ביום 8 באפריל 2024, דחה מנהל מע"מ את עיקרי ההשגות שהתייחסו לשומות הנוספות. ביום 28 ביולי 2024, אישר בית המשפט הסדר דיוני שהוסכם בין הצדדים לפיו, קביעותיו של בית המשפט בערעורים המאוחדים תחולנה גם על הערעורים שבשומות הנוספות. ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומות גם בתקופות המאוחרות ממועד השומות. כאל מעריכה את סכום החשיפה אשר בגינו לא נכללה הפרשה בדוחותיה, בסכום של כ-307 מיליון ש"ח.

י. מאז חודש יולי 2006, מפרסם החשב הכללי הודעה על מינוי גופים מסוימים, ביניהם גם הבנק, כעושי שוק ראשיים לאגרות חוב ממשלתיות על פי סעיף 6 א' לחוק מלווה מדינה, התשל"ט-1979, וזאת במסגרת רפורמה שיזם משרד האוצר, בהליך הנפקת אגרות חוב ממשלתיות ובפעילות בשוק ההון המשני בתחום אגרות החוב, על מנת לעודד כניסה של גורמים נוספים לשוק ההון לשם הגדלת הנזילות והשקיפות במסחר ולשם הוזלת עלויות גיוס כספים לקופת המדינה. הבנק התחיל לפעול כעושה שוק ביום 4 בספטמבר 2006. במסגרת פעילות עשיית השוק העמיד האוצר לבנק קו לשאילות של אגרות חוב ממשלתיות עד לשווי של 1 מיליארד ש"ח וזאת על מנת לכסות עסקאות של מכירה בחסר של אגרות חוב ממשלתיות במסגרת עשיית השוק. כנגד ניצול שאילות במסגרת זו, מפקיד הבנק כספים באוצר בגובה הניצול המשמשים כבטוחה עבור השאילות. ראה גם באור ט.26.

יא. הבנק נוהג לתת מעת לעת, בתנאים ובנסיבות המקובלים בעסקי הבנקאות, כתבי שיפוי מוגבלים בסכום ובתקופה ושאינם מוגבלים, והכל במהלך העסקים הרגיל של הבנק. בין היתר ניתנים כתבי שיפוי כאלה במסגרת דיני המסלקה בגין אבדן שיקים, לכוניס נכסים, מפרקים, מנהלים מיוחדים, בתי משפט או לשכות הוצאות לפועל, לנותני שירותים שונים או כחלק מהתחייבות הסכמית ולחברות כרטיסי האשראי. כמו כן הבנק והבינלאומי הנפקות נותנים מעת לעת שיפוי לנאמנים של תעודות התחייבות המונפקות על ידם, בכפוף לשתרי הנאמנות הרלוונטיים.

יב. במסגרת ההליך לפירוקה מרצון של פיבי שוויץ בע"מ, אשר הושלם ביום 25 במאי 2020, מונו Deloitte AG (להלן - "דלויט") כמפרקים של השלוחה, בחודש אוגוסט 2018. במסגרת מינויים כמפרקים, ניתנו לדלויט שיפויים שונים על ידי פיבי שוויץ והבנק, בקשר עם הפירוק.

יג. הבנק מנפיק כרטיסי חיוב, בהתאם להסכמים עם חברות כרטיסי האשראי שעיקריהם מתוארים להלן. במהלך שנת 2020, חתם הבנק על הארכה ועדכון של שני הסכמי הנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם חברות כרטיסי אשראי, כמפורט להלן.

- בחודש יולי 2020, נחתם הסכם הנפקה משותפת עם חברת ישראלכרטי בע"מ ו/או יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ. על פי ההסכם, ימשיכו הצדדים את ההנפקה המשותפת של כרטיסי חיוב ללקוחות הבנק. ההסכם עדכן את התנאים המסחריים והתפעוליים, שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.
- בחודש דצמבר 2020, נחתם הסכם הנפקה משותפת עם כאל ועם חברת דיינרס קלוב בע"מ, חברה שבבעלות מלאה של כאל. על פי ההסכם, ימשיכו הצדדים את ההנפקה המשותפת של כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק. ההסכם עדכן את התנאים המסחריים והתפעוליים שנקבעו בין הצדדים בהסכמים קודמים.

במהלך שנת 2019, חתם הבנק על הסכם הנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם חברת מקס איט פיננסים בע"מ (לשעבר: לאומי קארד בע"מ) (להלן - "מקס"). על פי ההסכם, מנפיקים הצדדים כרטיסי אשראי ללקוחות הבנק, שתפעולם מבוצע על ידי מקס. בהסכם האמור, נקבעה חלוקת זכויותיהם וחובותיהם של הצדדים והסדרים נוספים ביחס לפעילות המשותפת. לבנק הסכם משנת 1995 עם חברת פרימיום אקספרס בע"מ, המסדיר את התנאים להנפקת כרטיסי אמריקן אקספרס.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות

א. להבטחת התחייבויות כלפי מסלקת המעו"ף עבור לקוחותיו ועבור עצמו כאמור בבאור 25, שעבד הבנק ניירות ערך ומזומנים לטובת מסלקת מעו"ף.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת המעו"ף (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה לשנת 2024		יתרה ממוצעת לשנת 2024		ליום 31 בדצמבר 2024	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
219	28	150	19	151	28
140	26	92	18	140	26

ניירות ערך

מזומנים המופקדים כביטחון

יתרה גבוהה לשנת 2023		יתרה ממוצעת לשנת 2023		ליום 31 בדצמבר 2023	
בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים	בגין פעולות לקוחות ונוסטרו	בגין קרן סיכונים
120	20	99	18	101	15
62	19	51	17	52	14

ניירות ערך

מזומנים המופקדים כביטחון

ב. הבנק חבר במסלקת ה-Euroclear שהינה מערכת סליקה לניירות ערך הנסחרים בשווקים הבינלאומיים. לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות המסלקה הנ"ל וכבטוחה לקו אשראי בסך של 40 מיליון דולר (או בסכום גבוה יותר שהוסכם/יוסכם מעת לעת עם הבנק במקרים חריגים, שלא יעלה על 200 מיליון דולר) שהעמיד/יעמיד מפעיל המסלקה לטובת הבנק, יצר הבנק שעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך המופקדים ב-Euroclear להבטחת מסגרת הפעילות.

ג. להבטחת התחייבות הבנק כלפי מסלקת הבורסה כאמור בבאור 25, שעבד הבנק מזומנים לטובת מסלקת הבורסה.

להלן יתרת הבטחונות שהועמדו למסלקת הבורסה (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה		יתרה ממוצעת		ליום 31 בדצמבר	
לשנת 2023	לשנת 2024	לשנת 2023	לשנת 2024	2023	2024
300	677	263	538	300	557

מזומנים המופקדים כביטחון

ד. להבטחת אשראי מבנק ישראל:

(1) - הבנק וחברה מאוחדת שלו שיעבדו לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקידו ו/או רשמו לזכות ו/או יפקידו ו/או ירשמו לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ וכן במסלקת Euroclear, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל. ניירות הערך אשר הופקדו ו/או נרשמו לזכות ו/או יופקדו ו/או ירשמו לזכות חשבון הבטוחות במסלקת Euroclear משועבדים גם בשעבוד צף.

- הבנק שיעבד לטובת בנק ישראל ביום 14 בפברואר 2023 ועד ליום 15 באוגוסט 2024, בשיעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך השיעבוד, ללא הגבלה בסכום, את כל זכויותיו החוזיות והקניניות, מכל מין וסוג שהוא, בחלק מתיק ההלוואות לדיור שהעמיד ללקוחותיו, לרבות כל הבטוחות שהעמידו אותם לקוחות להבטחת אותן הלוואות לדיור. שיעבוד זה איפשר לבנק להקטין את יתרת הבטוחות האחרות שהוא העמיד לבנק ישראל, מעת לעת, להבטחת האשראי.

להלן יתרת הבטחונות ששועבדו לבנק ישראל (במיליוני ש"ח):

יתרה גבוהה		יתרה ממוצעת		ליום 31 בדצמבר	
לשנת 2023	לשנת 2024	לשנת 2023	לשנת 2024	2023	2024
4,357	1,575	2,358	1,156	947	1,014
3,344	3,302	2,891	3,284	3,233	-

ניירות ערך

הלוואות לדיור

(2) בנוסף, הבנק וחברה מאוחדת שלו שיעבדו לטובת בנק ישראל בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה והמחאה על דרך השעבוד, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות שלהם בהווה ובעתיד בחשבונות הנוסטרו ובחשבונות הפקדון המתנהלים בבנק ישראל (בין במטבעי ישראלי ובין במטבע חוץ), לרבות כל הכספים העומדים מפעם לפעם בחשבונות אלו ולרבות הפירות שיופקדו בהם מניירות ערך שלהם וכל זכות הנובעת מניירות ערך אלה.

באור 26 - שעבודים, תנאים מגבילים ובטחונות (המשך)

כמו כן, על פי תנאי אגרות החוב, לבנק ישראל זכות עכבון וקיזוז על כל הנכסים של הבנק והחברה המאוחדת שלו, שימצאו בחזקתו או בשליטתו של בנק ישראל, לרבות נכסים שנמסרו לבנק ישראל לביטחון, למשמרת או באופן אחר על פי כל דין. ראה באור 11 באשר ליתרות המזומנים ופקדונות בבנק ישראל.

(3) ראה באור 1.25. באשר לשעבוד צף שיצר הבנק לטובת בנק ישראל, על זכויות הבנק לקבלת סכומים וחובות כספיים בש"ח, המגיעים ו/או שיגיעו מאת לקוחותיו שהינם תאגידים ישראלים, במסגרת פעילות הבנק כספק במסלוקת ה-CLS.

ה. הבנק מתקשר מעת לעת עם צדדים נגדיים, בעיקר בנקים ישראלים וזרים וכן עם לקוחות, בהסכמים במסגרתם מבוצעות העברות לתיחום חשיפה שנועדו למזער את סיכויי האשראי ההדדיים הנוצרים בין הצדדים בעת ביצוע עסקאות במסגרת הסכמי השאלה, הסכמי REPO ו/או במסגרת הסכמי ISDA עם נספחי CSA. על פי ההסכמים, מבוצעת מדידה תקופתית של שווי מלאי העסקאות, הרלבנטיות לכל הסכם, שבוצעו בין הצדדים, ואם החשיפה נטו של אחד הצדדים עוברת סף שנקבע מראש אזי אותו צד מקבל מהצד השני פקדונות כספיים ו/או ניירות ערך לכיסוי חלקי של החשיפה.

ליום 31 בדצמבר 2024, העביר הבנק לטובת צדדים נגדיים ולקוחות כאמור פקדונות כספיים בסך כולל של 390 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 316 מיליון ש"ח) וניירות ערך בשווי של 2,681 מיליון ש"ח.

בנוסף, להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור, הפקיד הבנק פקדונות כספיים במזומן אצל צדדים נגדיים, כבטחונות ראשוניים (Initial margin), שנכון ליום 31 בדצמבר 2024, מסתכמים בסך של 51 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 66 מיליון ש"ח).

ו. לצורך מתן שירותים ללקוחות הבנק ופעילות נוסטרו של הבנק בכל הנוגע לפעילויות מסוימות בניירות ערך זרים, לרבות בחוזים עתידיים גלובליים, באופציות, בהשאלות ובמכירות בחסר, התקשר הבנק עם בנקים ו/או גופים זרים אחרים (להלן - "הברוקרים הזרים") לצורך קבלת שירותי משמורת ניירות ערך (global custody), סליקה, ברוקראז', שירותים לפעילות Margin ושירותים גלובליים נוספים. על פי ההסכמים עם הברוקרים הזרים, ניירות ערך מסוימים של הבנק (נוסטרו) ומזומנים המופקדים אצל איזה מהברוקרים הזרים משמשים (בין בדרך של שיעבוד, עכבון או העברת בעלות) כבטוחה לטובת הברוקר הזר להבטחת קיום התחייבויות הבנק ו/או כיסוי חשיפתו האשראית של הברוקר הזר בקשר עם פעילות לקוחות הבנק ו/או פעילות הנוסטרו של הבנק; כמו כן, לכל אחד מהברוקרים הזרים זכות עיכבון וקיזוז כלפי יתרות מזומן העומדות לזכות הבנק אצלו, לרבות פקדונות במזומן שהופקדו אצל הברוקר הזר כבטוחה, בקשר עם קיום התחייבויות הבנק ו/או החשיפה האשראית כאמור. קיימים הסדרים שונים בין הבנק לבין כל אחד מהברוקרים הזרים בקשר לשווי הבטוחות ו/או סכומי המזומן אשר צריכים להיות מופקדים אצל הברוקר הזר. נכון ליום 31 בדצמבר 2024 מופקדים אצל כלל הברוקרים הזרים כבטוחה ניירות ערך של הבנק (נוסטרו) בשווי מצטבר של כ-91 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 91 מיליון ש"ח), וכמו כן עומדים לזכות הבנק אצל כלל הברוקרים הזרים יתרות מזומן (לרבות פקדונות במזומן כאמור) בשווי מצטבר של כ-1,505 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2023 - 922 מיליון ש"ח).

ז. הבנק מקבל מבנק זר בחו"ל שירותי סליקה במט"ח במסלוקת CLS. להבטחת חשיפת אשראי של הבנק הזר כלפי הבנק בקשר עם סליקת עסקאות המט"ח ב-CLS, הפקיד הבנק אצל הבנק הזר פקדון כספי בסך של 50 מיליון דולר. הפקדון משמש כבטוחה וכפוף לזכויות עכבון וקיזוז של הבנק הזר בקשר עם פעילות הסליקה במסלוקת CLS.

ח. להלן פירוט ניירות ערך אשר שועבדו למלווים על ידי קבוצת הבנק, כאמור בסעיפים א', ד' ו-ו' לעיל, כאשר המלווים אינם רשאים למכור או לשעבדם (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
1,017	515	ניירות ערך מוחזקים לפדיון
137	769	אגרות חוב זמינות למכירה
1,154	1,284	סך הכל

ט. להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו ואשר הבנק רשאי למכור (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
57	70	ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאילת ניירות ערך כנגד מזומן
-	2,548	ניירות ערך שהתקבלו בעסקת שאילה לא מובטחת
57	2,618	סך הכל

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2023			31 בדצמבר 2024			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי ריבית						
3,236	2,986	250	4,760	4,451	309	חוזי FORWARD-I FUTURES
501	501	-	449	449	-	אופציות שנכתבו
501	501	-	449	449	-	אופציות שנקנו
13,405	10,730	2,675	16,356	13,684	2,672	SWAPS ⁽¹⁾
17,643	14,718	2,925	22,014	19,033	2,981	סך הכל ⁽²⁾
2,667	-	2,667	1,572	-	1,572	מזה: נגזרים מגדירים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ						
71,380	48,839	22,541	104,945	82,472	22,473	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
6,634	6,634	-	6,014	6,014	-	אופציות שנכתבו
6,381	6,381	-	6,104	6,104	-	אופציות שנקנו
24	-	24	8	-	8	SWAPS
84,419	61,854	22,565	117,071	94,590	22,481	סך הכל
חוזים בגין מניות						
30,241	30,241	-	37,903	37,903	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
15,963	15,963	-	18,735	18,735	-	אופציות שנכתבו
15,964	15,963	1	18,730	18,729	1	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
62,168	62,167	1	75,368	75,367	1	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים						
109	109	-	229	229	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
24	24	-	199	199	-	אופציות שנכתבו
24	24	-	199	199	-	אופציות שנקנו
157	157	-	627	627	-	סך הכל
164,387	138,896	25,491	215,080	189,617	25,463	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור ריבית קבוע בסך 8,942 מיליון ש"ח (31.12.23 - 8,268 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 655 מיליון ש"ח (31.12.23 - 653 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת ריבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הריבית הגלום באגרות חוב במט"ח בריבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 2,958 מיליון ש"ח (31.12.23 - 1,529 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 18,700 מיליון ש"ח (31.12.23 - 15,963 מיליון ש"ח).

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2024						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
235	211	24	357	245	112	חוזי ריבית
1	-	1	101	-	101	מזה: נגזרים מגדרים
1,212	1,104	108	921	865	56	חוזי מטבע חוץ
1,280	1,280	-	1,281	1,280	1	חוזים בגין מניות
6	6	-	6	6	-	חוזי סחורות ואחרים
2,733	2,601	132	2,565	2,396	169	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוּדְזוּ במאזן
2,729	2,597	132	2,565	2,396	169	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2023						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
242	223	19	361	238	123	חוזי ריבית
2	-	2	123	-	123	מזה: נגזרים מגדרים
1,355	1,237	118	1,102	1,051	51	חוזי מטבע חוץ
2,185	2,185	-	2,186	2,185	1	חוזים בגין מניות
2	2	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
3,784	3,647	137	3,651	3,476	175	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו
-	-	-	-	-	-	סכומים שקוּדְזוּ במאזן
3,784	3,647	137	3,651	3,476	175	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. גידור חשבונאי

כללי

הבנק חשוף לסיכוני שוק, לרבות סיכוני בסיס וסיכוני ריבית. סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים לצרכן או בשערי החליפין של מטבעות חוץ עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, כיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. כחלק מהאסטרטגיה הכוללת של הבנק לניהול רמת החשיפה לסיכוני בסיס וסיכוני ריבית, משתמש הבנק במכשירים נגזרים מסוג עסקאות פורוורד על מטבע חוץ ומדד המחירים לצרכן, אופציות על מטבע חוץ ועסקאות החלפת ריבית קבועה בריבית משתנה. לבנק יש נגזרים המיועדים וכשירים כגידורי שווי הוגן. אם נגזר אינו מיועד לייחס גידור כשיר, הנגזר נרשם לפי שווי הוגן ושינויים בשווי הוגן נרשמים באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

גידורי שווי הוגן

הבנק מייעד נגזרים מסוימים כגידורי שווי הוגן. שינוי בשווי הוגן של נגזרים, המגדירים חשיפה לשינוי בשווי הוגן של נכס, מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד, כמו גם השינוי בשווי הוגן של הפריט המגודר, שניתן לייחס אותו לסיכון המגודר.

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024	
הכנסות ריבית	הכנסות ריבית	
		1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)
		רווח מגידורי שווי הוגן
		חוץ ריבית
75	16	- פריטים מגודרים
19	41	- נגזרים מגדירים

ליום 31 בדצמבר 2023	ליום 31 בדצמבר 2024	
התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	התאמות שווי הוגן מצטבר שהגדילו את הערך בספרים	
הערך בספרים	הערך בספרים	
יחסי גידור קיימים	יחסי גידור קיימים	
		2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
		ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
2,608	1,492	
(115)	(98)	

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024	
רווח שהוכר בהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	רווח שהוכר בהכנסות מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	
		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדירים על דוח רווח והפסד
		נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדירים
		חוץ ריבית
124	138	חוץ מטבע חוץ
329	122	חוץ בגין מניות
6	5	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאין מריבית.

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2024							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
2,565	340	681	16	370	626	532	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(716)	(104)	(152)	(4)	(100)	(356)	-	סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(763)	(1)	(457)	(12)	(137)	(156)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
							הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
1,086	235	72	-	133	114	532	סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין נגזרים שמשקפת פרופורמה לו התאגיד היה מבצע קיזוז נכסים והתחייבויות במאזן
(718)	(1)	(6)	-	(124)	(55)	(532)	התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
368	234	66	-	9	59	-	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
3,570	802	2,264	21	38	444	1	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
3,938	1,036	2,330	21	47	503	1	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
2,729	343	1,171	4	193	898	120	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(716)	(105)	(152)	(4)	(100)	(355)	-	סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(380)	(1)	(290)	-	(7)	(82)	-	מכשירים פיננסיים
1,633	237	729	-	86	461	120	ביטחון במזומן ששועבד
							סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2023							
סך הכל	אחרים	גופים מוסדיים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
3,651	530	322	22	334	984	1,459	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
(748)	(165)	(48)	-	(92)	(443)	-	סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(451)	(1)	(234)	(22)	(112)	(82)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
							הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
2,452	364	40	-	130	459	1,459	סך הכל יתרה מאזנית נטו של נכסים בגין נגזרים שמשקפת פרופורמה לו התאגיד היה מבצע קיזוז נכסים והתחייבויות במאזן
(2,035)	-	(7)	-	(126)	(443)	(1,459)	התאמת יתרה מאזנית נטו לסיכון אשראי מאזני
417	364	33	-	4	16	-	סיכון אשראי מאזני בגין מכשירים נגזרים
2,583	613	1,537	12	60	359	2	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
3,000	977	1,570	12	64	375	2	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
3,784	1,729	1,035	-	240	694	86	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(748)	(165)	(48)	-	(92)	(443)	-	סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(666)	-	(431)	-	(31)	(204)	-	מכשירים פיננסיים
2,370	1,564	556	-	117	47	86	ביטחון במזומן ששועבד
							סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(1) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לאחר הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

באור 27 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

31 בדצמבר 2024					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
655	-	250	405	-	חוזי ריבית
21,359	2,526	6,242	5,799	6,792	- שקל - מדד
117,071	-	233	32,158	84,680	- אחר
75,368	-	1,482	2,403	71,483	חוזי מטבע חוץ
627	-	-	6	621	חוזים בגין מניות
215,080	2,526	8,207	40,771	163,576	חוזי סחורות ואחרים
					סך הכל

31 בדצמבר 2023					
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	
164,387	2,747	8,116	58,518	95,006	סך הכל

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט להלן:

- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
 - **מגזר משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
 - **מגזר עסקים זעירים** - עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-10 מיליון ש"ח.
 - **מגזר עסקים קטנים** - עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-10 מיליון ש"ח וקטן מ-50 מיליון ש"ח.
 - **מגזר עסקים בינוניים** - עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
 - **מגזר עסקים גדולים** - עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.
- בנוסף, כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח, סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים. בנוסף, לקוח עסקי הפועל בשוק ההון או הנדל"ן ואשר סך החבות שלו קטנה מ-100 מיליון ש"ח, הסיווג למגזרי הלקוחות נעשה בהתאם לשווי הנכסים במאזן.
- **מגזר גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
 - **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים. כמו כן, כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.

העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים:

- הכנסות ריבית נטו, הכוללות:
- המרווח הפיננסי, הן בצד האשראי והן בצד הפקדונות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשיך החיים התואם את תנאי האשראי או הפקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים.
- ריבית על ההון המשוקלל המיוחס למגזר (על בסיס נכסי הסיכון המשוייכים לכל מגזר).
- מגזרי הלקוחות מחויבים בעלויות המימון העודפות (מעבר לעלות גיוס המקורות) של שטרי ההון המיוחסים למגזר.
- הוצאות בגין הפסדי אשראי - לכל מגזר פעילות מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בגין לקוחותיו.
- הכנסות שאינן מריבית - לכל מגזר פעילות נזקפות ההכנסות מעמלות, הכנסות מימון שאינן מריבית וההכנסות האחרות, הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- הוצאות תפעוליות - לכל לקוח במגזר פעילות מיוחסות ההוצאות של כלל יחידות הבנק, הנובעות ממתן שירותים, לפי מתודולוגיית העמסה כדלקמן:
- הוצאות ישירות, הכוללות:
- הוצאות שכר וארגוניות (בעיקר שיווק ופרסום ותקשורת) בסניפים - מועמסות לפי התפלגות תקן "מדד פעולה", המתרגם את הפעילות של הלקוח לתשומות עבודה.
- הוצאות מחשב בסניפים - מועמסות בהתאם לכמות פעולות המבוצעות על ידי הלקוחות.
- הוצאות שכר, ארגוניות ומחשב של יחידות המטה העסקיות - מועמסות על פי מפתחות העמסה, בהתאם לאופי הפעילות של הלקוח (כגון: התפלגות יתרות אשראי, כמות ונפח פעולות).
- הוצאות עקיפות, הכוללות את הוצאות יחידות המטה והוצאות המחשב של החטיבות/המערכים העורפיים, ואת הוצאות המחשב הכלליות שאינן משוייכות - הוצאות אלו מועמסות בהתאם לאופי ההוצאה. מרבית ההוצאות העקיפות מועמסות לפי התפלגות ההוצאות הישירות והיתר לפי התפלגות ההכנסות.
- מסים על ההכנסה - ההפרשה למס על הרווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס הסטטוטורי, תוך ביצוע התאמות מסוימות הנובעות מהוצאות לא מוכרות וכיו"ב.
- רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה - זקיפת החלק ברווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה במגזרי הפעילות השונים, הוקצה על פי יחס הרווח הנקי של החברה הבת בה יש זכויות שאינן מקנות שליטה, כפי שרווח זה שויך למגזרי הפעילות השונים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								המאוחד
פעילות ישראל								
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
3,279	3	1,201	518	1,716	21	4,359	11,097	הכנסות ריבית מחיצוניים
1,674	457	725	206	803	2,291	201	6,357	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,605	(454)	476	312	913	(2,270)	4,158	4,740	הכנסות ריבית, נטו
1,062	585	567	-	(226)	2,478	(4,466)	-	- מחיצוניים
2,667	131	1,043	312	687	208	(308)	4,740	- בינמגזרי
625	115	358	70	169	231	438	2,006	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
3,292	246	1,401	382	856	439	130	6,746	הכנסות שאינן מריבית
26	1	44	(2)	(84)	(2)	1	(16)	סך הכנסות
1,555	103	644	120	245	214	96	2,977	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,711	142	713	264	695	227	33	3,785	הוצאות תפעוליות ואחרות
625	52	261	96	254	83	12	1,383	רווח לפני מסים
1,086	90	452	168	441	144	21	2,402	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	74	74	רווח לאחר מסים
1,086	90	452	168	441	144	95	2,476	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(80)	(2)	(9)	(5)	(3)	-	(6)	(105)	רווח נקי:
1,006	88	443	163	438	144	89	2,371	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
57,298	101	18,196	7,367	36,852	914	110,734	231,462	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	821	821	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
57,298	101	18,196	7,367	36,852	914	-	120,728	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
59,514 ⁽⁴⁾	137	18,160	7,342	44,725	1,172	-	131,050	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
307	-	180	106	102	-	-	695	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
205	-	263	242	347	-	-	1,057	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
628	-	509	167	330	-	3	1,637	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור מעל 90 יום
8	-	(3)	5	(55)	-	-	(45)	יתרת חובות בעייתיים אחרים
73,622	12,101	26,963	6,506	20,253	64,797	13,921	218,163	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
73,087	12,089	26,659	6,325	19,828	64,729	-	202,717	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
72,216	12,449	26,553	6,566	24,014	72,957	-	214,755	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
40,448	478	17,038	8,669	32,269	2,184	12,000	113,086	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
41,123	484	17,621	8,636	36,752	2,746	13,481	120,843	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
46,641	32,218	28,492	5,823	16,300	419,379	-	548,853	יתרה ממוצעת של נכסי סיוון ⁽¹⁾⁽²⁾
957	1	472	178	456	9	-	2,073	יתרת נכסי סיוון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
1,575	128	508	103	112	188	-	2,614	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
135	2	63	31	119	11	(308)	53	פיצול הכנסות (הוצאות) ריבית נטו
2,667	131	1,043	312	687	208	(308)	4,740	- מרווח מפעילות מתן אשראי
								- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
								- אחר
								סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,979 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

המאוחד							
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023							
פעילות ישראל							
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
במיליוני ש"ח							
3,303	2	1,336	508	1,539	25	3,137	9,850
1,366	368	632	202	638	1,541	137	4,884
1,937	(366)	704	306	901	(1,516)	3,000	4,966
797	494	444	18	(228)	1,724	(3,249)	-
2,734	128	1,148	324	673	208	(249)	4,966
604	95	366	74	171	209	133	1,652
3,338	223	1,514	398	844	417	(116)	6,618
187	1	189	57	68	-	-	502
1,492	91	682	127	232	208	45	2,877
1,659	131	643	214	544	209	(161)	3,239
559	44	216	72	183	70	(54)	1,090
1,100	87	427	142	361	139	(107)	2,149
-	-	-	-	-	-	113	113
1,100	87	427	142	361	139	6	2,262
(85)	(2)	(8)	(2)	(2)	-	9	(90)
1,015	85	419	140	359	139	15	2,172
57,310	83	19,343	7,588	32,256	1,167	87,656	205,403
-	-	-	-	-	-	746	746
57,310	83	19,343	7,588	32,256	1,167	-	117,747
57,631 ⁽⁴⁾	98	18,093	7,442	35,245	731	-	119,240
313	-	203	97	107	-	-	720
225	-	245	307	271	-	-	1,048
610	-	515	164	328	1	2	1,620
31	-	4	1	(5)	-	-	31
69,879	10,862	26,423	6,608	16,697	46,988	16,174	193,631
69,253	10,852	26,038	6,411	16,140	46,945	-	175,639
72,207	11,733	26,560	6,919	20,831	52,875	-	191,125
40,167	418	18,760	8,820	29,773	1,392	7,601	106,931
39,907	415	17,616	8,487	31,872	1,322	8,680	108,299
39,786	28,185	23,527	4,609	12,674	323,838	-	432,619
1,088	1	546	185	433	10	-	2,263
1,518	125	535	108	130	192	-	2,608
128	2	67	31	110	6	(249)	95
2,734	128	1,148	324	673	208	(249)	4,966

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדירוי ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 2,011 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								המאחד
פעילות ישראל								
משיק בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
2,408	2	919	290	702	13	827	5,161	הכנסות ריבית מחיצוניים
479	70	151	41	360	267	(10)	1,358	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,929	(68)	768	249	342	(254)	837	3,803	הכנסות ריבית, נטו
(209)	138	77	(12)	71	375	(440)	-	- מחיצוניים
1,720	70	845	237	413	121	397	3,803	- בינמגזרי
610	88	382	75	156	197	103	1,611	סך הכנסות ריבית, נטו
2,330	158	1,227	312	569	318	500	5,414	הכנסות שאינן מריבית
41	1	24	42	13	2	-	123	סך הכנסות
1,440	76	674	113	201	177	74	2,755	הוצאות בגין הפסדי אשראי
849	81	529	157	355	139	426	2,536	הוצאות תפעוליות ואחרות
296	28	184	55	124	48	149	884	רווח לפני מסים
553	53	345	102	231	91	277	1,652	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	74	74	רווח לאחר מסים
								חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
								רווח נקי:
553	53	345	102	231	91	351	1,726	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(43)	(1)	(6)	(3)	(1)	-	(5)	(59)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
510	52	339	99	230	91	346	1,667	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
56,656	111	21,502	7,291	23,381	1,572	76,588	187,101	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	698	698	מזה: התשקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
56,656	111	21,502	7,291	23,381	1,572	-	110,513	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
59,045 ⁽⁴⁾	97	20,019	8,192	27,784	2,019	-	117,156	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
254	-	242	35	34	-	-	565	יתרת חובות לא צוברים וחובות בפיגור מעל 90 יום
212	-	256	133	177	1	-	779	יתרת חובות בעייתיים אחרים
478	-	338	112	265	2	2	1,197	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח
2	-	(1)	39	(11)	-	-	29	מחיקות חשבונאיות נטו בתקופת הדיווח
66,970	9,787	27,225	6,980	18,090	32,022	15,537	176,611	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
66,606	9,781	26,987	6,864	17,339	31,997	-	159,574	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
68,122	10,430	27,325	6,834	17,753	37,805	-	168,269	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
37,489	346	20,384	8,494	23,360	1,538	6,350	97,961	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
38,197	320	19,574	9,053	26,551	1,210	8,731	103,636	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
38,395	25,265	20,356	4,117	16,056	310,106	-	414,295	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
1,144	1	601	177	332	11	-	2,266	פיצול הכנסות ריבית נטו
545	69	226	52	59	109	-	1,060	- מרווח מפעילות מתן אשראי
31	-	18	8	22	1	397	477	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
1,720	70	845	237	413	121	397	3,803	- אחר
								סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,414 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024								המאחד
מגזר בנקאות פרטית				מגזר משקי בית				
סך הכל	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	סך הכל	אחר	כרטיסי אשראי	הלוואות לדיור	
במיליוני ש"ח								
3,282	3	3	-	3,279	1,471	35	1,773	הכנסות ריבית מחיצוניים
2,131	457	457	-	1,674	1,674	-	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
								הכנסות ריבית, נטו
1,151	(454)	(454)	-	1,605	(203)	35	1,773	- מחיצוניים
1,647	585	585	-	1,062	2,379	(21)	(1,296)	- בינמגדרי
2,798	131	131	-	2,667	2,176	14	477	סך הכנסות ריבית, נטו
740	115	113	2	625	511	105	9	הכנסות שאינן מריבית
3,538	246	244	2	3,292	2,687	119	486	סך הכנסות
27	1	1	-	26	53	-	(27)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,658	103	102	1	1,555	1,354	43	158	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,853	142	141	1	1,711	1,280	76	355	רווח לפני מסים
677	52	52	-	625	467	28	130	הפרשה למסים על הרווח
								רווח נקי:
1,176	90	89	1	1,086	813	48	225	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(82)	(2)	(2)	-	(80)	(77)	(3)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,094	88	87	1	1,006	736	45	225	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
57,399	101	56	45	57,298	18,219	3,316	35,763	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
57,399	101	56	45	57,298	18,219	3,316	35,763	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
59,651	137	66	71	59,514	18,681	4,437	36,396 ⁽⁴⁾	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
289	-	-	-	289	105	1	183	יתרת חובות לא צוברים
18	-	-	-	18	18	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
85,723	12,101	12,100	1	73,622	73,090	78	454	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
85,176	12,089	12,089	-	73,087	73,087	-	-	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
84,665	12,449	12,449	-	72,216	72,216	-	-	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
40,926	478	421	57	40,448	18,845	3,085	18,518	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
41,607	484	407	77	41,123	18,410	3,919	18,794	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
78,859	32,218	32,218	-	46,641	46,641	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
								פיצול הכנסות ריבית נטו
958	1	1	-	957	538	14	405	- מרווח מפעילות מתן אשראי
1,703	128	128	-	1,575	1,575	-	-	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
137	2	2	-	135	63	-	72	- אחר
2,798	131	131	-	2,667	2,176	14	477	סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,979 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל (המשך)

המאוחד							
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023							
מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			
הלוואות	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח							
1,723	25	1,555	3,303	-	2	3,305	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	-	1,366	1,366	-	368	1,734	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,723	25	189	1,937	-	(366)	1,571	הכנסות ריבית, נטו
(1,205)	(12)	2,014	797	-	494	1,291	- מחיצוניים
518	13	2,203	2,734	-	128	2,862	- בינמגזרי
12	101	491	604	2	93	699	סך הכנסות ריבית, נטו
530	114	2,694	3,338	2	221	3,561	הכנסות שאינן מריבית
40	-	147	187	-	1	188	סך הכנסות
154	47	1,291	1,492	-	91	1,583	הוצאות בגין הפסדי אשראי
336	67	1,256	1,659	2	129	1,790	הוצאות תפעוליות ואחרות
113	23	423	559	-	44	603	רווח לפני מסים
223	44	833	1,100	2	85	1,187	הפרשה למסים על הרווח
-	(3)	(82)	(85)	-	(2)	(87)	רווח נקי:
223	41	751	1,015	2	83	1,100	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35,450	3,146	18,714	57,310	37	46	57,393	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
35,450	3,146	18,714	57,310	37	46	57,393	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
35,450	3,853	18,328	57,631	50	48	57,729	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
205	1	90	296	-	-	296	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
-	-	17	17	-	-	17	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
465	81	69,333	69,879	1	10,861	80,741	יתרת חובות לא צוברים
-	-	69,253	69,253	-	10,852	80,105	יתרת חובות בפיקוד מעל 90 יום
-	-	72,207	72,207	-	11,733	83,940	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
18,399	2,954	18,814	40,167	44	374	40,585	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
18,390	3,518	17,999	39,907	56	359	40,322	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
-	-	39,786	39,786	-	28,185	67,971	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽²⁾
448	13	627	1,088	-	1	1,089	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
-	-	1,518	1,518	-	125	1,643	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾
70	-	58	128	-	2	130	פיצול הכנסות ריבית נטו
518	13	2,203	2,734	-	128	2,862	- מרווח מפעילות מתן אשראי
							- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
							- אחר
							סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 2,011 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל (המשך)

המאוחד							
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022							
מגזר משקי בית				מגזר בנקאות פרטית			
לדיוור	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	כרטיסי אשראי	אחר	סך הכל	סך הכל
במיליוני ש"ח							
1,421	20	967	2,408	-	2	2	2,410
-	-	479	479	-	70	70	549
1,421	20	488	1,929	-	(68)	(68)	1,861
(939)	(8)	738	(209)	-	138	138	(71)
482	12	1,226	1,720	-	70	70	1,790
13	102	495	610	1	87	88	698
495	114	1,721	2,330	1	157	158	2,488
25	-	16	41	-	1	1	42
190	31	1,219	1,440	-	76	76	1,516
280	83	486	849	1	80	81	930
98	29	169	296	-	28	28	324
182	54	317	553	1	52	53	606
-	(3)	(40)	(43)	-	(1)	(1)	(44)
182	51	277	510	1	51	52	562
34,470	3,077	19,109	56,656	33	78	111	56,767
34,470	3,077	19,109	56,656	33	78	111	56,767
35,474 ⁽⁴⁾	4,062	19,509	59,045	46	51	97	59,142
145	-	96	241	-	-	-	241
-	-	13	13	-	-	-	13
311	47	66,612	66,970	1	9,786	9,787	76,757
-	-	66,606	66,606	-	9,781	9,781	76,387
-	-	68,122	68,122	-	10,430	10,430	78,552
18,080	3,460	15,949	37,489	41	305	346	37,835
18,480	3,905	15,812	38,197	53	267	320	38,517
-	-	38,395	38,395	-	25,265	25,265	63,660
465	12	667	1,144	-	1	1	1,145
-	-	545	545	-	69	69	614
17	-	14	31	-	-	-	31
482	12	1,226	1,720	-	70	70	1,790

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(4) כולל הלוואות לדיוור ליחידים, אשר פעילותם העסקית מסווגת למגזר עסקים קטנים וזעירים בסך של 1,414 מיליון ש"ח.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024										המאוחד
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל		
במיליוני ש"ח										
203	998	1,201	77	441	518	211	1,505	1,716	3,435	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	725	725	-	206	206	-	803	803	1,734	הוצאות ריבית מחיצוניים
203	273	476	77	235	312	211	702	913	1,701	הכנסות ריבית, נטו
24	543	567	12	(12)	-	47	(273)	(226)	341	- מחיצוניים
227	816	1,043	89	223	312	258	429	687	2,042	- בינמגזרי
37	321	358	16	54	70	35	134	169	597	סך הכנסות ריבית, נטו
-	25	25	-	2	2	-	1	1	28	הכנסות שאינן מריבית
264	1,137	1,401	105	277	382	293	563	856	2,639	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
52	(8)	44	(2)	-	(2)	58	(142)	(84)	(42)	סך הכנסות
95	549	644	27	93	120	57	188	245	1,009	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
117	596	713	80	184	264	178	517	695	1,672	הוצאות תפעוליות ואחרות
43	218	261	29	67	96	65	189	254	611	רווח לפני מסים
74	378	452	51	117	168	113	328	441	1,061	הפרשה למסים על הרווח
(1)	(8)	(9)	(1)	(4)	(5)	-	(3)	(3)	(17)	רווח נקי:
73	370	443	50	113	163	113	325	438	1,044	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5,601	12,595	18,196	2,498	4,869	7,367	8,879	27,973	36,852	62,415	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
5,601	12,595	18,196	2,498	4,869	7,367	8,879	27,973	36,852	62,415	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
6,245	11,915	18,160	2,287	5,055	7,342	10,339	34,386	44,725	70,227	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
30	141	171	1	105	106	13	89	102	379	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
1	8	9	-	-	-	-	-	-	9	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
3,776	23,187	26,963	1,127	5,379	6,506	1,668	18,585	20,253	53,722	יתרת חובות לא צוברים
3,634	23,025	26,659	1,053	5,272	6,325	1,378	18,450	19,828	52,812	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
3,606	22,947	26,553	1,160	5,406	6,566	1,718	22,296	24,014	57,133	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
6,594	10,444	17,038	3,366	5,303	8,669	12,439	19,830	32,269	57,976	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
6,501	11,120	17,621	3,653	4,983	8,636	11,703	25,049	36,752	63,009	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,774	25,718	28,492	417	5,406	5,823	1,963	14,337	16,300	50,615	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
144	328	472	66	112	178	199	257	456	1,106	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
59	449	508	11	92	103	12	100	112	723	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
24	39	63	12	19	31	47	72	119	213	פיצול הכנסות ריבית נטו
227	816	1,043	89	223	312	258	429	687	2,042	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2023										המאוחד
מגזר עסקים גדולים				מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים קטנים וזעירים			
סך הכל	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	סך הכל	אחר	בינוי ונדל"ן	
במיליוני ש"ח										
3,383	1,539	1,355	184	508	438	70	1,336	1,092	244	הכנסות ריבית מחיצוניים
1,472	638	638	-	202	202	-	632	632	-	הוצאות ריבית מחיצוניים
1,911	901	717	184	306	236	70	704	460	244	הכנסות ריבית, נטו
234	(228)	(270)	42	18	7	11	444	417	27	- מחיצוניים
2,145	673	447	226	324	243	81	1,148	877	271	- בינמגזרי
611	171	128	43	74	57	17	366	328	38	סך הכנסות ריבית, נטו
27	1	1	-	2	2	-	24	24	-	הכנסות שאינן מריבית
2,756	844	575	269	398	300	98	1,514	1,205	309	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
314	68	32	36	57	39	18	189	147	42	סך הכנסות
1,041	232	181	51	127	104	23	682	579	103	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,401	544	362	182	214	157	57	643	479	164	הוצאות תפעוליות ואחרות
471	183	122	61	72	53	19	216	161	55	רווח לפני מסים
930	361	240	121	142	104	38	427	318	109	הפרשה למסים על הרווח
(12)	(2)	(2)	-	(2)	(1)	(1)	(8)	(7)	(1)	רווח נקי:
918	359	238	121	140	103	37	419	311	108	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
59,187	32,256	24,238	8,018	7,588	5,511	2,077	19,343	12,859	6,484	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
59,187	32,256	24,238	8,018	7,588	5,511	2,077	19,343	12,859	6,484	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
60,780	35,245	26,367	8,878	7,442	4,828	2,614	18,093	12,147	5,946	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
394	107	96	11	97	86	11	190	164	26	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
13	-	-	-	-	-	-	13	13	-	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
49,728	16,697	14,930	1,767	6,608	5,454	1,154	26,423	22,462	3,961	יתרת חובות לא צוברים
48,589	16,140	14,648	1,492	6,411	5,326	1,085	26,038	22,248	3,790	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
54,310	20,831	18,681	2,150	6,919	5,827	1,092	26,560	22,960	3,600	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
57,353	29,773	18,415	11,358	8,820	5,793	3,027	18,760	11,095	7,665	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
57,975	31,872	19,871	12,001	8,487	5,093	3,394	17,616	10,711	6,905	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
40,810	12,674	11,308	1,366	4,609	4,284	325	23,527	21,278	2,249	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
1,164	433	264	169	185	129	56	546	369	177	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
773	130	115	15	108	94	14	535	468	67	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
208	110	68	42	31	20	11	67	40	27	פיצול הכנסות ריבית נטו
2,145	673	447	226	324	243	81	1,148	877	271	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022										המאוחד
מגזר עסקים קטנים וזעירים			מגזר עסקים בינוניים			מגזר עסקים גדולים				
בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל	בינוני ונדל"ן	אחר	סך הכל		
במיליוני ש"ח										
220	699	919	59	231	290	131	571	702	1,911	הכנסות ריבית מחיצוניים
-	151	151	-	41	41	-	360	360	552	הוצאות ריבית מחיצוניים
220	548	768	59	190	249	131	211	342	1,359	הכנסות ריבית, נטו
7	70	77	3	(15)	(12)	8	63	71	136	- מחיצוניים
227	618	845	62	175	237	139	274	413	1,495	- בינגמגרי
39	343	382	18	57	75	41	115	156	613	סך הכנסות ריבית, נטו
-	22	22	-	2	2	-	1	1	25	הכנסות שאינן מריבית
266	961	1,227	80	232	312	180	389	569	2,108	מזה: הכנסות מכרטיסי אשראי
22	2	24	25	17	42	9	4	13	79	סך הכנסות
115	559	674	25	88	113	48	153	201	988	הוצאות בגין הפסדי אשראי
129	400	529	30	127	157	123	232	355	1,041	הוצאות תפעוליות ואחרות
45	139	184	10	45	55	43	81	124	363	רווח לפני מסים
84	261	345	20	82	102	80	151	231	678	הפרשה למסים על הרווח
-	(6)	(6)	(1)	(2)	(3)	-	(1)	(1)	(10)	רווח נקי:
84	255	339	19	80	99	80	150	230	668	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,043	14,459	21,502	1,900	5,391	7,291	6,093	17,288	23,381	52,174	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
7,043	14,459	21,502	1,900	5,391	7,291	6,093	17,288	23,381	52,174	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
7,267	12,752	20,019	2,134	6,058	8,192	7,312	20,472	27,784	55,995	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
79	155	234	10	25	35	11	23	34	303	מזה: יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
-	8	8	-	-	-	-	-	-	8	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
4,191	23,034	27,225	1,128	5,852	6,980	2,177	15,913	18,090	52,295	יתרת חובות לא צוברים
4,067	22,920	26,987	1,083	5,781	6,864	2,031	15,308	17,339	51,190	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
4,076	23,249	27,325	1,020	5,814	6,834	2,197	15,556	17,753	51,912	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
8,041	12,343	20,384	2,860	5,634	8,494	8,809	14,551	23,360	52,238	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
8,066	11,508	19,574	2,993	6,060	9,053	10,491	16,060	26,551	55,178	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
2,721	17,635	20,356	271	3,846	4,117	1,338	14,718	16,056	40,529	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
189	412	601	52	125	177	124	208	332	1,110	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
31	195	226	7	45	52	7	52	59	337	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
7	11	18	3	5	8	8	14	22	48	פיצול הכנסות ריבית נטו
227	618	845	62	175	237	139	274	413	1,495	- מרווח מפעילות מתן אשראי
										- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
										- אחר
										סך הכל הכנסות ריבית, נטו

(1) יתרת ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל

המאחד					לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
					פעילות למסחר	פעילות ניהול נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
					במיליוני ש"ח				
הכנסות ריבית מחיצוניים					61	4,298	-	-	4,359
הוצאות ריבית מחיצוניים					-	201	-	-	201
הכנסות ריבית, נטו									
- מחיצוניים					61	4,097	-	-	4,158
- בינמגזרי					(39)	(4,427)	-	-	(4,466)
סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו					22	(330)	-	-	(308)
הכנסות שאינן מריבית					101	89	229	19	438
סך הכנסות (הוצאות)					123	(241)	229	19	130
הוצאות בגין הפסדי אשראי					-	1	-	-	1
הוצאות תפעוליות ואחרות					-	96	-	-	96
רווח (הפסד) לפני מסים					123	(338)	229	19	33
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)					47	(129)	87	7	12
רווח (הפסד) לאחר מסים					76	(209)	142	12	21
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס					-	-	74	-	74
רווח (הפסד) נקי:									
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					76	(209)	216	12	95
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					-	(6)	-	-	(6)
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק					76	(215)	216	12	89
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾					1,348	107,588	1,798	-	110,734
מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾					-	-	821	-	821
יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾					19	13,902	-	-	13,921
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾					1,054	8,039	2,907	-	12,000
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾					979	9,309	3,193	-	13,481
מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:									
הפרשי שער, נטו ⁽³⁾					31	(20)			
הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾					1	308			
חשיפות ריבית, נטו ⁽³⁾					80	(529)			
חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾					3	-			
סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה					115	(241)			
רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב					-	(7)			
שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד					-	7			
הכנסות אחרות שאינן מריבית					8	-			
סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית					123	(241)			

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023					המאחד
פעילות למסחר במיליוני ש"ח	פעילות נכסים והתחייבויות	פעילות ניהול	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל
18	3,119	-	-	-	3,137
2	135	-	-	-	137
16	2,984	-	-	-	3,000
-	(3,249)	-	-	-	(3,249)
16	(265)	-	-	-	(249)
72	(5)	60	6	133	133
88	(270)	60	6	(116)	(116)
-	45	-	-	45	45
88	(315)	60	6	(161)	(161)
30	(106)	20	2	(54)	(54)
58	(209)	40	4	(107)	(107)
-	-	113	-	113	113
58	(209)	153	4	6	6
-	9	-	-	9	9
58	(200)	153	4	15	15
397	86,055	1,204	-	-	87,656
-	-	746	-	-	746
42	16,132	-	-	-	16,174
930	4,470	2,201	-	-	7,601
886	5,404	2,390	-	-	8,680
27	(15)	-	-	-	-
-	225	-	-	-	-
69	(379)	-	-	-	-
(2)	-	-	-	-	-
94	(169)	-	-	-	-
-	(101)	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
(6)	-	-	-	-	-
88	(270)	-	-	-	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מגזר ניהול פיננסי - פעילות בישראל (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022					המאחד
פעילות למסחר	פעילות נכסים והתחייבויות	פעילות השקעה ריאלית	אחר	סך הכל	
במיליוני ש"ח					
2	825	-	-	827	הכנסות ריבית מחיצוניים
2	(12)	-	-	(10)	הוצאות ריבית מחיצוניים
-	837	-	-	837	הכנסות ריבית, נטו
-	(440)	-	-	(440)	- מחיצוניים
-	397	-	-	397	- בינמגזרי
-	92	(62)	8	103	סך הכנסות ריבית, נטו
92	462	(62)	8	500	הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית
-	74	-	-	74	סך הכנסות (הוצאות)
92	388	(62)	8	426	הוצאות תפעוליות ואחרות
32	135	(21)	3	149	רווח (הפסד) לפני מסים
60	253	(41)	5	277	הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
-	-	74	-	74	רווח (הפסד) לאחר מסים
					חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
					רווח נקי :
60	253	33	5	351	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	(5)	-	-	(5)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
60	248	33	5	346	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
158	75,070	1,360	-	76,588	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
-	-	698	-	698	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
125	15,412	-	-	15,537	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
702	3,377	2,271	-	6,350	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽²⁾
789	5,909	2,033	-	8,731	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
					מרכיבי הכנסות ריבית נטו והכנסות מימון שאינן מריבית:
43	(9)				הפרשי שער, נטו ⁽³⁾
1	236				הפרשי מדד, נטו ⁽³⁾
62	274				חשיפות ריבית, נטו ⁽³⁾
(2)	-				חשיפות למניות, נטו ⁽³⁾
104	501				סך הכל הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית, לפי בסיס צבירה
-	(34)				רווחים או הפסדים ממכירה או מירידת ערך שאינה זמנית של אגרות חוב
-	(5)				שינוי בפער בין שווי הוגן לבין בסיס צבירה של מכשירים נגזרים שנרשם ברווח והפסד
(12)	-				הוצאות אחרות שאינן מריבית
92	462				סך הכל הכנסות ריבית, נטו והכנסות מימון שאינן מריבית

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות ההון.

(3) לרבות בגין ניירות ערך ומכשירים נגזרים.

באור 28 - מגזרי פעילות פיקוחיים ואיזורים גיאוגרפיים (המשך)

מידע על אזורים גיאוגרפיים⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

סך נכסים		רווח נקי			הכנסות ⁽²⁾			המאוחד
ליום 31 בדצמבר		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024	
221,593	248,563	1,667	2,172	2,371	5,414	6,618	6,746	ישראל
221,593	248,563	1,667	2,172	2,371	5,414	6,618	6,746	סך הכל מאוחד

(1) החלוקה לאיזורים גיאוגרפיים בוצעה לפי מיקום הנכסים.

(2) הכנסות מריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

כללי

1. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, תאגיד בנקאי שבהתאם לגישת ההנהלה שלו מגזרי הפעילות שלו שונים מהותית ממגזרי הפעילות הפיקוחיים, ייתן בנוסף גילוי על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה ("מגזרי פעילות ניהוליים"), בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (ASC 280-10).
 2. החלוקה למגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה מבוצעת בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיף 3 להלן. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק (CODM, מנכ"ל הבנק) לצורך קביעת תכניות העבודה, קבלת החלטות עסקיות, הקצאת משאבים וניתוח תוצאות הקבוצה, על פי פרמטרים שונים, בין היתר הרווח הנקי.
 3. הבנק זיהה את מגזרי הפעילות בהתאם לגישת ההנהלה כדלקמן:
 - **חטיבה בנקאית - משכנתאות** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ללקוחות המגזר.
 - **חטיבה בנקאית - משקי בית** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות משקי הבית.
 - **חטיבה בנקאית - בנקאות פרטית** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה, להם הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים, לרבות שירותי ייעוץ השקעות.
 - **חטיבה בנקאית - אחר** - המגזר כולל את מכלול הפעילויות של לקוחות עסקיים קטנים ולקוחות מסחריים בסניפי החטיבה הבנקאית.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות עסקיים** - המחלקה העסקית של החטיבה מרכזת את מכלול הפעילות של לקוחות עסקיים גדולים ובינלאומיים, בעלי מסגרות אשראי של 40 מיליון ש"ח ומעלה, או מחזור הכנסות של 200 מיליון ש"ח ומעלה, וכן את פעילותם של אובליגנטים בתחומי אשראי מורכבים, כגון: תקשורת, ליווי פרוייקטים, פקטורינג וכדומה.
 - **חטיבה עסקית - לקוחות מסחריים** - המחלקה המסחרית מטפלת בלקוחות הבנק, רובם בעלי מסגרות אשראי של 5 מיליון ש"ח עד 40 מיליון ש"ח ומחזור הכנסות של 25 מיליון ש"ח עד 200 מיליון ש"ח ובלקוחות סניפי החטיבה העסקית שאינם בסמכות מנהלי הסניפים.
 - **חטיבה עסקית - אחר** - לקוחות עסקיים קטנים בסניפי החטיבה העסקית.
 - **חטיבת נכסי לקוחות** - החטיבה אחראית על פעילות הבנק בתחום שוק ההון, המט"ח ופקדונות הציבור מול כלל הלקוחות של הבנק וכן אחראית על מכלול הפעילות של לקוחות מוסדיים.
 - **ניהול פיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את התוצאות מניהול תיק הנוסטרו לרבות פעילות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כאל.
 - **חברות בנות** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות של החברה הבת מסד.
 - **התאמות** - חלק מתוצאות הפעילות של לקוחות הבנק נרשמות ביותר ממגזר פעילות אחד כמפורט להלן:
 - תוצאות הפעילות במוצרי שוק ההון, הכוללת פעילות בניירות ערך של לקוחות, הפצת מוצרים פיננסיים, פקדונות הציבור, ומוצרי המט"ח נכללות הן במגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסחריים מסוימים באחריות החטיבה העסקית נכללות הן במגזר החטיבה העסקית-לקוחות מסחריים והן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של עסקים קטנים מסוימים באחריות החטיבה הבנקאית נכללות הן במגזר החטיבה הבנקאית-אחר והן במגזר החטיבה העסקית-אחר.
 - תוצאות הפעילות של לקוחות מסוימים באחריות חטיבת נכסי לקוחות נכללות הן במסגרת מגזר חטיבת נכסי לקוחות והן במגזרי החטיבה הבנקאית (למעט המשכנתאות) ובמגזרי החטיבה העסקית.
 - הכפילויות ברישום תוצאות הפעילות כמתואר לעיל, מבוטלות במסגרת טור ההתאמות.
 - כמו כן, טור ההתאמות כולל קיזוז יתרות בינחברתיות.
- לפירוט בדבר העקרונות בחלוקת תוצאות הפעילות בין מגזרי הפעילות השונים, ראה באור 28.

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	230	392	875	817	788	1,251	481
הכנסות שאינן מריבית	51	81	288	214	497	224	9
סך כל ההכנסות	281	473	1,163	1,031	1,285	1,475	490
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(1)	8	(47)	23	1	38	(30)
הוצאות תפעוליות ואחרות	48	179	376	460	608	793	168
מזה: משכורות והוצאות נלוות	21	100	162	253	287	404	97
רווח לפני מסים	234	286	834	548	676	644	352
הפרשה למסים על הרווח	85	104	303	199	245	234	128
רווח לאחר מסים	149	182	531	349	431	410	224
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	149	182	531	349	431	410	224
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	149	182	531	349	431	410	224
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,034	10,383	43,657	9,459	4,085	14,583	35,530
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	1,248	10,855	51,319	11,049	4,485	15,557	36,057
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	68,371	9,243	34,036	23,400	45,687	33,849	-

המאחד	לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						
	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית			
	אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו	233	433	899	875	808	1,277	523
הכנסות שאינן מריבית	46	84	302	218	456	219	12
סך כל ההכנסות (הוצאות)	279	517	1,201	1,093	1,264	1,496	535
הוצאות בגין הפסדי אשראי	4	107	91	142	48	111	41
הוצאות תפעוליות ואחרות	45	182	371	472	569	755	161
מזה: משכורות והוצאות נלוות	22	104	163	273	286	405	96
רווח (הפסד) לפני מסים	230	228	739	479	647	630	333
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	77	76	248	160	217	211	112
רווח (הפסד) לאחר מסים	153	152	491	319	430	419	221
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	-	-	-	-	-	-	-
רווח (הפסד) נקי							
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	153	152	491	319	430	419	221
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-	-	-	-	-
המיוחס לבעלי מניות הבנק	153	152	491	319	430	419	221
יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	1,010	10,816	39,969	10,197	4,282	14,890	35,197
אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	863	10,437	41,544	10,931	4,372	14,908	35,167
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	44,877	8,951	34,737	22,969	45,259	34,106	-

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
4,740	(2,436)	(2,676)	472	(326)	2,436
2,006	(821)	(932)	97	437	1,040
6,746	(3,257)	(3,608)	569	111	3,476
(16)	10	(5)	6	1	(10)
2,977	(857)	(1,034)	214	94	1,071
1,739	(373)	(159)	104	21	449
3,785	(2,410)	(2,569)	349	16	2,415
1,383	(875)	(933)	135	6	877
2,402	(1,535)	(1,636)	214	10	1,538
74	-	-	-	74	-
2,476	(1,535)	(1,636)	214	84	1,538
(105)	-	-	(105)	-	-
2,371	(1,535)	(1,636)	109	84	1,538
231,462	(15,112)	(20,532)	9,846	108,305	15,112
131,050	(21,152)	(27,148)	6,476	-	21,152
214,755	(206,941)	(216,939)	10,167	-	206,941

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות במוצרי שוק ההון	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות
4,966	(2,437)	(2,703)	439	(254)	2,436
1,652	(761)	(868)	75	151	957
6,618	(3,198)	(3,571)	514	(103)	3,393
502	(10)	(70)	18	-	10
2,877	(801)	(940)	213	43	1,006
1,766	(373)	(158)	108	18	449
3,239	(2,387)	(2,561)	283	(146)	2,377
1,090	(800)	(858)	100	(49)	796
2,149	(1,587)	(1,703)	183	(97)	1,581
113	-	-	-	113	-
2,262	(1,587)	(1,703)	183	16	1,581
(90)	-	-	(90)	-	-
2,172	(1,587)	(1,703)	93	16	1,581
205,403	(12,603)	(18,311)	9,228	85,522	12,603
119,240	(13,708)	(18,811)	6,121	-	13,708
191,125	(184,104)	(193,511)	9,633	-	184,104

באור 28א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022								המאוחד
חטיבה עסקית				חטיבה בנקאית				
אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	בנקאות פרטית	משקי בית	משכנתאות		
135	340	622	595	391	760	488	הכנסות ריבית, נטו	
38	88	289	232	453	224	12	הכנסות שאינן מריבית	
173	428	911	827	844	984	500	סך כל ההכנסות	
2	45	10	48	6	11	38	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
44	182	366	461	521	717	198	הוצאות תפעוליות ואחרות	
127	201	535	318	317	256	264	רווח לפני מסים	
44	70	186	111	110	89	92	הפרשה למסים על הרווח	
83	131	349	207	207	167	172	רווח לאחר מסים	
-	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	
83	131	349	207	207	167	172	רווח נקי	
-	-	-	-	-	-	-	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
83	131	349	207	207	167	172	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
							המיוחס לבעלי מניות הבנק	
1,253	11,290	32,347	11,166	4,532	15,452	34,210	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾	
1,404	11,657	36,115	12,546	4,773	15,992	35,229	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח	
30,006	9,687	32,813	23,970	41,815	32,580	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח	

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

התאמות					
סך הכל	מזה: פעילות	סך הכל	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת
	במוצרי שוק ההון				נכסי לקוחות
3,803	(1,033)	(1,239)	307	371	1,033
1,611	(758)	(865)	95	100	945
5,414	(1,791)	(2,104)	402	471	1,978
123	(9)	(51)	5	-	9
2,755	(697)	(887)	211	72	870
2,536	(1,085)	(1,166)	186	399	1,099
884	(377)	(406)	66	139	383
1,652	(708)	(760)	120	260	716
74	-	-	-	74	-
1,726	(708)	(760)	120	334	716
(59)	-	-	(59)	-	-
1,667	(708)	(760)	61	334	716
187,101	(10,361)	(16,698)	9,099	74,089	10,361
117,156	(11,653)	(18,350)	6,137	-	11,653
168,269	(161,954)	(173,903)	9,347	-	161,954

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות*, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - המאוחד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
1,131	189	463	1,783	2	1,785	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
(44)	(27)	54	(17)	1	(16)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(70)	(4)	(110)	(184)	-	(184)	- מחיקות חשבונאיות
123	12	94	229	-	229	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
53	8	(16)	45	-	45	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,140	170	501	1,811	3	1,814	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
123	8	34	165	-	165	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
134	10	33	177	-	177	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
817	151	344	1,312	2	1,314	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
314	40	148	502	-	502	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(85)	(9)	(122)	(216)	-	(216)	- מחיקות חשבונאיות
85	7	93	185	-	185	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	(2)	(29)	(31)	-	(31)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,131	189	463	1,783	2	1,785	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
100	6	11	117	-	117	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
123	8	34	165	-	165	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						המאוחד
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים ממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
670	159	326	1,155	-	1,155	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
93	(34)	4	63	2	65	התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
81	25	17	123	-	123	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(119)	(2)	(89)	(210)	-	(210)	- מחיקות חשבונאיות
92	3	86	181	-	181	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(27)	1	(3)	(29)	-	(29)	מחיקות חשבונאיות, נטו
817	151	344	1,312	2	1,314	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
68	-	11	79	-	79	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
100	6	11	117	-	117	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
** השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות*, אגרות חוב לפדיון וזמינות למכירה ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - הבנק

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
1,108	189	384	1,681	2	1,683	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
(41)	(27)	44	(24)	1	(23)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(70)	(4)	(93)	(167)	-	(167)	- מחיקות חשבונאיות
122	12	82	216	-	216	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
52	8	(11)	49	-	49	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,119	170	417	1,706	3	1,709	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
121	8	32	161	-	161	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
133	10	30	173	-	173	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
798	151	278	1,227	2	1,229	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
311	40	133	484	-	484	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(84)	(9)	(107)	(200)	-	(200)	- מחיקות חשבונאיות
83	7	80	170	-	170	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(1)	(2)	(27)	(30)	-	(30)	מחיקות חשבונאיות, נטו
1,108	189	384	1,681	2	1,683	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
97	6	9	112	-	112	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
121	8	32	161	-	161	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022						הבנק
אשראי לציבור						
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות ואגרות חוב	סך הכל	
657	159	270	1,086	-	1,086	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת השנה ⁽¹⁾
91	(34)	(7)	50	2	52	התאמה ליתרת פתיחה בשל השפעת היישום לראשונה**
79	25	14	118	-	118	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(119)	(2)	(75)	(196)	-	(196)	- מחיקות חשבונאיות
90	3	76	169	-	169	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
(29)	1	1	(27)	-	(27)	מחיקות חשבונאיות, נטו
798	151	278	1,227	2	1,229	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף השנה ⁽²⁾
68	-	8	76	-	76	מזה: (1) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
97	6	9	112	-	112	(2) בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

* אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

** השפעת היישום לראשונה של הוראות הדיווח לציבור בנושא הפסדי אשראי צפויים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור
1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2024						המאוחד
חובות צוברים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים ⁽⁴⁾	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾		לא צוברים	צוברים ⁽²⁾		
16	1	11,345	12	264	11,069	פעילות לווים בישראל
27	-	7,510	32	120	7,358	מסחרי
2	1	24,310	6	6	24,298	בינוי ונדל"ן - בינוי
20	7	27,660	329	470	26,861	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
65	9	70,825	379	860	69,586	שרותים פיננסיים
159	-	36,396	183	56	36,157	מסחרי - אחר
44	18	23,255	106	167	22,982	סך הכל מסחרי
268	27	130,476	668	1,083	128,725	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
						אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						מסחרי
-	-	16	-	-	16	בינוי ונדל"ן
2	-	558	-	1	557	מסחרי אחר
2	-	574	-	1	573	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
2	-	574	-	1	573	סך הכל פעילות בחו"ל
270	27	131,050	668	1,084	129,298	סך הכל אשראי לציבור

(1) אשראי לציבור לא צובר, נחות או בהשגחה מיוחדת.
(2) מסווגים כחובות בעייתיים הצוברים הכנסות ריבית.
(3) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך של 89 מיליון ש"ח (31.12.23 - 101 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים.
(4) חובות תקינים כוללים חובות שאינם מסווגים כבעייתיים, עם דחיית תשלומים של 180 ימים או יותר, שניתנה בתקופת המלחמה ללווים שלא היו בקשיים פיננסיים, בסך 212 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (מסחרי בסך 4 מיליון ש"ח, הלוואות לדיוור בסך 206 מיליון ש"ח ואנשים פרטיים אחר בסך 2 מיליון ש"ח).
לעניין זה, דחיית תשלומים - לרבות הארכת תקופה ולרבות דחיית תשלומים ללא ריבית בתקופת הדחייה. במקרה שניתנה לחוב דחייה חוזרת בתשלומים, משך הדחייה מחושב לפי משך הדחייה המצטבר. דחיית התשלומים אינה כוללת דחייה שבה נוצלה זכאות, לה הלווה זכאי לפי כל דין.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2023						המאוחד
חובות צוברים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽¹⁾		תקינים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽³⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽²⁾		לא צוברים	צוברים ⁽²⁾		
						פעילות לווים בישראל
						מסחרי
2	-	10,449	19	49	10,381	בינוי ונדל"ן - בינוי
3	-	7,112	29	43	7,040	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	1	16,411	2	1	16,408	שרותים פיננסיים
43	12	27,226	344	719	26,163	מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
52	13	61,198	394	812	59,992	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
172	-	35,450	205	68	35,177	אנשים פרטיים - אחר
47	17	22,139	91	174	21,874	
271	30	118,787	690	1,054	117,043	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						מסחרי
-	-	17	-	-	17	בינוי ונדל"ן
5	-	436	-	24	412	מסחרי אחר
5	-	453	-	24	429	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
5	-	453	-	24	429	סך הכל פעילות בחו"ל
276	30	119,240	690	1,078	117,472	סך הכל אשראי לציבור

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטני, מועברים לטיפול כחובות לא צוברים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים, מסווגים כחובות לא צוברים, למעט חובות של אנשים פרטיים, המסווגים כחובות לא צוברים שנבדקו על בסיס קבוצתי. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים, יוגדרו כחובות שאינם צוברים למשך חצי שנה לפחות. לאחר תשלומים שוטפים למשך חצי שנה ופירעון של 20% מקרן החוב, יעברו לסטטוס של חוב בעייתי צובר. לאחר פרעונות במשך תקופה נוספת, יוכלו לחזור לסטטוס של חוב תקין. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חובות שאינם הלוואות לדיוור, עד לגובה הביטחון. לגבי הלוואות לדיוור, הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב לאחר 180 ימי פיגור, לחלק של יתרת החוב הרשומה, העודף על השווי ההוגן של הבטחון.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

31 בדצמבר 2024									המאוחד
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב									
סך הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2020	2021	2022	2023	2024	
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
בינוי ונדל"ן									
18,855	3	2,831	1,319	751	795	1,876	1,950	9,330	אשראי בדירוג ביצוע
18,011	3	2,798	1,222	698	749	1,607	1,808	9,126	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
416	-	7	25	34	11	23	127	189	אשראי בעייתי צובר
384	-	12	64	16	30	245	5	12	אשראי שאינו צובר
44	-	14	8	3	5	1	10	3	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
45	-	-	32	5	3	2	3	-	
51,970	8	30,613	2,279	1,133	1,439	3,168	2,622	10,708	מסחרי - אחר
50,537	7	29,974	2,135	1,075	1,386	3,016	2,496	10,448	אשראי בדירוג ביצוע
622	1	188	50	21	20	114	53	175	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
476	-	281	47	14	10	22	36	66	אשראי בעייתי צובר
335	-	170	47	23	23	16	37	19	אשראי שאינו צובר
25	-	-	8	8	5	3	1	-	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
36,396	-	-	13,763	4,496	6,410	5,307	2,779	3,641	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
25,062	-	-	10,457	3,003	4,192	3,363	1,767	2,280	LTV עד 60%
10,827	-	-	2,965	1,438	2,163	1,912	992	1,357	LTV מעל 60% ועד 75%
507	-	-	341	55	55	32	20	4	LTV מעל 75%
35,909	-	-	13,472	4,438	6,343	5,264	2,759	3,633	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
156	-	-	91	15	23	16	5	6	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
164	-	-	95	18	23	17	9	2	בפיגור 30-89 יום
167	-	-	105	25	21	10	6	-	בפיגור מעל 90 יום
183	-	-	113	27	23	13	6	1	אשראי שאינו צובר
4	-	-	4	-	-	-	-	-	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
23,255	129	5,938	4,829	1,299	1,693	2,232	2,554	4,581	אנשים פרטיים - אחר
22,389	118	5,825	4,554	1,242	1,620	2,137	2,434	4,459	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
733	10	93	238	48	62	81	98	103	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
92	1	8	29	7	8	10	16	13	בפיגור 30-89 יום
41	-	12	8	2	3	4	6	6	בפיגור מעל 90 יום
106	1	8	37	8	10	12	17	13	אשראי שאינו צובר
110	-	10	49	19	10	11	9	2	מחיקות חשבונאיות במהלך התקופה
130,476	140	39,382	22,190	7,679	10,337	12,583	9,905	28,260	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
574	-	252	14	-	2	11	13	282	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
573	-	252	14	-	2	11	13	281	אשראי לא בעייתי
1	-	-	-	-	-	-	-	1	אשראי בעייתי צובר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי שאינו צובר
131,050	140	39,634	22,204	7,679	10,339	12,594	9,918	28,542	סך הכל אשראי לציבור

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

1.1. איכות אשראי לפי שנות העמדת האשראי

31 בדצמבר 2023 (מבוקר)*									
יתרת חוב רשומה של אשראי לציבור לזמן קצוב									
סך הכל	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב	יתרת חוב רשומה של הלוואות מתחדשות	קודם	2019	2020	2021	2022	2023	
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
בינוי ונדל"ן									
17,561	3	2,217	1,167	422	945	1,306	4,730	6,771	אשראי בדירוג ביצוע
17,046	3	2,105	1,145	395	929	1,253	4,552	6,664	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
375	-	46	11	13	8	33	170	94	אשראי בעייתי צובר
92	-	58	3	1	6	7	5	12	אשראי שאינו צובר
48	-	8	8	13	2	13	3	1	
43,637	9	24,099	2,087	1,165	1,843	2,405	4,633	7,396	מסחרי - אחר
41,770	7	23,332	1,922	1,007	1,694	2,204	4,464	7,140	אשראי בדירוג ביצוע
801	1	273	78	84	70	103	105	87	אשראי שאינו בדירוג ביצוע ואינו בעייתי
720	1	372	42	32	45	64	27	137	אשראי בעייתי צובר
346	-	122	45	42	34	34	37	32	אשראי שאינו צובר
35,450	-	-	12,379	3,141	4,838	6,902	5,630	2,560	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
24,445	-	-	9,440	2,218	3,195	4,447	3,510	1,635	LTV עד 60%
10,454	-	-	2,566	890	1,595	2,397	2,093	913	LTV מעל 60% ועד 75%
551	-	-	373	33	48	58	27	12	LTV מעל 75%
34,949	-	-	12,090	3,104	4,778	6,838	5,595	2,544	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
130	-	-	74	8	16	15	6	11	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
178	-	-	83	16	24	29	21	5	בפיגור 30-89 יום
193	-	-	132	13	20	20	8	-	בפיגור מעל 90 יום
205	-	-	139	13	24	20	9	-	אשראי שאינו צובר
22,139	146	5,035	4,746	1,241	1,684	2,323	3,134	3,830	אנשים פרטיים - אחר
21,288	134	4,857	4,492	1,189	1,617	2,236	3,048	3,715	אשראי שאינו בפיגור ובדירוג ביצוע
779	10	162	237	47	62	78	75	108	אשראי שאינו בפיגור ואינו בדירוג ביצוע
51	1	10	11	4	4	6	8	7	בפיגור 30-89 יום
21	1	6	6	1	1	3	3	-	בפיגור מעל 90 יום
91	1	37	18	4	6	7	9	9	אשראי שאינו צובר
118,787	158	31,351	20,379	5,969	9,310	12,936	18,127	20,557	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
453	-	213	-	-	1	-	1	238	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בחו"ל
429	-	213	-	-	1	-	1	214	אשראי לא בעייתי
24	-	-	-	-	-	-	-	24	אשראי בעייתי צובר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	אשראי שאינו צובר
119,240	158	31,564	20,379	5,969	9,311	12,936	18,128	20,795	סך הכל אשראי לציבור

* הוצג מחדש בעקבות טיוב נתונים.

(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2. א. מידע נוסף על חובות לא צוברים

202

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2023						המאוחד
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽²⁾	יתרת קרן חוזית של חובות לא צוברים	סך הכל יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם לא קיימת הפרשה	יתרת הפרשה	יתרת ⁽¹⁾ חובות לא צוברים בגינם קיימת הפרשה	
פעילות לווים בישראל						
מסחרי						
-	1,473	48	20	9	28	בינוי ונדל"ן
-	2,140	346	30	112	316	מסחרי - אחר
-	3,613	394	50	121	344	סך הכל מסחרי
-	243	205	2	12	203	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	324	91	5	28	86	אנשים פרטיים - אחר
-	4,180	690	57	161	633	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
-	20	-	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
-	4,200	690	57	161	633	סך הכל (*)
מזה: (*)						
		378	34	121	344	נמדד פרטנית לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
		12	12	-	-	נמדד פרטנית לפי שווי הוגן של הביטחון
		300	11	40	289	נמדד על בסיס קבוצתי

(1) יתרת חוב רשומה.

(2) סכום הכנסות הריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הלא צוברים, בפרק הזמן בו סווגו החובות כלא צוברים. אילו החובות שאינם צוברים היו צוברים ריבית לפני התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בסך 55 מיליון ש"ח (2023 - 56 מיליון ש"ח). מידע נוסף: סך יתרת החוב הרשומה הממוצעת של חובות לא צוברים הינה 689 מיליון ש"ח (31.12.23 - 582 מיליון ש"ח).

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.2. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

החל מיום 1 בינואר 2024, הבנק מיישם את חוזר הפיקוח על הבנקים בדבר "שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים". מספרי ההשוואה הוצגו בהתאם למתכונת הגילוי החדשה. היתרות ליום 31 בדצמבר 2023 הן היתרות של חובות שעברו ארגון מחדש, אשר כאמור הוצגו מחדש בהתאם למתכונת הגילוי החדשה. למידע נוסף, ראה באור 1.ד'.

1. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים

31 בדצמבר 2024					
יתרת חוב רשומה					
					פעילות לווים בישראל
					מסחרי
					אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
					אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
לא צובר	צובר הכנסות ריבית	לא בעייתי	בפיגור של 30 ימים או יותר	לא בפיגור	סך הכל (1)(2)
74	9	-	2	85	
30	-	-	3	33	
73	19	-	9	101	
177	28	-	14	219	

31 בדצמבר 2023					
יתרת חוב רשומה					
					פעילות לווים בישראל
					מסחרי
					אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
					אנשים פרטיים - אחר
					סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל
לא צובר	צובר הכנסות ריבית	לא בעייתי	בפיגור של 30 ימים או יותר	לא בפיגור	סך הכל
70	11	-	1	82	
7	1	-	3	11	
65	25	-	4	94	
142	37	-	8	187	

- (1) ליום 31 בדצמבר 2024, אין חובות צוברים שעברו שינוי בתנאים בשנים קודמות אשר הפסיקו להיכלל בגילוי, משום שהתקיימו שני התנאים הבאים:
א. בוצעה הערכת אשראי עדכנית ומתועדת היטב של מצבו הפיננסי של הלווה ושל יכולת ההחזר לפי התנאים החדשים, המראה שניתן להמשיך לסווג את החוב כחוב צובר וכי החוב אינו בפיגור ואינו בעייתי.
- ב. ההערכה כללה בחינה של ביצועי פירעון נמשכים היסטוריים של הלווה, כמשמעותם בסעיף 30. להוראות הדיווח לציבור, במשך לכל הפחות 24 חודשים.
- (2) ליום 31 בדצמבר 2024, חובות של לווים בקשיים פיננסיים בסך של 5 מיליון ש"ח עברו שינוי בתנאים יותר מפעמיים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.2. מידע נוסף על חובות לא צוברים (המשך)

2. איכות אשראי ומצב הפיגור של חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים במהלך תקופת הדיווח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024					
יתרת חוב רשומה					
מחיקות חשבוניות	סך הכל	לא בעייתי		בעייתי	
		לא בפיגור	בפיגור של 30 ימים או יותר	צובר הכנסות ריבית	לא צובר
9	57	-	-	2	55
-	28	-	-	-	28
9	52	-	-	1	51
18	137	-	-	3	134

פעילות לווים בישראל
מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023						
יתרת חוב רשומה						
מחיקות חשבוניות	סך הכל	לא בעייתי		בעייתי		
		לא בפיגור	בפיגור של 30 ימים או יותר	צובר		
				הכנסות ריבית	לא צובר	
-	50	-	-	-	50	פעילות לווים בישראל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדיור אנשים פרטיים - אחר
-	2	-	-	-	2	
1	58	-	-	-	58	
1	110	-	-	-	110	
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל						

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

2.ב. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

3. חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינויים בתקופת הדיווח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024						
חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים						
סך הכל			סוג השינוי			
יתרת חוב רשומה	% מסך הכל	ויתור על ריבית והארכת תקופה	הארכת תקופה	ויתור על ריבית	דחיית תשלומים	
במיליוני ש"ח						
57	0.08	-	50	7	-	
28	0.08	-	-	-	28	
52	0.22	2	41	9	-	
137	0.11	2	91	16	28	
פעילות לווים בישראל						
מסחרי						
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור						
אנשים פרטיים - אחר						
סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל						

(1) חובות שכשלו בתקופת הדיווח, לאחר שעברו שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים, במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם כשלו.

חובות לווים בקשיים פיננסיים שכשלו בשנת הדיווח לאחר שעברו שינוי בתנאים ⁽⁴⁾					השפעות כספיות של שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים		
סוג השינוי			סך הכל		סוג השינוי		
דחיית תשלומים	יתור על ריבית והארכת תקופה	הארכת תקופה	יתור על ריבית במיליוני ש"ח	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	דחיית תשלומים ממוצעת	ממוצע הארכת תקופה בחודשים	ממוצע יתור על ריבית %
-	1	3	-	4	-	30	1.99
2	-	-	-	2	5	-	-
-	-	4	-	4	-	46	1.20
2	1	7	-	10	5	38	1.35

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

ב.ב. מידע על חובות של לווים בקשיים פיננסיים שעברו שינוי בתנאים (המשך)

חובות שכשלו ⁽¹⁾	
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	
יתרת חוב רשומה	
	פעילות לווים בישראל
	ציבור-מסחרי
1	בינוי ונדל"ן
11	מסחרי - אחר
12	סך הכל מסחרי
-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
11	אנשים פרטיים - אחר
23	סך הכל אשראי לציבור - פעילות בישראל

(1) חובות שכשלו בתקופת הדיווח, לאחר שעברו שינוי בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים, במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם כשלו.

ג. מידע נוסף על אשראי לא צובר בפיגור

31 בדצמבר 2024								המאוחד
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 יום או יותר	
379	-	6	6	39	33	21	274	מסחרי
183	3	2	8	35	41	78	16	הלוואות לדיוור
106	-	-	-	1	3	2	100	אנשים פרטיים - אחר
668	3	8	14	75	77	101	390	סך הכל

31 בדצמבר 2023								המאוחד
סך הכל	בפיגור מעל 7 שנים	בפיגור מעל 5 שנים ועד 7 שנים	בפיגור מעל 3 שנים ועד 5 שנים	בפיגור מעל שנה ועד 3 שנים	בפיגור מעל 180 ימים עד שנה	בפיגור של 90 ימים עד 180	אינו בפיגור של 90 יום או יותר	
394	-	4	10	31	34	11	304	מסחרי
205	4	1	5	31	57	95	12	הלוואות לדיוור
91	-	-	-	1	2	2	86	אנשים פרטיים - אחר
690	4	5	15	63	93	108	402	סך הכל

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הריבית

31 בדצמבר 2024				המאוחד
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
2,175	14,237	367	24,545	שיעבוד ראשון: שיעור המימון - עד 60%
1,727	6,855	136	11,334	מעל 60%
-	472	12	517	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
3,902	21,564	515	36,396	סך הכל

31 בדצמבר 2023				המאוחד
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: ריבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,331	14,028	263	23,989	שיעבוד ראשון: שיעור המימון - עד 60%
1,099	6,627	89	11,005	מעל 60%
-	407	18	456	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
2,430	21,062	370	35,450	סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. אשראי לציבור (המשך)

4. רכישה של אשראי לציבור

סיכון אשראי לציבור שנרכש ⁽¹⁾								המאוחד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023				לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024				
יתרה לסוף השנה	מזה: אשראי בעייתי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ שנרכש השנה	אשראי לציבור שנרכש השנה	יתרה לסוף השנה	מזה: אשראי בעייתי	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾ שנרכש השנה	אשראי לציבור שנרכש השנה	
2,013	23	-	6,727	2,517	23	-	8,986	סך הכל מסחרי
2,013	23	-	6,727	2,517	23	-	8,986	סך הכל

(1) אשראי לציבור מסחרי שנרכש במסגרת עסקאות פקטורינג.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

5. סינדיקציות והשתתפות בסינדיקציות של הלוואות

31 בדצמבר 2024						המאוחד
עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			
יתרה לסוף השנה			יתרה לסוף השנה			
חלקו של הבנק			חלקו של הבנק			
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	
1,503	5,213	-	37	-	37	סך הכל מסחרי
1,503	5,213	-	37	-	37	סך הכל

31 בדצמבר 2023						המאוחד
עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			עסקאות סינדיקציה שהבנק יזם ⁽¹⁾			
יתרה לסוף השנה			יתרה לסוף השנה			
חלקו של הבנק			חלקו של הבנק			
סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽²⁾	אשראי לציבור	
1,591	3,995	-	71	-	71	סך הכל מסחרי
1,591	3,995	-	71	-	71	סך הכל

(1) לרבות אם הבנק נתן שירות מהותי בעסקת הסינדיקציה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני⁽³⁾ לפי גודל האשראי של הלווה

המאוחד						ליום 31 בדצמבר		
			2024			2023		
			מספר לווים ⁽⁴⁾			מספר לווים ⁽⁴⁾		
			אשראי ⁽²⁾⁽¹⁾			אשראי ⁽²⁾⁽¹⁾		
			סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾⁽¹⁾			סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾⁽¹⁾		
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
תקרת האשראי ללווה	באלפי ש"ח		עד 10	219,326	683	עד 10	225,589	765
			מ- 10	80,532	839	מ- 10	82,747	916
			מ- 20	110,387	2,106	מ- 20	108,897	2,323
			מ- 40	117,950	3,923	מ- 40	112,770	4,070
			מ- 80	87,747	4,284	מ- 80	82,730	4,141
			מ- 150	62,776	4,202	מ- 150	53,814	3,282
			מ- 300	35,225	11,469	מ- 300	30,255	2,321
			מ- 600	27,049	3,386	מ- 600	26,110	2,805
			מ- 1,200	8,617	10,932	מ- 1,200	8,051	1,780
			מ- 2,000	2,990	6,080	מ- 2,000	2,661	1,679
			מ- 4,000	949	3,530	מ- 4,000	983	1,815
			מ- 8,000	680	5,849	מ- 8,000	603	2,152
			מ- 20,000	315	6,322	מ- 20,000	279	1,968
			מ- 40,000	307	18,659	מ- 40,000	283	6,154
			מ- 200,000	44	8,827	מ- 200,000	45	2,894
			מ- 400,000	11	3,275	מ- 400,000	13	2,662
			מ- 800,000	9	5,383	מ- 800,000	5	851
			מ- 1,200,000	3	3,473	מ- 1,200,000	2	315
			מ- 1,600,000	2	3,518	מ- 1,600,000	-	-
			מ- 2,000,000	-	-	מ- 2,000,000	-	-
			מ- 2,400,000	1	2,417	מ- 2,400,000	-	-
			מ- 2,800,000	1	2,759	מ- 2,800,000	-	-
			מ- 3,200,000	754,921	131,276	מ- 3,200,000	735,837	42,893
			סך הכל		49,793	סך הכל	119,671	

(1) האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה.

(2) אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 130,658 מיליון ש"ח, 309 מיליון ש"ח ו-309 מיליון ש"ח, בהתאמה (31.12.23 - 119,088 מיליון ש"ח, 182 מיליון ש"ח ו-401 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת החבות של לווה.

(4) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי החוץ מאזני.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

הבנק				המאוחד			
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾		יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת החוזים ⁽¹⁾	
		31 בדצמבר				31 בדצמבר	
2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1	1	140	167	1	1	141	167
15	18	996	1,082	16	19	1,128	1,212
6	11	2,941	2,803	6	11	2,985	2,814
-	-	1	-	-	-	-	-
51	49	4,754	4,951	51	49	4,854	5,053
-	-	2,616	3,543	-	-	2,617	3,544
35	30	10,278	11,350	37	31	11,245	12,359
31	42	8,289	10,852	31	42	8,307	10,886
17	11	9,150	9,461	18	13	10,337	10,661
-	-	853	985	-	-	853	985
-	-	329	611	-	-	329	611
5	11	2,150	2,388	5	11	2,168	2,470

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:	
אשראי תעודות	
ערבויות להבטחת אשראי	
ערבויות לרוכשי דירות	
ערבויות וכתבי שיפוי לחברות מאוחדות להבטחת אשראי שהן העניקו	
ערבויות והתחייבויות אחרות	
מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו	
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו	
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן	
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו	
מסגרות להשאלות ניירות ערך	
ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף (ראה באור 25(ד', ה'))	
התחייבויות להוצאת ערבויות	

- (1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף השנה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 29 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ה. ערבויות

1. כללי

הבנק מספק מגוון רחב של ערבויות ושיפויים עבור לקוחותיו על מנת לשפר את יכולת האשראי שלהם ולאפשר להם להשלים מגוון רחב של עסקאות. בעבור חוזים מסוימים, אשר עונים להגדרת ערבות, הבנק מכיר במועד ההכרה לראשונה, בהתחייבות בגובה השווי ההוגן של המחויבות בגין הערבות בעת הנפקת הערבות. הסכום המקסימלי של התשלומים העתידיים הפוטנציאליים נקבע בהתאם לסכום הנקוב של הערבויות, מבלי לקחת בחשבון החזרים אפשריים או בטוחות מוחזקות או משועבדות.

ליום 31 בדצמבר 2024, סך העלות המופחתת של ההתחייבויות הקשורות לערבויות כמפורט בטבלאות מטה, הינה בסך של 40 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 - סך של 37 מיליון ש"ח). העלות המופחתת של הערבויות הפיננסיות והביצוע כלולה בסעיף "התחייבויות אחרות".

2. תשלומים עתידיים פוטנציאליים

הסכום המקסימלי של תשלומים עתידיים פוטנציאליים									
ליום 31 בדצמבר 2023					ליום 31 בדצמבר 2024				
יתרה בספרים	סך הכל	פקיעה מעל שלוש עד חמש שנים	פקיעה מעל שנה עד שלוש שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות	יתרה בספרים	סך הכל	פקיעה מעל שלוש עד חמש שנים	פקיעה מעל שנה עד שלוש שנים	פקיעה בעוד שנה או פחות
במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח				
7	1,128	16	190	922	7	1,212	19	252	941
10	2,985	98	1,433	1,454	11	2,814	242	707	1,865
20	5,324	791	911	3,622	22	5,831	1,010	815	4,006
-	2,168	729	920	519	-	2,470	1,250	733	487
37	11,605	1,634	3,454	6,517	40	12,327	2,521	2,507	7,299

3. הערכת סיכון הערבות

הסכום המקסימלי של תשלומים עתידיים פוטנציאליים							
ליום 31 בדצמבר 2023				ליום 31 בדצמבר 2024			
סך הכל	לא מדורגות	מדורגות שלא בדירוג השקעה	מדורגות בדירוג השקעה	סך הכל	לא מדורגות	מדורגות שלא בדירוג השקעה	מדורגות בדירוג השקעה
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			
1,128	7	54	1,067	1,212	18	35	1,159
2,985	-	86	2,899	2,814	-	44	2,770
5,324	31	126	5,167	5,831	44	125	5,661
2,168	-	98	2,070	2,470	-	35	2,435
11,605	38	364	11,203	12,327	62	239	12,026

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
(במיליוני ש"ח)

המאוחד						
31 בדצמבר 2024						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
77,175	-	470	503	1,904	-	74,298
34,396	1,220	-	1,185	12,867	2,071	17,053
70	-	-	-	-	-	70
129,416	752	108	1,735	9,274	16,137	101,410
1,496	-	-	-	-	707	789
842	842	-	-	-	-	-
867	867	-	-	-	-	-
363	363	-	-	-	-	-
2,565	1,287	3	19	540	3	713
1,373	306	-	3	2	3	1,059
248,563	5,637	581	3,445	24,587	18,921	195,392
214,755	756	1,557	3,943	30,309	4,784	173,406
2,508	-	70	3	266	-	2,169
2,540	-	2	3	2,108	-	427
2,304	-	-	-	2,304	-	-
4,479	-	-	-	-	4,479	-
2,729	1,282	1	10	346	24	1,066
5,164	50	24	9	572	81	4,428
234,479	2,088	1,654	3,968	35,905	9,368	181,496
14,084	3,549	(1,073)	(523)	(11,318)	9,553	13,896
-	-	1,079	427	10,914	(256)	(12,164)
-	1	-	129	(78)	-	(52)
-	-	-	(27)	177	-	(150)
14,084	3,550	6	6	(305)	9,297	1,530
-	1	-	157	(118)	-	(40)
-	-	-	156	570	-	(726)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

המאוחד						
31 בדצמבר 2023						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
68,866	-	289	326	1,607	-	66,644
26,985	543	-	1,921	12,213	1,874	10,434
57	-	-	-	-	-	57
117,622	588	63	1,557	4,857	15,366	95,191
1,055	-	-	-	23	686	346
786	786	-	-	-	-	-
877	877	-	-	-	-	-
328	328	-	-	-	-	-
3,651	2,188	30	59	296	3	1,075
1,366	370	-	2	13	5	976
221,593	5,680	382	3,865	19,009	17,934	174,723
191,125	588	1,423	3,678	29,147	5,614	150,675
4,314	-	62	2	728	-	3,522
750	-	2	3	420	-	325
4,767	-	-	-	-	4,765	2
3,784	2,187	16	72	161	20	1,328
4,207	53	1	5	31	79	4,038
208,947	2,828	1,504	3,760	30,487	10,478	159,890
12,646	2,852	(1,122)	105	(11,478)	7,456	14,833
-	-	1,120	(172)	11,447	(250)	(12,145)
-	-	-	72	32	-	(104)
-	-	-	(4)	48	-	(44)
12,646	2,852	(2)	1	49	7,206	2,540
-	-	-	119	30	-	(149)
-	-	-	(107)	499	-	(392)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעה בחברה כלולה

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2024						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
76,194	-	470	497	1,897	443	72,887
31,996	1,220	-	1,100	12,844	1,709	15,123
70	-	-	-	-	-	70
123,040	752	108	1,729	9,270	15,756	95,425
789	-	-	-	-	-	789
1,826	1,826	-	-	-	-	-
847	847	-	-	-	-	-
360	360	-	-	-	-	-
2,565	1,287	3	19	540	3	713
1,290	272	-	2	2	-	1,014
238,977	6,564	581	3,347	24,553	17,911	186,021
207,007	756	1,542	3,754	30,022	6,496	164,437
4,091	-	87	96	518	350	3,040
2,540	-	2	3	2,108	-	427
2,304	-	-	-	2,304	-	-
2,218	-	-	-	-	2,218	-
2,732	1,282	1	10	349	24	1,066
4,655	50	24	8	572	80	3,921
225,547	2,088	1,656	3,871	35,873	9,168	172,891
13,430	4,476	(1,075)	(524)	(11,320)	8,743	13,130
-	-	1,079	427	10,914	(256)	(12,164)
-	1	-	129	(78)	-	(52)
-	-	-	(27)	177	-	(150)
13,430	4,477	4	5	(307)	8,487	764
-	1	-	157	(118)	-	(40)
-	-	-	156	570	-	(726)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעות בחברות מוחזקות
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 30 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

הבנק						
31 בדצמבר 2023						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
67,472	-	289	323	1,605	431	64,824
25,940	543	-	1,785	12,190	1,700	9,722
57	-	-	-	-	-	57
111,598	588	63	1,551	4,854	14,999	89,543
369	-	-	-	23	-	346
1,642	1,642	-	-	-	-	-
855	855	-	-	-	-	-
324	324	-	-	-	-	-
3,651	2,188	30	59	296	3	1,075
1,293	334	-	-	13	3	943
213,201	6,474	382	3,718	18,981	17,136	166,510
184,082	588	1,408	3,483	28,849	7,329	142,425
6,344	-	78	49	998	316	4,903
750	-	2	3	420	-	325
2,442	-	-	-	-	2,440	2
3,790	2,187	16	75	164	20	1,328
3,722	53	1	5	30	78	3,555
201,130	2,828	1,505	3,615	30,461	10,183	152,538
12,071	3,646	(1,123)	103	(11,480)	6,953	13,972
-	-	1,120	(172)	11,447	(250)	(12,145)
-	-	-	72	32	-	(104)
-	-	-	(4)	48	-	(44)
12,071	3,646	(3)	(1)	47	6,703	1,679
-	-	-	119	30	-	(149)
-	-	-	(107)	499	-	(392)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים

ניירות ערך

ניירות ערך שנשאלו

אשראי לציבור, נטו⁽³⁾

אשראי לממשלה

השקעות בחברות מוחזקות

בנינים וציוד

נכסים בלתי מוחשיים

נכסים בגין מכשירים נגזרים

נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור

פקדונות מבנקים

פקדונות הממשלה

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות אחרות

סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

באור 31 - תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי

(במיליוני ש"ח)

המאוחד	31 בדצמבר 2024				
	תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי				
	עם דרישה ועד יום	מעל יום ועד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה
	במיליוני ש"ח				
מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות ⁽³⁾	25,419	47,011	4,755	-	-
מזומנים ופקדונות בבנקים	71	547	3,559	2,825	4,346
אגרות חוב ממשלתיות סחירות	-	2	34	33	254
אגרות חוב סחירות אחרות	25,490	47,560	8,348	2,858	4,600
סך הכל מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות					
נכסים כספיים אחרים	4,969	5,660	9,924	12,939	20,221
אשראי לציבור ⁽⁴⁾	25	111	690	151	53
נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים	4,994	5,771	10,614	13,090	20,274
סך הכל נכסים כספיים אחרים, למעט נגזרים					
התחייבויות כספיות	88,231	26,466	28,204	41,716	27,276
פקדונות הציבור ⁽⁵⁾	47,999	6,724	11,742	20,920	10,133
מזה: משקי בית ועסקים קטנים	1,488	11	252	203	353
פקדונות מבנקים	47	-	-	1,572	712
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו בהסכמי רכש חוזר	-	-	-	45	1,913
אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים	1,035	483	1,179	2,508	816
התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים וזכויות עובדים	90,801	26,960	29,635	46,044	31,070
סך הכל התחייבויות כספיות, למעט נגזרים					
זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים	(4)	(25)	(251)	63	15
השפעת מכשירים נגזרים	(2,374)	(59)	(3,502)	(1,396)	(33,826)
התחייבויות להעמיד אשראי	(18)	(2)	(55)	(87)	(286)
זכויות עובדים	(2,396)	(86)	(3,808)	(1,420)	(34,097)
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים	(62,713)	26,285	(14,481)	(31,516)	(40,293)
סך הכל תזרימים נטו (כולל בשקלים ובמטבע חוץ)	2,693	727	2,652	1,913	1,718
מזה: סך הכל מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות במטבע חוץ	64	436	1,228	2,883	4,024
סך הכל נכסים כספיים אחרים במטבע חוץ	15,516	3,082	6,403	8,717	7,511
סך הכל התחייבויות כספיות במטבע חוץ	(119)	4,136	4,910	1,803	(1,417)
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים במטבע חוץ	(12,878)	2,217	2,387	(2,118)	(3,186)
סך הכל תזרימים נטו במטבע חוץ					

המאוחד	31 בדצמבר 2023				
	תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי				
	עם דרישה ועד יום	מעל יום ועד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה
	במיליוני ש"ח				
מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות ⁽³⁾	19,711	53,377	2,950	1,938	6,344
נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים	3,624	3,654	9,349	10,846	17,927
פקדונות הציבור	80,456	26,358	26,142	36,496	18,829
התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים וזכויות עובדים	2,088	374	1,033	1,199	2,515
השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים	(1,907)	(55)	(2,898)	(1,799)	(30,191)
סך הכל תזרימים נטו	(61,116)	30,244	(17,774)	(26,710)	(27,264)
מזה: תזרימים נטו במטבע חוץ	(13,009)	(1,034)	4,821	1,007	(1,749)

- (1) כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה" לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
- (2) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (3) השווי ההוגן של מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות אשר אינן משועבדות, עומד על 105,108 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (31.12.23 - 90,476 מיליון ש"ח)
- (4) תזרימי המזומנים העתידיים של הלוואות לציבור מוצגים בהתאם למועד הפרעון החוזי של הלוואות. אשראי בחשבונות עו"ש או חח"ד, אשראי מסוג call on ואשראי בפיגור של 30 ימים או יותר מוצגים בעמודת "ללא מועד פירעון". ההפרשה להפסדי אשראי מנוכה מהתזרימים הרלבנטיים.
- (5) תזרימי המזומנים העתידיים של הפקדונות מוצגים לפי מועד המשיכה האפשרי המוקדם ביותר לפי החוזה. פקדונות הניתנים לפי חוזה למשיכה מיידית מוצגים בעמודת "עם דרישה ועד יום".

שיעור תשואה אפקטיבי ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾		מעל		
	סך הכל	ללא מועד פרעון	מעל 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים במיליוני ש"ח
באחוזים		במיליוני ש"ח			
4.62	77,175	-	-	-	5
4.34	31,112	-	11,488	4,633	8,180
2.48	2,134	-	1,046	399	734
4.28	110,421	-	12,534	5,032	8,919
4.64	128,664	12,411	49,031	15,803	25,299
(0.77)	2,563	16	615	21	857
4.61	131,227	12,427	49,646	15,824	26,156
3.39	213,999	-	494	286	2,594
3.11	98,769	-	276	147	1,278
2.14	2,508	-	-	-	213
5.37	2,304	-	-	-	-
1.97	4,479	-	2,352	93	460
0.86	6,428	25	104	76	222
2.84	229,718	25	2,950	455	3,489
	(170)	-	9	31	33
	(50,605)	-	-	(6,855)	(2,694)
	(1,226)	-	(589)	(94)	(117)
	(52,001)	-	(580)	(6,918)	(2,775)
	(40,071)	12,402	58,650	13,483	28,811
3.98	16,910	-	1,441	1,784	5,149
4.70	11,093	1,236	393	246	866
5.50	41,123	-	-	-	57
	9,001	-	7	(174)	40
	(4,119)	1,236	1,841	1,856	5,998

שיעור תשואה אפקטיבי ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾		מעל		
	סך הכל	ללא מועד פרעון	מעל 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים במיליוני ש"ח
באחוזים		במיליוני ש"ח			
3.73	95,365	-	3,716	2,597	6,389
5.29	119,085	12,542	49,307	14,644	24,979
3.24	190,537	-	272	495	2,316
4.16	12,842	22	2,734	365	3,028
	(46,097)	-	(524)	(4,899)	(3,697)
	(35,026)	12,520	49,493	11,482	22,327
	(3,666)	1,318	951	1,803	3,263

באור 31 - תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2024						הבנק
תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי						
עם דרישה ועד יום	מעל יום ועד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה		
במיליוני ש"ח						
24,454	47,011	4,296	-	-		מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות ⁽³⁾
71	547	3,558	2,800	3,980		מזומנים ופקדונות בבנקים
-	2	34	33	237		אגרות חוב ממשלתיות סחירות
24,525	47,560	7,888	2,833	4,217		אגרות חוב סחירות אחרות
4,832	5,372	9,697	12,509	18,894		סך הכל מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות
33	110	688	165	107		נכסים כספיים אחרים
4,865	5,482	10,385	12,674	19,001		אשראי לציבור ⁽⁴⁾
82,273	26,030	27,184	40,078	28,405		נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים
42,781	6,302	10,821	19,271	9,275		סך הכל נכסים כספיים אחרים, למעט נגזרים
1,467	36	287	419	927		התחייבויות כספיות
47	-	-	1,572	712		פקדונות הציבור ⁽⁵⁾
-	-	-	45	10		מזה: משקי בית ועסקים קטנים
1,000	377	1,115	2,395	722		פקדונות מבנקים
84,787	26,443	28,586	44,509	30,776		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו בהסכמי רכש חוזר
(4)	(25)	(251)	63	13		אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים
(2,371)	(58)	(3,495)	(1,361)	(31,467)		התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים
(16)	(2)	(54)	(84)	(270)		סך הכל התחייבויות כספיות, למעט נגזרים
(2,391)	(85)	(3,800)	(1,382)	(31,724)		זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים
(57,788)	26,514	(14,113)	(30,384)	(39,282)		השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים
2,681	729	2,653	1,913	1,721		סך הכל תזרימים נטו (כולל בשקלים ובמטבע חוץ)
63	433	1,227	2,882	4,023		מזה: סך הכל מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות במטבע חוץ
15,104	3,100	6,424	8,862	7,622		סך הכל נכסים כספיים אחרים במטבע חוץ
(119)	4,136	4,910	1,804	(1,418)		סך הכל התחייבויות כספיות במטבע חוץ
(12,479)	2,198	2,366	(2,263)	(3,296)		השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים במטבע חוץ
						סך הכל תזרימים נטו במטבע חוץ

31 בדצמבר 2023						הבנק
תזרימי מזומנים בהתאם למועד הפרעון החוזי						
עם דרישה ועד יום	מעל יום ועד שבוע	מעל שבוע ועד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה		
במיליוני ש"ח						
18,874	52,389	2,871	1,916	6,071		מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות ⁽³⁾
3,613	3,593	9,302	10,445	16,280		מזומנים ופקדונות בבנקים
74,839	26,002	25,062	35,065	18,254		אגרות חוב ממשלתיות סחירות
2,042	313	1,178	1,309	2,871		אגרות חוב סחירות אחרות
(1,896)	(55)	(2,890)	(1,768)	(27,971)		סך הכל מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות
(56,290)	29,612	(16,957)	(25,781)	(26,745)		נכסים כספיים אחרים
(12,599)	(1,058)	4,710	937	(1,878)		אשראי לציבור ⁽⁴⁾
						נכסים כספיים אחרים למעט נגזרים
						פקדונות הציבור
						התחייבויות כספיות אחרות למעט נגזרים וזכויות עובדים
						השפעת זכויות עובדים ופריטים חוץ מאזניים
						סך הכל תזרימים נטו
						מזה: תזרימים נטו במטבע חוץ

- (1) כפי שנכללה בבאור 30 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה" לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים, שאינם מסולקים נטו.
- (2) שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.
- (3) השווי ההוגן של מזומנים, פקדונות ואגרות חוב סחירות אשר אינן משועבדות, עומד על 101,727 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024 (31.12.23 - 88,039 מיליון ש"ח)
- (4) תזרימי המזומנים העתידיים של הלוואות לציבור מוצגים בהתאם למועד הפרעון החוזי של הלוואות. אשראי בחשבונות עו"ד או חח"ד, אשראי מסוג call on ואשראי בפיגור של 30 ימים או יותר מוצגים בעמודת "ללא מועד פירעון". ההפרשה להפסדי אשראי מנוכה מהתזרימים הרלבנטיים.
- (5) תזרימי המזומנים העתידיים של הפקדונות מוצגים לפי מועד המשיכה האפשרי המוקדם ביותר לפי החוזה. פקדונות ניתנים לפי חוזה למשיכה מיידית מוצגים בעמודת "עם דרישה ועד יום".

שיעור תשואה אפקטיבי ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾		מעל		
	סך הכל	ללא מועד פרעון	מעל 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים במיליוני ש"ח
באחוזים		במיליוני ש"ח			
1.16	76,194	-	-	-	443
4.36	28,814	-	10,266	4,028	7,651
2.49	2,032	-	1,045	396	648
4.24	107,040	-	11,311	4,424	8,742
4.45	122,288	11,762	47,800	14,607	23,129
-	1,807	13	602	16	79
4.45	124,095	11,775	48,402	14,623	23,208
3.24	206,251	-	419	253	2,840
3.18	89,520	-	202	114	1,164
2.96	4,091	-	-	-	1,027
5.37	2,304	-	-	-	-
2.06	2,218	-	2,352	93	101
0.96	5,972	25	93	67	195
2.83	220,836	25	2,864	413	4,163
	(173)	-	9	30	31
	(48,040)	-	-	(6,710)	(2,578)
	(1,173)	-	(544)	(90)	(113)
	(49,386)	-	(535)	(6,770)	(2,660)
	(39,087)	11,750	56,314	11,864	25,127
3.97	16,789	-	1,423	1,783	5,050
4.70	11,083	1,235	393	246	864
5.51	40,994	-	-	-	57
	8,999	-	7	(175)	38
	(4,123)	1,235	1,823	1,854	5,895

שיעור תשואה אפקטיבי ⁽²⁾	יתרה מאזנית ⁽¹⁾		מעל		
	סך הכל	ללא מועד פרעון	מעל 5 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל שנה ועד 3 שנים במיליוני ש"ח
באחוזים		במיליוני ש"ח			
3.61	92,926	-	3,515	2,402	6,451
5.21	112,338	11,910	48,198	13,500	22,062
2.81	183,494	-	201	632	4,234
1.75	12,119	22	2,723	231	2,027
	(43,586)	-	(500)	(4,775)	(3,592)
	(33,935)	11,888	48,289	10,264	18,660
	(3,675)	1,317	930	1,736	3,244

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

כללי

הוראות בנק ישראל בעניין הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים יושמו על פי השיטות וההנחות העיקריות שיתוארו להלן. אין בנתונים שיובאו להלן כדי להצביע על שווי הכלכלי של הבנק ואין הם מהווים נסיון לאמוד שווי זה.

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים ריבית.

בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי ההוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - השווי ההוגן נאמד לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח. השווי ההוגן של חובות בעייתיים לא צוברים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה. תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפירעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - השווי ההוגן נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל. בפקדונות לפי דרישה (עו"ש) היתרה במאזן מהווה את האומדן של השווי ההוגן. מספרי ההשוואה הוצגו מחדש, כך שהיתרה במאזן תהווה את אומדן השווי ההוגן, חלף פריסה של פקדונות לפי דרישה (עו"ש) המבוססת על מודל סטטיסטי. תזרימי המזומנים בגין פקדונות הציבור לזמן קצוב הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאילו האשראי של הצד הנגדי.

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב

המאוחד					
31 בדצמבר 2024					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
77,173	-	76,510	663	77,175	מזומנים ופקדונות בבנקים
34,321	209	14,292	19,820	34,396	ניירות ערך ⁽²⁾
70	-	70	-	70	ניירות ערך שנשאלו
128,083	110,153	-	17,930	129,416	אשראי לציבור, נטו
1,441	657	784	-	1,496	אשראי לממשלה
2,565	389	836	1,340	2,565	נכסים בגין מכשירים נגזרים
272	271	-	1	273	נכסים פיננסיים אחרים
243,925	111,679	92,492	39,754	245,391 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
214,268	42,196	157,411	14,661	214,755	פקדונות הציבור
2,505	322	2,183	-	2,508	פקדונות מבנקים
2,541	19	2,453	69	2,540	פקדונות הממשלה
2,305	700	1,605	-	2,304	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
4,416	27	-	4,389	4,479	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,729	24	1,363	1,342	2,729	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,573	3,572	-	1	3,598	התחייבויות פיננסיות אחרות
232,337	46,860	165,015	20,462	232,913 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
40	40	-	-	40	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
936	936	-	-	936	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 12, "ניירות ערך".
(3) מזה: נכסים בסך 48,150 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 17,465 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב'-ד'.
(4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. הרכב (המשך)

המאוחד					
31 בדצמבר 2023					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
נכסים פיננסיים					
68,863	-	68,212	651	68,866	מזומנים ופקדונות בבנקים
26,839	183	14,235	12,421	26,985	ניירות ערך ⁽²⁾
57	-	57	-	57	ניירות ערך שנשאלו
115,804	105,009	-	10,795	117,622	אשראי לציבור, נטו
1,007	641	366	-	1,055	אשראי לממשלה
3,651	612	771	2,268	3,651	נכסים בגין מכשירים נגזרים
228	218	-	10	228	נכסים פיננסיים אחרים
216,449	106,663	83,641	26,145	218,464 ⁽³⁾	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
190,776	*40,194	*142,603	7,979	191,125	פקדונות הציבור
4,253	2,137	2,116	-	4,314	פקדונות מבנקים
751	24	675	52	750	פקדונות הממשלה
4,618	47	-	4,571	4,767	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדרים
3,784	20	1,496	2,268	3,784	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
2,747	2,736	-	11	2,774	התחייבויות פיננסיות אחרות
206,929	45,158	146,890	14,881	207,514 ⁽³⁾	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
37	37	-	-	37	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
865	865	-	-	865	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

(*) הוצג מחדש - לאור הנחיית הפיקוח על הבנקים, הבנק הציג מחדש את אומדן השווי הוגן של פקדונות עם דרישה (עו"ש). בהתאם להנחיה, אומדן השווי הוגן של פקדונות עם דרישה (עו"ש) זהה ליתרה במאזן של פקדונות אלה, במועד הדיווח.
 בדוחות הכספיים בתקופות ההשוואה, טרם ההצגה מחדש, אומדן זה חושב בהתאם לתזרימי המזומנים בגין הפקדונות הנ"ל, אשר נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות. השפעת ההצגה מחדש הינה גידול באומדן השווי הוגן של פקדונות הציבור בסך 3,372 מיליון ש"ח.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 37,779 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 11,826 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה סעיפים ב'-ד'.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן

1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2024				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
11,029	13,331	-	-	24,360
997	-	-	-	997
1,554	743	-	-	2,297
1,340	836	389	-	2,565
17,931	-	-	-	17,931
32,851	14,910	389	-	48,150
נכסים				
אגרות חוב זמינות למכירה				
מניות שאינן למסחר				
ניירות ערך למסחר				
נכסים בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל הנכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
אחר				
סך כל ההתחייבויות				

31 בדצמבר 2023				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
7,439	14,116	-	-	21,555
316	-	-	-	316
1,452	-	-	-	1,452
2,268	771	612	-	3,651
10,805	-	-	-	10,805
22,280	14,887	612	-	37,779
2,268	1,496	20	-	3,784
8,042	-	-	-	8,042
10,310	1,496	20	-	11,826

2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

31 בדצמבר 2024					
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל שווי הוגן	רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024	
-	2	-	2	-	השקעה במניות
-	-	12	12	-	אשראי בעייתי לא צובר שגביותו מותנית בביטחון

31 בדצמבר 2023					
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל שווי הוגן	רווחים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023	
-	44	-	44	2	השקעה במניות
-	-	12	12	-	אשראי בעייתי לא צובר שגביותו מותנית בביטחון

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברטו אל רמה 3	העברות ברטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2024	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2024
נכסים							
612	3,056	82	(3,364)	-	-	389	337
התחייבויות							
20	(5)	-	(1)	-	-	24	(6)
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2022	רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברטו אל רמה 3	העברות ברטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2023	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2023
נכסים							
642	4,445	85	(4,560)	-	-	612	556
התחייבויות							
26	(1)	-	(7)	-	-	20	(4)
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							

(1) רווחים (הפסדים) שנכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.

באור 32 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 31 בדצמבר 2024					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
					1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי ריבית שקל-מדד
					- חוזי ריבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי ריבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					12
ליום 31 בדצמבר 2023					
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן במיליוני ש"ח	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי	
					1. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי ריבית שקל-מדד
					- חוזי ריבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי ריבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
					2. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי בעייתי לא צובר שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי הוגן של בטחונות
					12

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- ריבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטיון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים
(במיליוני ש"ח)

א. יתרות

31 בדצמבר 2024					
בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות					
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾			
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		
-	-	-	-		ניירות ערך ⁽¹²⁾
-	-	-	-		אשראי לציבור
-	-	-	-		השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-		נכסים אחרים
-	-	48	44		פקדונות הציבור
-	-	-	-		התחייבויות אחרות
-	-	6,492	6,492		מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-		סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

31 בדצמבר 2023					
בעלי עניין ⁽¹⁾					
מחזיקי מניות					
אחרים ⁽³⁾		בעלי שליטה ⁽²⁾			
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן		
-	-	-	-		ניירות ערך ⁽¹²⁾
-	-	-	-		אשראי לציבור
-	-	-	-		השקעה בחברה כלולה ⁽⁹⁾
-	-	-	-		נכסים אחרים
-	-	54	44		פקדונות הציבור
-	-	-	-		התחייבויות אחרות
-	-	5,835	5,835		מניות (כלול בהון) ⁽¹⁰⁾
-	-	-	-		סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ⁽⁹⁾⁽¹¹⁾

הערות לטבלה ראה עמוד 230.

ב. תמצית תוצאות עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעלי עניין ⁽¹⁾										
מחזיקי מניות										
נושאי משרה ⁽⁴⁾			אחרים ⁽³⁾			בעלי שליטה ⁽²⁾				
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024		
-	-	-	-	-	-	-	-	(2)		הסעיף ברווח והפסד
-	-	-	-	-	-	-	1	-		הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו*
36	42	40	-	-	-	-	-	-		הכנסות (הוצאות) שאין מריבית
(36)	(42)	(40)	-	-	-	-	1	(2)		הוצאות תפעוליות ואחרות**
										סך הכל

* פירוט בסעיף קטן ד. להלן.
** פירוט בסעיף קטן ג. להלן.

בעלי עניין ⁽¹⁾									
צדדים קשורים ⁽¹⁾									
מוחזקים על ידי הבנק					מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה				
חברה כלולה ⁽⁷⁾					אחרים ⁽⁶⁾				
אחרים ⁽⁸⁾					נושאי משרה ⁽⁴⁾				
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾
-	-	-	-	-	10	5	-	-	-
26	23	1,031	827	7	148	118	26	17	-
-	-	842	842	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	11	-	-	-	-	-
159	117	39	5	-	1,091	835	21	17	-
-	-	1	-	-	-	-	23	23	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	5	5	1	104	104	10	3	-

בעלי עניין ⁽¹⁾									
צדדים קשורים ⁽¹⁾									
מוחזקים על ידי הבנק					מי שהיה בעל עניין בעת שנעשתה העסקה				
חברה כלולה ⁽⁷⁾					אחרים ⁽⁶⁾				
אחרים ⁽⁸⁾					נושאי משרה ⁽⁴⁾				
היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה ⁽⁵⁾
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	10	1,131	1,131	8	80	72	13	11	-
-	-	786	786	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	23	-	-	-	-	-
109	51	14	11	-	1,540	1,050	19	10	-
-	-	4	1	-	-	-	26	26	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	667	5	-	83	81	3	3	-

בעלי עניין								
צדדים קשורים ⁽¹⁾								
מוחזקים על ידי הבנק						אחרים ⁽⁶⁾		
חברה כלולה ⁽⁷⁾						אחרים ⁽⁶⁾		
אחרים ⁽⁸⁾						אחרים ⁽⁶⁾		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר						לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
-	-	-	12	34	34	(16)	(39)	(29)
-	-	-	(15)	(4)	(2)	(26)	(25)	16
-	-	-	-	-	-	9	-	-
-	-	-	(3)	30	32	(51)	(64)	(13)

באור 33 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. תגמול וכל הטבה אחרת לבעלי עניין (מהתאגיד הבנקאי ומחברות מוחזקות)

שכר ומשכורות לבעלי עניין מהבנק ומחברות מוחזקות שלו*					
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024	
נושאי משרה (4)		נושאי משרה (4)		נושאי משרה (4)	
מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות	מספר מקבלי ההטבות	סך ההטבות
16	**30	16	**37	16	**34
9	6	9	5	9	6

בעלי עניין המועסקים בבנק

דירקטורים שאינם מועסקים בבנק

* לא כולל מס שכר.

** מזה: הטבות עובד לזמן קצר - 31 מיליון ש"ח (2023 - 31 מיליון ש"ח, 2022 - 28 מיליון ש"ח), הטבות אחרות לאחר סיום העסקה - 3 מיליון ש"ח (2023 - 3 מיליון ש"ח, 2022 - 2 מיליון ש"ח).

הערות:

- בעל עניין, צד קשור, איש קשור - כהגדרתו בסעיף 80ד. בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקי מניות בעלי שליטה וקרוב שלהם - בהתאם לסעיף 80ד. (1) בהוראות הדיווח לציבור.
- מחזיקים אחרים - לרבות מי שמחזיק 5% או יותר מאמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי, ומי שרשאי למנות דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד הבנקאי או את מנהלו הכללי - בהתאם לסעיף 80ד. (2) בהוראות הדיווח לציבור.
- נושאי משרה - בהתאם לסעיף 80ד. (3) בהוראות הדיווח לציבור.
- על בסיס היתרות בסופי החודשים.
- בהתאם לסעיף 80ד. (4) בהוראות הדיווח לציבור, תאגידים, שאדם או תאגיד שנכלל באחת הקבוצות של בעלי העניין לפי חוק ניירות ערך, מחזיק 25% או יותר מהון המניות המונפק שלהם או מכח ההצבעה בהם, או רשאי למנות 25% או יותר מהדירקטורים.
- חברה כלולה - בהתאם לסעיף 80ד. (7) בהוראות הדיווח לציבור.
- בהתאם לסעיף 80ד. (8) בהוראות הדיווח לציבור.
- פירוט של סעיף זה כלול גם בבאור 15 - השקעות בחברות מוחזקות.
- אחזקות בעלי עניין וצדדים קשורים בהון התאגיד הבנקאי.
- סיכוני אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות של לווה.
- פירוט של סעיף זה כלול גם בבאור 12 - ניירות ערך.

ד. הכנסות ריבית, נטו בעסקאות של התאגיד הבנקאי וחברות מאוחדות שלו עם בעלי עניין וצדדים קשורים*

מזה: חברה כלולה			המאוחד		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר		
2022	2023	2024	2022	2023	2024
12	34	34	13	38	41
-	-	-	(17)	(43)	(38)
12	34	34	(4)	(5)	3

בגין נכסים

מאשראי לציבור

בגין התחייבויות

על פקדונות הציבור

סך כל ההכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

* למידע בדבר תנאי העסקאות והיתרות עם צדדים קשורים ובעלי עניין ראה באור 33 להלן.

הערות לטבלה ראה עמוד 230.

ה. רכישת השליטה בבנק

ביום 19 בספטמבר 2003, הועברה השליטה בחברת פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), החברה האם של הבנק, אל בינוהן בע"מ (להלן - "בינוהן") וקבוצת ליברמן האוסטרלית (המורכבת ממשפחת מיכאל והלן אבלס וממשפחת ליברמן, (ה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן) באמצעות אינסטנט הולדינגס בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ, בחלקים שווים ביניהן). בין הרוכשים קיים הסכם הצבעה ושיתוף פעולה. העברת השליטה בבנק נעשתה בהתאם להיתר נגיד בנק ישראל, מיום 27 באוגוסט 2003, לרכישת שליטה ואמצעי שליטה בחברת פי.ב.י. אחזקות בע"מ ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, שניתן לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. בהיתר נקבעו תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר לבין פיבי ולבין הבנק. ההיתר קובע כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 וכי אם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה - לא יחולק דיבידנד אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך 2,391 מיליון ש"ח. בהתאם לתיקונים בהיתר מעת לעת, ובהתאם לדיווח פיבי:

מאז 2015 מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו שמואלי ודפנה בינו אור, מחזיקים בחלקים שווים באמצעי השליטה בבינוהן (כל אחד מהם מחזיק 25%).

ביום 24 במרס 2013, העבירה אינסטנט הולדינגס לאינסטנט מספר 2 בע"מ (הנשלטת גם היא באופן מלא, באמצעות גופים אוסטרליים, על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, להלן - "אינסטנט 2"), את מלוא החזקותיה של אינסטנט הולדינגס בפיבי. עם העברת המניות אינסטנט 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנט הולדינגס, בינוהן ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנט הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנט 2. בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים: החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהן ובהצבעה) הן כלדהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנט 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה בבנק ישראל). פיבי מחזיקה ב- 48.34% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק ומזכויות ההצבעה בו (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר בנק ישראל).

1. תנאי העסקת מנכ"ל הבנק (החל מיום 30 בנובמבר 2023):

מנכ"ל הבנק, מר אלי כהן, החל את תפקידו כמנכ"ל הבנק ביום 30 בנובמבר 2023. תנאי ההעסקה למנכ"ל אושרו ביום 3 בינואר 2024 באסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון, החל מיום כניסתו לתפקיד מנכ"ל הבנק (להלן - "יום התחילה"). ביום 4 במרס 2025, אושרו עדכונים בתנאי ההעסקה של המנכ"ל על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק, לאחר אישור ועדת התגמול והדירקטוריון (להלן - תנאי ההעסקה"). תנאי ההעסקה של המנכ"ל נקבעו בשים לב גם להוראות חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול"), להוראות מדיניות התגמול לנושאי המשרה של הבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 1 במרס 2023, וכפי שתוקנה על ידי האסיפה הכללית ביום 4 במרס 2025 (להלן - "מדיניות התגמול"), חוק החברות ולהוראות ניהול בנקאי תקין מס' A301 "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי". בהתאם לתנאי ההעסקה, עלות התגמול השנתי של מנכ"ל הבנק, כמשמעו בחוק התגמול (קרי, לא כולל תשלומים והפרשות לתשלום פנסיוני ולפיצויי פיטורים על פי דין, כמפורט בתנאי ההעסקה), לרבות בהינתן מענק שנתי עד תקרת המענק השנתי, לא תעלה על התקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול.

משכורתו של המנכ"ל צמודה למדד המחירים לצרכן בהתאם לחוק התגמול ובכפוף לתקרות על פיו. במקרה של ירידת מדד, השכר לא ישתנה עד לעליית המדד המקזזת את ירידת המדד. המנכ"ל זכאי להפרשות סוציאליות, לביטוח מנהלים או לקופת תגמולים ו/או קרן פנסיה, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידו, וחופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי ההעסקה. המנכ"ל זכאי לרכב של הבנק ולהוצאות החזקתו. למנכ"ל הזכות לבקש לערוך שינויים והתאמות בתנאים הנלווים לתנאי ההעסקה, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים בתנאים נלווים אחרים, למעט לעניין ההוראות בקשר להסדר הפנסיוני ועצם העמדת רכב על ידי הבנק, והכל בכפוף לכל דין ולכך שלא יחול עקב כך שינוי בעלות התגמול של המנכ"ל כמשמעו בחוק התגמול (קרי לא כולל תשלומים והפרשות לתשלום פנסיוני ולפיצויי פיטורים על פי דין).

בהתאם לתנאי ההעסקה, הבנק או המנכ"ל יהיו רשאים להודיע, בכל עת במהלך תקופת ההעסקה, לצד האחר על סיום ההעסקה, במועד שיחול לפחות שלושה חודשים לאחר מועד מסירת ההודעה (להלן - "תקופת ההודעה המוקדמת"). בתקופת ההודעה המוקדמת ימשיך המנכ"ל לבצע את תפקידו באופן מלא ותקין, אלא אם הבנק החליט לוותר על עבודתו בפועל בתקופת ההודעה המוקדמת, כולה או חלקה, ברציפות או לסירוגין. בתקופת ההודעה המוקדמת, ככל שהמנכ"ל עבד במהלכה, יהיה המנכ"ל זכאי למשכורת החודשית ולתנאים הנלווים

בהתאם לתנאי ההעסקה. במידה והבנק יחליט שלא להעסיק את המנכ"ל במהלך תקופת ההודעה המוקדמת, ישולם למנכ"ל שווי המשכורת והתנאים הנלווים בתקופת ההודעה המוקדמת, להם היה זכאי, אילו המשיך לכהן כמנכ"ל הבנק עד תום תקופת ההודעה המוקדמת. בתנאי ההעסקה הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של שלושה חודשים במשכורות חודשיות מלאות הכוללות את ערך הפרשות הסוציאליות שהיה מקבל באותה התקופה לו היו מתקיימים בה יחסי עובד-מעביד בהתאם לתנאי ההעסקה.

ועדת התגמול והדירקטוריון רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי בגין שנת 2024, בסך כספי שלא יעלה 3 משכורות חודשיות, אם מצאו, כי קיימים טעמים המצדיקים זאת. בגין שנת 2025 ואילך, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להעניק למנכ"ל מענק שנתי בסך של עד 5 משכורות חודשיות, שיקבע בהתאם לרכיבים הבאים ובכפוף לתקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול: (א) רכיב מדיד של עד 2 משכורות חודשיות שייגזר על פי עמידת הבנק במדדי תשואה להון יחסי יעילות בהתאם ליעדים אשר נקבעו לאותה שנה עבור נושאי המשרה בבנק, לפי מדיניות התגמול; (ב) רכיב איכותי של עד 3 משכורות חודשיות, אם מצאו כי קיימים טעמים המצדיקים זאת, גם אם לא יתקיימו תנאי הסף לתשלום מענק שנתי לנושאי המשרה. המענק השנתי לא יהווה חלק מהשכר החודשי של המנכ"ל ולא יובא בחשבון המרכיבים לצרכי חישוב פיצויי פיטורים, תגמולים, הפרשות סוציאליות או אחרות, וכל הטבה או תשלום אחרים מכל סוג שהוא.

בהתאם למדיניות התגמול שאושרה לאחר תאריך המאזן, החל מהמענק השנתי בגין שנת 2024 ואילך, המנכ"ל יהיה זכאי להמיר את המענק השנתי שנקבע לו, כולו או חלקו, בתגמול הוני מסוג אופציות הניתנות למימוש למניות רגילות (להלן - "אופציות") ששווין ההון יהיה שווה לעלות לבנק של חלק המענק השנתי שבוטל, בכפוף ובהתאם לתנאים שנקבעו על ידי האסיפה הכללית ביום 4 במרס 2025. בכלל זה, הענקת האופציות תהיה כפופה להחלטה של הדירקטוריון או ועדת התגמול, שתתקבל בחלוף 15 ימים ממועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק או בחלוף 15 ימים ממועד שבו לא יהיה מידע פנים בבנק, לפי המאוחר, ללא צורך באישור נוסף של האסיפה הכללית של הבנק (להלן - "אישור ההקצאה"). האופציות תוקצנה לפי הוראות מסלול רווח הון באמצעות נאמן לפי סעיף 102 לפקודת מס הכנסה. למועד אישור הדוחות הכספיים טרם בוצעה הקצאה בהתאם לתכנית זו.

להלן עיקר תנאי האופציות:

השווי ההון של האופציות במועד אישור ההקצאה לא יעלה על 5 משכורות חודשיות של המנכ"ל לשנת הבשלה (על בסיס ליניארי על פני תקופת ההבשלה של האופציות) ובכפוף לגובה המענק בפועל למנכ"ל בגין אותה שנה; האופציות תבשלה בתוך שנה ממועד ההקצאה, בתנאי שבמועד ההבשלה המנכ"ל יהיה מועסק ו/או יכהן כנושא משרה בבנק ו/או בחברה בשליטת הבנק, בכפוף להבשלה יחסית של האופציות במקרה של סיום העסקה ביוזמת הבנק. האופציות תהיינה ניתנות למימוש במהלך תקופה שתחל במועד ההבשלה ותסתיים בחלוף שלוש שנים ממועד ההבשלה. מחיר המימוש של כל אופציה לא יפחת מהגבוה מבין: (1) ממוצע מחירי הסגירה של מניית הבנק בבורסה ב-30 ימי המסחר שקדמו למועד אישור ההקצאה; או (2) מחיר הסגירה של מניית הבנק בבורסה ביום המסחר האחרון שיקדם למועד אישור ההקצאה. יודגש, כי בהתאם לתנאי האופציות, המימוש יבוצע באמצעות מנגנון מימוש נטו ("Cashless") בלבד. כמו כן, תנאי האופציות ייכללו מנגנון מימוש אוטומטי כפוי, במקרה ששער הנעילה של מניית הבנק בבורסה בסגירת יום מסחר כלשהו יהיה שווה או יעלה על מחיר המהווה 100% מעל שער הנעילה ביום המסחר שקדם למועד אישור ההקצאה. האופציות תהיינה כפופות להתאמות מקובלות, הכוללות התאמות בגין דיבדנד, מניות הטבה, שינויים בהון (איחוד, פיצול וכיו"ב), הנפקת זכויות, שינוי מבני של הבנק (כגון: פיצול, מיזוג וכיו"ב) וכיו"ב. תנאי האופציות ייכללו האצה מלאה של תקופת הבשלה במקרים של מוות, נכות, סיבות רפואיות (חו"ח) או שינוי שליטה בבנק שכתוצאה ממנו הופסק המסחר במניות החברה וכן במקרה של שינוי שליטה בבנק שכתוצאה ממנו לא ייפסק המסחר במניות הבנק - תתאפשר האצה של המנה הקרובה של התגמול ההוני שטרם הבשילה (בלבד). נכון למועד פרסום דוח זה, טרם הוקצו אופציות למנכ"ל.

עבור תקופת העסקתו, החל מיום 1 בינואר 2022, יהיה המנכ"ל זכאי לכספים והזכויות שיצטברו לזכותו בהסדר הפנסיוני בגין הפרשות לפיצויי פיטורים בתקופה האמורה ויחול סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים. עבור תקופת העסקתו עד ליום 1 בינואר 2022, המנכ"ל זכאי לפיצויי פיטורים לפי דין ופיצויי פיטורים על בסיס המשכורת החודשית, כפי שתהיה במועד סיום יחסי עובד-מעביד או לכספים והזכויות שיצטברו לזכותו בהסדר הפנסיוני בגין הפרשות לפיצויי פיטורים בתקופה האמורה, לפי הגבוה מבין השניים. אולם, ככל שתסתיים כהונתו של המנכ"ל, עקב התפטרותו, בתקופה של שלוש שנים מיום התחילה, המנכ"ל יהיה זכאי לפיצויי פיטורים בגין תקופת העסקה עד ליום 1 בינואר 2022, על בסיס משכורתו החודשית האחרונה ערב מינויו למנכ"ל הבנק או לכספים והזכויות שיצטברו לזכותו בהסדר הפנסיוני בגין הפרשות לפיצויי פיטורים בגין תקופת העסקה שעד ליום 1 בינואר 2022, לפי הגבוה מבין השניים, אלא אם ייקבע על ידי הדירקטוריון אחרת ובכפוף לכל דין. ככל שהוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא, בגין שנת המס, בקשר עם המנכ"ל תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק תגמול, חלק מן התגמול שישולם לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק התגמול.

(2) תנאי העסקת מנכ"ל הבנק היוצאת (עד ליום 29 בנובמבר 2023):

הסכם ההעסקה של מנכ"ל הבנק היוצאת, גב' סמדר ברבר-צדיק, היה לתקופה של חמש שנים החל מיום 19 במרס 2007 כאשר נקבע כי בתום תקופת ההסכם המקורי, יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד יהיה רשאי להביאו לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים מראש. מנכ"ל הבנק היוצאת סיימה את כהונתה כמנכ"ל ביום 29 בנובמבר 2023.

בעקבות פרסום חוק תגמול ביום 20 בנובמבר 2016, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק, את תנאי ההעסקה של המנכ"ל היוצאת, החל מיום 12 באוקטובר 2016 (להלן - "יום התחילה"), בשים לב להוראות חוק התגמול (להלן - "תנאי ההעסקה"), כאשר לא היה בתנאי ההעסקה כדי לפגוע בזכויות שנצברו למנכ"ל היוצאת עד ליום התחילה.

בהתאם לתנאי ההעסקה, הבנק או המנכ"ל היוצאת היו רשאים להודיע, בכל עת במהלך תקופת ההעסקה, לצד האחר על סיום ההעסקה, במועד שיחול לפחות 3 חודשים מראש. בתקופת ההודעה המוקדמת, ככל שהמנכ"ל היוצאת עבדה במהלכה, תהיה המנכ"ל היוצאת זכאית למשכורת החודשית ולתנאים הנלווים. עלות המשכורת החודשית והתנאים הנלווים בתקופת ההודעה המוקדמת הופרשה במלואה בדוחות הכספיים של הבנק קודם ליום התחילה ותשולם למנכ"ל היוצאת, על פי ההפרשה האמורה, ככל שהבנק יחליט שלא להעסיק את המנכ"ל בתקופת ההודעה המוקדמת. בהתאם לכך, עם סיום כהונתה של המנכ"ל היוצאת, שולם למנכ"ל היוצאת חלק יחסי של עלות תקופת ההודעה המוקדמת שהופרשה כאמור בדוחות הכספיים של הבנק בשים לב לתקופה שלא הועסקה בתקופת ההודעה המוקדמת.

בתנאי ההעסקה הוגדרה תקופת הגבלת תחרות של שלושה חודשים במשכורת מלאה, אשר עלותה כחלק מתנאי ההעסקה הקודמים של המנכ"ל היוצאת הופרשה בדוחות הכספיים של הבנק עובר ליום התחילה, ותשולם למנכ"ל היוצאת, על פי ההפרשה האמורה, במקרה של סיום יחסי עובד - מעביד בהתאם לתנאי ההעסקה. עם סיום כהונתה של המנכ"ל היוצאת, שולמה לה עלות תקופת הגבלת התחרות, שהופרשה כאמור בדוחות הכספיים של הבנק.

ועדת התגמול והדירקטוריון היו רשאים להעניק למנכ"ל היוצאת מענק שנתי בסך כספי שלא יעלה על סך של 2 משכורות חודשיות, אם מצאו כי קיימים טעמים מצדיקים זאת, בכפוף לתקרה המותרת לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול. בהתאם לכך, בגין תקופת כהונתה כמנכ"ל בשנת 2023, אישרו ועדת התגמול והדירקטוריון לשלם למנכ"ל היוצאת מענק שנתי בסך של 414 אלפי ש"ח. בהתאם לכך, התגמול הקבוע השנתי של המנכ"ל היוצאת בתוספת המענק השנתי בגין שנת 2023 לא עלה על התקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול באופן יחסי לתקופת כהונתה בשנת 2023.

עבור תקופת העסקתה, החל מיום התחילה, הייתה המנכ"ל היוצאת זכאית לפיצויי פיטורים על פי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ותקנותיו, על בסיס המשכורת החודשית, כפי שתהיה במועד סיום יחסי עובד - מעביד או לכספים והזכויות שיצטברו לזכותה בהסדר הפנסיוני בגין ההפרשות לפיצויי פיטורים במהלך התקופה לאחר יום התחילה, לפי הגבוה מבין השניים. המנכ"ל היוצאת הייתה זכאית גם לפיצויי פיטורים לפי דין ופיצויי פיטורים מוגדלים עבור תקופת העסקתה עד ליום התחילה, שהופרשו בדוחות הכספיים של הבנק באופן שוטף עד ליום התחילה, הופקדו בקופות עבודה ושחררו לידיה במועד סיום יחסי העבודה.

ככל שההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא בגין שנת המס בקשר עם המנכ"ל היוצאת עלתה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק התגמול, חלק מן התגמול שישולם לא הוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק התגמול.

(3) תנאי העסקת יו"ר הבנק:

מר רון לביקוביץ מונה לראשונה כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון הבנק החל מיום 15 בספטמבר 2020. מינויו כדירקטור אושר גם באסיפה הכללית מיום 5 בנובמבר 2020, ונקבע לתקופה של עד שלוש שנים ממועד אישור האסיפה. ביום 1 בנובמבר 2023, אישרה האסיפה הכללית את מינויו כדירקטור לתקופה נוספת של עד שלוש שנים החל מיום 5 בנובמבר 2023 וכן אישרה בימים 1 בנובמבר 2024 ו-4 במרס 2025 עדכונים בתנאי העסקתו. תנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הם לתקופה בלתי קצובה, וכל צד להסכם יהיה רשאי להביא לסיומו בהודעה כתובה של שלושה חודשים. בהתאם לאישור האסיפה הכללית מיום 4 במרס 2025 בדבר עדכון במשכורתו החודשית של יו"ר הדירקטוריון, עלות התגמול השנתי ליו"ר הדירקטוריון, כמשמעו בחוק התגמול (קרי, לא כולל תשלומים והפרשות לתשלום פנסיוני ולפיצויי פיטורים על פי דין), לא תעבור את התקרה הקבועה בסעיף 2(ב) לחוק התגמול. יו"ר הדירקטוריון זכאי להפרשות סוציאליות לביטוח מנהלים או לקופת גמל, לקרן השתלמות, לדמי הבראה ולהחזר הוצאות הקשורות במילוי תפקידו, חופשה שנתית וחופשת מחלה בהתאם לתנאי ההעסקה. יו"ר הדירקטוריון זכאי לרכב של הבנק ולהוצאות החזקתו. ליו"ר הדירקטוריון הזכות לבקש לערוך שינויים במשכורתו החודשית ו/או בתנאים הנלווים, בכפוף לשינויים והתאמות מקבילים, ובכפוף לכל דין ולתקרה לפי סעיף 2(ב) לחוק התגמול הקבוע.

עבור תקופת העסקתו, יהיה יו"ר הדירקטוריון זכאי לפיצויי פיטורים על פי חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963 ותקנותיו, על בסיס המשכורת החודשית, כפי שתהיה במועד סיום יחסי עובד - מעביד או לכספים ולזכויות שיצטברו לזכותו בהסדר הפנסיוני בגין ההפרשות לפיצויי פיטורים במהלך תקופת העסקתו, לפי הגבוה מבין השניים.

בתנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון הוגדרה תקופת הגבלת תחרות במשכורת מלאה (ללא תנאים נלווים למעט הרכב והוצאות החזקתו) שתעמוד על שלושה חודשים. בהתאם לאישור האסיפה הכללית מיום 1 בנובמבר 2023, התשלום בגין תקופת הגבלת התחרות יהיה בהתאם למשכורת החודשית מיד לאחר אישור האסיפה הכללית האמורה, ולא לפי המשכורת החודשית אשר תשולם לו בסיום כהונתו (קרי לא יכללו עדכונים במשכורת החודשית (לרבות בגין העדכון שאושר על ידי האסיפה הכללית ביום 4 במרס 2025) בהתאם לשינויים עתידיים במדד שלאחר מועד האסיפה האמורה). לדירקטוריון הבנק שמורה הזכות לזכות על תקופת הגבלת התחרות או חלקה ובמקרה כזה לא יהיה זכאי יו"ר הדירקטוריון לתשלום כאמור.

ככל שההוצאה בשל עלות השכר שהבנק יישא, בגין שנת המס, בקשר עם יו"ר הדירקטוריון תעלה על "התקרה לתשלום" כהגדרתה בסעיף 4 לחוק התגמול, חלק מן התגמול שישולם לא יוכר לבנק כהוצאה לצרכי מס, בהתאם להוראות סעיף 4 לחוק התגמול.

ז. מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק

ביום 4 במרס 2025, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, תיקון למדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, הכולל בין היתר הוספת מנגנון להמרת מענק שנתי לתגמול הוני (ללא שינוי בתקרת המענק השנתי לנושא משרה קודם להמרה), לפיו הבנק יהיה רשאי להחליט כי המענק שנתי (לרבות המענק השנתי בגין שנת 2024), כולו או חלקו, יומר לתגמול הוני, וכן לקבוע את השיעור המינימלי שיומר לתגמול הוני מתוך המענק השנתי. ככל שיוחלט ביחס לשנת מענק מסוימת על הענקת תגמול הוני מינימלי כאמור, נושא המשרה יהיה רשאי להחליט להמיר חלק נוסף מהמענק השנתי, עד מלוא המענק השנתי בגין אותה שנת מענק, אלא אם יוחלט אחרת על ידי הבנק. התגמול ההוני יכול לכלול כתבי אופציה לרכישת מניות הבנק; מניות חסומות או יחידות למניות חסומות ללא תמורה; או מענק צמוד מחיר מניה (פאנטום).

להלן עיקרי תנאי התגמול ההוני האמור: הבנק יהיה רשאי להעניק את התגמול ההוני בהתאם להוראות סעיף 102 לפקודת מס הכנסה במסלול מס רווח הון או בהתאם למסלול המס המיטבי מבחינת נושאי המשרה כפי שייקבע מעת לעת, ועל פי הוראות החסימה הקבועות בפקודת מס הכנסה. השווי ההוגן של התגמול ההוני כאמור, במועד אישור ההענקה על ידי הדירקטוריון או ועדת התגמול, לפי העניין, לשנת הבשלה (בחלוקה ליניארית), לא יעלה על שווי הקיטון הכולל במענק השנתי בתוספת של מקדם המרה של עד 50%. אלא אם יקבע אחרת על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון, מועד אישור ההקצאה של התגמול ההוני יהיה בחלוף 15 ימים ממועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק לשנת המענק או בחלוף 15 ימים ממועד שבו לא יהיה מידע פנים בבנק, לפי המאוחר. התגמול ההוני יבשיל ככלל על פני תקופה שלא תפחת משנה אחת (לרבות הבשלה יחסית על פני התקופה במקרה של סיום העסקה ביוזמת הבנק או בשל פרישה לגמלאות). תנאי ההבשלה יכולים לכלול הוראות בדבר האצת תקופות הבשלה במקרה של מוות/נכות/סיבות רפואיות או שינוי שליטה בבנק שכתוצאה ממנו ייפסק המסחר במניות. כמו כן, במקרה של שינוי שליטה בבנק שכתוצאה ממנו לא ייפסק המסחר במניות הבנק - תתאפשר האצה של המנה הקרובה של התגמול ההוני שטרם הבשילה (בלבד). התגמול ההוני יהיה כפוף, ככל שרלוונטי, להתאמות מקובלות, הכוללות התאמות בגין דיבידנד, מניות הטבה, שינויים בהון (איחוד, פיצול וכיו"ב), הנפקת זכויות, שינוי מבני של הבנק (כגון: פיצול, מיזוג וכיו"ב) וכיו"ב.

במקרה של הענקת אופציות הניתנות למימוש למניות הבנק - תקופת המימוש תהיה עד 6 שנים ממועד ההקצאה ומחיר המימוש של כל אופציה לא יפחת מהגובה מבין: (1) ממוצע מחירי הסגירה של מניית הבנק בבורסה ב-30 ימי המסחר שקדמו למועד אישור ההקצאה על ידי הדירקטוריון (או ועדת התגמול); או (2) מחיר הסגירה של מניית הבנק בבורסה ביום המסחר האחרון שיקדם למועד אישור ההקצאה על ידי הדירקטוריון (או ועדת התגמול).

ככל שהתגמול ההוני יהיה מסוג שמסולק במזומן, שווי התגמול המירבי שישולם בפועל במועד המימוש יהיה עד פי שניים ממחיר המניה במועד הענקת התגמול ההוני. במקרה של תגמול הוני שאינו מסולק במזומן, הבנק ישקול לקבוע תקרה למועד המימוש במועד ההחלטה על הענקת התגמול ההוני.

במסגרת העדכונים במדיניות התגמול, עודכנה תקרת סך התגמול השנתי לנושא משרה הכפוף למנכ"ל כך שלא תעלה על התקרה לפי סעיף 2(א) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, טרם הוקצה תגמול הוני לנושאי משרה בבנק.

באור 34 - מלחמת "חרבות ברזל"

החל מיום 7 באוקטובר 2023 ונכון למועד הדוח, מדינת ישראל נמצאת במלחמה. להתמשכות המלחמה, פוטנציאל להשלכות שליליות על המשק הישראלי ועל הבנק ולקוחותיו.

במהלך שנת 2024, הורידו סוכנויות הדירוג הבינלאומיות Moody's, Fitch-I S&P, את דירוג האשראי של מדינת ישראל.

בחודש אוגוסט, הודיעה Fitch על הורדת דירוג האשראי של מדינת ישראל מרמה של A+ לרמה של A עם תחזית דירוג שלילית.

בסוף חודש ספטמבר, הודיעה Moody's על הורדת דירוג האשראי של ישראל בשתי דרגות, מרמה של A2 לרמה של Baa1. כמו כן, הסוכנות השאירה את הדירוג באופק שלילי. הורדת דירוג זו הינה הפעם השנייה שבה Moody's הורידה את הדירוג של ישראל בשנת 2024. הפעם הראשונה היתה בחודש פברואר, אז החליטה Moody's להוריד את דירוגה של ישראל בדרגה אחת, מרמה של A1 לרמה של A2.

בתחילת חודש אוקטובר, הורידה S&P את דירוג האשראי של ישראל מרמה של A+ לרמה של A ותחזית הדירוג נותרה שלילית. גם בדירוג של S&P מדובר בהורדה שנייה מתחילת שנת 2024. ההורדה הראשונה בוצעה בחודש אפריל, אז הורידה את הדירוג מרמה של AA- לרמה של A+.

במטרה לסייע ללקוחות הבנקים בהתמודדות עם השלכות המלחמה, פרסם הפיקוח על הבנקים בתחילת המלחמה, מתווה סיוע ללקוחות הבנקים להתמודדות עם השלכות המלחמה למשך שלושה חודשים. המתווה הוארך והורחב מספר פעמים במהלך המלחמה. ההארכה האחרונה של המתווה, אשר כללה שינויים מסוימים, פורסמה ביום 3 בדצמבר 2024 ותוקפה עד ליום 31 במרס 2025.

מתווה דחיית ההלוואות וההקלות שגיבש בנק ישראל, הינו חלק מהצעדים שננקטו בעקבות המלחמה. מתווה בנק ישראל כולל, בין היתר, הנחיות המאפשרות חריגה ממסגרת האשראי, הקלות ללווים מסוימים בקביעת הסדרי פירעון חדשים, ויתור על ריבית פיגורים ודחיית תשלומי ריבית וקרן. בנוסף למתווה שפורסם על ידי בנק ישראל, הבנק נרתם לסייע ללקוחותיו שנפגעו כתוצאה מהמלחמה והציע הקלות נוספות, כגון, העמדת אשראי נוסף וקרנות סיוע ללקוחות. כמו כן, נרתם הבנק לסייע לתושבי קו העימות ולארגוני החירום בדרך של תרומות ועידוד התנדבות בקהילה.

סך כל ההטבות שנזקפו לרווח והפסד ברבעון הרביעי של שנת 2023 ובשנת 2024 הסתכמו בכ-96 מיליון ש"ח.

קיימת אי ודאות לעניין השלכות הימשכות המלחמה, על הפעילות הכלכלית במגזר סקטורים בישראל אליהם חשוף הבנק, אשר עשויה להתבטא, בין היתר, בעלייה בסיכון האשראי וקשיי נזילות של לוויים וכתוצאה מכך פגיעה באיכות האשראי, הן במגזר העסקי והן במגזר הפרטי.

הבנק מעריך בשלב זה, בהתבסס על המידע הזמין נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כי לאירועים הנוכחיים עלולה להיות השפעה לרעה על תוצאותיו העסקיות, עקב ירידה בהיקפי הפעילות במשק. ירידה זו עלולה לקבל ביטוי בקיטון בהכנסות ריבית, גידול בהפסדי אשראי, ירידה בגביית עמלות ובפעילויות עסקיות אחרות. היות שמדובר באירוע, אשר אינו בשליטת הבנק והתפתחויות בשטח עשויות להשפיע על הערכות הבנק, נכון למועד הדוח, אין ביכולת הבנק לאמוד את היקף ההשפעה הצפויה של המלחמה על תוצאותיו בטווח הבינוני והארוך. הבנק עוקב אחרי המצב ומבצע התאמות בפעילות ובניהול הסיכונים, בהתאם להתפתחויות.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים לדוח השנתי

239	ממשל תאגידי
239	חברי הדירקטוריון
240	דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית
241	מינויים ופרישות
242	חברי הנהלת הבנק ותחומי אחריותם
243	הביקורת הפנימית בקבוצה
245	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
247	שכר רואי החשבון המבקרים
248	שכר נושאי משרה בכירה
252	עסקאות עם בעלי עניין
256	פרטים על בעלי השליטה בבנק
258	מעורבות ותרומה לקהילה
260	פרטים נוספים
260	תרשים מבנה החזקות עיקריות של הבנק
261	רכוש קבוע
262	הון האנושי
265	מערכת יחסי העבודה
266	מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי
267	הסכמים מהותיים
268	חקיקה ויוזמות רגולטוריות
275	הליכים משפטיים
275	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
276	מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים
278	שיפורים טכנולוגיים וחדשנות
280	נספחים
280	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד
284	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי
285	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב רבעוני
286	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי
287	נספח 5 - מאזן מאוחד - מידע רב רבעוני

רשימת לוחות

244	פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם	1
247	שכר רואי החשבון המבקרים	2
248	שכר נושאי משרה בכירה	3
255	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	4
260	תרשים מבנה החזקות עיקריות של הבנק	5
261	רכוש קבוע	6
262	המבנה הארגוני של הבנק	7
262	נתונים אודות מצבת כח האדם בקבוצת הבנק במונחי משרות	8
263	נתונים לגבי ממוצע שנתי של מצבת כח האדם בקבוצה לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	9
263	נתונים אודות עלות ושכר למשרת עובד בבנק	10
280	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	11
284	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי	12
285	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב רבעוני	13
286	נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי	14
287	נספח 5 - מאזן מאוחד - מידע רב רבעוני	15

ממשל תאגידי

חברי הדירקטוריון

מר רון לבקוביץ, יו"ר הדירקטוריון

מר צדיק בינו

גב' פנינה ביטרמן כהן

מר גיל בינו

מר אילן בצרי (החל מיום 17.7.2024)

גב' ארנה דב

ד"ר רונן הראל

מר רוני חזקיהו (החל מיום 11.6.2024)

מר צבי לברון

גב' רוני מיכאל (החל מיום 17.7.2024)

מר דב גולדפריינד (עד ליום 16.7.2024)

מר יעקב סיט (עד ליום 16.7.2024)

מר אילן (אילון) עייש (עד ליום 10.6.2024)

פרטים נוספים על חברי דירקטוריון הבנק, ניתן למצוא בתקנה 26 "דירקטוריון הבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2024 המתפרסם באתר מגנא של רשות ניירות ערך.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לחוק החברות התשנ"ט-1999, לפחות אחד מהדירקטורים החיצוניים יהיה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, והיתר יהיו בעלי כשירות מקצועית או בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית (כהגדרת מונחים אלה בחוק). כמו כן, בהתאם להוראת בנק ישראל לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון ולפחות שניים מחברי ועדת הביקורת יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

בפועל, כל הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון כיום, (ובכללם שני הדח"צים לפי חוק החברות התשנ"ט-1999) הם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. להלן פרטים אודות דירקטורים המכהנים בדירקטוריון הבנק, שהם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, תוך ציון חברותם בוועדת הביקורת ותאור הרקע המקצועי ו/או ההשכלה, לפיהם יש לראותם כדירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית:

- מר רון לבקוביץ, יו"ר הדירקטוריון.** בוגר כלכלה מורחב באוניברסיטת תל אביב ותכנית ניהול מתקדם בבית"ס מינהל עסקים אוניברסיטת הרווארד. בעלים ומנהל בחברות השקעות משפחתיות. כיהן כדירקטור בחברת נימביו בע"מ וכחבר הוועדה המדעית המייעצת של ב"ח "רמב"ם מדטק". ייסד את החברה אפסילון בית השקעות וכיהן בה כמנכ"ל משותף.
- מר צדיק בינו,** כיהן כיו"ר דירקטוריון וכמנכ"ל הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכמנכ"ל בנק לאומי לישראל בע"מ. כיהן כיו"ר דירקטוריון פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. מכהן כדירקטור בחברות: בינו אחזקות בע"מ; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ; בינוהון בע"מ; BIGRO COMMODITIES LIMITED; בינוהון בע"מ; דאדא ניהול בע"מ.
- גב' פנינה ביטרמן כהן,** (דירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 ודירקטורית חיצונית לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, יו"ר ועדת הביקורת). עורכת דין, בוגרת משפטים מאוניברסיטת תל אביב. השתתפה בהשתלמויות עומק בקורסים באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטת בר אילן, לרבות בנושאים משפטיים ובנושאי ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים. כיהנה כדח"צ בבנק במשך 9 שנים. כיהנה כיועצת משפטית של קבוצת פולאר ובכלל זה ליווי כל הפעילות העסקית של הקבוצה, ניהול משאים ומתנים עם המערכת הבנקאית וליווי משאים ומתנים מורכבים ברכישה ומכירה של חברות, גיוסים בארץ ובעולם והגשת מכרזים לפרויקטים בתחום התקשורת. כיהנה במשך כ-30 שנה בדירקטוריונים של חברות ציבוריות ופרטיות בתחומי התעשייה, נדל"ן, תקשורת, תשתיות ותחום פיננסיים, סחר ושירותים.
- מר גיל בינו,** עורך דין, בוגר משפטים ומנהל עסקים ומוסמך במנהל עסקים (EMBA). כיהן כיו"ר פיבי אחזקות בע"מ, החברה האם של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ; כיהן כמנכ"ל בינו אחזקות בע"מ, מנכ"ל ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ; דירקטור בחברות: פיבי אחזקות בע"מ; בינו אחזקות בע"מ; בינוהון בע"מ; ג.ה.ד. השקעות (2006) בע"מ; דאדא ניהול בע"מ; Alden Hotel AG.
- מר אילן בצרי,** (דירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, חבר בוועדת ביקורת), רואה חשבון, בוגר כלכלה ומדעי המדינה ומוסמך במינהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. כיהן כדח"צ בקבוצת אקרו בע"מ ובש. שלמה חברה לביטוח בע"מ; כיהן כיו"ר הדירקטוריון בבנק מסד ופיבי בנק אנגליה פ.ל.ס וכדירקטור בחברות בקבוצת הבנק הבינלאומי לישראל בע"מ; כיהן כמשנה למנכ"ל, חבר הנהלה וראש החטיבה העסקית וכראש החטיבה לניהול פיננסי וסיכונים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.
- גב' ארנה דב,** (דירקטורית חיצונית לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), בוגרת חשבונאות וכלכלה ומוסמכת במערכות מידע מאוניברסיטת תל אביב. מכהנת כיו"ר הדירקטוריון בויקריס בע"מ. חברה בוועדות ייעוץ לדירקטוריון בחברות סייבו וול בע"מ וביגבי אי. כיהנה כדח"צ ברדיוויו תוכנה בע"מ. שימשה כיועצת לחברות מטריקס בע"מ ואופן לגסי בע"מ. ייסדה וכיהנה כמנכ"ל אינטלינקס בע"מ. כיהנה כ-GM, CFRM בחברת Bottomline technologies (EPAY).
- ד"ר רונן הראל,** (דירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 ודירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, חבר בוועדת ביקורת); בעל תואר ראשון בכלכלה, תואר שני (MBA) במנהל עסקים התמחות במימון מאוניברסיטת תל אביב. בעל תואר שלישי (PhD) במדעי הניהול התמחות יזמות וחדשנות מאוניברסיטת בן גוריון בנגב. בוגר תכנית ניהול בינלאומית של ביה"ס למנהל עסקים באוניברסיטת NYU. מרצה בכיר למנהל עסקים בתחומי חדשנות, יזמות, אסטרטגיה, פיתוח עסקי ומימון: המרכז האקדמי פרס (2018-2019), אוניברסיטת תל אביב (2019-2022), המכללה האקדמית תל אביב יפו (2012-2018), אוניברסיטת בן גוריון בנגב (2016-2018). מכהן כדירקטור חיצוני בחברות: ח. מר תעשיות בע"מ (יו"ר ועדת ביקורת, מאזן ותגמול); קרור אחזקות בע"מ (יו"ר ועדת ביקורת, מאזן ותגמול); וואן טכנולוגיות תוכנה בע"מ (יו"ר ועדת ביקורת, מאזן ותגמול). מכהן כדירקטור בחברה: תל"י - חברת התמלוגים של יוצרי הקולנוע והטלוויזיה בישראל בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות: תיקון עולם - קנביט פארמסוטיקלס בע"מ, אטראו שוקי הון בע"מ (יו"ר ועדת מאזן), פי. סי. בי. טכנולוגיות בע"מ, יובנק בע"מ, אי. ג'י. אר. אי, וכו"ר דירקטוריון טרנס-כלל סחר בע"מ.
- מר רוני חזקיהו,** בעל תואר BSC בהנדסת תעשייה וניהול מאוניברסיטת בן גוריון בנגב, מכהן כיו"ר הדירקטוריון בחברות: נגב מינרלים תעשייתיים בע"מ ומדיוו - מערכות ניהול בע"מ; כיהן כיו"ר הבנק הבינלאומי לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות; כיהן כחשב הכללי במשרד האוצר וכמפקח על הבנקים; כיהן כמנכ"ל וראש החטיבה העסקית, בבנק דיסקונט לישראל בע"מ.
- מר צבי לברון,** (חבר בוועדת ביקורת), עו"ד, בוגר משפטים מאוניברסיטת תל אביב, LL.M במשפט עסקי בינלאומי באוניברסיטת לונדון, קולג' קווין מרי (התמקדות במיסי עסקי פרטי ובינלאומי, מסחר בינלאומי ומימון בינלאומי). מכהן כדירקטור בחברה צבי לברון ושות'. כיהן כדירקטור בחברה גיא ירדן בע"מ. בעל ניסיון בליווי משפטי של עסקאות מסחריות, מימון פרויקטים ומימון תאגידים.

10. **גב' רוני מיכאל**, (דירקטורית חיצונית לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, חברה בוועדת ביקורת), רואת חשבון, בעלת תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מהאוניברסיטה העברית בירושלים. הייתה שותפה במשרד רואה חשבון KPMG; עסקה בביקורת במשרד רואה חשבון קסלמן וקסלמן PWC ובמשרד רואה חשבון יאיר אלון.

דירקטוריון הבנק קיים בשנת 2024, 25 ישיבות מליאה ו-56 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

חברי הנהלת הבנק

- ביום 30 ביוני 2024, פרש מהבנק מר בנצי אדירי, ראש החטיבה העסקית, סמנכ"ל, חבר הנהלת הבנק ויו"ר החברה הבת בנק מסד בע"מ.
 - ביום 1 ביולי 2024, החלה לכהן גב' ורד גולן כראש החטיבה העסקית, סמנכ"ל וחברת הנהלת הבנק.
 - ביום 30 בנובמבר 2024, פרשה לגמלאות גב' חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי.
 - ביום 1 בדצמבר 2024, החלה לכהן עו"ד ד"ר מוריה הופטמן דורון כמנהלת מערך הייעוץ המשפטי, סמנכ"ל וחברת הנהלת הבנק.
 - ביום 16 בנובמבר 2024, פרש מר אופיר קדוש, מנכ"ל החברה הבת מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ וחבר הנהלת הבנק.
 - ביום 16 בינואר 2025, החלה לכהן גב' ליאורה שכטר כמנכ"ל החברה הבת מתף מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, חברת הנהלת הבנק וממונה על טכנולוגיית המידע בקבוצה.
 - ביום 28 בינואר 2025, אישר הדירקטוריון את מינויה של גב' שירלי שהם קליין, ראש המערך לבנקאות מתקדמת, לסמנכ"ל וחברת הנהלת הבנק.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק מודים למר אדירי, לגב' דהן ולמר קדוש ומאחלים לגב' גולן, לעו"ד ד"ר הופטמן דורון, לגב' שכטר ולגב' שהם קליין הצלחה בכהונתן.

חברי הדירקטוריון

- ביום 10 ביוני 2024, הסתיימה כהונתו של מר אילן עייש בבנק, בתום תשע שנות כהונה כדירקטור חיצוני, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים וכדירקטור בלתי תלוי.
 - ביום 16 ביולי 2024, הסתיימה כהונתו של מר חנוך דב גולדפריינד בבנק, בתום תשע שנות כהונה כדירקטור חיצוני, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים וכדירקטור בלתי תלוי.
 - ביום 16 ביולי 2024, הסתיימה כהונתו של מר יעקב סיט בבנק, בתום כארבע-עשרה שנות כהונה כדירקטור.
 - ביום 11 ביוני 2024, מונה מר רוני חזקיהו לדירקטור בבנק.
 - ביום 17 ביולי 2024, מונה מר אילן בצרי כדירקטור חיצוני בבנק, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים וכדירקטור בלתי תלוי.
- כמו כן, ביום 17 ביולי 2024, מונתה גב' רוני מיכאל כדירקטורית חיצונית בבנק, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, וביום 4 בפברואר 2025, סווגה כדירקטורית בלתי תלויה.
- הדירקטוריון מודה לדירקטורים המסיימים תקופת כהונה רבת שנים, על תרומתם הנכבדה לדירקטוריון ולבנק.

חברי הנהלת הבנק ותחומי אחריותם

מנהל כללי	מר אלי כהן
סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	מר יורם סירקיס
סמנכ"ל, CFO, ראש חטיבת החשבונאי הראשי	מר נחמן ניצן
סמנכ"ל, מבקרת פנימית ראשית	גב' יעל רונן
סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי	גב' אלה גולן
סמנכ"ל, מנהלת סיכונים ראשית (CRO) וראש החטיבה לניהול סיכונים	גב' ליליה קפלן
סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	מר רון גריסרו
סמנכ"ל, ראש החטיבה העסקית (החל מיום 1.7.2024)	גב' ורד גולן
סמנכ"ל, ראש מערך פאג"י ומנהל מחלקת משכנתאות	מר ינון שויקה
סמנכ"ל, ראש מערך הייעוץ המשפטי (החל מיום 1.12.2024)	גב' מוריה הופטמן דורון
סמנכ"ל, ראש המערך לבנקאות מתקדמת (החל מיום 28.1.2025)	גב' שירלי שהם קליין
מנכ"ל החברה הבת מתן מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (החל מיום 16.1.2025)	גב' ליאורה שכטר
סמנכ"ל, ראש החטיבה העסקית (עד ליום 30.6.2024)	מר בנצי אדירי
סמנכ"ל, ראש מערך הייעוץ המשפטי (עד ליום 30.11.2024)	גב' חביבה דהן
מנכ"ל החברה הבת מתן מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (עד ליום 16.11.2024)	מר אופיר קדוש

מזכיר כללי	מר אביעד בילר, עו"ד
רואי החשבון המבקרים של הבנק	KPMG סומך חייקין, רו"ח (החלו בכהונתם בשנת 1972)

פרטים נוספים על חברי ההנהלה הבכירה, ניתן למצוא בתקנה 26א' "נושאי משרה בכירה בבנק" בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2024 המתפרסם באתר מגא של רשות ניירות ערך.

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטי המבקר הפנימית

גב' יעל רונן, רו"ח, חברת הנהלה, מכהנת כמבקר הפנימית הראשית של הבנק החל מחודש מאי 2011, ומשמשת כמבקר פנימית בכל החברות הבנקאיות בקבוצת הבנק. בחברות הבנות הלא בנקאיות מונו מנהלים ממערך הביקורת הפנימית כמבקרים ראשיים. המבקר הפנימית הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה ופסיכולוגיה ומסלול בחשבונאות לבעלי תואר מטעם אוניברסיטת תל אביב ובעלת תואר שני במשפטים במסלול האקדמי של המכללה למנהל. בתפקידה הקודמים עסקה בניהול מחלקת SOX של חברת כלל ביטוח בע"מ והיתה מנהלת במחלקת ניהול סיכונים מערכות מידע במשרד רואי החשבון KPMG סומך חייקין, עם דגש על פעילויות ביקורת וייעוץ בתחום הבנקאי. המבקר הפנימית הראשית הינה עובדת הבנק ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3(א) לחוק הביקורת הפנימית. המבקר הפנימית ועובדיה משמשים בתפקידי ביקורת בלבד, ללא ניגוד עניינים, ופועלים בהתאם להוראות המבקר הפנימי כאמור בסעיף 146(ב) לחוק החברות, הוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית (התשנ"ב - 1992) (להלן "חוק הביקורת הפנימית") והוראות ניהול בנקאי 307.

דרך המינוי וכפיפות אירגונית

מינוי המבקר הפנימית אושר בוועדת הביקורת ביום 15 במרס 2011 ובדירקטוריון הבנק ביום 22 במרס 2011. הממונה בארגון על המבקר הפנימי הינו יו"ר הדירקטוריון.

תכנית העבודה של הביקורת הפנימית

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה רב שנתית לתקופה של ארבע עד חמש שנים ותכנית עבודה שנתית הנגזרת ממנה, הכוללת את כל הפעילויות והישויות של הבנק, לרבות החברות הבנות בישראל. תכנית העבודה מבוססת על מתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ומביאה בחשבון, בין היתר, את הערכת הסיכונים כפי שבאה לידי ביטוי במסמך ה-ICAAP והערכות של הביקורת הפנימית בנוגע למוקדי הסיכון בפעילות הבנק, לרבות מוקדי סיכון של סיכונים תפעוליים, מעילות והונאות, ולמצאים שהועלו בביקורות קודמות שבוצעו על ידה ועל ידי גורמים חיצוניים. תכנית העבודה כוללת את הקצאת התשומות ואת התדירות לביצוע הביקורת בהתאמה לרמת הסיכון של הישויות/הפעילות המבוקרת. תכנית העבודה מובאת לדיון בוועדת הביקורת אשר ממליצה בפני הדירקטוריון על אישורה ומאושרת על ידי הדירקטוריון. תכנית העבודה מותירה בידי המבקר הפנימית הראשית את שיקול הדעת לסטות ממנה וכן לבצע ביקורות בלתי מתוכננות. שינויים מהותיים מתכנית העבודה שאושרה, מובאים לדיון ואישור בפני ועדת הביקורת.

היקף משרות

כאמור, המבקר הפנימית הינה עובדת הבנק ומועסקת במשרה מלאה. מספר העובדים העוסקים בביקורת הפנימית של הבנק והחברות הבנות שלו עמד במהלך שנת 2024 על כ-44 משרות בממוצע. היקף משרות זה, נגזר מתכנית העבודה הרב שנתית, וכולל מיקור חוץ.

עריכת הביקורת

עובדת הביקורת הפנימית מבוצעת על פי דרישות החוק השונות, לרבות חוק הביקורת הפנימית, פקודת הבנקאות, כללי הבנקאות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו לרבות הוראת ניהול בנקאי תקן 307, והנחיות של גופים רגולטוריים אחרים. הוראת ניהול בנקאי תקן 307 מסדירה את נושא פונקציית הביקורת הפנימית בתאגידים הבנקאיים בהתאמה למסגרת העבודה של באזל, תוך חתירה לחיזוק עקרונות הממשל התאגידי. ההוראה מסדירה, בין היתר, את תפקידי הפונקציה, היקף פעילותה, שיטות עבודתה והדיווחים שעליה להעביר. הביקורת הפנימית מבצעת את עבודתה בהתאם לתקנים מקצועיים מקובלים שנקבעו על ידי הלשכה העולמית למבקרים פנימיים.

גישה למידע

למבקר הפנימית ניתנת גישה מלאה לכל המידע הנדרש על ידה, כאמור בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית לכל מערכות המידע של הבנק. יודגש, כי גם בביצוע ביקורת בחברות הבנות ניתנה גישה מלאה כאמור.

דין וחשבון המבקר הפנימית הראשית

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת הפנימית מוגשים לחברי ההנהלה הממונים על היחידות/הנושאים המבוקרים, ועל פי קריטריונים שנקבעו בנהלי הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק וליו"ר הדירקטוריון. דוחות ביקורת משמעותיים, לפי העניין, נדונים בישיבות אצל מנכ"ל הבנק. יו"ר ועדת הביקורת, קובע בהתייעצות עם המבקר הפנימית הראשית, אלו דוחות ביקורת יוצגו בשלמותם לדיון בוועדת הביקורת. בנוסף, מוגש למנכ"ל, לחברי הנהלת הבנק, לחברי ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון, הדיווח החודשי של הביקורת הפנימית, הכולל תקצירים של כל דוחות הביקורת שהופצו בחודש שחלף, והם רשאים לעיין בכל דוח ביקורת שהם מוצאים לנכון ולבקש מיו"ר הוועדה להציגו לדיון בשלמותו בוועדת הביקורת. כמו כן,

ועדת הביקורת תשקול את הצורך להביא לדיון במליאת הדירקטוריון או בוועדה מוועדותיו, דוחות ביקורת מהותיים שנדונו בפניה וזאת בהתייעצות עם יו"ר הדירקטוריון או יו"ר הוועדה, לפי העניין.

הדיווחים התקופתיים של הביקורת הפנימית כוללים דיווח חודשי, דיווח חצי שנתי ודיווח שנתי.

הדיווח החצי שנתי והדיווח השנתי של הביקורת הפנימית כוללים דיווח בדבר ביצוע תכנית העבודה למול התכנון, רשימה של כל דוחות הביקורת שהופצו בתקופה המדווחת, דיווח בדבר ממצאי המעקב אחר תיקון הליקויים העולים מדוחות הביקורת ותמצית מהממצאים המהותיים שהועלו בדוחות הביקורת ובדיווח השנתי הערכה של אפקטיביות הבקרה הפנימית. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2023 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 16 באפריל 2024. הדיווח של הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של שנת 2024 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 24 בספטמבר 2024. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2024 ידון במהלך חודש אפריל 2025.

לחברי הדירקטוריון נמסרים עותקי פרוטוקולים של ועדות הביקורת, על מנת להביא את תוכן הדיונים לידיעת חברי הדירקטוריון, שאינם חברים בוועדת הביקורת.

במקרים של ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דווח מידי למנכ"ל, ליו"ר ועדת הביקורת וליו"ר הדירקטוריון.

הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקרת הפנימית וביצועה בפועל הינם סבירים בנסיבות העניין, עומדים בדרישות האמורות ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

תגמול

להלן פירוט היקף התשלומים למבקרת הפנימית הראשית ורכיביהם (באלפי ש"ח) - לפי הפירוט הנדרש בטבלת מקבלי השכר הגבוה בבנק:

שנת		
2023	2024	
1,564	1,561	משכורת ומענקים
331	317	פיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, חופשות, בטוח לאומי והטבות נוספות
76	79	שווי הטבות
1,971	1,957	סך הכל שכר והוצאות נלוות

תגמול המבקרת הולם את משרתה. להערכת הדירקטוריון אין בתגמול המבקרת הפנימית כדי לגרום להטייה בשיקול דעתה המקצועי.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר אלי כהן והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן. בהתאם להוראות SOX 302, מידי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות והמערכים הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים. בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינים בהנהלת הבנק ובוועדת הגילוי בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חברה בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. כיום כל חברי הדירקטוריון וכל חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים חמישה דירקטורים כמפורט להלן:

1. **גב' פנינה ביטרמן כהן**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטורית חיצונית לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים) ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-30 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניות הערך שלה נסחרו בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-30 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים לרבות תקופת כהונה בת שש שנים כדירקטורית חיצונית בבנק בקדנציה הקודמת, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.

2. **מר אילן בצרי**, חבר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בוגר כלכלה ומדעי המדינה ומוסמך במינהל עסקים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. כיהן כדח"צ בקבוצת אקרו בע"מ ובש. שלמה חברה לביטוח בע"מ; כיהן כיו"ר הדירקטוריון בבנק מסד ופיבי בנק אנגליה פ.ל.ס וכדירקטור בחברות בקבוצת הבנק הבינלאומי לישראל בע"מ; כיהן כמשנה למנכ"ל, חבר הנהלה וראש החטיבה העסקית וכראש החטיבה לניהול פיננסי וסיכונים בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

3. **ד"ר רונן הראל**, חבר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר ראשון בכלכלה, תואר שני (MBA) במנהל עסקים התמחות מימון מאוניברסיטת תל אביב, ותואר שלישי (PhD) במדעי הניהול התמחות יזמות וחדשנות מאוניברסיטת בן גוריון בנגב. כיהן כדירקטור חיצוני ביובנק בע"מ. מכהן כדירקטור חיצוני בחברות: ח. מר תעשיות בע"מ; קרור אחזקות בע"מ; וואן טכנולוגיות תוכנה בע"מ. מכהן כדירקטור בחברה: תל"י - חברת התמלוגים של יוצרי הקולנוע והטלוויזיה בישראל בע"מ.

4. **מר צבי לברון**, חבר ועדת הביקורת. אינו מכהן כדירקטור חיצוני ולא סווג כדירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. מכהן כדירקטור בעל כשירות מקצועית ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: מכהן כדירקטור בחברות.

5. **גב' רוני מיכאל**, חברת ועדת הביקורת. מכהנת כדירקטורית חיצונית לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים, ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנה בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדיון על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, בעלת תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מהאוניברסיטה העברית בירושלים. הייתה שותפה במשרד רואה חשבון KPMG; עסקה בביקורת במשרד רואה חשבון קסלמן וקסלמן PWC ובמשרד רואה חשבון יאיר אלו.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 25 בפברואר 2025, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרטו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, בישיבתה מיום 4 במרץ 2025, דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

בנוסף, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 4 במרס 2025, בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים, זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה הנעשית על ידה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 11 במרס 2025, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק, לרבות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 4 במרס 2025, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

שכר רואי החשבון המבקרים (1)(2)(3)
(באלפי ש"ח)

הבנק		המאוחד		
שנת 2023	שנת 2024	שנת 2023	שנת 2024	
עבור פעולות הביקורת (4)				
5,868	5,932	7,154	7,219	רואי החשבון המבקרים
-	-	-	-	רואה חשבון מבקר אחר
5,868	5,932	7,154	7,219	סך הכל
עבור שירותים הקשורים לביקורת				
-	-	-	-	רואי החשבון המבקרים
עבור שירותי המס				
1,197	1,188	1,259	1,188	רואי החשבון המבקרים
שירותים אחרים				
2,802	1,681	2,925	1,791	רואי החשבון המבקרים
3,999	2,869	4,184	2,979	סך הכל
9,867	8,801	11,338	10,198	סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (2) שכר רואי החשבון המבקרים כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים, סקירת דוחות ביניים, ביקורת הבקרה הפנימית על הדוח הכספי.

רואי החשבון סומך חייקין (KPMG) מכהנים כרואי החשבון של הבנק משנת 1972.

שכר נושאי משרה בכירה
(באלפי ש"ח)

שנת 2024						
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽¹⁾
רון לבקוביץ	יו"ר הדירקטוריון	100%	0.02%	2,710	-	123
אלי כהן	מנהל כללי	100%	-	2,432	621	129
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,742	692	82
רון גריסרו	סמנכ"ל, ראש החטיבה הבנקאית	100%	-	1,476	490	84
ורד גולן	סמנכ"ל, ראש החטיבה העסקית***	100%	-	874	295	67
נחמן ניצן	סמנכ"ל, CFO, ראש חטיבת החשבונאי הראשי	100%	-	1,373	461	89

שנת 2023						
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון הבנק	שכר	מענק	הטבה ⁽¹⁾
רון לבקוביץ	יו"ר הדירקטוריון	100%	0.02%	2,423	-	114
אלי כהן	מנהל כללי*	100%	-	1,309	473	80
סמדר ברבר-צדיק	מנהל כללי**	100%	-	2,748	414	106
יורם סירקיס	סמנכ"ל, ראש החטיבה לניהול נכסי לקוחות	100%	-	1,693	539	79
בנצי אדירי	סמנכ"ל, ראש החטיבה העסקית	100%	-	1,420	516	82
אלה גולן	סמנכ"ל, ראש חטיבת משאבים וניהול פיננסי	100%	-	1,477	526	79

- * החל מיום 30 בנובמבר 2023.
- ** עד ליום 29 בנובמבר 2023.
- *** החל מיום 1 ביולי 2024.
- (1) שווי הטבות שונות (כולל שווי רכב, שווי טלפון נייד, שווי ביטוחי בריאות ועוד).
- (2) רווח אקטוארי בגין שינוי בריבית היוון של התחייבויות הבנק לפיצויים והטבות לאחר פרישה.
- (3) לא כולל מס שכר.
- (4) כולל רווח בשל חישובים אקטואריים מעודכנים בגין התחייבות הבנק, לפיצויים והטבות לאחר פרישה.
- (5) לא כולל הפקדות והפרשות לפיצויי פיטורין ותגמולים (לרבות אובדן כושר עבודה) על פי דין, אשר לא נכללות בהגדרות "תגמול" לצורך חישוב סכום ההתקשרות בסעיף 2(א) לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016.
- (6) כולל הלוואות ומשכנתאות שניתנו לנושאי המשרה הבכירה בתנאים שתאמו להלוואות שניתנו לכלל העובדים וסכומיהן נקבעו על פי קריטריונים אחידים.

שנת 2024					
תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	רווח אקטוארי בגין שינוי בריבית ההיוון ⁽²⁾	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽³⁾⁽⁴⁾	סך הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק התגמול ⁽³⁾⁽⁵⁾	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽⁶⁾
264	-	-	3,097	2,696	-
473	-	(66)	3,589	3,337	5,177
275	-	(78)	2,713	2,749	-
374	-	-	2,424	2,200	791
107	1,018	(50)	2,311	1,738	849
348	24	-	2,295	2,132	853
שנת 2023					
תגמולים, פיצויים, פנסיה הסתגלות, קרן השתלמות, חופשה, ביטוח לאומי והטבות נוספות	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר בשנת החשבון	רווח אקטוארי בגין שינוי בריבית ההיוון ⁽²⁾	סך הכל שכר והוצאות נלוות ⁽³⁾⁽⁴⁾	סך הכל שכר והוצאות נלוות לפי חוק התגמול ⁽³⁾⁽⁵⁾	הלוואות שניתנו בתנאים רגילים ⁽⁶⁾
455	43	-	3,035	2,675	-
384	2,079	(142)	4,183	2,416	923
309	35	-	3,612	3,133	-
427	445	(18)	3,165	2,697	-
428	-	-	2,446	2,235	2,375
382	-	(39)	2,425	2,230	42

הערות:

- א. התנאים לניהול החשבונות בבנק לנושאי המשרה הבכירה, לרבות כל הפעילות במסגרתם, דומים לתנאים ללקוחות אחרים בעלי מאפיינים דומים.
- ב. לפרטים בדבר מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק, כפי שאושרה באסיפה הכללית של הבנק מיום 1 במרס 2023 ואשר תוקנה ביום 4 במרס 2025 וחלה ביחס לשנות המענק 2023-2025, ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 28 בינואר 2025 (מספר אסמכתא 2025-01-007371)
- ג. בהתאם לסעיף 5.11 למדיניות התגמול לנושאי המשרה, כפי שאושרה באסיפה הכללית של הבנק מיום 4 במרס 2025, המענק השנתי של המנכ"ל ונושאי המשרה הכפופים למנכ"ל בגין שנת 2024, עשוי להיות מומר, במלואו או בחלקו, לתגמול הוני כמפורט בבאור 1.33' ו- 1.33' לדוחות הכספיים. נכון למועד זה, טרם הוקצה תגמול הוני לנושאי משרה בבנק. ככל שהמענק השנתי יומר לתגמול הוני כאמור, עשויים להיות הבדלים במועד ההכרה בהוצאה החשבונית בשים לב להיקף ההמרה.
- ד. אין בבנק נושאי משרה הכפופים למנכ"ל אשר ההוצאה החשבונית בגין התגמול שהוענק להם בשנת 2024, עולה על התקרה לפי סעיף 2(א) לחוק התגמול.

מר רון לבקוביץ - מונה ליו"ר הדירקטוריון של הבנק החל מיום 15 בספטמבר 2020.
לתאור הסכם העסקתו של מר רון לבקוביץ - ראה באור ו.33(3) לדוחות הכספיים וכן דיווחים מיידיים של הבנק מיום 19 בספטמבר 2023 (מספר אסמכתא 01-086296-2023) ומיום 28 בינואר 2025 (מספר אסמכתא 01-007371-2025).

מר אלי כהן - מועסק בבנק מיום 6 ביוני 2004 ומכהן כמנכ"ל הבנק מיום 30 בנובמבר 2023.
לתאור תנאי העסקתו של מר אלי כהן - ראה באור ו.33(1) לדוחות הכספיים וכן דיווח מיידי של הבנק מיום 29 בנובמבר 2023 (מספר אסמכתא 01-107974-2023) ומיום 28 בינואר 2025 (מספר אסמכתא 01-007371-2025).

גב' סמדר ברבר-צדיק - הועסקה בבנק מיום 9 בינואר 2005 וכיהנה כמנכ"ל הבנק מיום 19 במרס 2007 ועד ליום 29 בנובמבר 2023. לתאור תנאי העסקתה של גב' סמדר ברבר-צדיק - ראה באור ו.33(2) לדוחות הכספיים.

מר יורם סירקיס - מועסק בבנק מיום 9 בפברואר 1993 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 20 במרס 2007 לתקופה קצובה עד יום 20 במרס 2010. לאחר מועד זה, החוזה נמשך לתקופה נוספת בלתי קצובה בה כל צד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך מתן הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם ההעסקה.
עם סיום העסקתו בבנק, יהיה זכאי מר יורם סירקיס לפיצויי פיטורין בגובה 100% משכרו האחרון עבור תקופת העסקתו בבנק עד ליום 1 בינואר 2019, כאשר עבור התקופה שלאחר מכן יהיה זכאי לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתו.
תקופת הגבלת תחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר יורם סירקיס צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.
לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, למר סירקיס, ראו הדיווח המיידי של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

מר רון גריסרו - החל את העסקתו במתף ביום 4 ביוני 2017 בהסכם אישי לתקופה קצובה בת שלוש שנים שאחריה נמשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה בה רשאי כל צד מהצדדים לסיים את ההתקשרות בכל עת ומסיבה כלשהי, תוך מתן הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם ההעסקה.
החל מיום 1 בינואר 2021, מר גריסרו מועסק בבנק, ברצף זכויות עם עבודתו במתף.
עם סיום העסקתו בבנק יהיה זכאי מר גריסרו לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתו בבנק.
משכורתו של מר גריסרו צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.
לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, למר גריסרו, ראו הדיווח המיידי של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

מר נחמן ניצן - החל את העסקתו בבנק ביום 1 בספטמבר 2011 בהסכם אישי לתקופה קצובה של שנתיים. לאחר מועד זה נמשך ההסכם לתקופה נוספת בלתי קצובה בה כל צד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך מתן הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם ההעסקה.
עם סיום העסקתו יהיה זכאי מר ניצן לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.
תקופת הגבלת התחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום העסקתו בבנק.
משכורתו של מר ניצן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.
לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, למר ניצן, ראו הדיווח המיידי של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

גב' אלה גולן - מועסקת בבנק מיום 16 בינואר 1994 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 בדצמבר 2013 לתקופה בלתי קצובה בה כל צד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך מתן הודעה כתובה מוקדמת בת שישה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם ההעסקה.

עם סיום העסקתה בבנק זכאית הגברת אלה גולן לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרה האחרון עבור תקופת העסקתה בבנק עד ליום 1 בינואר 2018, כאשר עבור התקופה שלאחר מכן תהא זכאית לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתה.

תקופת הגבלת התחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתה בבנק.

משכורתה של גב' גולן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, לגב' גולן, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

גב' ורד גולן - מועסקת בבנק מיום 31 ביולי 1996 בהסכם קיבוצי, ובהסכם אישי בתוקף מיום 1 ביולי 2024 לתקופה קצובה בת שנתיים שלאחריה יימשך ההסכם לתקופה בלתי קצובה בה כל צד מהצדדים להסכם רשאי לסיים את ההתקשרות בכל עת ומכל סיבה, תוך מתן הודעה כתובה מוקדמת בת שלושה חודשים ובהתאם לתנאים שנקבעו בהסכם ההעסקה.

עם סיום העסקתה בבנק זכאית גב' ורד גולן לפיצויי פיטורין רגילים בגובה 100% משכרה האחרון עבור תקופת העסקתה בבנק עד ליום 1 ביולי 2024, כאשר עבור התקופה שלאחר מכן תהא זכאית לפיצויי פיטורין לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. מסכומים אלו יופחתו ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתה. על אף האמור לעיל, ואלא אם ייקבע אחרת על ידי הדיקטוריון ובכפוף לכל דין, ככל שהסתיימה כהונתה של גב' גולן עקב התפטרותה, בתקופה של שלוש שנים מיום כניסת ההסכם האישי לתוקף, תהיה זכאית גב' גולן, עבור תקופת העסקתה בבנק עד ליום 1 ביולי 2024 (להלן - "תקופת ההעסקה הקודמת"), לפיצויים בסכום הגבוה מבין השניים: (1) פיצויי פיטורין על בסיס שכרה האחרון בהסכם הקיבוצי ערב מינויה לחברת הנהלה בבנק צמוד למדד המחירים לצרכן; או (2) ערך פדיון הפיצויים בקרן הפנסיה אליה הפריש הבנק כספים לטובתה עבור תקופת ההעסקה הקודמת.

תקופת הגבלת התחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום עבודתה בבנק.

משכורתה של גב' גולן צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, לגב' גולן, עבור תקופת כהונתה כחברת הנהלה בבנק, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

מר בנצי אדירי - החל את העסקתו בבנק ביום 2 בינואר 2012 וסיים את העסקתו ביום 30 ביוני 2024.

עם סיום העסקתו היה זכאי מר אדירי לפיצויי פיטורים לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.

תקופת הגבלת התחרות בתשלום בת שלושה חודשים מיום סיום העסקתו בבנק.

משכורתו של מר אדירי היתה צמודה לעליית מדד המחירים לצרכן.

לפרטי אופן קביעת המענק השנתי בגין שנת 2024, בין היתר, למר אדירי, ראו הדיווח המיידית של הבנק מיום 28 בינואר 2025 הנזכר לעיל.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעבר בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה, כפי שיפורטו להלן: הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן - "תקנות נ"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם בדוח התקופתי פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים, כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010.

הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, הוסכם בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, כי הבנקים יהיו פטורים מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאינן חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות.

הבנק הונחה על ידי הרשות לתת גילוי בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאינן עסקאות חריגות, הבנק דיווח במסגרת הדיווח התקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, ינתן ברמת התאגיד המדווח, במאחד.
- לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיוון של עסקאות כאמור חריגות או שאינן חריגות או להיותן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן.
- הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק.
- יצוין כי הקריטריונים עשויים להבחין מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.
- בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

- עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרי אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו.
- לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים".
- עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרי אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.
- עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרי אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.
- כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרי לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).
2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.

על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מידי ככל שנדרש בתקנות ניירות ערך.

בנוסף לאמור יצוין, כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקן 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקן 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות נ"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים שנקבעו בעבר בעניין עסקאות של הבנק עם בעלי עניין, כפי שיפורטו להלן: בהתאם לסעיף 117(א1) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א1), כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש. בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, ואחת לשנה מתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה. אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר, כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחודש ינואר 2014, נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב1) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת. ועדת הביקורת אישרה אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117(ב1) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, בהתאם לסעיף 117(א2) לחוק החברות.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות")):

1. ביום 13 ביוני 2024, אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לקראת סיומה של עסקת מסגרת מחודש דצמבר 2018 ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:

- אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח "אחריות דירקטורים ונושאי משרה" עבור, עבור חברות הבנות, כולן או חלקן, ועבור בעלי השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") (להלן ביחד - "החברות בקבוצת הבנק") עד לתקופה של 6 שנים, החל מיום 1 ביולי 2024 ועד ליום 30 ביוני 2030 (להלן - "תקופת עסקת המסגרת"), לרבות בדרך של הארכת הפוליסות שאושרו בעבר ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו על נושאי המשרה, כפי שיהיו ו/או שיהיו בבנק ו/או בחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.

ההחלטה האמורה לעיל מהווה החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות (להלן - "עסקת המסגרת") המאפשרת את חידוש פוליסת הביטוח גם ביחס לדירקטורים ונושאי משרה שהינם בעלי השליטה בבנק ו/או קרוביהם וכן ביחס למנכ"ל גם בהתאם לתקנות 1(3), 1(5), ו-1א1 לתקנות ההקלות. מנגנון חידוש הביטוח באותה המתכונת אושר גם במסגרת מדיניות התגמול, אשר אושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 1 במרס 2023 ואשר פרטיה פורסמו בדיווח מיידי מיום 24 בינואר 2023 מס' אסמכתא-2023-01-009553 (להלן - "מדיניות התגמול"), כך שמאפשר חידוש פוליסת הביטוח גם ביחס לדירקטורים ונושאי משרה שהינם בעלי השליטה בבנק ו/או קרוביהם בהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות ההקלות וההחלטה האמורה לעיל מחודש יוני 2024, מהווה גם החלטה לפי סעיף 267א לחוק החברות כתיקון של סעיף 8.2 למדיניות התגמול של הבנק (למשך תוקפה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק).

- אישור אופן חלוקת הוצאות דמי הביטוח בגין פוליסות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה בין פיבי לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחנה להשתתף בפוליסת הביטוח במהלך תקופת עסקת המסגרת. ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1 (3) בתקנות ההקלות.
- המסגרת לתנאי הפוליסה וכן התנאים לחידוש הפוליסה מעת לעת בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, פורטו בדיווח מיידי של הבנק לעניין אישור עסקת המסגרת מיום 7 במאי 2024 (מס' אסמכתא 2024-01-048015) והאמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.
- 2. ביום 25 ביוני 2024, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת וועדת התגמול, בהתאם לתקנות 1(3), 1א1, 1ב1 ו-1ב1 לתקנות ההקלות, את חידוש פוליסת ביטוח אחריות נושאי משרה ודירקטורים לתקופה נוספת, עבור הבנק והחברות בקבוצת הבנק, לרבות חברות הבנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ ולרבות מנכ"ל הבנק והדירקטורים מבעלי השליטה או שלבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם, לתקופת ביטוח נוספת של 18 חודשים, המתחילה ביום 1 ביולי 2024 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2025. לפרטים בדבר תנאי הפוליסה ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 25 ביוני 2024 (מספר אסמכתא 2024-01-064317) שהאמור בו נכלל כאן על דרך ההפניה.
- 3. ביום 12 בספטמבר 2023, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1ב לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים מקרב בעלי השליטה בבנק, הזהה לגמול ששולם להם ערב ההחלטה, לתקופה של 3 שנים נוספות, והכל כמפורט בדיווח מיידי של הבנק מיום 12 בספטמבר 2023 (מס' אסמכתא 2023-01-086287), הנכלל כאן על דרך ההפניה. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, כפי שאושרה על ידי האסיפה הכללית ביום 1 במרס 2023 ואשר פרטיה לעניין גמול לכלל הדירקטורים (למעט יו"ר הדירקטוריון) מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדיווח מיידי של הבנק מיום 24 בינואר 2023 (מס' אסמכתא-2023-01-009553) הנכלל כאן על דרך ההפניה.
- 4. ביום 4 במאי 2021, אישר דירקטוריון הבנק לאחר אישור ועדת התגמול, עדכון לגמול השנתי וגמול ההשתתפות בישיבה לדירקטורים חיצוניים ודירקטורים אחרים המכהנים ושיכהנו בבנק מעת לעת והינם דירקטורים מומחים, כהגדרת "דירקטור חיצוני מומחה" בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות הגמול" ו"דירקטור מומחה"), למעט יו"ר דירקטוריון לו אושר גמול נפרד בגין מילוי התפקיד, כך שלאחר העדכון יעמוד הגמול על "הסכום המרבי לדירקטור חיצוני מומחה" הקבוע בתוספת הרביעית לתקנות הגמול (שנתי ולישיבה), על פי דרגת הבנק (כשהסכום כאמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של חמישה שקלים חדשים וצמוד למדד בהתאם לתקנות הגמול). לסכומים האמורים יתווסף מע"מ כדין. בגין החלטות בלא התכנסות ובגין החלטות באמצעי תקשורת ימשיך להיות משולם גמול השתתפות בשיעור הקבוע בתקנות הגמול. כמו כן, הדירקטורים ימשיכו להיות זכאים להחזר הוצאות כאמור בתקנה 6 לתקנות הגמול. הגמול כאמור לעיל, ישולם לדירקטור מומחה החל ממועד הארכת כהונתו של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות בבנק בהתאם לתקנות הגמול. ביום 10 ביוני 2021, אישרה האסיפה הכללית של הבנק הארכת כהונה של דירקטור חיצוני לפי חוק החברות. נכון למועד הדוחות, כל הדירקטורים המכהנים הינם דירקטורים מומחים כמשמעותם בתקנות התגמול. על אף האמור לעיל, לבקשת ה"ה מר צדיק בינו ומר גיל בינו, שהינם בעלי שליטה בבנק, ההחלטה בדבר עדכון הגמול לא חלה לגביהם והם ממשיכים לקבל גמול בהתאם לגמול הקודם ששולם להם, וזאת בהמשך להחלטות שהתקבלו בוועדת התגמול ובדירקטוריון בעניינם מחודש ספטמבר 2020, וכפי שאושרו מחדש בחודש ספטמבר 2023. אין באמור כדי לגרוע מהחלטות קודמות שהתקבלו בבנק בקשר עם גמול דירקטורים, לרבות בקשר לגמול לדירקטור שאינו דירקטור מומחה, ככל שיכהן מעת לעת בבנק.
- 5. מתן התחייבויות לשיפוי לדירקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות חידוש השיפוי לדירקטורים מבעלי השליטה בבנק ביום 6 ביולי 2023, כמפורט בבאור ג.25. לדוחות הכספיים).

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. לפירוט יתרות ותמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים ראה גם באור 33 לדוחות הכספיים.
2. הקבוצה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.
3. מתן פטור מאחריות לדירקטורים ונושאי משרה המכהנים ושיכהנו מעת לעת בבנק על פי אישור האסיפה הכללית של הבנק משנת 2004 וכמפורט בבאור 25.ג. לדוחות הכספיים. יציין כי הבנק לא הביא מחדש לאישור האסיפה הכללית הענקת כתבי פטור לדירקטורים מבעלי השליטה, שהוענקו בשנת 2004.
4. בנוסף, הבנק וחברות בנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
5. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקרטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

אשראי באלפי ש"ח	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבויות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבויות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
חבויות של אחרים⁽¹⁾								
179	-	-	179	411	-	-	-	590
157	-	-	157	427	-	-	-	584

31 בדצמבר 2023		31 בדצמבר 2024		פקדונות של אחרים ⁽¹⁾	
יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה	43,594	48,624
באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח		
43,942	56,415				

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי"), שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה, מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ (להלן - "בינוהן"), אינסטנז מספר 2 בע"מ (להלן - "אינסטנז 2") ודולפין אנרגיות בע"מ (להלן - "דולפין").

בחודש ספטמבר 2003 הועברה השליטה בפיבי אל בינוהן ואל קבוצת ליברמן האוסטרלית, המורכבת ממשפחת מיכאל והלן אבלס וממשפחת ליברמן, באמצעות אינסטנז הולדינגס בע"מ (להלן - "אינסטנז") ודולפין, בהתאמה, בחלקים שווים ביניהן. ביום 24 במרס 2013, העבירה אינסטנז הולדינגס לאינסטנז 2 (הנשלטת גם היא באופן מלא, באמצעות גופים אוסטרליים, על ידי ה"ה הלן ומיכאל (מייקל) אבלס), את מלוא החזקותיה של אינסטנז הולדינגס בפיבי. עם העברת המניות אינסטנז 2 הצטרפה כצד להסכם בעלי המניות בין אינסטנז הולדינגס, בינוהן ודולפין אנרגיות, כפי שתוקן מעת לעת, ואינסטנז הולדינגס ממשיכה להיות צד להסכם בעלי המניות והינה ערבה להתחייבויות אינסטנז 2.

בינוהן, אינסטנז ודולפין התקשרו בהסכם בעלי מניות, במסגרתו נקבעו הסדרים שונים בנוגע לאחזקותיהם בגרעין השליטה בפיבי (קרי, ההחזקות שנרכשו כאמור בעת העברת השליטה בפיבי) ובעקיפין בבנק, הכוללים למיטב ידיעת הבנק, בין השאר:

(1) בכפוף לכל דין, הסדר למינוי דירקטורים בפיבי ובבנק: בקשר לדירקטוריון פיבי- נקבע כי ימנה לפחות תשעה דירקטורים - חמישה דירקטורים או יותר שיומלצו על ידי בינוהן, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז, דירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין ושני דירקטורים חיצוניים שימונו לפי המלצת בינוהן לאחר היוועצות באינסטנז ודולפין (למועד דוח זה, מונה דירקטוריון פיבי שישה דירקטורים). בקשר לדירקטוריון הבנק, נקבע כי הצדדים יפעלו כך שדירקטוריון הבנק ימנה לפחות 11 דירקטורים (למועד דוח זה, דירקטוריון הבנק מונה עשרה דירקטורים, לאור הוראת ניהול בנקאי תקין 301 של המפקח על הבנקים הקובעת, בין היתר, כי דירקטוריון של תאגיד בנקאי לא יכלול יותר מ-10 דירקטורים), שפיבי תתמוך במינוי חמישה דירקטורים שיומלצו על ידי בינוהן, דירקטור אחד שיומלץ על ידי אינסטנז ודירקטור אחד שיומלץ על ידי דולפין, וכי הדירקטורים החיצוניים בבנק ייבחרו בהסכמה וכן נקבע הסדר במקרה שאין הסכמה כאמור;

(2) בנוגע להשתתפות הצדדים באסיפות בעלי מניות של פיבי, נקבע כי הצדדים יצביעו הצדדים באסיפות האמורות לפי עמדת בינוהן (לאחר דיון בין הצדדים), למעט לגבי החלטות למינוי דירקטורים בפיבי ובבנק (לגביהן נקבע ההסדר האמור לעיל) ולמעט עסקאות של פיבי, הבנק ו/או חברת בת שלהם עם הצדדים או בעלי עניין בהם, לגביהן נקבעו הסדרים, לפיהם עסקאות כאלו לא יבוצעו ללא הסכמה בכתב של בינוהן ושל אחת מהשתיים, אינסטנז או דולפין;

(3) בכפוף לכל דין, הסדרים ביחס לשימוש בכח השליטה שלהם בפיבי בנוגע להצבעה של פיבי באסיפות בעלי מניות של הבנק כדלקמן: (א) בכל הנוגע לנושאים העומדים על סדר היום של אסיפת הבנק, לגביהם ניתנו החלטות או המלצות של דירקטוריון הבנק לאסיפה, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי; (ב) בכל הנוגע לנושאים לגביהם לא ניתנו החלטות או המלצות כאמור של דירקטוריון הבנק או שהובאו לאסיפת הבנק לפי בקשת בעל מניות, ללא שנדון בדירקטוריון הבנק, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי, ובלבד שאחד מהדירקטורים שמונו על ידי אינסטנז או על ידי דולפין יתמוך בעמדה, ובהיעדר תמיכה כאמור, תצביע נגד הצעת ההחלטה. במקרה שלשני הדירקטורים שמונו כאמור על ידי אינסטנז או על ידי דולפין קיים ענין אישי, תצביע פיבי בהתאם לעמדת דירקטוריון פיבי. יובהר, כי הסדרים אלו אינם חלים לגבי מינוי דירקטורים בבנק, שאז חל ההסדר המתואר לעיל. עוד הובהר בהסכם, כי אין בהסכם בעלי המניות כדי להוות הסכם הצבעה החל על הדירקטורים בפיבי או בבנק;

(4) הסכמה לפעול בהתאם להיתר בנק ישראל להחזקת אמצעי השליטה בבנק שניתן לבעלי השליטה;

(5) מנגנון זכות סירוב ראשונה לבינוהן לרכישת מניות פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה, שנרכש בשנת 2003 כאמור בידי אינסטנז ודולפין (לרבות מניות הטבה או מניות אחרות שיוקצו בקשר אליהן), אם מי מהן תתקשר בהסכם למוכר; קביעת מנגנון זכות הצטרפות לדולפין ולאינסטנז בעת מכירת מניות של פיבי, שהן חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003 כאמור (לרבות מניות הטבה או מניות אחרות שיוקצו בקשר אליהן), על ידי בינוהן;

(6) קביעת זכות לבינוהן לחייב את דולפין ואינסטנז להצטרף למכירה של מניות פיבי על ידה.

העברת השליטה בפיבי נעשתה בהתאם להיתר בנק ישראל מיום 27 באוגוסט 2003, בו נקבעו, בין היתר, תנאים שונים והתחייבויות שונות לגבי אופן החזקת אמצעי השליטה במישרין ובעקיפין בפיבי ובבנק, העברתם והיחסים בין מקבלי ההיתר, פיבי והבנק. בעקבות תיקון להיתר משנת 2008 (להלן ההיתר והתיקון להיתר יקראו יחד: "ההיתר"), מקבלי ההיתר הינם צדיק בינו, ילדיו של מר צדיק בינו - מר גיל בינו, ג'ה הדר בינו שמואלי, ג'ה דפנה בינו אור, וכן הלן ומיכאל (מייקל) אבלס, לי ליברמן, ג'ושוע ליברמן, קסי ליברמן-הריס וברי ליברמן - מאוסטרליה.

למיטב ידיעת הבנק, ההיתר כולל הוראות לגבי היחסים שבין מקבלי ההיתר, פיבי והבנק, לרבות כדלקמן:

(1) כל עוד שולטים מקבלי ההיתר בפיבי, פיבי לא תמכור ולא תעביר, במישרין או בעקיפין, אמצעי שליטה בבנק, אם כתוצאה מכך יפחת שיעור ההחזקה שלה בבנק מתחת לשיעור המזערי שנקבע (כ-48.34% מהון המניות וכ-67.25% מזכויות ההצבעה) וכן נקבע שיעור מזערי להחזקות

מקבלי ההיתר בפיבי (להלן - "השיעור המזערי"). בהיתר נקבע, כי קבוצת השליטה (מקבלי ההיתר) תשמור בכל עת על החזקת השיעור המזערי בפיבי ובבנק. לצורך כך תרכוש קבוצת השליטה אמצעי שליטה אם שיעור החזקתה בסוג כלשהו של אמצעי שליטה ירד מתחת לשיעור המזערי. עוד נקבע כי אם פיבי או הבנק יפיקו זכויות למניות או כל נייר ערך הניתן להמרה למניות, תשמור קבוצת השליטה על החזקת השיעור המזערי בניכוי שלוש נקודות האחוז בחישוב על פי דילול מלא. על אף האמור לעיל, אם תבוצע השוואת זכויות בין סוגי המניות השונים הקיימים בפיבי או בבנק, ישווה גרעין השליטה או השיעור המזערי בהתייחס לזכויות ההצבעה, לשיעור המזערי בהתייחס להון המניות ובלבד שהקבוצה תמשיך לשמור על שליטה בלעדית בלבדית בפיבי ובבנק. כמו כן, נקבע כי עיסוקה העיקרי של פיבי יהיה החזקת השליטה בבנק.

(2) מכיוון שחלפה תקופה של חמש שנים ממתן ההיתר, על פי תנאי ההיתר מקבלי ההיתר רשאים למכור או להעביר אמצעי שליטה בפיבי, רק אם (א) ימכרו או יעבירו ביחד את כל אמצעי השליטה, המהווים את השיעור המזערי בפיבי, ליחיד או לקבוצה שקיבלו היתר כדין לקבלתם; או (ב) הקונה או הנעבר קיבל היתר כדין לרכישה ולקבלה של אמצעי השליטה ויפעל בתיאום דרך קבע עם יתר מקבלי ההיתר על פי הסכם בעלי המניות בפיבי, הנזכר לעיל, או הסכם אחר שאושר על ידי המפקח על הבנקים.

(3) אמצעי השליטה בפיבי, בשיעור שנרכש בעת העברת השליטה בפיבי כאמור, המוחזקים במישרין על ידי בעלי ההיתר, וכן אמצעי השליטה בבנק, בשיעור המזערי האמור, המוחזקים בידי פיבי יופקדו בידי נאמן תושב ישראל, אשר זהותו, כתב נאמנותו והוראות שניתנו לו יהיו כפופים לאישור של המפקח על הבנקים. אמצעי השליטה בפיבי ובבנק בשיעור המזערי כאמור מוחזקים באופן האמור לפי תנאי ההיתר.

(4) לא יחולקו דיבידנדים מרווחים שנצברו בבנק עד יום 31 במרס 2003 ואם ייצברו הפסדים לאחר מועד זה, לא יחולקו דיבידנדים, אלא לאחר כיסוי הפסדים אלה. יתרת העודפים בבנק שהיו ניתנים לחלוקה נכון ליום 31 במרס 2003 הסתכמה בסך של 2,391 מיליוני ש"ח.

(5) מינויים של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק יהיה כפוף להסכמת המפקח על הבנקים.

(6) מקבלי ההיתר, לרבות קרוביהם ותאגידים בשליטת מי מהם, לא יקבלו דמי ניהול או כל תמורה והטבה אחרת, מהבנק או מתאגידים בשליטת הבנק, אולם יהיו רשאים לתת שירותים הניתנים כרגיל על ידי נותנם ובמחירי שוק, לאחר הודעה מראש למפקח על הבנקים בתנאים הנקובים בהיתר. הודיע המפקח על הבנקים כי השירות אינו מסוג הניתן כרגיל לאחרים או כי התמורה בעדו אינה סבירה, לא יינתן השירות. הוראה זאת אינה חלה על גמול לדירקטורים המשולם בסכום זהה לכל הדירקטורים בבנק.

(7) ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יעסקו מקבלי ההיתר או תאגידים בשליטתם, לרבות פיבי והתאגידים שבשליטתה, בכל עסק, בישראל או מחוץ לישראל, של קבלת פיקדונות, של מתן אשראי, או כל עיסוק פיננסי אחר שיש בו משום תחרות בעסקי הבנק. כמו כן, ללא אישור של המפקח על הבנקים, לא יהיו מקבלי ההיתר או מי מהם או תאגידים בשליטתם, בעלי עניין (כהגדרתם בהיתר), דירקטורים או מנהלים בכירים בתאגידים העוסקים בעיסוקים האמורים.

(8) מימון רכישת אמצעי שליטה בפיבי או בבנק, לרבות מתן ערבות למימון כאמור, לא ייעשה, במישרין או בעקיפין, על ידי הבנק או תאגידים בנקאיים שבשליטתו.

(9) נקבעו שיעורי החזקה מינימליים של מקבלי ההיתר בפיבי וכן הוראות בדבר הסדרים בתוך קבוצת מקבלי ההיתר, לרבות הוראות שונות בדבר רכישת אמצעי שליטה נוספים בפיבי על ידם, מבחינת אופן החזקתם של אמצעי שליטה נוספים שירכשו ומבחינת יחס שיעורי החזקה במניות פיבי בין חברי קבוצת השליטה.

(10) קבוצת השליטה התחייבה להביא את ההיתר ותנאיו לידיעת דירקטוריון הבנק, למעט תנאים מסוימים.

ההיתר ותיקונים שבוצעו בהיתר, אפשרו לפיבי להגדיל את החזקותיה בבנק בשיעור שלא יעלה על 56.34% מהון המניות של הבנק. למועד דוח זה, פיבי מחזיקה ב-48.34% מהזכויות בהון ובהצבעה בבנק.

בהיתר נקבע כי משפחת בינו תחזיק את אמצעי השליטה בפיבי (שהינם חלק מגרעין השליטה שנרכש בשנת 2003) באמצעות בינוהן במישרין; המחזיקים בבינוהן יכול שיהיו מר צדיק בינו ו/או ילדיו - מר גיל בינו, גב' הדר בינו שמואלי, גב' דפנה בינו אור (להלן, "משפחת בינו"). משפחת בינו רשאית להחזיק את השיעור העודף בפיבי (מעבר לשיעור המזערי שנקבע בהיתר כאמור לעיל), על ידי תאגיד אחר.

בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, מר צדיק בינו הינו הבעלים של 25% מאמצעי השליטה בבינוהן, וילדיו, מר גיל בינו, גב' הדר בינו שמואלי וגב' דפנה בינו אור מחזיקים כל אחד 25% מאמצעי השליטה בבינוהן.

כמו כן, בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68% (החזקות כל בעלי השליטה בפיבי מהוות את גרעין השליטה בה, בהתאם להיתר השליטה מבנק ישראל).

מעורבות ותרומה לקהילה

הבנק רואה חשיבות רבה בקידום ערכי חברה ותרומה לקהילה, לצד פעילותו העסקית. לשם כך, פועל הבנק, בימי שגרה, במסגרת תכנית הדגל "מאמינים בך", אשר תכליתה לבסס מעורבות ושיתוף ארוכי טווח בחברה, בין היתר, באמצעות פעילות התנדבותית של עובדיו ושיתוף פעולה עם גופים, ארגונים ועמותות המסייעים לקהילה. עובדי הבנק לוקחים חלק בפרויקטים אלו ותורמים מזמנם, ניסיונם ומומחיותם, לטובת אוכלוסיות ומגזרים שונים.

מלחמת "חרבות ברזל"

עם פרוץ המלחמה, נרתם הבנק על מנת לסייע במאמץ המלחמתי. הבנק הגדיל את תקציב התרומות באופן משמעותי, בהיקף של מיליוני שקלים וכינס פורום ייעודי לגיבוש מתווה, על פיו פועל הבנק לסיוע באמצעות התרומות לתמיכה בתושבי העוטף ולטובת כוחות הביטחון והלוחמים בשטח. בין הפרויקטים המובילים להם תרם הבנק:

- קיבוץ ניר עוז - הנהלת הבנק ממשיכה ללוות את קהילת קיבוץ ניר עוז. נציגי הנהלת הבנק נפגשים עם נציגי הקיבוץ, במטרה לתכלל את צעדי הקיבוץ לטובת שיקום הקהילה. במקביל, הבנק ממשיך לתמוך ברווחת הקהילה באמצעות העברת תרומות לטובת מטרות זו.
 - קיבוץ ארז - הבנק תרם לקהילת קיבוץ ארז ציוד לחדר בריאות לשעת חירום.
 - תרומה לטובת משרתי ומשרתות המילואים - במסגרת הסכם מול הסוכנות היהודית ובשיתוף איגוד הבנקים, הבנק העביר תרומה ייעודית, בהתאם לגודלו היחסי במערכת הבנקאית, בהיקף של כ-8 מיליון ש"ח לקרן לטובת משרתי ומשרתות מילואים, אשר מטרתה לסייע לחוסן ולשרידות של בעלי עסקים עצמאיים שנפגעו כתוצאה משירות מילואים.
 - הנצחת 7 באוקטובר - הבנק תרם להקמת תערוכת "שבעה באוקטובר" של הצלם זיו קורן במרכז פרס לשלום ולציון אירועי שנה לתאריך זה במרכז ובכך הבנק מהווה שותף להנצחה ושימור של זיכרון האסון שהתרחש במדינה.
 - תכנית "כלים מהגלים" באמצעות עמותת "הגל שלי" - תכנית אשר נעזרת בגלישת גלים ככלי טיפולי עבור לוחמים פגועי גוף ונפש ונכי צה"ל.
 - מסלול "Makers For Heroes" באמצעות עמותת "RESTART" אשר מתמקד ביצירת פתרונות טכנולוגיים ייחודיים וספציפיים, עבור אתגרים יומיומיים איתם מתמודדים פצועי צה"ל.
 - הבנק, בשיתוף האגודה למען החייל, תרם לבנות ריענון להפוגות של חיילים לוחמים בצפון ובדרום. כמו כן, ממשיך הבנק לתרום לעמותות תומכות לחימה, בין היתר, באמצעות תרומה לערבי הפוגה עבור הלוחמים, תרומת מלגות ללוחמים והמשך תמיכה בגדוד 411, אשר הבנק מאמץ.
 - כל זאת, בנוסף לתרומות משמעותיות נוספות עבור ציוד ותמיכה לאוכלוסיית המפונים ותרומות למרכזים רפואיים התומכים במאמץ המלחמתי, כדוגמת בתי החולים הלל יפה, לניאדו, גהה ועוד.
 - במקביל, מאות עובדי הבנק לקחו חלק פעיל במגוון התנדבויות בנושאים שונים התומכים במאמץ המלחמתי, הכוללות בין היתר, סיוע לוגיסטי לחיילים, איסוף ציוד ושינוע, סיוע לתושבי העוטף, התנדבויות להעברת פעילויות לילדי מפונים וסיוע במיזמי חקלאות.
- מעבר לכך, ממשיך הבנק לפעול בהתאם למיקודים הבאים, כבימי שגרה:

כוחות הביטחון

- "בית חם" - הבנק פועל למען כוחות הביטחון, בדגש על מענה לצרכים של חיילים בודדים מהמערך הלוחם של צה"ל. בשיתוף עם עמותת "יחד למען החייל", העמיד הבנק לרשות החיילים 30 דירות ברחבי הארץ, המאובזרות ברמה גבוהה ומשרתות את החיילים לניהול שגרה יומית נוחה ומחבקת, המעניקה תחושת בית חם. לכל בית נקבע סניף מאמץ, אשר עובדיו מלווים את החיילים, נמצאים עמם בקשר שוטף ומעניקים אוזן קשבת ומענה לצרכי החיילים בשגרת חייהם.
- "מובילים להצלחה" - הבנק רואה חשיבות רבה לנושא צמצום הפערים באוכלוסייה ומתן הזדמנות לשילוב אוכלוסיית חיילים ויוצאי צבא מיעוטי יכולת בחברה. הבנק גיבש תכנית מלגות למימון קורסים אקדמיים באוניברסיטה הפתוחה, עבור סטודנטים אלה וזאת במטרה להעניק להם מפתח לעצמאות כלכלית, לאפשר שינוי מסלול חיים, להגדיל את יכולת ההשתכרות ובכך להובילם לשילוב אופטימלי בחברה.
- "אמץ לוחם" - הבנק מאמץ במסגרת מיזם "אמץ לוחם" את גדוד 411. במסגרת זו הבנק שותף לאירועי היחידה ותומך ברווחת החיילים לאורך השירות.
- "גדולים במדים" - הבנק הצטרף לתכנית "גדולים במדים", הפועלת לשלב בעלי מוגבלויות במסגרת צבאית ומאפשרת להם להתגייס ולשרת "כמו כולם". התכנית מהווה מקפצה להשתלבותם במקומות עבודה בחברה הישראלית, בכל תחומי העשייה. במסגרת התכנית, אימץ הבנק ארבע יחידות כאשר לכל יחידה נקבע סניף מאמץ, אשר מלווה את היחידה במהלך שירותה.
- "מפתח סול" - הבנק, בשיתוף עם "קרן ליאור", תורם לתכנית "מפתח סול", המעניקה מלגות להלומי קרב שלומדים מוזיקה במסגרת טיפולית בקונסרבטוריון למוזיקה תל אביב.

- "עכשיו אני" - הבנק בשיתוף עם ארגון "נכי צה"ל", תרם לגיבוש תכנית אימון וצמיחה אישית וייעודית לפצועות/נכות צה"ל, המעוניינות לעבור תהליך התפתחות והגשמה עצמית, התמודדות עם הפציעה ולקחת חלק בקהילה נשית עוטפת ומחבקת. במסגרת התכנית, שולבו עובדי הבנק בתהליך הליווי והעשירו את המשתתפות בתכנים פיננסיים.

בנוסף, שותף הבנק לקידום התרבות בקרב חיילי צה"ל, בשיתוף עם "קרן ליאור". הבנק העניק תרומה המאפשרת מפגש של חיילים ברחבי הארץ עם סופרים וסופרות.

שותפויות לקידום המגזר החרדי

"מובילות בהייטק" - תוכנית הפועלת לקידום תהליכי גיוון והכללה יישומיים לשילוב מיטבי של נשים חרדיות בתעסוקה איכותית ומקדמת מעולם הטכנולוגיה. התוכנית פועלת בפריסה ארצית, בריכוזים חרדיים ותומכת בהכשרות להשתלבות בעולם העבודה החדש, לרבות הכנה להתפתחויות בעולמות הטכנולוגיים, העברת פרזנטציה, העברת מסרים, פרקטיקות תרגול ושיפור מתמיד בשפה האנגלית ועוד. עובדי הבנק משתלבים בתהליכי המיון, ההכשרה והמנטורינג.

עובדים מתנדבים

עובדי הבנק לוקחים חלק בפעילויות התנדבותיות שונות כדוגמת בישול לחיילים בודדים ומעורבות בהוראה של התחום הפיננסי, וזאת בנוסף לפעילויות ההתנדבות הקשורות למאמץ המלחמתי, כאמור לעיל. במקביל, פועל הבנק במיזמי חינוך פיננסי בשיתוף עם בנק ישראל, איגוד הבנקים והמערכת הבנקאית, לאוכלוסיות נוספות ומגוונות.

סך התרומה לקהילה של קבוצת הבנק בשנת 2024, הסתכם בכ- 13 מיליון ש"ח.

פרטים נוספים

תרשים מבנה החזקות עיקריות של הבנק

בנק מסד בע"מ	יובנק חברה לנאמנות בע"מ	הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ	הבינלאומי יוניק ניהול השקעות בע"מ	חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
(הון 51%, הצבעה 51%)	(הון 100%, הצבעה 100%)	(הון 100%, הצבעה 100%)	(הון 100%, הצבעה 100%)	(הון 28.2%, הצבעה 21%)

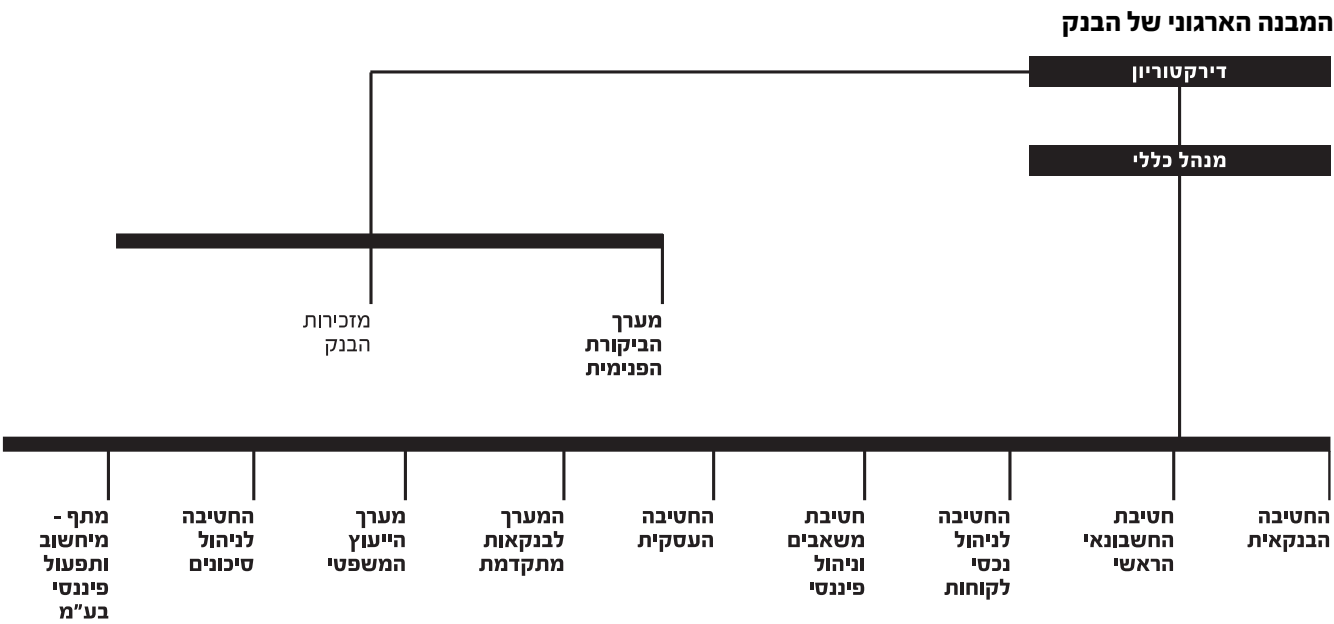
הצבעה - אחוזי החזקה בזכויות ההצבעה
הון - אחוזי החזקה בהון החברה

רכוש קבוע

ליום 31 בדצמבר				
2023	2024			
יתרה	יתרה	פחת שנצבר	עלות במיליוני ש"ח	
789	771	608	1,379	בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר)
88	96	594	690	ציוד (לרבות מחשבים ריהוט וכלי רכב)
877	867	1,202	2,069	סך הכל

נכון לתאריך 31 בדצמבר 2024, קבוצת הבנק הינה הבעלים או החוכרת של שטחים המשתרעים על כ-51.4 אלף מ"ר, ב-38 נכסים שונים (31 בדצמבר 2023 - כ-52.6 אלף מ"ר, ב-41 נכסים שונים). בנוסף, הקבוצה שוכרת שטחים ברחבי הארץ, המשתרעים על כ-34.7 אלף מ"ר, ב-107 נכסים שונים ברחבי הארץ (31 בדצמבר 2023 - כ-36 אלף מ"ר, ב-105 נכסים). חוזי השכירות של השטחים המושכרים הינם לתקופות שונות, כאשר לרוב ניתנות לבנק אופציות להארכת תקופות השכירות. על פי רוב, חוזי השכירות הינם צמודים למדד המחירים לצרכן. מידע נוסף לגבי היבטים נוספים הקשורים להשקעה בבנינים וציוד, ראה באור 16 לדוחות הכספיים.

ההון האנושי

נכון ליום 31 בדצמבר 2024 מנתה קבוצת הבנק 120 סניפים ושלוחות (99 סניפים ושלוחות בבנק ו-21 סניפים ושלוחות במסד). הקבוצה בוחנת באופן שוטף את ההתפתחות ברווחיות ובפעילות העסקית של הסניפים, ביחס לאוכלוסיות המטרה אותן הם נועדו לשרת, היעדים שנקבעו בתכניות העבודה של הבנקים בקבוצה והיכולת למצות את הפוטנציאל באזור הגיאוגרפי בו פועל כל סניף. במסגרת זו נבחנת באופן שוטף התאמת הפריסה הסניפית לסביבה העסקית ולשינויים באיזורים המהווים פוטנציאל לפיתוח עסקי באוכלוסיית המטרה של כל אחד מהבנקים בקבוצה.

אסטרטגיית משאבי אנוש

הבנק מקדם תרבות של התפתחות מקצועית, מצוינות וכשירות מקצועית ועדכנית מול אתגרי המחר באמצעות תכניות הדרכה והכשרה המקנות ידע ומיומנויות במגוון תחומי הפעילות בהיבטים רגולטוריים, טכנולוגיים, תהליכי עבודה ועוד. הבנק ביצע בחינה מקיפה של עולם העבודה העתידי. כתוצאה מכך נבנו תכניות פיתוח והכשרה שיכינו את ההון האנושי לאתגרי העתיד בתחומים הנוגעים לכישורי עובדים, מסלולי ניהול, התאמת תהליכי האיבחון ובניית תכניות הכשרה. בתהליכי הלמידה ניתנו ביטוי ודגשים שונים לעקרונות מרכזיים: שירות יוזם, הבנקאי כמומחה פיננסי, טרנספורמציה דיגיטלית וכן "סל מיומנויות" של שוק העבודה העתידי. בין המיומנויות: ניהול דאטה, מיומנויות בינאישיות, הצגת נושא, חדשנות, הובלת שינוי וכו'. מתקיימים קורסי ניהול לדרגים השונים שמטרתם להעמיק את המיומנויות הניהוליות והמנהיגותיות של מנהלים בהיערכותם לאתגרי העתיד.

כח אדם

נתונים אודות מצבת כח האדם בקבוצת הבנק במונחי משרות⁽¹⁾

שנת 2023		שנת 2024		
ממוצע שנתי	יתרה לסוף שנה	ממוצע שנתי	יתרה לסוף שנה	
3,349	3,327	3,266	3,216	הבנק
285	289	289	291	חברות בנות
3,634	3,616	3,555	3,507	סך הכל בקבוצת הבנק

(1) מספר המשרות כולל גם תרגום למשרות של עלות שעות נוספות, בתוספת משרות כח אדם חיצוני שאינם עובדי הבנק המספקים לבנק שירותי עבודה.

להלן נתונים לגבי ממוצע שנתי של מצבת כח האדם בקבוצה (במונחי משרות) לפי מגזרי פעילות פיקוחיים. המשרות המוצגות על פי מגזרי פעילות כוללות משרות של עובדים ישירים במגזר ומשרות של עובדי מטה ברמות השונות, שעלות העסקתם הועמסה על המגזר. חישוב מספר המשרות כאמור, מתבסס על מודל הקצאת העלויות אשר משמש את הבנק, כמפורט בבאור 28 לדוחות הכספיים.

שנת 2023	שנת 2024	
253	255	עסקים גדולים
159	151	עסקים בינוניים
910	831	עסקים קטנים וזעירים
1,954	1,943	משקי בית
106	112	בנקאות פרטית
219	205	גופים מוסדיים
33	58	ניהול פיננסי
3,634	3,555	סך הכל

נתונים אודות עלות ושכר למשרת עובד בבנק (באלפי ש"ח)

שנת 2023	שנת 2024	
443	452	עלות למשרת עובד (ללא מענק)
491	496	עלות למשרת עובד (כולל מענק)
295	306	שכר למשרת עובד (ללא מענק)
334	336	שכר למשרת עובד (כולל מענק)

מאפייני המשאב האנושי

הוותק הממוצע של עובדי הבנק עומד על 19.2 שנים, בהשוואה ל-18.9 בשנת 2023. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עומד על 48.6, בהשוואה ל-48.3 בשנת 2023.

ניוד עובדים

על מנת להקטין ככל הניתן סיכונים ותלות בנושאי תפקידים שונים וכחלק מהפיתוח האישי והמקצועי של העובדים, הבנק מקפיד על ניוד עובדים בתוך הבנק ועל נהלי רוטציה בתפקיד. לשם כך פועל הבנק, באופן שוטף, לניוד בעלי תפקידים רגילים בסוף תקופת הכהונה הקבועה בנהלי הבנק בהתאם לתכנית רוטציה רב שנתית, על פי סוג התפקיד ו/או הצרכים הפרסונליים ובכפוף למגבלות של הסכמי העבודה בבנק.

איכות ההון האנושי ואיכות הניהול

במהלך שנת 2024, נמשכה המגמה של טיפוח ההון האנושי בבנק באמצעות יצירת תהליכים מתקדמים בשלבים שונים של חיי העובד בארגון: גיוס, מיון וקליטת עובדים חדשים, הענקת קביעות ומינויים חדשים, פיתוח מנהלים, וכד'.

עתודות ניהול ותכניות פיתוח מנהלים

מאגר עתודות הניהול של הבנק נבנה על בסיס הפרופיל הניהולי וכישורי הליבה הקריטיים. באמצעות המאגר מנוהל מעקב אחר עובדים בעלי פוטנציאל ניהולי לצרכי תכנון ופיתוח אישי ולצורך מיפוי פערים איכותיים וכמותיים. כתוצאה מכך, נפתחו בשנים האחרונות מסלולים שונים לפיתוח מנהלים, במטרה להכשיר עתודות ניהול לטווחים שונים. שיעור האקדמאים בבנק עומד על כ-74%.

קוד אתי

הקוד האתי של הבנק מהווה מסגרת ערכית מחייבת, המבטיחה ניהול אחראי, הוגן, הגון ושקוף בכל תחומי פעילות הבנק. הקוד משמש כמצפן ערכי לעובדים ולמנהלים ומחזק את המחויבות להענקת שירות איכותי ללקוחות, תוך שמירה על עקרונות של יושרה, הוגנות וכבוד הדדי.

במהלך שנת 2024, בוצעה בחינה מחדש, בחירה והטמעה של ערכים חדשים שהוגדרו כערכי הקוד האתי. ערכי הליבה של הקוד האתי מהווים את היסודות עליהם מושתתת פעילות הבנק והתנהלות עובדיו ומנהליו. ערכי הקוד האתי הינם:

- עושים את הדבר הנכון - פועלים ביושרה, שקיפות, הוגנות ואחריות בכל אינטראקציה, תוך הקפדה על החוק, נהלים ותקנות, שמירה על כבוד ושוויון.
- מצוינות - שאיפה מתמדת לשיפור, למידה בלתי פוסקת וחתירה לסטנדרטים הגבוהים ביותר בשירות ובאיכות.
- שותפות - הקשבה לצרכי ורצונות כלל מחזיקי העניין ומחויבות להצלחה הדדית.
- חדשנות - עידוד חשיבה יצירתית ומציאת דרכים חדשות לשיפור תהליכי עבודה, פלטפורמות ושירותים במטרה לייצר חווית לקוח יוצאת דופן.

הטמעת הקוד האתי המחודש במהלך שנת 2024, היוותה אבן דרך משמעותית בחיזוק הערכים והתרבות הארגונית בבנק, במסגרתו התקיימו כנסים מקצועיים לעובדים ולמנהלים נבחרים, שהיוו את שגרירי הפצת הערכים ויישומם בקרב כלל עובדי הארגון, תוך שימוש במתודולוגיה של מצינות וחדשנות. נבנתה תכנית יזמות לחדשנות פנים ארגונית, שתוצריה שולבו בתוכנית העבודה, קודמו מפגשים לסיומי פרויקטים חוצי ארגון, הוקמה קהילה לחיזוק השותפות, והתקיימו פעילויות נוספות התומכות ומחזקות את יישום הערכים כחלק מהתרבות הארגונית. הקוד האתי מספק כלים ומנגנונים ברורים להתמודדות עם דילמות אתיות העולות מהפעילות השוטפת של הבנק. הנחיות ברורות, ערוצי דיווח, ממוני אתיקה מטעם הנהלת הבנק, יעוץ ומודל קבלת החלטות אתיות - רובם ככולם, מבטיחים התנהלות שקופה ואחראית התואמת את ערכי הבנק וצרכי כלל מחזיקי העניין.

תקשורת פנים ארגונית

תקשורת פנים ארגונית משמשת ככלי ניהולי אסטרטגי שתפקידו לתמוך ביעדי הבנק ובפעילותו, ללוות את מכלול התהליכים והאירועים המרכזיים וליצור דיאלוג וחיבור של העובדים לארגון. הבנק שם דגש על ניהול אפקטיבי של התקשורת הפנים ארגונית במטרה לקדם שקיפות, להגדיל את שביעות רצון העובדים ולחזק את הקשר בין כלל עובדי הבנק.

הדרכה והכשרות מקצועיות

הבנק פועל באופן שוטף להעצמת ההון האנושי וטיפולו באמצעות הכשרה, פיתוח אישי ועידוד למצוינות. הבנק מטפח תרבות של למידה, פיתוח כלים מקצועיים להעצמת יכולותיהם של עובדי הבנק ושיפור ביצועים מתמיד. תכניות ההכשרה בבנק עוסקות בטיפול ופיתוח יכולות, ברמת הפרט וברמת הארגון, בהקניית כלים ומיומנויות למנהלים בכל הדרגים, ובקיום תהליכים שוטפים של הקניית ידע מקצועי לפי תחומי העיסוק, רגולציה ואבטחת מידע, הממוקדים בשיפור הביצועים של הארגון בכללותו. זאת, במטרה להביא למקסום רמת המקצועיות, תוך עידוד למצוינות מתמדת. בשנת 2024, הבנק המשיך בפיתוח וחיזוק סל המיומנויות הנדרשות וכישורי העתיד של עובדי ומנהלי הבנק, באמצעות מגוון הכשרות אודות מיומנויות כוח נדרשות, כגון חוסן, חדשנות וחשיבה אנליטית, אוריינות דיגיטלית ואינטליגנציה רגשית. פעילויות ההדרכה מתקיימות במתכונת היברידית, המשלבת סדנאות וימי עיון פרונטליים, עם מפגשים סינכרוניים בדיגיטל ולומדות. מתכונות זו, מאפשרת למידה אפקטיבית ויעילה ממפגשים שאורכם יום שלם ועד למפגשים קצרים יותר. כך, מספר "מפגשי למידה" בשנת 2024 עלה בכ-15%, בהשוואה לשנת 2023. בשנת 2024, בוצעו בקבוצת הבנק 16,238 ימי הדרכה (המהווים כ-4.6 ימי הדרכה בממוצע לעובד בשנה), בהשוואה ל-16,958 ימים בשנת 2023 (המהווים כ-4.7 ימי הדרכה בממוצע לעובד בשנה).

מערכת יחסי העבודה

יחסי העבודה בבנק מושפטים בעיקרם על הסכמי עבודה קיבוציים והסדרים משלימים, הנעשים עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה, ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה, לפי העניין ואינם חלים על עובדים בעלי חוזה עבודה אישי.

ההסכמים הקיבוציים הקיימים בבנק, קובעים הצמדה מסוימת של תנאי העבודה של הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה בבנק לאלה של הפקידים והמנהלים של עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - בנק לאומי), הנקבעים בהסכמים בין הנהלת בנק לאומי, ההסתדרות ווועדי העובדים בבנק לאומי.

עובדי הבנק, שהיו עובדי אוצר החייל לשעבר, ממשיכים להיות מיוצגים על ידי ועד עובדי אוצר החייל ולקבל את זכויותיהם על פי ההסכמים שהיו באותו בנק.

בקבוצת הבנק קיימים ועדי עובדים המייצגים גם את עובדי בנק מסד ועובדי מתף.

ביום 13 ביולי 2023 וביום 16 באוגוסט 2023, נחתמו בבנק הסכמים קיבוציים לשנים 2023-2026, עם ההסתדרות ועם ועד הפקידים וועד מורשי החתימה והמנהלים, בהתאמה, בהמשך להסכם קיבוצי שנחתם בבנק לאומי בשנת 2023.

בהסכם נקבעו עקרונות תשלום תוספת סלקטיבית לעובדים לשנים 2023-2026. בנוסף, שופרו תנאים סוציאליים ונלוות לעובדים, בוצעה התאמה של מודל הקביעות למקובל במערכת הבנקאית והוגדלה כמות העובדים שניתן להעסיק בחוזים טכנולוגיים.

ביום 13 ביולי 2023, נחתם במתף הסכם קיבוצי לשנים 2023-2025, עם ועד העובדים במתף וההסתדרות. בהסכם נקבעו עקרונות תשלום תוספת סלקטיבית לעובדים לשנים 2023-2025, מוסדה העבודה מרחוק, הוגדלה כמות העובדים שניתן להעסיק בחוזה אישי וניתנה גמישות בהעסקת עובדי חוץ פרויקטליים.

בחודש דצמבר 2023, נחתם במסד הסכם עם ועד העובדים לשנים 2023-2027. שכרם של עובדי מסד צמוד להסכם השכר הנהוג בבנק הפועלים ומבוסס על הסכם שנחתם בבנק הפועלים בחודש אוגוסט 2023.

ביום 19 בנובמבר 2024, נחתם בבנק הסכם קיבוצי עם ועד עובדי אוצר החייל. בהסכם נקבעו עקרונות תשלום תוספות שכר לשנים 2024-2026.

מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

מדיניות תגמול לנושאי משרה בבנק

ביום 1 במרס 2023, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק את מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק לתקופה של שלוש שנים בהתאם לסעיף 267א לחוק החברות והוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה") ובשים לב לחוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצרכי מס בשל תגמול חריג), תשע"ו-2016 (להלן - "חוק התגמול"). לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 24 בינואר 2023 (מס' אסמכתא: 009553-01-2023). ביום 4 במרס 2025, אישרה אסיפת בעלי המניות של הבנק תיקונים למדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק שעיקרם אפשרות להענקת תגמול הוני לנושאי משרה בבנק חלף מענק שנתי. לפרטים נוספים ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 28 בינואר 2025 (מס' אסמכתא: 007371-01-2025). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה. מדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק כוללת הוראות בשים לב להוראה, כפי שתוקנה מעת לעת, ולחוק התגמול.

מדיניות תגמול לעובדים

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 301A "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי" (להלן - "ההוראה"), בחודש יוני 2023 אישר הבנק, בחלוף כשלוש שנים ממועד אישורה הקודם, מדיניות תגמול מעודכנת לכלל עובדי הבנק, לרבות עובדים מרכזיים, וכן עקרונות למדיניות תגמול קבוצתית, כאשר מדיניות התגמול לנושאי המשרה כפי שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של הבנק ביום 1 במרס 2023 ותוקנה ביום 4 במרס 2025, מהווה חלק ממנה. במסגרת מדיניות התגמול לעובדים נקבעו הוראות בקשר לתגמול עובדים ועובדים מרכזיים, לרבות בהתאם להוראה כפי שתוקנה מעת לעת וכן הוראות בדבר חלוקת האחראיות בין הגורמים הרלוונטיים בבנק העוסקים במנגנון התגמול. כמו כן, במסגרת מדיניות התגמול הקבוצתית נקבעו עקרונות בדבר תגמול קבוע ותגמול משתנה של נושאי משרה בתאגידים נשלטים, לרבות בשים לב לעקרונות שנקבעו במדיניות התגמול לנושאי המשרה בבנק.

לגילוי נוסף בנושא "תגמול", ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", שעומד לעיון באינטרנט.

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, ההסכמים המפורטים להלן, שנחתמו בשנת 2024 ו/או שנחתמו קודם לכן ועדיין מחייבים את הבנק, עשויים להחשב כהסכמים מהותיים שלא במהלך העסקים הרגיל:

1. הסכמי עבודה קיבוציים:
 - בבנק קיימים שני ועדים - ועד הפקידים וועד המנהלים ומורשי החתימה.
 - להלן תמצית ההסכמים העיקריים שנחתמו עם שני ועדי העובדים:
 - הסדר קיבוצי מיום 19 בנובמבר 1975 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של אגודת המנהלים ומורשי החתימה של הבנק, בדבר הצמדת תנאי שכר ונילווים ותנאי עבודה, כנהוג לגבי מורשי החתימה בבנק לאומי לישראל בע"מ. ביום 12 בנובמבר 2000 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, חופשות לידה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצויי פיטורין (חוקת עבודה).
 - פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור וההסתדרות, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.
 - הסדר קיבוצי מיום 25 באוקטובר 1974 בין הנהלת הבנק לבין הוועד הארצי של ארגון עובדי הבנק, בדבר קבלת תשלומים נלווים, כפי שמקבלים עובדי בנק לאומי לישראל בע"מ. כמו כן קיים הסכם קיבוצי מיוחד מאותה שנה, הקובע את חובות וזכויות העובדים, בין השאר, לעניין ניידות בין תפקידים, מדיניות שעות נוספות, חופשה שנתית, הבראה, חופשות מחלה, לימודים, פיטורין והתפטרות ופיצויי פיטורין (חוקת עבודה). פרט להסכמים אלה נחתמים מעת לעת, בין הבנק לבין הוועד האמור, הסכמים פרטניים לגבי נושאים ספציפיים.
 - עובדי הבנק, שהיו עובדי אוצר החייל לשעבר, ממשיכים להיות מיוצגים על ידי ועד אוצר החייל וזאת עד אשר ייחתם עם ועד זה הסכם קיבוצי חדש, המסדיר את שילובם של העובדים בהסכמי העבודה של הבנק.
 - בקבוצת הבנק קיימים ועדי עובדים נוספים, המייצגים את עובדי חברות הבת, מסד ומתף.
2. שיפוי ופטור לנושאי משרה בבנק ובחברות בת שלו ראה באור 25.ג' לדוחות הכספיים.
3. שטרי נאמנות וערבויות בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים -
 - הבינלאומי הנפקות, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, התקשרה בשטרי נאמנות בקשר להנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים מסדרות שונות המונפקים על ידה, על פי תשקיפי מדף בהנפקות ציבוריות או פרטיות.
 - בין הבינלאומי הנפקות לבין הבנק נחתמו הסכמים לפיהם, בגין הנפקות שתמורתן מופקדת בפקדונות או בפקדונות נדחים בבנק בתנאים הזהים לתנאי תעודות ההתחייבות, התחייב הבנק לשאת בכל התשלומים למחזיקי תעודות ההתחייבות, לרבות החזרי קרן ותשלומי ריבית.
 - סך השווי המשוער של תעודות ההתחייבות שהונפקו במסגרת שטרי הנאמנות האמורים, שתמורתם הופקדה בבנק, המוחזקות בידי הציבור, נכון ליום 31 בדצמבר 2024 (כולל הפרשי הצמדה, ריבית שנצברה, פרמיה וניכיון), הינו 4,467 מיליון ש"ח.
4. הסדרים בנושאים הקשורים לשוק ההון - הודעה שניתנה על ידי הבנק ביום 1 באוגוסט 1984 למפקחת על הבנקים דאז על מספר מגבלות שהבנק לקח על עצמו בקשר לפעילותו בשוק ההון.
5. שעבוד נכסי הבנק למסלקות בארץ ובחו"ל ולבנקים וברוקרים זרים - ראה באור 26 לדוחות הכספיים.
6. שעבוד לטובת בנק ישראל - ראה באור 26 לדוחות הכספיים.
7. ערבות הדדית לקרן סיכוני מעו"ף ולקרן סיכונים שהוקמה על ידי הבורסה - ראה באור 25.ד' ו-25.ה' לדוחות הכספיים.
8. הסכמים להנפקה משותפת של כרטיסי חיוב עם חברות כרטיסי האשראי - ראה באור 25.ג' לדוחות הכספיים.

חקיקה ויוזמות רגולטוריות

להלן, בתמצית, פירוט של הוראות דין ויוזמות רגולטוריות אשר פורסמו ו/או נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח, אשר משפיעות או עשויות להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק. הבנק בוחן את המשמעויות הכוללות של ההוראות והיוזמות האמורות על הכנסות הבנק והוצאותיו כמו גם את המשמעויות העסקיות והתפעוליות, ארוכות הטווח.

לחלק מהיוזמות יכולה להיות השפעה לרעה על הכנסות הבנק ו/או הוצאותיו. השפעה זו אינה ניתנת לכימות בשלב זה, הואיל והיא תלויה בגורמים שונים, לרבות התנהגות הלקוחות, פעילות המתחרים ושינויים רגולטוריים נוספים. ביחס להוראות המצויות בשלבים לא סופיים, לא ניתן להעריך גם האם תפורסמנה ומה תהיינה ההוראות הסופיות שתקבענה.

אין באמור בפרק זה כדי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת להוראות הדין והיוזמות הרגולטוריות המפורטות להלן או לאחרות. בעיקר, לאמור בפרק סיכונים מובילים ומתפתחים, לעניין ריבוי היוזמות הרגולטוריות הרלוונטיות למערכת הבנקאית בתקופה האחרונה.

מלחמת "חרבות ברזל"

מאז המתקפה הרצחנית של ארגון הטרור חמאס על ישראל, שאירעה ביום 7 באוקטובר 2023 ופרוץ מלחמת "חרבות ברזל" בעקבותיה, ועל מנת לסייע ללקוחות ולמערכת הבנקאית להתמודד עם אתגרי המצב, פורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל ידי רגולטורים נוספים הוראות, הקלות והנחיות בנושאים רבים ולהלן העיקריות שבהן:

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 251 - התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין לצורך התמודדות עם מלחמת חרבות ברזל (הוראת שעה) (להלן - "הוראת השעה")

הוראת השעה מתעדכנת מעת לעת ובהתאם לצרכים. ככלל, הוראת השעה תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2025, למעט הקלות מסוימות שלגביהן נקבעו תקופות תחולה שונות. הנוסח המעודכן האחרון התפרסם ביום 30 בדצמבר 2024, והוא כולל את ההקלות העיקריות שלהלן שעודן בתוקף נכון למועד פרסום הדוח:

- הוארכה התקופה בה יחשב דוח כספי כמעודכן בשמונה עשר חודשים בסך הכל ממועד הדוח הכספי, והוארכה בשניים עשר חודשים בסך הכל מתום התקופה המסתיימת ביום 30 ביוני התקופה להמצאת נתונים כספיים חצי שנתיים לצורך אישור אשראי לתאגיד.
- להלוואה למטרת בניית ממ"ד או לשיפור מיגון בדירת מגורים בתנאים שנקבעו, שסכומה אינו עולה על 200,000 ש"ח ניתן פטור ממגבלות מסוימות למתן הלוואה לדיור.
- נקבע כי תאגיד בנקאי רשאי לאשר הלוואה לדיור שלא למטרת רכישת זכות במקרקעין עד לשיעור מימון של 70% (במקום 50%) ובלבד שסכום ההלוואה שמעל לשיעור מימון של 50% לא יעלה על 200,000 ש"ח.
- ניתנה הקלה בקבלת חתימת לוה, אשר בשל המלחמה אינו יכול לחתום על מסמכי הלוואה לדיור, בכפוף לחתימת יתר הלווים על מסמכי ההלוואה כנדרש.
- ניתנה הקלה לקיום חובת הגילוי הנאות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 449 - פישוט הסכמים במועד בקשת לקוח לדחיית תשלומי הלוואות במסגרת מתווה הסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות המלחמה.
- נקבע, כי לא תידרש חתימת לקוח לצורך ביצוע בקשה לדחיית תשלומים לפי מתווה הסיוע, ובלבד שתתקבל הסכמה מתועדת של הלקוח.

מתווה מקיף של בנק ישראל שאומץ על ידי הבנקים לסיוע ללקוחות בהתמודדות עם השלכות מלחמת "חרבות ברזל"

לפריט מתווה ההקלות, שפורסם ביום 15 באוקטובר 2023, והוארך והורחב ביום 17 בדצמבר 2023, ביום 4 במרס 2024, ביום 23 ביוני 2024, ביום 22 בספטמבר 2024 וביום 3 בדצמבר 2024, ראה השפעת מלחמת "חרבות ברזל", בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

הודעת הפיקוח על הבנקים על פעילות סניפי המערכת הבנקאית לאור המצב הביטחוני

ההודעה, שפורסמה ביום 8 באוקטובר 2023, מאפשרת למערכת הבנקאית לפעול במתכונת מצומצמת מבחינת קבלת קהל - לסגור את מערך הסניפים בטווח של עד 40 ק"מ מרצועת עזה, ולפתוח סניפים במתכונת מצומצמת של "סניפי גרעין" (סניף שנערך מבעוד מועד לשעת חירום ואשר מראש הוחלט לגביו כי ייפתח בשעת חירום) בטווח של 40-80 ק"מ מהרצועה, וכן לשנות את שעות פעילות הסניפים, ככל שהנסיבות מחייבות זאת. בנוסף, ביום 12 באוקטובר 2023, פורסם מכתב בנק ישראל המפורט להלן, הכולל התייחסות לעניין חשיבות שימור זמינות ורציפות השירותים הבנקאיים ככל הניתן, וכן ההיתר המאפשר מתן שירותים בנקאיים באמצעות סניפים ניידים.

מכתב בנק ישראל בעניין "דגשי הפיקוח על הבנקים למערכת הבנקאית בעקבות מלחמת "חרבות ברזל"

המכתב, מיום 12 באוקטובר 2023, מפרט את הציפיה הפיקוחית במגוון נושאים לנוכח המצב, לרבות שימור זמינות ורציפות השירותים הבנקאיים ככל הניתן ובהתאם למגבלות השעה; טיפול, סיוע ומענה לפניות לקוחות על רקע המלחמה, בדגש על פניות דחופות ופניות על רקע הומניטרי; הקלה

בנטל וסיוע ללקוחות בעמידה בהתחייבויותיהם; היערכות להתגברות ניסיונות ותקיפות סייבר ולהתגברות תופעות של הונאות עובדים ולקוחות; בחינת כלל הסיכונים בניטור גובר, התאמת המדיניות והמודלים לתרחשי קיצון מחמירים יותר ובחינת רמת הנזילות הנדרשת, ובחינת נאותות האמצעים והכלים לניהול הסיכונים, תוך חיזוק מנגנוני השליטה, הניהול, הביקורת והבקרה בכל נתיבי הפעילות העיקריים; קיום דיונים בדירקטוריון בדבר מתווה ההיערכות הנדרש למצב ועוד.

מכתבי בנק ישראל בעניין תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים

מאז פרוץ המלחמה, שלח המפקח על הבנקים למערכת הבנקאית את המכתבים הבאים בנושא "תכנוני הון ומדיניות חלוקת רווחים": מכתב מיום 12 בנובמבר 2023, בו נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון מחדש את מדיניות חלוקת הדיבידנדים שלהם וביצוע רכישות עצמיות של מניות לתקופה הקרובה לתאריך המכתב, על רקע המלחמה והגידול בחוסר הוודאות לגבי המשכיותה והיקף השפעתה על המשק; מכתב מיום 5 במרס 2024, ובו דרישה דומה, על רקע הימשכות המלחמה והיקף השפעתה על המשק, המחייבים משנה זהירות בנושא; ומכתב מיום 16 במאי 2024, בו מציין המפקח כי המצב הגיאופוליטי הנוכחי מחייב המשך בחינה שמרנית ומושכלת של תכנון ההון ומדיניות חלוקת הדיבידנד, תוך שימת לב ליחסי ההון בפועל ולכריות ההונות הנדרשות בתרחישים האפשריים השונים.

חוק דחיית מועדים (הוראת שעה-חרבות ברזל) (חזרה, פסק דין או תשלום לרשות) התשפ"ד-2023

החוק פורסם ביום 18 באוקטובר 2023, ותוקן ביום 31 בדצמבר 2023, במטרה לסייע לקבוצות אוכלוסייה מסוימות (בעיקר נפגעי המלחמה הישירים, תושבי העוטף וצפון הארץ וחלק מכוות הבטחון) ולאפשר להן דחיית מועד לעשיית פעולה שנקבעה בחזרה, דחיית מועד שנקבע בפסק דין חלוט או בהחלטה סופית ודחיית מועד לתשלום לרשות, הכל בתנאים מסוימים ולתקופות מסוימות.

תקנות מושכי שיקים ללא כיסוי (סייגים לתחולת החוק), התשפ"ד-2023

התקנות, אשר פורסמו ביום 26 באוקטובר 2023 ותוקנו ביום 25 בדצמבר 2023, קובעות, כי שיקים שסורבו לכלל האוכלוסייה, בתקופה שבין 7 באוקטובר 2023 ועד 31 באוקטובר 2023, ייגרעו לצמיתות ממניין השיקים המסורבים, לעניין חוק שיקים ללא כיסוי. כמו כן, שיקים שסורבו בתקופה שבין 1 בנובמבר 2023 ועד 21 בינואר 2024, ייגרעו לצמיתות ממניין השיקים המסורבים, לעניין חוק שיקים ללא כיסוי, אם נמשכו על ידי יחידים או תאגידים, אשר מתקיימים בהם אחד מהתנאים המפורטים בתקנות, ובהם מען רשום או מען להמצאת דברי דואר, המופיע ברישומי הבנק, הנכלל ברשימת היישובים הזכאים להקלה, לפי התוספת לחוק דחיית מועדים (הוראת שעה-חרבות ברזל) (חזרה, פסק דין או תשלום לרשות), התשפ"ד-2023, שירות מילואים ועוד.

עמדת אי אכיפה - ייעוץ פנסיוני על ידי תאגיד בנקאי שלא בסניפי הבנק ללקוחות קיימים בתחום הייעוץ הפנסיוני

רשות שוק הון ביטוח וחסכון פירסמה, ביום 1 בנובמבר 2023, עמדה (אשר חודשה ביום 22 בפברואר 2024, במקביל להצעת חוק שהוגשה בעניין) לפיה לא תאכוף את האיסור לייעץ מחוץ לסניפי הבנק, אם הייעוץ הפנסיוני ינתן באמצעי דיגיטלי או באמצעות הטלפון, בתקופת מלחמת חרבות ברזל, ללקוחות קיימים, העונים על קריטריונים מסוימים. ביום 31 במאי 2024, פג תוקף העמדה וביום 29 בספטמבר 2024, הוגשה בקשה לחידושה מטעם איגוד הבנקים, עקב מלחמת "חרבות ברזל" ולאור עיכוב החקיקה בנושא, תוך בקשה להרחבת תחולתה על כלל הלקוחות. נכון למועד פרסום דוח זה, הבקשה לחידוש העמדה טרם נענתה.

מכתב הממונה על שיתוף נתוני אשראי בעניין "הבהרות בנוגע לדיווחים למערכת נתוני אשראי"

במסגרת המכתב, אשר נשלח ביום 19 באוקטובר 2023, למקורות המידע הפיננסיים, והבנק בכללם, התבקשו מקורות המידע להקפיד על כך שהקלות עסקיות הניתנות ללקוחות בגין התחייבויותיהם ידווחו למערכת נתוני אשראי באופן שאינו מבטא אינדיקציה שלילית לגבי הלקוח. במכתב נכללה התייחסות, בין השאר, לדחיית או הקפאת תשלומי הלוואות ולשיקים חוזרים. עוד צוין, כי במקרים שבהם מקור המידע סבור, כי ההקלות שבכוונתו לתת עלולות להשתקף בדיווח למערכת כאינדיקציה שלילית, עליו לשקף זאת ללקוח, טרם מתן ההקלה. בנוסף, בהתאם להוראת שעה זמנית, שפורסמה על ידי הממונה ביום 9 בנובמבר 2023, פיגור בתשלום חוב למקור מידע פיננסי ידווח למאגר רק לאחר שעברו 60 ימים מהמועד שבו נוצר הסכום שלא שולם, ולא 30 ימים, כקבוע כיום.

בנקאות

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 - חשיפות גדולות

ההוראה, שפורסמה ביום 3 בפברואר 2025, מחליפה את ההוראה הקיימת בנושא "מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים", ומטרתה להגביל את ההפסד המירבי שעשוי להיגרם לתאגיד הבנקאי במקרה של כשל של צד נגדי או קבוצת צדדים נגדיים קשורים. ההוראה מגדירה מגבלות לחשיפה של התאגיד הבנקאי לצד נגדי ולקבוצת צדדים נגדיים קשורים, קובעת כיצד יש למדוד את סכום החשיפה, ואת הטכניקות המוכרות להפחתת סכום החשיפה. תחילת ההוראה ביום 1 בינואר 2026, ואולם התאגיד הבנקאי רשאי ליישם הוראה זו בכללותה לפני מועד התחילה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 364 - ניהול סיכונים טכנולוגיית המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר

ההוראה, שפורסמה ביום 18 בנובמבר 2024, במטרה להתאים את המסגרת הרגולטורית לניהול סיכונים טכנולוגיים לסביבה הטכנולוגית המשתנה, לאיומים המשתנים ולרגולציה המקובלת בעולם, קובעת עקרונות לניהול נאות ואפקטיבי של סיכונים טכנולוגיית המידע ושמירה נאותה על נכסי המידע של התאגיד הבנקאי, תוך צמצום למינימום של האירועים בהם מתממש סיכון טכנולוגי ומתקיימת פגיעה בסודיות, בשלמות או בזמינות נכסי מידע. ההוראה מתייחסת, בין היתר, להיבטי ממשל תאגידי, תהליכי ניהול סיכונים טכנולוגיית מידע וסיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, ניהול אירועי כשל טכנולוגי ואבטחת מידע, ניהול סיכונים מול צדדים שלישיים והמשכיות עסקית, ודיווחים להנהלה, לדירקטוריון, ולפיקוח על הבנקים. ההוראה מחליפה את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 357 - ניהול טכנולוגיית המידע, מס' 361 - ניהול הגנת הסייבר, ומס' 363 - ניהול סיכונים סייבר בשרשרת אספקה. ההוראה תיכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומה, ואולם לעניין חוזים שנכרתו לפני מועד זה - תחילתה תהיה במועד חידוש החוזה ולא יאוחר משלוש וחצי שנים ממועד התחילה. תאגיד בנקאי יהיה רשאי לפעול על פי ההוראה במועד מוקדם יותר ממועד התחילה ובלבד שהודיע על כך 30 ימים מראש למפקח.

היתר כללי למתן שירותים בנקאיים מסוימים

ההיתר הכללי, אשר פורסם על ידי בנק ישראל ביום 16 ביוני 2024, בא להחליף את ההיתר הכללי למתן שירותים בנקאיים מסוימים משנת 2002, במטרה לשפר את הנגישות של השירותים הבנקאיים הפיזיים לכלל הלקוחות, ובפרט ללקוחות שיש להם קושי אובייקטיבי להגיע לסניף, לפי קריטריונים שייקבעו על ידי התאגיד הבנקאי. ההיתר מרחיב את השירותים שתאגיד בנקאי רשאי לספק ללקוחות מחוץ לכותלי הסניף, תוך הבחנה בין סוגי השירותים והתאמה למאפייני הלקוחות ולצרכיהם. ביום 31 בדצמבר 2024, התקבל בבנק היתר חדש אשר יופעל בהדרגה לגבי שירותים שונים, בהתאם למדיניות, לנהלים ולתהליכי העבודה שנקבעו בבנק. ההיתר החדש יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2029.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות) (תיקון) - התשפ"ד 2024

במסגרת התיקון, אשר פורסם ביום 31 ביולי 2024, עודכנה הגדרת "עסק קטן", נערכו שינויים בעמלת טיפול באשראי ובביטחונות, נוספה עמלת ערבות בנקאית המובטחת בפקדון כספי ספציפי לצורך הסכם שכירות לדירת מגורים, וכן נוספה עמלה בגין שירות כיסוי אוטומטי של יתרת חובה בחשבון מטבע חוץ.

התיקון יכנס לתוקפו ששה חודשים מיום פרסום התיקון ברשומות.

ביום 25 בינואר 2024, פורסמה טיוטת כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008. במסגרת הטיוטה מוצעים עיקרי השינויים הבאים:

- עדכון אופן ומועד הגביה של עמלת דמי ניהול פקדון ניירות ערך, כך שעמלה זו תיגבה כסכומים שקליים קבועים בגין כל אחד מסוגי ניירות ערך הבאים: ניירות ערך הנסחרים בישראל (תוך התחשבות בשתי מדרגות שייגדו משווי של פקדון ניירות ערך), ניירות ערך הנסחרים בחו"ל וניירות ערך שאינם נסחרים בבורסה. מועד החיוב בעמלה יהיה בתחילת החודש עבור החודש שקדם לו.
 - מתן אפשרות לגביית עמלה בגין שירות ייעוץ השקעות, אשר תיקבע כאחוז משווי פקדון ניירות ערך לתחילת שנה, ותיגבה בתחילת השירות בגין שנה מלאה (או באופן יחסי עבור תקופת מתן השירות במקרה של שירות ייעוץ השקעות לתקופה הקצרה משנה).
- ביום 5 בנובמבר 2024, פורסמה טיוטת כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות) (תיקון מס' 3), התשפ"ה-2024, במסגרתה מוצע להוסיף לתעריפון המלא של בנק ישראל פרק 15 - שירותי ריכוז מידע פיננסי של לקוח וניתוחו, שיאפשר לתאגידים בנקאיים לגבות עמלה בגין שירות ריכוז מידע פיננסי של לקוח וניתוחו.

חוק הבנקאות(רישוי)(תיקון מס' 32), התשפ"ד-2024

בהתאם לתיקון, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2024, החלטת המפקח בבקשה לסגירת סניף קבוע תתקבל לאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות, המפקח יהיה רשאי להתנות את סגירתו של הסניף בתנאים, לרבות דחיית מועד הסגירה, ועליו לתת החלטתו בתוך 90 ימים מיום קבלת הבקשה לסגירה או מיום קבלת פרטים נוספים שביקש. עוד נקבעו חובת פרסום הודעה על הסגירה באתר הבנק, וחובת דיווח של המפקח לוועדת הכלכלה על יישום הוראות אלה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 417 - פעילות תאגיד בנקאי במערכת סגורה

ביום 20 במאי 2024, פורסם עדכון להוראה במסגרתו נקבע, בין היתר, כי לקוח יהיה רשאי לשוב ולהפקיד כספים או יחידות השתתפות שהופקדו במסגרת פעילות במערכת סגורה בבנק בו הוא אינו מנהל את חשבונו, לתקופה נוספת, הן באותם התנאים והן בתנאים אחרים, מבלי להשיב את הכספים לחשבון המקור בתום תקופת הפקדון המקורי, ללא הגבלה על מספר הפעמים. כמו כן, העדכון מבהיר כי באמצעות ממשק ייזום תשלומים יכול תאגיד בנקאי נעבר, שהוא גם "יזום תשלומים", ליזום פעולה להעביר אליו כספים לצורך פקדון אצלו, מחשבון הלקוח המעביר, ובכך להקל על הלקוח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 447 - פרסום שיעורי ריבית על פקדונות ועל יתרות זכות בחשבון

ההוראה, אשר פורסמה ביום 20 במאי 2024, קובעת כללים ומבנה אחיד להצגת מידע לציבור בנושא שיעורי ריבית על פקדונות ויתרות זכות בחשבון, במטרה להגביר את השקיפות ולעודד את התחרות. בהתאם להוראה, על תאגיד בנקאי לפרסם במרוכז את שיעורי הריבית המזעריים על פקדונות

שקליים מקובלים ועל יתרות זכות בחשבון שהוא מתחייב לשלם ללקוחותיו, בנוסח ובמבנה הקבועים בהוראה. בנוסף ובנפרד, על התאגיד הבנקאי להציג את המידע לגבי סוגי הפקדונות הנוספים שהוא מציע. הפרסום המרכזי יוצג גם באפליקציה של התאגיד הבנקאי, ובנוסף יוצע ללקוחות מנגנון חיפוש באתר האינטרנט ובאפליקציה, שיאפשר קבלת מידע ממוקד ואפקטיבי אודות סוגי הפקדונות המוצעים על ידם. ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2025.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 37), התשפ"ד-2024

במסגרת התיקון, שפורסם ביום 28 בינואר 2024, תאגיד בנקאי נדרש למסור הודעה ללקוח על סיום הטבה בנקאית, שניתנה לתקופה העולה על שלושה חודשים, וכן על סיום תקופה בהטבה בנקאית מדורגת, לא יאוחר מ-21 ימים לפני מועד סיום ההטבה. לגבי הטבה בדמי כרטיס חיוב, על התאגיד הבנקאי לציין באותה הודעה את הדרך שבאמצעותה יוכל הלקוח לסיים את ההתקשרות לעניין כרטיס החיוב. עוד כולל התיקון הוראות ביחס לאופן מסירת ההודעה ללקוח. התיקון נכנס לתוקף ביום 28 ביולי 2024.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 345 - עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים

ההוראה פורסמה ביום 12 ביוני 2023, על רקע המודעות הגוברת בארץ ובעולם לקיומם ולהיקפם של סיכונים פיננסיים שנובעים מפוטנציאל הנזק של אירועים ותהליכים שקשורים לשינויי האקלים, ובמטרה לחזק את היציבות הפיננסית של המערכת הבנקאית אל מול סיכונים אקלים. ההוראה מבוססת על מסמך שפרסמה ועדת באזל ביוני 2022, והיא קובעת שנים עשר עקרונות על לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. העקרונות עוסקים בהיבטי ממשל תאגידי, מסגרת הבקרה הפנימית, הלימות ההון והנזילות, תהליך ניהול הסיכונים, ניטור ודיווח, ניהול מקיף של סיכונים אשראי, שוק, נזילות, סיכון תפעולי וסיכונים אחרים, וניתוח תרחישים. בהתאם להוראה, תחילתה תוך 24 חודשים מיום פרסומה. אולם, ביום 17 ביוני 2024 פרסם בנק ישראל חוזר, לפיו יידחה מועד תחילת יישום ההוראה ליום 12 ביוני 2026.

תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 434 - חשבוניות משותפים - תנאי "היוותרות בחיים" וטיפול בחיובים קיימים לאחר הפטירה

התיקון, שפורסם ביום 11 ביוני 2023, קובע הוראות שמטרתן להגביר את המודעות של השותפים בחשבון לקיומו של תנאי היוותרות בחיים בהסכמי פתיחת החשבון ולמשמעויותיו וכן להקל על הנותר בחיים לטפל בהתחייבויות קיימות באמצעי תשלום שהונפקו לשימוש השותף שנפטר, בין על ידי הבנק ובין באמצעי תשלום חוץ בנקאיים (בשיתוף עם תאגידים בנקאיים אחרים). ההוראה נכנסה לתוקף ביום 11 בספטמבר 2024.

תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981

בהתאם לתיקון, שבוצע במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), התשפ"ג-2023, אשר פורסם ביום 6 ביוני 2023, הבנקים נדרשים לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש קלנדרי, הודעה המפרטת את סכום העמלות הכולל (למעט עבור הלוואה לדיר, ככל שישנה בחשבון הלקוח), שגבה הבנק מהלקוח, בחודש הקודם למועד שליחת ההודעה, את סכום הרביות (למעט עבור הלוואה לדיר) שנגבו מהלקוח, בחודש הקודם למועד משלוח ההודעה, ואת סכום העמלות והרביות שנגבו בחודש הקודם בגין הלוואה לדיר. על ההודעה להישלח באמצעי שמאפשר תקשורת מידית ונגישה, ככל האפשר, והמפקח על הבנקים הוסמך לקבוע הוראות לעניין זה (לצורך כך הפיץ בנק ישראל ביום 20 באוגוסט 2023, טיוטה לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 420 - משלוח הודעות בתקשורת). ההודעה תשלח החל מיום 2 ביוני 2024, למעט המידע בדבר סכום העמלות הכולל (למעט בגין הלוואות לדיר), אשר ישלח כבר החל מיום 1 בינואר 2024. ביום 28 בפברואר 2024, פורסם תיקון לחוק התכנית הכלכלית, שדחה מועד זה באופן רטרואקטיבי ליום 1 במרס 2024 במקום 1 בינואר 2024. עוד נקבע, כי הבנקים יידעו את לקוחותיהם, במסגרת התעריפונים, כי הם רשאים לגבות סכומים או שיעורים נמוכים יותר מאלו הנקובים בהם, נוסף איסור על גביית עמלה בסכום או בשיעור גבוהים מאלו הקבועים בתעריפונים, ונקבע, כי תאגיד בנקאי לא יגבה עמלה מלקוח אלא בעד שירות שניתן בפועל. כמו כן נקבע, כי בגין הפרה של כל אחת מההוראות החדשות המתייחסות לגבייה לפי תעריפוני הבנק, המפקח יהיה רשאי להטיל על הבנק עיצום כספי בסך 750,000 ש"ח.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 501 - ניהול מערך שירות ותמיכה ללקוחות

ההוראה פורסמה ביום 26 במרס 2023, כחלק ממערכת רחבי מתוכנן של בנק ישראל שמטרתו לקבוע עקרונות וסטנדרטים להתנהלות הוגנת והגונה של הבנקים כלפי לקוחותיהם. ההוראה מעגנת עקרונות למתן שירות ותמיכה ללקוחות המערכת הבנקאית בערוצי השירות השונים, וקובעת חובות בתחום הממשל התאגידי ותהליכי העבודה, לרבות קביעת אסטרטגיה, מדיניות, תכנית ותהליכי עבודה, הקצאת משאבים ופיתוח מנגנוני פיקוח ובקרה, אשר יבטיחו קידום של עמידת הבנק בעקרונות האמורים. כמו כן, נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול באופן שיטתי, מתמיד ומתמשך לצורך שיפור עמידתם בעקרונות, תוך הפעלת שיקול דעת וקביעת תעדוף בהתאם למהותיות ללקוח. עם עיקרי העקרונות המעוגנים בהוראה נמנים, בין היתר, קיום מערך שירות ותמיכה מיטבי שיתן מענה הולם במגוון ערוצי שירות, הן באופן שוטף והן במקרים דחופים; קיום תקשורת מועילה, שתאפשר קבלת מידע והסברים פשוטים וברורים, בעיתוי המתאים; מניעת חסמים בשירות, נזק או הטעיה, קושי או השתת עלויות עודפות; זמינות ואיכות לאורך כל תקופת ההתקשרות עם הלקוח; מתן שירות ותמיכה מותאמים ללקוחות, מתן מענה לצרכים מגוונים של קבוצות לקוחות שונות ומתן שירות נאות

ואיכותי במגוון ערוצים. כמו כן, נדרש התאגיד הבנקאי לקבוע אמנת שירות ולפרסם פרטים אודות מערך השירות והתמיכה ללקוחות. ההוראה במלואה נכנסה לתוקף ביום 26 ביוני 2024.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 - פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון

ביום 26 במרס 2023, פורסם עדכון להוראה, וזאת, לדברי בנק ישראל, לאור החשיבות והצורך במתן שירותים בנקאיים בסיסיים לכלל קבוצות האוכלוסייה. במסגרת העדכון, בין היתר, הורחבה החובה למתן שירותים בסיסיים במסגרת ניהול חשבון עו"ש במס' גם לחשבון המצוי ביתרת חובה שאינה חורגת ממסגרת האשראי המאושרת; הורחבה תחולת ההוראה גם על עובד זר המתגורר בישראל כדין; לאמצעי תשלום בסיסיים שהבנק מחויב לתת ללקוחותיו, בהיעדר סיבה לסירוב סביר, נוסף גם כרטיס חיוב שהינו כרטיס בנק לחיוב מידי או כרטיס בנק למשיכת מזומן, המאפשר ביצוע פעולות בסכום מוגבל לתקופה; הורחבו הפעולות שיש לאפשר את ביצוען באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת; הובהר, כי לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עו"ש ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, מבלי לגרוע מזכותו של בנק לקבוע מגבלות ובקורות הנדרשות בהתאם לנסיבות העניין; נוספה חובה למסור ללקוח בכתב את ההחלטה בדבר סירוב למתן השירותים המנויים בהוראה, ולפרט את הנימוקים לה, בכפוף לכל דין, בתוך 10 ימי עסקים ממועד הגשת הבקשה; ונוספה חובת נימוק לחובת ההודעה על הפסקת מתן שירות המנוי בהוראה. ההוראה נכנסה לתוקף ביום 26 ביוני 2024.

שוק הון

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 31) התשפ"ד - 2024

התיקון, אשר פורסם ביום 3 ביולי 2024 ונכנס לתוקף בתוך שלושה חודשים ממועד פרסומו, מעגן שלושה צעדים שנועדו לסייע לציבור להשקיע בקרנות כספיות: קביעת כללים שיותאמו למאפייני הקרנות הכספיות באופן שיאפשר פיתוח של קרנות חדשות בעלות מאפיינים דומים יותר למאפייני הפקדונות הכספיים; הרחבת אפשרות תיווך לציבור של קרנות כספיות שמועד הפדיון הקבוע שלהן הוא עד שנה, שלא רק על ידי יועץ או משווק השקעות; והתאמת מודל התגמול למתווכים של קרנות נאמנות בכלל וקרנות כספיות בפרט, כך שיביא להנגשה של קרנות אלה לכלל הציבור ולשכלול התחרות בתחום. על פי ההסמכה שניתנה לה במסגרת התיקון, פרסמה רשות ניירות ערך הוראות וכללים, המופנים למנהלי הקרנות והנאמנים ולמי שפועל ו/או יפעל להפצת קרנות אלה לציבור על פי חוק הייעוץ לצורך הסדרת הנושא. בנוסף, בנובמבר 2024 פרסם בנק ישראל את טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 447A בעניין פרסום מידע מרוכז על קרנות כספיות ומק"מ, שמטרתה להנגיש מידע אודות הקרנות הכספיות ואודות מק"מ, בפורמט אחיד, לכלל ציבור לקוחות הבנקים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 461 - פעילות תאגיד בנקאי כברוקר דילר

ההוראה, אשר פורסמה ביום 19 ביולי 2023, מסדירה את פעילות התאגידים הבנקאיים בתחום התיווך הפיננסי - קבלה והעברה של הוראות לשם ביצוע פעולות בניירות ערך ונגזרי מס"ח (למעט עסקאות spot) עבור לקוחות, הן בפעילותם כמתווכים והן בדרך של מסחר לחשבונם העצמי. מטרת ההוראה להגן על המשקיעים תוך שמירה על יעילות, הוגנות, שקיפות וצמצום סיכונים. תאגיד בנקאי נדרש ליישם בפעילותיו כברוקר דילר עקרונות נאותים של ממשל תאגיד, ניהול סיכונים, בקרה וביקורת פנימית, לרבות כאשר הפעילויות מבוצעות בחדר עסקאות. ההוראה נסמכת על סטנדרטים בעולם שמקורם בחקיקה אירופאית לפעילות בניירות ערך - Mifid II ועקרונות הקוד הגלובלי - FX Global Code וכן על חובות האמון והזהירות החלות על התאגידים הבנקאיים. עיקרי החובות המוטלות על התאגידים הבנקאיים במסגרת ההוראה הם קביעת מדיניות ביצוע הוראות, התאמת הפעילות עבור הלקוח, כשירות והתאמה של עובדים העוסקים בפעילות, קוד התנהגות, דרישות תיעוד, מתן מידע ללקוח וקבלת מידע מהלקוח, גילוי נאות בדבר ניגודי עניינים ויישום בקורות על הפעילות.

ההוראה תכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2025, ובמקביל יבוטלו הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 461 (בנוסחו הקודם) בנושא עיסוקו של תאגיד בנקאי בניירות ערך על חשבון לקוחותיו, וכן הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 419 בנושא שמירת מסמכים.

דוח הביניים של הצוות לצמצום הפערים במכשירי השקעה בחיסכון לטווח קצר ובינוני

דוח הביניים של הצוות שהוקם במשרד האוצר פורסם בפברואר 2025, ובמסגרתו מוצע, בין היתר, לבטל את הארביטראז' המיסוי בין מכשירי החיסכון לטווח קצר ובינוני ולהחיל עליהם הטבת מס אחידה וכן תקרה להפקדות, ליצור פלטפורמה מרכזת לצפייה וניהול כלל מכשירי החיסכון וההשקעה של החוסכים, שתהווה ממשק משתמש הן עבור החוסכים והן עבור המתווכים והיועצים הנותנים להם שירות, ליצור מודל תגמול שיוצר זהות אינטרסים בין המתווך לחוסך, ולדרוש מהמתווך להחזיק רישיון ייעוץ המתאים לכלל מכשירי החיסכון וההשקעה המוצגים בפלטפורמה.

קול קורא בעניין מודלי תגמול בפעילות הציבור בניירות ערך

פורסם ביום 12 בנובמבר 2024 על ידי צוות עבודה בין משרדי המשותף לבנק ישראל, רשות ניירות ערך ואגף התקציבים במשרד האוצר, במטרה לבצע בחינה מעמיקה של מודלי התגמול והעמלות הקיימים כיום, לנתח את מרכיבי התגמול השונים ולגבש פתרון רוחבי וכולל אשר ייתן מענה הולם לתואם את טובת כלל הלקוחות וטובת כלל השחקנים בשוק. במסגרת הקול קורא הושם דגש על בחינת עמלת דמי ניהול פיקדון ניירות ערך, עמלת קניה, מכירה ופידיון, עמלות ההפצה וכן על היתכנות גביית עמלת ייעוץ בגין מתן שירות ייעוץ השקעות.

תחום התשלומים

חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלומים, התשפ"ג-2023

החוק פורסם ביום 6 ביוני 2023, במטרה להסדיר את העיסוק בשירותי תשלום ובייזום תשלומים, ולאפשר לגורמים חוץ בנקאיים להיכנס לתחום ולהתפתח בו. בהתאם לחוק, העיסוק ב"שירותי תשלום", יחייב קבלת רישיון "חברת תשלומים" מרשות ניירות ערך, למעט גופים פטורים, ובהם הבנקים. "שירותי תשלום" כוללים סליקה של פעולת תשלום, הנפקה של אמצעי תשלום, ניהול חשבון תשלום ושירות ייזום מתקדם (בייזום מתקדם הלקוח מאשר לייזום להעביר בשמו הוראות תשלום, מבלי שהלקוח ידרש לאשר מול מנהל חשבון התשלום שלו). העיסוק בייזום בסיסי יחייב רישיון אחר, שדרישותיו מקלות יותר (בייזום בסיסי היוזם מזין את פרטי ההוראה, והלקוח נדרש לאשרה מול מנהל חשבון התשלום) חברות כרטיסי האשראי הקיימות נדרשות לרישיון מסוג "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", והרישוי והפיקוח ביחס אליהן יתבצע, ככלל, על ידי בנק ישראל. החוק מבסס גם "חובת קישוריות" - "נותן שירות להעברת כספים בין יחידים" (נכון להיום, רק אפליקציות תשלום עונות להגדרה שבחוק), בעל "היקף פעילות רחב" (חלקו בקבלת/העברת הכספים בדרך זו הוא מעל 20%), חויב לאפשר ללקוחותיו שהם יחידים, לקבל ולהעביר כספים מ/אל אפליקציית תשלום אחרת, על סמך פרט מזהה. בנוסף, מנהל חשבון תשלום למוטב, חויב לאפשר ללקוח לקבל כספים ממשלם שהוא לקוח של בנק אחר/אפליקציית תשלום, על סמך פרט מזהה (למעט אם מנהל חשבון התשלום הוא בעל היקף פעילות קטן. לעניין בנק או תאגיד עזר - בעל שווי נכסים שאינו עולה על 5% משווי נכסי הבנקים בישראל).

החוק כולל הוראות רבות נוספות, ביניהן, איסור על גביית תמורה בידי מנהל חשבון התשלום, בעד מתן הגישה לייזום תשלום, ניהול מרשם של נותני שירותי תשלום על ידי הרשות, והגדרת חובותיה של חברת תשלומים בשלל נושאים: אבטחת מידע וניהול סיכונים, ניהול כספי הלקוחות, איסור על שימוש בכספים לצורך מתן אשראי, והגבלות על עיסוקים נוספים. לפי החוק, חברות תשלומים יוכלו להשתתף במערכות התשלומים המבוקרות שאינן מיועדות ויורשו לשלם ריבית על יתרות זכות, בתנאים שנקבעו. בחוק נקבעו סנקציות, לרבות פליליות, בגין הפרות. למעט סעיפים מסוימים, החוק נכנס לתוקפו שנה מיום פרסומו.

בנקאות פתוחה

חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021

החוק, אשר פורסם ביום 18 בנובמבר 2021, יוצר הסדרה מקיפה ואחידה של פעילות שירות מידע פיננסי. בהתאם לחוק, מתן השירות יהיה טעון רישיון או אישור מאת המאסדר הרלוונטי של נותן השירות (המפקח על הבנקים, לעניין בנק, סולק ותאגיד עזר). עוד נקבע, כי לא יתאפשר לנותן שירות לעסוק בשירותי השוואת עלויות או תיווך, כהגדרתם בחוק, ביחס למוצרים ושירותים פיננסיים אותם הוא (או צדדים קשורים אליו) מספק ללקוחותיו. החוק כולל הוראות ביחס לפעילותם וחובותיהם של הגופים נותני שירותי המידע הפיננסי ושל "מקורות המידע" (הכוללים, בהתאם לחוק, בנקים, סולקים, תאגידי עזר, גוף מוסדי (קופות גמל וחברות ביטוח), בעל רישיון למתן שירותי פקדון ואשראי, בעל רישיון למתן אשראי ובעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי), לרבות בעניין הגנת הפרטיות, השימוש במידע, אבטחתו וקבלת הסכמות לשימוש בו, גביית תמורה, מניעת ניגודי עניינים והוראות צרכניות. החוק קובע מועדי תחולה מדורגים למקורות מידע וסוגי מידע שונים. מועד התחולה המאוחר ביותר שנקבע ביחס לכלל סוגי המידע הנדרשים ממקורות מידע שהם בנקים או תאגידי עזר היה ה-14 בדצמבר 2023. ביום 12 ביוני 2023 פורסם צו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא בנק, תאגיד עזר או סולק לגבי סל ניירות ערך וחשבונות של תאגידי גדולים), התשפ"ג-2023, אשר דחה את כניסתו לתוקף של סל ניירות ערך ליום 15 בספטמבר 2023, ואת כניסתה לתוקף של החובה להנגשת מידע לגבי חשבונות של תאגידי גדולים ליום 14 באפריל 2024.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 368 - יישום תקן של בנקאות פתוחה בישראל

ההוראה פורסמה ביום 24 בפברואר 2020, בהמשך להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, ובמטרה לקדם את רפורמת הבנקאות הפתוחה, המאפשרת ללקוחות לתת לצדדים שלישיים גישה למידע הפיננסי שלהם, באופן דיגיטלי ומאוברט.

ההוראה חלה על בנקים וחברות כרטיסי אשראי, וכוללת הוראות לגבי יישום בנקאות פתוחה (הן לגבי העברת מידע והן לגבי הוראות תשלום). בעניין: ממשל תאגידי, אופן קבלת הסכמת הלקוח להעברת מידע או למתן הוראת תשלום, כללים לרמת שירות, עקרונות לניהול סיכונים אבטחת מידע והגנת הסייבר, החובות החלות על בנקים וחברות כרטיסי אשראי שיבחרו לפעול גם כצרכן מידע או כיוזם תשלומים, אופן הטיפול בפניות לקוחות והדיווחים הנדרשים לפיקוח.

בעקבות חקיקת חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 ("החוק"), פרסם בנק ישראל, ביום 23 בפברואר 2022, תיקון להוראה, במטרה להתאימה להוראות החוק, לרבות הרחבת סוגי נותני שירות מידע פיננסי אשר יוכלו לקבל גישה למידע פיננסי של לקוח, בהסכמתו. ביום 15 במאי 2022, פרסם בנק ישראל תיקון נוסף להוראה, הכולל הוראות לעניין תמורה המתקבלת מאחר, בקשר עם מתן שירות מידע פיננסי ללקוח. ההוראות נועדו למנוע חשש לניגוד עניינים, ומחייבות, בין היתר, קביעת נהלים שיבטיחו, כי הסדר התמורה עם הגורם האחר לא ישפיע על טיב השירות הניתן ללקוח.

ביום 23 בינואר 2023, פרסם בנק ישראל עדכון להוראה הכולל, בין היתר, תיקונים המאפשרים העברת מידע אודות ניירות ערך בחשבון הלקוח, כחלק מיישום השלב הבא בבנקאות הפתוחה. ביום 7 באפריל 2024, פורסם עדכון להוראה, הכולל התאמות בסטנדרט הטכנולוגי לתמיכה במתן גישה למידע פיננסי של תאגידים גדולים וכן התאמות לעניין מתן גישה לשירות יזום תשלומים. ביום 10 באוקטובר 2024, פורסם עדכון להוראה, אשר נועד לבצע התאמות נדרשות בהוראה עקב חקיקת חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום ויזום תשלומים, התשפ"ג-2023, אשר נכנס לתוקף ביוני 2024, וכן לצורך יישום חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"א-2021 בהיבטים הנוגעים ללקוחות שהינם תאגידים. ביום 17 בנובמבר 2024, פורסמה טיוטת חוזר לעדכון ההוראה, המסדירה את התקן הטכנולוגי לעניין הקמה וביטול של הרשאה לחיוב חשבון, במסגרת יזום תשלומים. כל מועדי התחולה שנקבעו בהוראה, נכנסו לתוקף, לרבות העברת מידע ביחס לחשבונות תאגידים גדולים - אשר נכנס לתוקף ביום 14 באפריל 2024, בהתאם לצו שירות מידע פיננסי (דחיית יום התחילה של החוק לעניין מקור מידע שהוא בנק, תאגיד עזר או סולק לגבי סל ניירות ערך וחשבונות של תאגידים גדולים), התשפ"ג-2023.

הגברת התחרות

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מס' 31), התשפ"ד-2024

התיקון לחוק, שפורסם ביום 23 ביולי 2024, קובע, בין היתר, כי גם בנק בעל היקף פעילות בינוני (שהיקף נכסיו הינו בין 5% ל-10% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל), וכולל, נכון למועד פרסום הדוחות, את הבנק, לא ישלט בתאגיד שהוא סולק בעל היקף פעילות רחב, כהגדרתו בתיקון, ושכולל, נכון להיום, את חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל"). בנוסף, נקבעה הוראת מעבר על פיה בנק בעל היקף פעילות בינוני שהחזיק אמצעי שליטה בסולק שהוא בעל היקף רחב והפך שולט בו, בלא שהגדיל את אחזקותיו, יהיה רשאי להמשיך לשלוט באותו סולק עד תום שנתיים ותשעה חודשים מהמועד שבו הפך לשולט. כן נאסר על בנק בעל היקף פעילות בינוני לפעול כסולק בעל היקף פעילות רחב. יובהר כי בהתאם לחוק אין מניעה, כי הבנק ימשיך להחזיק בכאל או יפעל כסולק בהיקף פעילות שאינו רחב. לעניין אחזקות הבנק בכאל וההשלכות של תיקון מספר 31, בנושאים אחרים גם על החזקות בעל השליטה בכאל, ראה פרק חברות מוחזקות עיקריות, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מכתב רשות התחרות מיום 26 במרס 2024, בדבר שימוע בטרם קביעת קבוצת ריכוז ומתן הוראות

בהתאם למכתב, המופנה לחמשת הבנקים הגדולים ("הבנקים"), הממונה על התחרות ("הממונה") שוקלת לקבוע כי הבנקים הם קבוצת ריכוז, וכן ליתן הוראות לחברי הקבוצה בנוסח שצורף למכתב ("ההוראות"). במכתב נטען, כי הראיות שבידי הרשות מצביעות על כך שבידיהם של הבנקים יותר ממחצית מכלל אספקת השירותים בענף סל השירותים הבנקאיים ללקוחות קמעונאיים (הכוללים, בהתאם למכתב וההגדרות הכלולות בו, את משקי הבית ומגזר העסקים הקטנים שמחזור הפעילות שלהם קטן מ-50 מיליון ש"ח). כן מצוין, כי בדיקת הממונה מעלה כי מתקיימים התנאים הקבועים בחוק לקיומם של תנאים לתחרות מועטה בין הבנקים בענף סל השירותים ללקוחות קמעונאיים. עיקרי ההוראות: חיוב הבנקים להציע פקדונות פריקים שכיחים ללקוחות כלל הבנקים; איסור על קשירה בין פקדון לבין קבלת שירותים בנקאיים אחרים; הנגשת מוצר הקרן הכספית כמוצר חוץ בנקאי ללקוחות כלל הבנקים; הטלת חובה על הבנקים לקבל פקדון מחברות חוץ בנקאיות שיבקשו לפעול כ"מרכזי כספים" עבור הציבור הרחב, בתנאים שאינם נחותים מהתנאים בהם הבנק מקבל פקדונות מסוג דומה; הטלת חובה לאפשר נידון פקדון לגוף אחר (פקדונות "פריקים"), והוראות המחייבות להציג "בדחיפה" מידע השוואתי רלוונטי ללקוחות. הבנק הציג את התנגדותו לקביעה, בין היתר, במסגרת שימוע שנערך בפני הממונה ביום 29 בספטמבר 2024.

הודעת הממונה על התחרות בנושא מבנה הבעלות במרכז סליקה בנקאי (מס"ב)

בין הבנקים המחזיקים במס"ב קיים הסדר הנוגע לבעלות המשותפת, אשר קיבל פטור בתנאים מאישור להסדר כובל למשך חמש שנים, ועתיד לפקוע ביום 18 ביוני 2025. במכתב מיום 31 במרס 2024, הודיעה הממונה כי, אלא אם תשתכנע אחרת, אין בכוונתה להאריך את הפטור. משמעות ההודעה הינה שהבנקים המחזיקים במס"ב עשויים להידרש לצמצם את אחזקותיהם. בחודש פברואר 2025, הגישו חמשת הבנקים מחזיקי המניות במס"ב, והבנק בכללם, לבית הדין לתחרות בקשה למתן סעד הצהרתי ולחילופין לאישור ההסדר הכובל להחזקה המשותפת על ידי רשות התחרות.

הגנת הפרטיות

חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשפ"ד-2024

התיקון, אשר פורסם ביום 14 באוגוסט 2024, כולל שינויים מהותיים, ובהם הרחבת חובת היידוע באיסוף מידע אישי והגברת השקיפות כלפי לקוחות ונושאי מידע אחרים בכל הנוגע למטרות איסוף המידע האישי, השימושים שיעשו בו, העברת המידע לצדדים שלישיים ועוד; קביעת פיצויים ללא הוכחת נזק בגין הפרת זכויות נושאי מידע, כגון הפרת זכות העיון במידע והזכות לתיקון המידע ומחיקתו במקרים המתאימים; הארכת תקופת ההתיישנות על תביעות אזרחיות לפי החוק משנתיים לשבע שנים; שינויים בהגדרות מרכזיות בחוק, לרבות הגדרת "מידע אישי", "מידע בעל רגישות מיוחדת", "מאגר מידע", "בעל שליטה במאגר מידע", "מחזיק במאגר מידע" ועוד; צמצום חובת רישום מאגרי מידע במרשם המנוהל על ידי הרשות להגנת הפרטיות והעברת הדגש להגדרות פנימיות של המאגרים על ידי בעל השליטה במאגר. לגבי מאגר מידע בעל רגישות מיוחדת בהיקף של מעל 100,000 איש, נקבעה חובת הודעה לרשות להגנת הפרטיות חלף חובת הרישום; חובת מינוי ממונה להגנת הפרטיות בגופים ציבוריים וכאלה שמעבדים

מידע בעל רגישות מיוחדת בהיקף משמעותי, ובכללם תאגידים בנקאיים, תוך פירוט הכשירות המקצועית הנדרשת מהממונה ותפקידו בארגון; הרחבה משמעותית של סמכויות הרשות להגנת הפרטיות לנהל הליכי אכיפה, בירור ופיקוח, ולהטיל עיצומים כספיים בסכומים משמעותיים במקרה של הפרה. התיקון יכנס לתוקפו ביום 14 באוגוסט 2025.

הנחיית הרשות להגנת הפרטיות בעניין תפקיד הדירקטוריון בקיום חובות התאגיד לפי תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)

בהתאם להנחייה, אשר פורסמה ביום 12 בספטמבר 2024, עמדת הרשות היא כי בחברה אשר עיבוד מידע אישי מצוי בליבת הפעילות שלה, או שקיימת סבירות כי פעילותה תיצור סיכון מוגבר לפרטיות, על הדירקטוריון מוטלת החובה לפקח על ציות החברה לחוק ולתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 ("התקנות") ובאחריותו לוודא גיבוש, אימוץ ויישום של מדיניות בדבר אופן ביצוע דרישות החוק והתקנות בחברה, וכן החובות הפיקוחיות באופיין המוטלות בתקנות על החברה, לרבות דיון במסמך הגדרות המאגר, בעקרונות המרכזיים בנוהל אבטחת המידע הארגוני, בתוצאות סקרי סיכונים ומבדקי חדירות, ובאירועי אבטחת מידע שהתרחשו ותוצאות ביקורות תקופתיות. עם זאת, במקרים המתאימים יהיה הדירקטוריון רשאי לקבוע גורם אחר בחברה שיהיה אחראי על ביצוע חובות אלה, תוך פיקוח על קיומן בפועל.

תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי), התשפ"ג-2023

התקנות, אשר פורסמו ביום 7 במאי 2023, מטילות על בעלי מאגרי המידע בישראל, ביחס למידע שהועבר לישראל מהאזור הכלכלי האירופי (ולמעט מידע שהועבר במישרין על ידי נושא המידע עצמו), מספר חובות, ובהן החובה לאפשר לנושא המידע לדרוש מחיקת המידע אודותיו שאינו חוקי או שאינו נחוץ עוד למטרה שלשמה נמסר, החובה להפעיל מנגנון שיבטיח שלא מוחזק במאגר מידע שאינו נחוץ, כהגדרתו בתקנות, החובה להפעיל מנגנון שיבטיח כי המידע שמצוי במאגר נכון, שלם, ברור ומעודכן, והחובה ליידיע את נושאי המידע, בנסיבות מסוימות, ביחס לקבלת המידע והעברתו. התקנות יחולו גם על מאגרים המכילים הן מידע שהתקבל מהאזור והן מידע שהתקבל מישראל. התקנות נכנסו לתוקף ביום 7 באוגוסט 2023, לגבי מידע שהתקבל מהאזור לאחר פרסום התקנות, ביום 7 במאי 2024, לגבי מידע מהאזור שהיה קיים במאגר מידע בישראל במועד פרסומן וביום 1 בינואר 2025 לגבי מידע שלא התקבל מהאזור, ואשר נשמר במאגר מידע ישראלי שבו קיים גם מידע מהאזור.

הליכים משפטיים

בבאור 25' לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 1 בינואר 2025, אישרה סוכנות S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק בדירוג ilAAA\Negative ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג ilAA, בדומה לדירוג ארבעת הבנקים הגדולים האחרים בישראל.
- ביום 1 באוקטובר 2024, הורידה סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's את דירוג פקדונות הבנק במט"ח ובמטבע מקומי לטווח ארוך, לרמה של Baa1, ובמקביל השאירה את הדירוג באופק שלילי, וזאת בהמשך לביצוע מהלך דומה לדירוג האשראי של מדינת ישראל. בעקבות הורדת הדירוג, דירוג חמשת הבנקים הגדולים בישראל, ובתוכם הבנק, זהה לדירוג מדינת ישראל.
- ביום 12 באוגוסט 2024, אישרה סוכנות "מידרג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג il.aa2, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג il.aa1-P, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג il.aaa אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג il(hyb).aa3 אופק יציב.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים

לתיאור של מגזרי הפעילות ראה באור 28 לדוחות הכספיים ופרק מגזרי פעילות בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

מבנה התחרות במגזרי הפעילות ושינויים החלים בהם

מגזר העסקים הגדולים

- מרבית הלקוחות העסקיים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים ולעיתים קרובות, בכל הבנקים הגדולים הפועלים בישראל, וכן בבנקים זרים.
- רמת התחרות במערכת הבנקאית על לקוחות איכותיים במגזר העסקים הגדולים הינה גבוהה מאוד. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל, מול בנקים זרים בעלי נציגויות בישראל ומול גורמים חוץ בנקאיים כגון חברות הביטוח. התחרות הינה על היכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתוחכמים וחדשניים.
- כמו כן, התרחבות השוק החוץ בנקאי בישראל כתחליף לאשראי בנקאי כמפורט לעיל, לרבות אשראי שמעניקים גופים מוסדיים וחברות ביטוח, ותהליכי הגלובליזציה והליברליזציה, אפשרו ללקוחות מגזר העסקים הגדולים נגישות לגיוסי הון בשוקי ההון בארץ ובחו"ל וזמינות לקבלת אשראי ושירותים בנקאיים מבנקים וגופים פיננסיים בארץ ובחו"ל.

מגזר הבנקאות הפרטית

- הפעילות במגזר הבנקאות הפרטית המתאפיין ברמת תחרות גבוהה, הינה נדבך מרכזי באסטרטגיה של הקבוצה. הקבוצה מתחרה במגזר זה מול כל הבנקים הישראליים וכן מול נציגויות של בנקים ובתי השקעות זרים בישראל, גופים מוסדיים, ברוקרים פרטיים וזרים.
- על רקע זה, ולנוכח רמת סיכון האשראי הנמוכה יחסית הגלומה בפעילות במגזר הבנקאות הפרטית, התחרות על לקוחות אלו חריפה ודינאמית מאוד. תחרות זו באה לידי ביטוי בהקצאת משאבים ניכרת להעלאת רמת השירות והיעוץ ללקוחות הבנקאות הפרטית, בהכשרה מקצועית לעובדים, בהרחבה מתמדת של סל המוצרים, בשדרוג של המערכות הטכנולוגיות תומכות ההחלטה, בהטבות בתנאי ניהול חשבון, בשחיקה ברמות המחירים והעמלות, במבצעי פרסום רבים ודגש על שירות אישי ויצירת מעטפת שירות מותאמת ללקוח.
- כמו כן, תוכנית הנאמנות Beyond מייצרת ערך משמעותי נוסף ומענה לתחרות. לקוחות Beyond במיקוד הבנקאות הפרטית, צוברים נקודות למימוש בעולם של הטבות, בתחומי הנופש והפנאי בארץ ובחו"ל.
- הבנק מתחרה על הפלח העליון של מגזר הבנקאות הפרטית באמצעות מרכזי הפלטינום של סניפי יובנק, אשר מעניקים ללקוחות שירות ייחודי המותאם לאופי פעילותם ולצרכיהם.
- מרכזי הפלטינום מתאפיינים בכח אדם איכותי ביותר ועובדים במודל עבודה שונה מהמקובל בבנקאות.
- פלח לקוחות זה, מחוזר על ידי כל הבנקים בארץ וכן על ידי בנקים זרים וה-FAMILY OFFICES הפועלים בארץ.
- על מנת להתמודד בהצלחה עם פלח הלקוחות האמור, אימץ הבנק עקרונות משיטת ה-FAMILY OFFICE ומציע מגוון רחב ביותר של פתרונות השקעה המתאימים למאפייני פעילות הלקוחות האמורים, באופן הכולל הסתכלות הוליסטית על כלל נכסי הלקוח ושילוב תחום החיסכון לטווח ארוך והחיסכון הפנסיוני בתכנון הפיננסי.
- הבנק פועל באופן תדיר לשיפור תהליכים ולהכנסת שיפורים טכנולוגיים במטרה לשפר את רמת השירות ולהרחיב את סל המוצרים, כולל שידרוג ופיתוח השירותים הניתנים באינטרנט, באפליקציה ובסלולר, לרבות פיתוח שירותי שוק הון מתקדמים, כדוגמת advise.me - מערכת המאפשרת משלוח המלצות מהיועץ ישירות לטלפון הנייד של הלקוח וביצוע פעולות הייעוץ שאושרו על ידי הלקוח באמצעות האפליקציה, ובנוסף SmarTrade - שרות המאפשר שדרוג במעקב הלקוח אחר תיק ההשקעות שלו ובביצוע פעולות בניירות ערך באמצעות האפליקציה, על ידי קבלת התראות לטלפון הנייד ויצירת אסטרטגיות לקניית ומכירת ניירות ערך.

מגזר העסקים הבינוניים

- התחרות על לקוחות מגזר העסקים הבינוניים במערכת הבנקאית הולכת וגוברת. התחרות מתבטאת ברמת השירות ובמהירות התגובה, ברמת המחירים והעמלות ובתנאים להעמדת מימון. קבוצת הבנק מתמודדת בעיקר מול ארבע הקבוצות הבנקאיות הנוספות בישראל ומול בנקים זרים בעלי נציגויות בישראל. הבנקים מתחרים ביניהם ביכולת להגיב במהירות וביעילות לצרכים המשתנים של כל לקוח, באיכות השירותים וכח האדם המקצועי ובפיתוח מוצרים בנקאיים מתוחכמים וחדשניים. בנוסף לכך, קיימת תחרות מצד גופים חוץ בנקאיים, כגון חברות הביטוח, חברות למימון והאפשרות לגיוסי הון בשווקים בארץ ובחו"ל.
- מרבית הלקוחות במגזר העסקים הבינוניים בישראל מנהלים חשבונות במספר בנקים, מה שמגביר את התחרות על לקוחות אלה. גם דרישות הון רגולטוריות, המגבילות את הבנקים בפעילותם מול לקוחות עסקיים גדולים והחמרתן בשנים האחרונות, מובילות את המערכת הבנקאית להתמקד בלקוחות אלו, בעיקר בתחום ה-Middle Market.

- הבנק מנצל יתרון תחרותי שקיים במסגרת פעילות הקבוצה ומציע ללקוחות להנות משירותי הפקטורינג. כמו כן, הבנק מציע מימון במסגרת הקרן לעסקים קטנים ובינוניים.
- גם בפעילות הפאסיבה קיימת תחרות על לקוחות מגזר ה-Middle Market, הן מול בנקים והן מול גופים חוץ-בנקאיים המתמחים בשוקי ההון והכספים (לרבות חברות הביטוח, בתי ההשקעות וכיו"ב).

מגזר משקי הבית

- רמת התחרות על מגזר משקי הבית, נמצאת במגמת עלייה מתמדת בשנים האחרונות - הן במערכת הבנקאית והן מול גופים חוץ בנקאיים. כחלק מההתמודדות על נתח השוק, מתבצעים בקבוצה שינויים נדרשים, לרבות התאמת ההיערכות בתחומים הבאים:
 - שימת דגש על פיתוח השירותים הישירים של הקבוצה; הבינלאומי און ליין, אפליקציות מתקדמות בסלולר, מכשירים לשירות עצמי ועוד.
 - פעילות שיווקית רחבה, המושתתת על מערכות מיכוניות תומכות.
 - התאמות במערך הסינוף בהתאם להתפתחויות באוכלוסיות היעד של הקבוצה ועל פי אזורי פוטנציאל.
 - בספטמבר 2023, הוקם הסניף הדיגיטלי המאפשר ללקוחותיו לקבל שירותים בנקאיים מרחוק, הן בדיגיטל והן מול צוות בנקאים קבוע, שנותן מענה בשעות מורחבות ועם שירות שליחים עד הבית.
 - במהלך שנת 2024, הורחב מרכז השירות הטלפוני של הבנק על מנת שיוכל לתת מענה למגוון רחב של שירותים בזמן תגובה מהיר.
 - חיזוק הקשר האישי ומערכת היחסים עם הלקוח.
- במקביל, ממשיכה הקבוצה להתמקד באוכלוסיות מטרה ספציפיות בקרב מגזר משקי הבית, כמו עובדי מערכת הבטחון וגמלאים, אוכלוסיית המורים, אוכלוסיית עובדי הייטק, בעלי מקצועות חופשיים, עובדי חברות גדולות, מגזר הלקוחות החרדי ועוד. בקרב אוכלוסיית כוחות הביטחון, הבנק מעניק הלוואות ושירותים בנקאיים בהתאם למרכז משרד הביטחון, החל מיום 1 בדצמבר 2023 והטבות נרחבות בניהול חשבון הבנק במסגרת הסכם עם ארגון "חבר", שנחתם ביום 15 באוקטובר 2024.
- שיפור מעמדה של הקבוצה במגזר משקי הבית ימשיך להוות נדבך מרכזי באסטרטגיה העסקית של הקבוצה. אסטרטגיה זו נועדה לבזר את תמהיל ההכנסות של הקבוצה, כמו גם ליצור מאגר לקוחות, ממנו תצמח עתודת לקוחות הבנקאות הפרטית בעתיד. הבנק שואף לשימור והגדלת פעילות הקבוצה בקרב לקוחות קיימים, לרבות לקוחות דואליים, שחלק מפעילותם הפיננסית מתנהלת בבנקים אחרים. כמו כן, ממשיכה הקבוצה בגיוס של לקוחות חדשים מקרב אוכלוסיות המטרה של הקבוצה ובצעדים ליעול ושיפור התשתיות הקמעונאיות.
- התהליכים הבאים מתבצעים ו/או מתוכננים להתבצע במהלך העסקים לשם מימוש אסטרטגיה זו:
 - חיזוק התפיסה ממוקדת הלקוח, תוך התאמת הצעות הערך, המוצרים, רמת השירות וערוצי ההפצה להעדפות ולצרכים הפיננסיים של כל לקוח.
 - ניהול מושכל של הרשת הקמעונאית בתפיסה רב-ערוצית, המתבססת הן על מערך סניפי בפריסה הולמת והן על הרחבה מתמדת של שירותי הבנקאות הישירה, לרבות מכשירים אוטומטיים מתקדמים, אתר האינטרנט והאפליקציות הסלולריות שנמצאות בתהליך מתמיד של הרחבת השירותים הבנקאיים הכלולים בהן כדוגמת פיבי - הבנקאית הווירטואלית, זיהוי ביומטרי, הרחבת שירות נתונים בקליק המאפשר ללקוח קבלת מידע ללא צורך בתהליך הזדהות, משלוח הודעות אישיות ללקוחות, התכתבות עם בנקאי בדואר אלקטרוני/מסרונים באתר או באפליקציה, וכיוצ"ב.
 - ייזום שיטתי מבוסס מאגרי נתונים כלפי לקוחות בכל תחומי הפעילות, לרבות שירותי ניהול חשבון, פעילות השקעות וייעוץ, אשראי צרכני ומשכנתאות.
 - שימור המובילות והיתרון התחרותי בתחום החיסכון וההשקעות.
 - הבנק מספק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון חיים עכשווי ומתמשך המותאמים לצרכי הלקוח. ללקוחות הבנק אשר חתומים על הסכם ייעוץ פנסיוני, ישנה תמיכה דיגיטלית באמצעות מערכות פיבי life plan-I 360 WISE.
 - פיתוח פעילות המשכנתאות כמוצר קמעונאי משלים.
 - המשך מתן ערך והטבות באמצעות תוכנית הנאמנות Beyond.

מגזר העסקים הקטנים והזעירים

- התחרות על מגזר העסקים הקטנים והזעירים נמצאת במגמת התחזקות בשנים האחרונות.
- הקבוצה מתחרה במגזר העסקים הקטנים והזעירים מול כל הבנקים בישראל, ובעיקר מול ארבעת הבנקים הגדולים. כמו כן, קיימת תחרות מצד גופים פיננסיים שונים המעניקים אשראי חוץ בנקאי, ובהם חברות כרטיסי האשראי, חברות ליסינג וחברות ביטוח. הבנק מעמיד לרשות העסקים הקטנים מגוון פתרונות מימוניים, ביניהם הקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה, באמצעות מערך הסיניפים ובאמצעים דיגיטליים, תוך מתן דגש להתאמת פתרונות פרטניים, בהתאם לצרכי הלקוח ופרופיל הפעילות שלו והכל תוך הקפדה על רמת שירות גבוהה וזמני מענה מהירים.

שיפורים טכנולוגיים וחדשנות

מערך טכנולוגיות המידע של הבנק מתפעל ומתחזק את התוכנה והחומרה של מערכות הליבה והדיגיטל, השרתים המרכזיים והמבזרים, תחנות הקצה, רשת התקשורת והטלפוניה וכן כל הציוד הייעודי והנלווה הקשור לטכנולוגיית המידע בסניפים וביחידות המטה של קבוצת הבנק. במסגרת אסטרטגיית המחשוב של קבוצת הבנק ובמטרה לתת מענה טכנולוגי למגמות המתפתחות בעולם הבנקאות המודרני, ננקטו בשנת 2024 מספר מהלכים, ביניהם הטמעת טכנולוגיות מתקדמות וחדשניות, מקסום הטרנספורמציה הדיגיטלית, פיתוח יכולות לעבד ולנתח מאגרי מידע לאיתור הזדמנויות והצעות ערך מותאמות לקוח, וזאת על מנת להעצים את חוויית הלקוח, תוך חתירה למצוינות תפעולית, שמירה על עדכניות טכנולוגית ושיפור מתמיד באבטחת מידע וסייבר.

הנושאים העיקריים בתחום התשתית הטכנולוגית שפותחו בשנת 2024

ארכיטקטורה

הבנק גיבש ארכיטקטורה עדכנית מודרנית, רב שכבתית, אשר תהווה תשתית מתקדמת וגמישה והמאפשרת פיתוח יישומים מהיר, איכותי ויציב, תוך שימת דגש על הנושאים הבאים:

- הוגדרה והוטמעה מתודולוגיית Design Authority, תוך קביעת סטנדרטים לבחינת יישומים ולשימוש בתבניות עבודה לפיתוח.
- הוגדרה ויושמה אסטרטגיה ומדיניות ארגונית ליישומי ענן.
- הוגדרו תשתיות ומתודולוגיות חדשות לתמיכה בפיתוח יישומים (קטלוג שירותים מרכזי, בניית יישומים מונחי אירועים).
- יושמו תהליכים ליישום שירותי ענן, על ידי מימוש אזור נחיתה מאובטח.
- הוגדרו כלי ניטור וניהול אופטימיזציה של יישומים.

דאטה

- הבנק ממשיך להוביל שימוש מתקדם בדאטה לטובת פרסונליזציה מול הלקוח ושיפור חוויית לקוח.
- תחום הדאטה, כחלק ממערך בנקאות מתקדמת, מוביל יישומי דאטה מתקדמים בכללם:
- הבנק שואף לשפר את התהליכים הדיגיטליים ללקוחותיו ולטובת כך הטמיע מערכת לניתוח מסעות הלקוח בתהליכים הדיגיטליים ושיפור האפקטיביות.
 - יחד עם ההתפתחויות האדירות בעולם הבינה המלאכותית היוצרת, הבנק החל בהקמת מעבדות AI ובביצוע מחקרים ראשוניים לבחינת הערך הצפוי ללקוח.

דיגיטל וחדשנות

- הבנק ממשיך להרחיב את היכולות והצעות הערך הדיגיטליות, ובכלל זה:
- אזור שוק ההון באתר - שדרוג חוויית המסחר העצמאי בשוק ההון כדי להבטיח חוויית מסחר מובילה וייחודית ללקוחותינו. השינויים כוללים שינויים בתשתית הטכנולוגית, המאפשרים תצוגה דינאמית ותמיכה רספונסיבית, שילוב מגוון סוגי גרפים מתקדמים, מסוג CHART IQ, המאפשרים, בין היתר, ניתוח טכני חדשני וכלים תומכי החלטה.
 - אזור אישי במשכנתאות ללקוחות - מתן אפשרות ללקוחות להעלות מסמכים רלוונטיים וקבלת חיווי על תקינות וחוסרים.
 - אזור אישי במשכנתאות ליועצים חיצוניים לבנק - פלטפורמה המאפשרת ליועצים להגיש בקשות ולנהל מעקב אחרי סטטוס הטיפול בבקשות.
 - מולטיבנק - מערכת המשולבת בדיגיטל של הבנק ומאפשרת ללקוח לצפות במידע אודות חשבונותיו בכלל המערכת הבנקאית, בהתאם לתקן בנקאות פתוחה. התווספה האפשרות גם לאיסוף הסכמות לקבלת מידע על תיק ניירות ערך ומידע על כרטיסי אשראי.
 - צ'אטים בדיגיטל - הפעלת ממשק צ'אטבוט חדשני באתר האונליין ובאפליקציה.
 - העברות מט"ח - תמיכה בטעינת קבצים על ידי הלקוח הכוללת רשימת העברות למוטבים.
 - בנקאות פתוחה - מתן אפשרות לתאגידים גדולים לפעול במסגרת הבנקאות הפתוחה.
 - סריקת דוגמאות חתימה ופרוטוקולים - יישום חדשני בכלי בינה מלאכותית (AI) התומך בתהליך אוטומטי לקבלה וסריקת טופסי דוגמאות חתימה ופרוטוקולים המתקבלים מלקוחות הבנק.

שיפור השירות ללקוח

- הבנק שם דגש על שיפור השירות וערוצי התקשורת עם הלקוח, ובכלל זה:
- הטבות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל" - הענקת חבילת הטבות ללקוחות, לפי מתווה בנק ישראל להתמודדות עם השלכות המלחמה על חיילי מילואים, משפחות שכולות, פצועים, מפונים ועוד.

- הרחבה ושיפור השירותים בנושא משכנתאות - מתן חבילת הטבות משופרת ומענקים לנטולי משכנתא, הצגת SLA לטיפול בבקשות, שיפור בקשה למחזור.
- הרחבת השירותים הניתנים במוקד הטלפוני (בקשות אשראי, הוראות קבע).
- הרחבת השירותים באתר ובאפליקציה - מתן הלוואות אונקול ופירעון, ביטול שיק, תשלומים מידיים ושירות פרט מזהה - PROXY, אשראי בקליק - אשראי מידי המשלב מספר מוצרי אשראי (הלוואה/משיכת יתר/כרטיסי אשראי), הרשאות לחיוב חשבון (הקמה, ביטול, הקפאה ועוד), שילוב הסכמי אשראי לאישור מקוון, שירות "פריסה לתשלומים" של העברות מט"י עבור לקוחות עסקים קטנים.
- כרטיסי חיוב - הבנק מנפיק כרטיסי סניפומט חכמים למשיכה ולמידע תומכי תקן EMV.
- הרחבת שירות הזמנת פגישה בסניף - מתן אפשרות להזמנת פגישה טלפונית ופרונטלית עם הסניף באמצעות אפליקציית WhatsApp.

אוטומציה ושיפור תהליכים עסקיים

- שיפור השירות והתייעלות על ידי המשך יישום אוטומציית רובוטים (RPA) ושיפור תהליכים עסקיים ותפעוליים, כגון:
- שיקים - שילוב מנגנון של חברת אורבוגרף, המבצע בדיקות אוטומטיות לתקינות שיקים שהופקדו בערוצים דיגיטליים ולשיקים שנתקבלו במסגרת המסלוקה הבין-בנקאית.
- העברות - הקמת מוטבים מרשימה להעברות מט"ח, העברות מט"י מרשימה לאוכלוסיות מיוחדות.
- עיקולים - שילוב אוטומציה בתהליך רישום עיקול חדש, שחרור כספים מעוקלים.
- משכנתאות - שיוך תקבולים להלוואות, הפקת מכתבי התראה להסבת ערבות.

אבטחת מידע

- ארכיטקטורת סייבר:
- שיפורים והוספת יכולות טכנולוגיות חדשניות, בהתאם לניהול הסיכונים של הבנק.
- אגף אבטחת מידע והגנת הסייבר הפעיל את תכנית האקסלרטור בתחום הסייבר ומיישם מסלול חדשנות לחברות הזנק, להאצת מוצרי טכנולוגיה מתקדמים בתחום הסייבר.

שדרוג תשתיות

- הרחבת התשתית העננית לתמיכה בצרכים עסקיים.
- התנעת פרויקט לשדרוג ה-CALL CENTER.
- בניית אוטומציות לקיצור משך פעולות בתחום תשתיות המחשוב וצמצום תקלות בעמדות קצה.
- התנעת פרויקט מודרניזציה של שדירת התקשורת באתרי המחשוב המרכזיים.
- שינוי ארכיטקטורת הרשת בעולמות הדיגיטל ובקישורים החיצוניים לבנק, לטובת שיפור מענה ההגנה בסייבר.
- המשך הרחבת יכולת הניטור האפליקטיבית לזיהוי צווארי בקבוק במערכות השונות, על מנת לשפר את זמני התגובה ללקוחות.
- הגדלת רוחב הפס בין ובתוך אתרי המחשוב המרכזיים.
- החלפת מערכת הגיבוי המרכזית במערכת מודרנית וחדשה, עם יכולות מתקדמות ושמירה מתקדמת על המידע המגובה מפני איומים שונים.
- התנעת שדרוג מערך האחסון המרכזי.

א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים המיוחסים לפעילות בישראל

הערות לטבלה ראה עמוד 283.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון המיוחסים לפעילות בישראל

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות ריבית	שיעור הוצאה (1)	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות ריבית	
ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		
התחייבויות נושאות ריבית									
פקדונות הציבור									
- בישראל									
לפי דרישה									
לזמן קצוב									
0.66	197	29,795	2.85	575	20,193	3.16	604	19,114	סך הכל
1.57	915	58,260	4.03	4,057	100,787	4.22	5,435	128,899	פקדונות הממשלה
1.26	1,112	88,055	3.83	4,632	120,980	4.08	6,039	148,013	- בישראל
סך הכל									
1.87	2	107	5.24	15	286	5.32	23	432	פקדונות מדינות זרות
1.87	2	107	5.24	15	286	5.32	23	432	- בישראל
סך הכל									
1.15	10	869	3.99	29	726	4.47	34	760	פקדונות מדינות זרות
1.15	10	869	3.99	29	726	4.47	34	760	- בישראל
סך הכל									
0.07	3	4,196	0.06	2	3,619	0.35	6	1,739	פקדונות מדינות זרות
0.07	3	4,196	0.06	2	3,619	0.35	6	1,739	- בישראל
סך הכל									
-	-	-	-	-	-	5.50	53	964	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי
-	-	-	-	-	-	5.50	53	964	מכר חוזר
סך הכל									
5.69	229	4,022	4.29	204	4,758	4.37	202	4,627	- בישראל
5.69	229	4,022	4.29	204	4,758	4.37	202	4,627	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך הכל									
1.60	2	125	4.76	2	42	-	-	19	התחייבויות אחרות
1.60	2	125	4.76	2	42	-	-	19	- בישראל
1.40	1,358	97,374	3.74	4,884	130,411	4.06	6,357	156,554	סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית
		71,519			54,659			54,704	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
		1,674			1,694			1,691	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
		6,044			6,867			5,214	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁶⁾
		176,611			193,631			218,163	סך כל ההתחייבויות
		10,682			12,076			13,516	סך כל האמצעים ההוניים
		187,293			205,707			231,679	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
1.76			1.71			1.30			פער הריבית
2.33	3,803	163,372	2.75	4,966	180,697	2.29	4,740	206,928	תשואה נטו על נכסים נושאים ריבית ⁽⁷⁾
2.33	3,803	163,372	2.75	4,966	180,697	2.29	4,740	206,928	- בישראל
סך הכל									

הערות לטבלה ראה עמוד 283.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024			
יתרה ממוצעת (⁽¹⁾)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת (⁽¹⁾)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	יתרה ממוצעת (⁽¹⁾)	הכנסות (הוצאות) ריבית	שיעור הכנסה (הוצאה) ב-%	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
137,517	3,941	2.87	147,252	8,131	5.52	171,666	9,175	5.34	מטבע ישראלי לא צמוד
77,238	(665)	(0.86)	101,126	(3,527)	(3.49)	126,761	(4,923)	(3.88)	סך נכסים נושאי ריבית
		2.01			2.03			1.46	סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
12,587	940	7.47	15,403	830	5.39	16,654	942	5.66	מטבע ישראלי צמוד למדד
8,170	(467)	(5.72)	8,603	(351)	(4.08)	7,972	(330)	(4.14)	סך נכסים נושאי ריבית
		1.75			1.31			1.52	סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
13,268	280	2.11	18,042	889	4.93	18,608	980	5.27	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)
11,966	(226)	(1.89)	20,682	(1,006)	(4.86)	21,821	(1,104)	(5.06)	סך נכסים נושאי ריבית
		0.22			0.07			0.21	סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית
163,372	5,161	3.16	180,697	9,850	5.45	206,928	11,097	5.36	סך פעילות בישראל
97,374	(1,358)	(1.40)	130,411	(4,884)	(3.74)	156,554	(6,357)	(4.06)	סך נכסים נושאי ריבית
		1.76			1.71			1.30	סך התחייבויות נושאות ריבית
									פער הריבית

הערות לטבלה ראה עמוד 283.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023			לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024		
בהשוואה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022			בהשוואה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023		
גידול (קטון) בגלל שינוי			גידול (קטון) בגלל שינוי		
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
- בישראל					
2,372	1,992	380	26	(84)	110
2,372	1,992	380	26	(84)	110
סך הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים					
- בישראל					
2,317	1,838	479	1,221	136	1,085
2,317	1,838	479	1,221	136	1,085
סך הכל					
4,689	3,830	859	1,247	52	1,195
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פקדונות הציבור					
- בישראל					
378	651	(273)	29	63	(34)
3,142	1,430	1,712	1,378	193	1,185
3,520	2,081	1,439	1,407	256	1,151
סך הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
- בישראל					
6	3	3	66	99	(33)
6	3	3	66	99	(33)
3,526	2,084	1,442	1,473	355	1,118
1,163	1,746	(583)	(226)	(303)	77
סך כל הוצאות הריבית					

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- ליתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן" לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 בסך של 217 מיליון ש"ח (לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023 נוספה יתרה בסך של 304 מיליון ש"ח ולשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 נוספה יתרה בסך של 192 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך של 168 מיליון ש"ח, 183 מיליון ש"ח ו-200 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בשנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2024, 31 בדצמבר 2023 ו-31 בדצמבר 2022, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד - מידע רב תקופתי (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר					
2020	2021	2022	2023	2024	
2,878	3,150	5,161	9,850	11,097	הכנסות ריבית
241	356	1,358	4,884	6,357	הוצאות ריבית
2,637	2,794	3,803	4,966	4,740	הכנסות ריבית, נטו
464	(216)	123	502	(16)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,173	3,010	3,680	4,464	4,756	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
148	303	113	142	432	הכנסות מימון שאינן מריבית
1,371	1,444	1,489	1,502	1,553	עמלות
4	9	9	8	21	הכנסות אחרות
1,523	1,756	1,611	1,652	2,006	סך הכל הכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
*1,552	*1,621	*1,700	*1,766	1,739	משכורות והוצאות נלוות
*324	*320	*312	*321	359	אחזקה ופחת בנינים וציוד
96	105	113	122	134	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
597	606	630	668	745	הוצאות אחרות
2,569	2,652	2,755	2,877	2,977	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,127	2,114	2,536	3,239	3,785	רווח לפני מסים
368	728	884	1,090	1,383	הפרשה למסים על הרווח
759	1,386	1,652	2,149	2,402	רווח לאחר מסים
29	69	74	113	74	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
					רווח נקי:
788	1,455	1,726	2,262	2,476	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(50)	(59)	(90)	(105)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
750	1,405	1,667	2,172	2,371	המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים					רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
7.48	14.00	16.62	21.65	23.63	רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* סווג מחדש.

נספח 3 -
דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון בשנים 2023-2024 - מידע רב רבעוני
 (במיליוני ש"ח)

2023				2024				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
2,176	2,523	2,590	2,561	2,576	2,879	2,955	2,687	הכנסות ריבית
901	1,205	1,363	1,415	1,461	1,658	1,690	1,548	הוצאות ריבית
1,275	1,318	1,227	1,146	1,115	1,221	1,265	1,139	הכנסות ריבית, נטו
72	99	165	166	(2)	(71)	22	35	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
1,203	1,219	1,062	980	1,117	1,292	1,243	1,104	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית								
36	43	(1)	64	100	47	153	132	הכנסות (הוצאות) מיימון שאינן מריבית
388	368	375	371	365	362	396	430	עמלות
1	6	-	1	1	9	3	8	הכנסות אחרות
425	417	374	436	466	418	552	570	סך הכל הכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות								
*454	*471	*443	*398	*447	*435	*435	422	משכורות והוצאות נלוות
*79	*78	*84	*80	*82	*81	*116	80	אחזקה ופחת בנינים וציוד
30	30	31	31	31	32	36	35	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
161	161	175	171	171	184	190	200	הוצאות אחרות
724	740	733	680	731	732	777	737	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
904	896	703	736	852	978	1,018	937	רווח לפני מסים
315	307	247	221	279	364	390	350	הפרשה למסים על הרווח
589	589	456	515	573	614	628	587	רווח לאחר מסים
65	19	21	8	18	22	22	12	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
רווח נקי:								
654	608	477	523	591	636	650	599	לפני יחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(23)	(21)	(22)	(24)	(22)	(27)	(30)	(26)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
631	587	455	499	569	609	620	573	המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים				בשקלים חדשים				רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
6.29	5.85	4.53	4.98	5.67	6.07	6.18	5.71	רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

* סווג מחדש.

נספח 4 - מאזן מאוחד - מידע רב תקופתי (במיליוני ש"ח)

ליום 31 בדצמבר					
2020	2021	2022	2023	2024	
57,802	57,370	57,130	68,866	77,175	נכסים
13,105	15,091	16,010	26,985	34,396	מזומנים ופקדונות בבנקים
11	845	12	57	70	ניירות ערך
92,247	102,240	117,156	119,240	131,050	ניירות ערך שנשאלו
(1,277)	(1,076)	(1,195)	(1,618)	(1,634)	אשראי לציבור
90,970	101,164	115,961	117,622	129,416	הפרשה להפסדי אשראי
656	811	866	1,055	1,496	אשראי לציבור, נטו
636	713	687	786	842	אשראי לממשלה
965	931	902	877	867	השקעה בחברה כלולה
272	300	317	328	363	בנינים וציוד
1,897	1,709	2,825	3,651	2,565	נכסים בלתי מוחשיים
1,464	1,536	1,245	1,366	1,373	נכסים בגין מכשירים נגזרים
167,778	180,470	195,955	221,593	248,563	נכסים אחרים
					סך כל הנכסים
141,677	153,447	168,269	191,125	214,755	התחייבויות והון
2,992	5,144	4,821	4,314	2,508	פקדונות הציבור
459	960	237	750	2,540	פקדונות מבנקים
-	-	-	-	2,304	פקדונות הממשלה
4,394	3,356	4,749	4,767	4,479	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
2,314	2,038	2,322	3,784	2,729	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
6,407	5,088	4,522	4,207	5,164	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
158,243	170,033	184,920	208,947	234,479	התחייבויות אחרות
9,141	10,003	10,559	12,071	13,430	סך כל ההתחייבויות
394	434	476	575	654	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
9,535	10,437	11,035	12,646	14,084	זכויות שאינן מקנות שליטה
167,778	180,470	195,955	221,593	248,563	סך כל ההון
					סך כל ההתחייבויות והון

נספח 5 -
מאזן מאוחד לסוף כל רבעון בשנים 2023-2024 - מידע רב רבעוני
(במיליוני ש"ח)

2023				2024				שנה
1	2	3	4	1	2	3	4	רבעון
								נכסים
57,763	58,553	61,659	68,866	76,731	77,663	81,440	77,175	מזומנים ופקדונות בבנקים
19,756	22,963	22,043	26,985	26,375	27,237	28,860	34,396	ניירות ערך
45	104	155	57	2	30	147	70	ניירות ערך שנשאלו
119,769	120,028	120,073	119,240	116,816	122,044	126,374	131,050	אשראי לציבור
(1,267)	(1,342)	(1,496)	(1,618)	(1,617)	(1,608)	(1,625)	(1,634)	הפרשה להפסדי אשראי
118,502	118,686	118,577	117,622	115,199	120,436	124,749	129,416	אשראי לציבור, נטו
935	961	1,015	1,055	965	1,421	1,611	1,496	אשראי לממשלה
730	751	776	786	800	825	854	842	השקעה בחברה כלולה
899	880	871	877	867	859	852	867	בנינים וציוד
307	309	305	328	325	348	350	363	נכסים בלתי מוחשיים
4,047	3,588	3,940	3,651	3,324	2,670	2,308	2,565	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,328	1,335	1,332	1,366	1,353	1,320	1,341	1,373	נכסים אחרים
204,312	208,130	210,673	221,593	225,941	232,809	242,512	248,563	סך כל הנכסים
								התחייבויות והון
173,390	179,013	181,274	191,125	196,615	204,069	212,907	214,755	פקדונות הציבור
5,481	4,145	3,824	4,314	3,586	2,735	2,631	2,508	פקדונות מבנקים
828	608	665	750	710	719	689	2,540	פקדונות הממשלה
-	-	-	-	-	744	1,542	2,304	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
4,770	4,713	4,751	4,767	4,736	4,689	4,474	4,479	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
3,572	3,184	3,496	3,784	3,085	2,388	2,086	2,729	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,882	4,650	4,532	4,207	4,257	4,260	4,494	5,164	התחייבויות אחרות
192,923	196,313	198,542	208,947	212,989	219,604	228,823	234,479	סך כל ההתחייבויות
10,888	11,292	11,583	12,071	12,355	12,615	13,066	13,430	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
501	525	548	575	597	590	623	654	זכויות שאינן מקנות שליטה
11,389	11,817	12,131	12,646	12,952	13,205	13,689	14,084	סך כל ההון
204,312	208,130	210,673	221,593	225,941	232,809	242,512	248,563	סך כל ההתחייבויות וההון

מילון מונחים

א	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי חוץ מאזני - התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).
ב	באזל - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך (going concern capital) כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניתין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים. הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי. הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
	הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצעור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.
ח	חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC). חוב בהשגחה מיוחדת - חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של ההנהלה, אשר אם לא יטופלו, תיתכן הרעה לסיכויים לפרעון האשראי, או במעמדו של הבנק כנושה. חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג לא צובר, לרבות חוב של לוויים בקשיים פיננסיים שעבר שינוי בתנאים. חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותו, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי. חוב לא צובר - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר צפוי כי הבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב.
	חוב נחות - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר מוגן באופן לא מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששוועבד, אם קיים. לחוב נחות קיימת חולשה/חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. חוב נחות מאופיין בכך שקיימת אפשרות ברורה שהתאגיד הבנקאי יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו.
	חובות שנבחנים על בסיס פרטני - חובות אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינם נקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ובהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהוון בשיעור הריבית המקורית של החוב, או כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לוויים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כחוב לא צובר, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלוויים, במטרה לשפר את מצבם.
	ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.
	חוזת החלף (SWAP) - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

	חוזת אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.
	חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.
	חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) ו/ב (אירופאית) תאריך מסוים. חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית) ו/ב (אירופאית) תאריך מסוים.
	חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.
י	יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות. יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה. יחס מימון יציב נטו (NSFR) - יחס שנועד לשפר את עמידות פרופיל סיכון הנזילות של התאגידים הבנקאיים בטווח הארוך באמצעות דרישה מתאגידים בנקאיים לשמור על פרופיל מימון יציב, בהתאם להרכב נכסיהם ולפעילויותיהם החוץ מאזניות. היחס מגביל הסתמכות יתר של התאגידים הבנקאיים על מימון סיטונאי קצר טווח. המדידה, הן במאוחד והן בסולו, מתבצעת אחת לרבעון והדרישה לעמוד ביחס של 100%. יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבטא באחוזים.
כ	כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה. כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.
ל	לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".
מ	משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הריבית של החוב.
נ	נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון. נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כנגזר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר. ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי Ask-I Bid, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.
ס	סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן. סינדיקציה - עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות, כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
ע	ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים: ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי; ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר; ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק; ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.
פ	פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה. פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק	קבוצת לווים - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה. ריבית בנק ישראל - ריבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים. ריבית פריים - ריבית הנקבעת בכל בנק על בסיס ריבית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים. שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים. שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
	שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.
ת	תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכוניהם. תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.
	תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן וריבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של ריבית שנתית אפקטיבית.
ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב. LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד). Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	VAR - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.

אינדקס

מזומנים ושווי מזומנים	131,100
מחויבות בגין הטבות פרישה	150,114,85
מימון ממונף	60
מינוף	289,162,36
מיסוי	126,116
מסים נדחים	128,116
מסגרות אשראי	212,28
מפקידים גדולים	69
נ נגזרים	289,172,110,86,65
נדילות	163,82,67
ניירות ערך	289,132,108,31
ניתוח תרחישי קיצון	44
נכסי סיכון	159,35
נכסים בלתי מוחשיים	146,113
נכסים אחרים	146
ס סייבר	82,71,13
סיכון אשראי	289,196,137,82,45
סיכון מוניטין	83,79
סיכון נדילות	82,67
סיכון סביבה ואקלים	72,13
סיכון רגולטורי	83,81,11
סיכון ריבית	82,62
סיכון שוק	82,61
סיכון תפעולי	82,70
סיכון משפטי	82,73
סיכונים אחרים	82,73,10
ע עמלות	123,122,25
ענפי משק	49,29
עסקאות עם בעלי עניין	252
ערך בסיכון (VAR)	290,61
פ פחת והפחתות	146,144,112
פקדונות הציבור	147,69,32
פנסיה	150
צ צדדים קשורים	228
ר ריכוזיות לווים וקבוצת לווים	290,82,60
ריכוזיות ענפית	82
רווח למניה	290,130,117,96
רכוש קבוע	261,144,112
ש שווי הוגן	290,222,62
שיטת PD/LGD	107
שיטת WARM	107
שכר רואי החשבון המבקרים	247
ת תגמול	266,231
תיאבון לסיכון	43
תיק למסחר	289,132
תשואה להון	290,23,9

א אומדנים חשבונאיים קריטיים	84
אסטרטגיה עסקית	16
אקטואריה	150,114,85
ב באזל	288,158,43,34,10
בטחונות	170,82,57,45
בקורות	93,91,89,88,43
ג גידור	288,174,109
ד דוח על הרווח הכולל	97
דוח על השינויים בהון	99
דוח רואי החשבון המבקרים	93
דוח רווח והפסד	285,284,96,23,9
דוח תזרים מזומנים	100
דיבידנד ומדיניות חלוקת רווח	156,37
ה הון אנושי	262
הון והלימות הון	156,34
הון מניות	156,99
הון עצמי רובד 1	288,160,34
הון רובד 2	288,160,35
היבטי סביבה, חברה וממשל (ESG)	18,17
היוון עלויות תוכנה	113,27
הלבנת הון	83,77
הלוואות לדירור	209,181,137,52,49
הפרשה למסים על הרווח	126,116,26
הפרשה להפסדי אשראי	137,106,94,84,47,196
הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	288,202,106,25
הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי	106,25
ח חובות בעייתיים	288,198,137,47,46
חובות לא צוברים	288,198,137,105,47
חובות לווים בקשיים פיננסיים שתנאיהם שונו	204,105
י יחסי הון	289,159,34
יחס כיסוי נדילות	289,163,67
יחס מימון יציב נטו (NSFR)	289,163,68
יעדי הון	158,34
ירידת ערך	112,110
ל לווים גדולים	30
לקוחות עסקיים	277,276,39,38
לקוחות קמעונאיים	277,276,40,38
מ מאזן	287,286,98,9
מבנה ארגוני	262
מגזרי פעילות	191,177,38
מדד המחירים לצרכן	104,65,24,22,20
מדינות זרות	52
מדיניות חשבונאית	102,84
מדיניות ניהול סיכונים	43,10
מוסדות פיננסיים זרים	132,51

קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

הנהלה מרכזית

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי תל-אביב

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

סניף ראשי ירושלים

רח' הלל 10, ירושלים 9458110

סניף עסקים ראשי צפון

רח' חלוצי התעשייה 20, חיפה 2629420

99 סניפים ושלוחות ברחבי הארץ

כתובתנו באינטרנט:

www.fibi.co.il

בנק מסד בע"מ

רח' אבא הלל 12, רמת גן 5250606

21 סניפים ושלוחות

www.bankmassad.co.il

הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ

שד' רוטשילד 42, תל-אביב 6688310

הבינלאומי יוניק

ניהול השקעות בע"מ

שד' רוטשילד 38, תל-אביב 6688307

יובנק חברה לנאמנות בע"מ

שד' רוטשילד 38, תל-אביב 6688307